HORIA TECUCEANU

Surprizele căpitanului Apostolescu

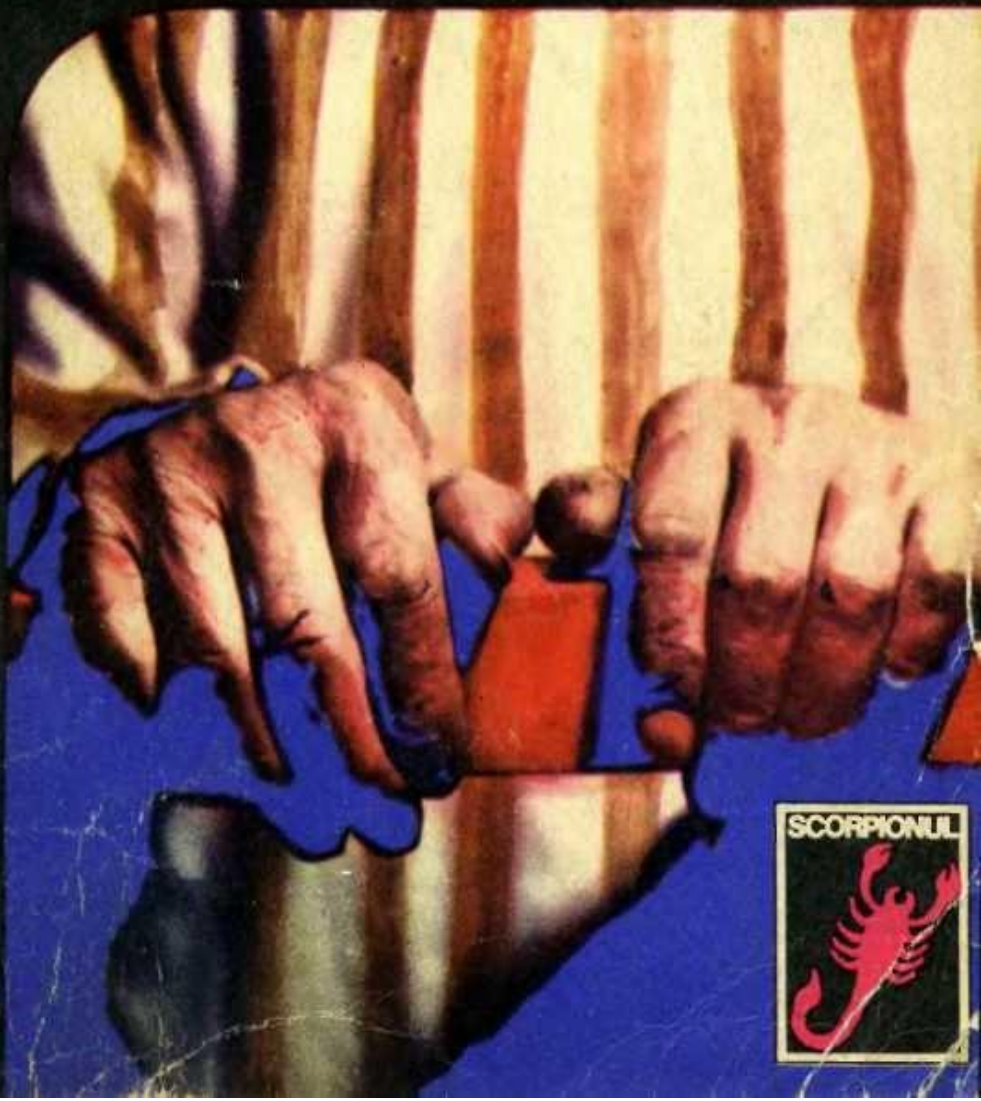

SCORPIONUL

Editura Dacia

Horia Tecuceanu

Surprizele căpitanului Apostolescu

Mulțumesc tovarășilor generali-maiori Octavian Pop, adjunctul inspectorului general al miliției, și Nicolae Chiriac, șeful Direcției Judiciare, precum și maiorului Dumitru Taureci, pentru sprijinul acordat la realizarea acestei cărți.

NOTA: Cu excepția stilului romanesc și a introducerii unor personaje fictive, intriga acestei cărți este inspirată dintr-un caz autentic.

Partea întâia

Capitolul I
Preiau un caz de rutină

În timp ce Dan răsfoia buletinul persoanelor urmărite de Interpol, am tras mai aproape corespondența ce-mi fusese adusă de curier. Atenția mi-a fost atrasă de un plic cu antetul Institutului medico-legal. După ce l-am desfăcut, am văzut câteva file dactilografiate reprezentând rezultatul necropsiei efectuate asupra unei persoane ce devenise obiectul unui caz de care mă ocupam.

*

Cu două zile mai înainte, pe la miezul nopții, am fost anunțat de către dispeceratul Salvării că medicul unei ambulanțe a constatat un deces suspect, prin violență. Întrucât cu astfel de treburi mă ocup, m-am dus imediat la adresa indicată să văd despre ce-i vorba.

Victima, o femeie corpolentă, în verstă de vreo șaizeci de ani, zăcea într-un pat răvășit. Cămașa de noapte era descusută în câteva locuri, iar pe gât se vedeau câteva urme de culoare închisă. Ținând seama de rigiditatea cadaverică și de faptul că urmele de violență încă nu se coloraseră spre vânăt, am apreciat că strangularea victimei fusese comisă cu cel mult două ore înainte, adică pe la zece seara. După ce l-am poftit pe Dan să-i anunțe pe procuror și pe medicul legist, m-am apucat de meserie.

Persoana care anunțase Salvarea era o femeie tânără și locuia în gazdă la victimă. Mi-a relatat că înapoindu-se acasă, pe la ora unsprezece, și-a găsit propietăreasa leșinată. S-a grăbit să-i dea cu oțet pe la nas, dar văzând că nu reușește s-o readucă în simțire, a anunțat Salvarea.

Când procurorul a comunicat medicului legist că poate să ridice cadavrul, era aproape două dimineața și mi-am spus că nu-i cazul să trezesc din somn niște oameni a căror singură vină consta în faptul că, eventual, mi-ar fi putut furniza unele informații necesare anchetei. În timp ce ne pregăteam de plecare,

a apărut și cel de-al treilea locatar al apartamentului victimei. Era atât de beat, încât n-am reușit să-l fac să priceapă ce căutam pe acolo. Întrucât unica soluție în astfel de cazuri este un somn bun, n-am ezitat să-i dau sfatul de rigoare.

A doua zi, adică ieri dimineață, am revenit la locuința victimei și m-am pus pe treabă. Am început cu audierea locatarilor din curte, care, fără excepție, au ținut să-mi povestească că domnul soț, deși cumsecade și blajin, are o mare slăbiciune, pentru băuturi alcoolice, cea ce nu contribuise niciodată la sporirea bunei dispoziții a decedatei. Mai precis, de câte ori domnul soț apuca să bea un păhărel prin oraș – și isprava se repeta cam o dată la două săptămâni –, dădea o fugă până acasă pentru a se aproviziona cu banii necesari continuării chefului. Acest moment festiv era adus de îndată la cunoștința vecinilor prin scandalul ce-l declanșa soțul, jignit și indignat de opoziția neînțelegătoarei sale neveste. O astfel de controversă se consumase și în noaptea când decedase victima; exact când se transmitea buletinul de știri de la ora zece. Apoi, câteva minute mai târziu, când disputa beligeranților s-a liniștit, soțul a fost văzut ieșind satisfăcut din casă. Considerând că sunt destul de bine informat, l-am vizitat și pe domnul soț. După cum arăta, am fost sigur că martorul numărul unu nu se mai afla sub influența

lui Bachus. M-a întâmpinat deznădăjduit și, izbucnind într-un hohot de plâns, a recunoscut dintr-o bucată că și-a ucis soția. N-a putut să explice exact cum a ajuns să-și violenteze nevasta, datorită stării în care se aflase, dar asta nu mai prezenta prea multă importanță. Deși eram convins că desperarea lui nu era simulată, n-aveam ce-i face și l-am arestat sub acuzație de omucidere.

*

Întrucât nu vedeam ce fapte revelatoare mi-ar putea furniza depeșa Institutului medico-legal, am citit cu indiferență rezultatul necropsiei. Când mi-am terminat lectura, am rămas intrigat câteva clipe, apoi am lăsat să-mi scape un șuierat ușor printre buze.

— Ce s-a întâmplat, șefu'? s-a interesat Dan, mirat, privindu-mă peste marginea buletinului Interpol.

— Trebuie să-l eliberăm pe Dobre.

— Poftim?!

— Nu-i vinovat.

— Bine, dar a recunoscut…

— Medicul legist e de altă părere.

— Ai putea să fii mai explicit?

— Am să mă străduiesc. Decesul a survenit în jurul orei unsprezece, adică la o oră după ce soțul plecase să-și continue supraalimentarea alcoolică…

— Stabilirea orei decesului are numai un caracter aproximativ! a ținut să-mi reamintească Dan.

Deoarece avea dreptate, am dat aprobator din cap și am continuat:

— Decesul n-a fost provocat prin asfixie, adică strangulare, cum am presupus, ci de o criză de edem pulmonar…

— Asta ce-o mai fi?

— Un fel de infarct cardiac. Plămânii nu mai pot asigura oxigenarea sângelui, iar inima își oprește activitatea. Necropsia a relevat că victima suferea de această anomalie, care, după cum îți spuneam, i-a și provocat moartea.

— Nu m-aș fi așteptat la o astfel de chestie…

— De fapt, Dobre nu-i străin de acest deznodământ. Criza de edem n-a apărut din senin, ci prin provocarea unei stări de tensiune nervoasă, ca urmare a iritării bolnavei.

— Deci poate fi considerat autorul moral…

— Da, dar de un soi care nu face obiectul urmăririi penale. Deși Dobre a contribuit la grăbirea sfârșitului, decesul prematur se datorește, în exclusivitate, maladiei de care suferea soția sa. Altfel, dacă ar fi fost sănătoasă, n-ar fi fost subiectul discuției noastre…

Când am auzit zgomotul produs de apăsarea pe clanță, am tăcut și am așteptat să văd cine mă vizitează, cu dispoziția unui profesor întrerupt, în momentul cheie al prelegerii sale, de sosirea studentului veșnic în

întârziere.

— Eh!… Ce vă pasă! Toată ziua vă tăifăsuiți, iar eu nu-mi văd capul de atâtea treburi… a remarcat maiorul Iancu, șeful Secretariatului, strâmbându-și nasul cu dezgust.

— Ce-ar fi dacă ai trece direct la obiect? am zis, privind coala de hârtie pe care o flutura în chip de evantai.

— S-a primit o sesizare în legătură cu dispariția unei femei… o profesoară de liceu.

— În ce împrejurări a dispărut?

— Din spusele secretarei liceului, profesoara a plecat de joi de la școală și n-a mai apărut.

— Dacă astăzi e marți, una peste alta sunt vreo cinci zile de atunci, comentă gânditor Dan.

— Poate o fi bolnavă. Locuiește singură? am întrebat.

— Stă cu mama ei, deci ar fi avut cine să anunțe cauza absentării.

— Nu era mai simplu dacă autoarea sesizării. În loc să apeleze la noi, ar fi dat o fuguță până la locuința profesoarei? se interesă Dan.

— Nicule. Frumușelu' ăsta al tău are impresia că eu sunt în meserie de azi, de ieri? se prefăcu Iancu supărat, arătând cu privirea spre colaboratorul meu.

— S-a deplasat cineva la domiciliul dispărutei? am zis.

— Bineînțeles! A fost căutată atât pe acasă, cât și la telefon. N-a răspuns nimeni. Ce, altfel crezi că aș fi dat curs sesizării?! Doar nu suntem birou de comisionari! zise Iancu, aruncându-mi pe birou hârtia ce o tot vânturase până atunci.

Am luat-o și m-am uitat la ea. Era o notă telefonică în care se consemnaseră atât numele și adresa persoanei ce făcuse sesizarea, cât și cele ale profesoarei dispărute.

— Mai ai nevoie de ceva? a întrebat Iancu.

Văzându-mă că-mi clatin capul, mi-a urat să am de-a face cu o alertă falsă și a pornit spre ușă.

— Dane, am spus, când am rămas singuri, în timp ce eu dispun eliberarea lui Dobre, dă fuga la locuința profesoarei și vezi despre ce-i vorba.

După ce și-a extras picioarele de sub birou, s-a apropiat și a luat nota telefonică.

*

Mai întâi am pus concluziile de clasare a cazului, apoi l-am adus pe Dobre de la arestul preventiv. Când i-am explicat cum stau lucrurile și l-am anunțat că nu va mai fi trimis în fața justiției, am constatat că nu mă înșelasem asupra psihologiei sale. În loc să se bucure, a afișat o figură și mai nefericită ca cea din momentul arestării. În mod cert, ar fi preferat să-și compenseze fapta prin privațiunile închisorii. În momentul când a pornit spre ușă era atât de distrus, încât m-am temut să nu facă vreo

faptă necugetată. L-am chemat înapoi și am mai subliniat încă o dată că, ținând seama de maladia ce o avea, soția lui era condamnată oricum, și ar fi putut de ceda chiar și în urma unui banal efort de a alerga după tramvai. A dat cu înțelegere din cap, dar nu sunt prea sigur că l-am convins pe deplin, și n-am fost mulțumit de mine.

Tocmai mă ridicasem de pe scaun, pentru a preda dosarul la secretariat, când a început să zbârnâie telefonul. Era Dan. Mă anunța că mi-a expediat mașina de serviciu și mă invită la locuința profesoarei.

*

În timp ce mașina rula pe strada Dr. Davilla, mă întrebam dacă starea-mi de bună dispoziție se datora felului în care se rezolvase cazul Dobre sau, poate, soarelui de aprilie. Priveam cu plăcere pomii înfloriți și pietonii în talie sau chiar în cămăși ce defilau prin fața ferestrei de la portieră. Cred că nu mi-ar fi displăcut să fiu și eu ca ultimii și să mă plimb la șosea, cu mâinile înfundate până la coate în buzunare și fără nicio grijă pe cap. Când mașina a virat la dreapta pe Bulevardul Eroilor, îmi explicam, cu regret, că o astfel de dorință, în profesia mea, este irealizabilă. Noi, la fel ca medicii, nu ducem lipsă de pacienți. Cu deosebirea că ai noștri sunt de un alt gen. Incomparabil mai neplăcut, mai anacronic într-o societate civilizată, caracterizată prin omenie.

După ce mașina a intrat pe strada Dr. Marinescu și a început să piloteze pe strada General Demostene, am început să privesc cu interes casele pe care le depășeam.

— Am ajuns, tovarășe căpitan, mă anunță Vartunian, șoferul nostru, oprind în fața porții cu numărul 12.

— Am coborât din mașină și am privit clădirea. Era o vilă cu două etaje, ultimul mansardat, tencuită într-un calcio-vecchio de culoare trandafirie și despărțită de stradă printr-un zid de ciment combinat cu plasă din sârmă. Între zidul care delimita proprietatea de vilă se afla o zonă, de vreo doi metri, plantată cu răsaduri de flori. M-am uitat la clădirile învecinate. În dreapta, pe colț, la intersecția străzii, se afla o vilă cu arcade boltite și îmbrăcate în iederă complet înverzită de primăvara timpurie. În partea stângă o altă vilă, după aspect, construită de puțină vreme. Peste drum, în fața vilei ce mă interesa, am văzut o casă în construcție. Avea ridicate trei planșee din beton, fără pereți exteriori, iar în jurul ei domnea agitația caracteristică unei astfel de activități. Benzile de transport, stivele de cărămizi și panourile glisante ajungeau până în mijlocul străzii.

Readucându-mi privirea la vila trandafirie, am văzut o poartă metalică rezemată de canatul ei și, împingând-o cu un deget, am intrat în curte. N-am făcut decât doi pași și în fața mea a apărut Dan.

— Cum e, Dane?

— S-ar părea că, într-adevăr, nu-i în regulă.

— Adică?

— Ușile sunt încuiate și nu răspunde nimeni.

— Colocatarii imobilului?

S-a răsucit pe călcâie și mi-a arătat o scară din ciment cu cinci trepte. La capătul lor se afla o terasă mică și două uși din stejar, masiv, prevăzute cu vizoare.

— Cea din dreapta este intrarea parterului, unde locuiește persoana dispărută, iar cealaltă aparține etajului întâi. Locatarul de la etaj este plecat din țară.

— Și etajul doi?

— E o mansardă, locuită de un profesor de educație fizică. Am bătut și la ușa lui, dar nu a răspuns nimeni.

— Ai discutat cu vecinii? am întrebat, rotindu-mi capul spre casele din jur.

— Bineînțeles. Unii susțin că n-au mai văzut mișcare pe aici de aproape două săptămâni. Alții sunt mai modești. Numai de cinci-șase zile. Nu asta-i însă semnificativ. Hai să-ți arăt ceva!

L-am urmat spre fundul curții. După vreo opt metri, am ajuns în fața intrării de serviciu. Am văzut o scară din beton care făcea legătura între pivniță și etaje. După ce-am urcat câteva trepte, până la nivelul parterului, mi-a arătat o ușă pe partea dreaptă și mi-a spus, fără să se oprească:

— Asta-i ușa secundară a apartamentului ocupat de

dispărută, profesoara Marieta Stanciu.

Am făcut câțiva pași, pe lângă o stivă de scânduri noi de construcție, deasupra căreia se aflau puse o teslă și un ferăstrău, și m-am oprit în fața unei uși; montată pe peretele opus celei de acces la apartament. Era deschisă și am văzut o încăpere mică, fără ferestre. Pe o masă de bucătărie se afla un platou cu chiftele crude.

— Apropie-te de ele, m-a îndemnat Dan, arătându-mi platoul.

— Da, sunt alterate, am zis, strâmbând din nas, după ce le-am mirosit.

— Sunt câteva zile bune de când zac aici, a comentat el. E firesc ca o gospodină să muncească la prepararea unei mâncări, numai pentru a o lăsa să se strice?

— Probabil că a intervenit ceva care a împiedicat-o să-și mai realizeze intenția… Acest „ceva" ar putea să ne intereseze și pe noi, am aprobat gânditor.

— N-ar fi cazul să vedem despre ce-i vorba?

Am apreciat că altă soluție nu avem. M-am grăbit să cobor în curte și să ajung la mașina noastră. Am pus în funcțiune radio-telefonul și l-am cerut pe procurorul de serviciu. M-am bucurat când mi-a răspuns Mihai Lupu, un tip care-mi mai dovedise și cu alte ocazii că are mintea sprintenă. M-a întrerupt înainte de a-mi termina argumentarea, spunând că pornește imediat spre mine.

Când am revenit în curte, m-am dus spre o fereastră

mare, formată din trei tronsoane, cu deschiderea spre stradă, și am încercat să privesc îndărătul ei, dar am renunțat. Era acoperită din interior. Am revenit pe terasă și am constatat că și fereastra din dreapta apartamentului ce mă interesa era acoperită.

— Ce-i cu fereastra de lângă intrarea de serviciu? am spus, reamintindu-mi de existența ei.

— În afară de faptul că îndărătul ei se află o bucătărie, nimic interesant, a spus Dan.

Întrucât nu mai aveam ce face până la sosirea procurorului, m-am decis să iau loc pe unul din cele două fotolii din trestie ce străjuiau o masă din același material, pe terasă. Dan l-a ocupat pe celălalt.

Câteva minute mai târziu, în fața casei a oprit o mașină.

Capitolul II
Mă străduiesc să-mi păstrez cumpătul

Poarta s-a deschis și în curte a intrat un bărbat de vreo patruzeci și cinci de ani, cu statura potrivită, suplu și ochii ascunși îndărătul unei perechi de ochelari cu rame groase, proptiți pe un nas lung și subțire. Era procurorul Mihai Lupu.

— Ia mai spune o dată, căpitane, cum e? s-a interesat, după ce ne-am strâns mâinile.

I-am expus elementele care m-au obligat să apelez la prezența lui.

— Deh… S-ar putea să ai dreptate… a catadicsit el, după ce și-a masat de câteva ori bărbia. Da' dacă facem o boroboață? m-a întrebat temător.

— Având în vedere circumstanțele, cred că expectativa poate constitui o greșeală mai mare decât o descindere, eventual, fără obiect.

— Ai chemat un lăcătuș? s-a decis el.

— Șoferul nostru e specialist în treburi de astea, a spus Dan, plecând spre stradă.

Când tuciuriul și vioiul nostru plutonier și-a făcut apariția pe terasă, i-am arătat ușa apartamentului profesoarei Marieta Stanciu.

— Ce părere ai despre broască? Ai putea s-o deschizi, fără s-o pulverizezi?

— Am să mă străduiesc, dar, știți, e o broască yale…

— Pricep. Hai cu mine să-ți arăt și ușa de serviciu!

— Asta-i altă gâscă, a zis, când am ajuns la intrarea secundară. E o broască simplă. De altfel are și cheia pe partea cealaltă.

— L-am privit cum și-a scos din trusă un clește cu fălci înguste. Restul a fost o jucărie. A prins capătul cheii cu cleștele și am auzit zgomotul metalic al dezăvorârii broaștei.

Când s-a dat la o parte, am apăsat pe clanță și am

deschis ușa. Aveam în față o încăpere de vreo șase metri pătrați. Lângă peretele din dreapta ușii se aflau o chiuvetă și o mașină de aragaz. Urma o fereastră închisă cu o plasă de sârmă, prin care se vedea curtea, iar la stânga am remarcat cea de-a doua ușă a încăperii. Am ocolit masa de bucătărie, cu intenția de a mă îndrepta spre ușa din fața noastră. Dar, după trei pași, m-am oprit. Între peretele unde se afla fereastra și partea ascunsă de masă, am văzut ceva care mi-a atras atenția. Mai întâi o pereche de papuci din pâslă, apoi, pe măsură ce ocoleam cu prudență masa, a apărut și restul. O femeie stătea chircită lângă mașina de aragaz. Am avut senzația că mă ia cu frig. O astfel de fractură craniană nu mai văzusem niciodată.

M-am întors spre însoțitorii mei. Procurorul care se afla în spatele meu, își ținea o mână la gură și respira neregulat, iar Dan, alb la față, mă privea înspăimântat.

— Dane, am zis, încercând să-mi stăpânesc nesiguranța vocii, medicul legist și ofițerul de la criminalistică!

— N-am văzut de când sunt așa ceva… a îngăimat Lupu, după plecarea în pas alergător a lui Dan.

— Victima trebuie să fi avut circa șaptezeci de ani, deci nu poate fi persoana căutată, am zis, încercând să-mi pun ordine în mintea răvășită într-o fracțiune de secundă.

Deși îmi simțeam picioarele moi și tremurând, am reușit să mă apropii de ușa care ducea spre interiorul locuinței. Nu era închisă, ci numai sprijinită de canatul ei. Am împins-o cu degetul înfășurat în batistă.

Camera în care am pătruns era a sufrageriei. La dreapta era o ușă deschisă, iar în spatele ei un vestibul mic și ușa principală a apartamentului, care permitea accesul prin terasa unde-l așteptasem pe procuror.

Am ocolit o masă masivă, din lemn de nuc, pe care se aflau un teanc de caiete de teză, și m-am dus spre cele două uși alăturate din fața mea. Am început cu cea din dreapta. Probabil pentru că era deschisă. M-am uitat înăuntru, dar n-am putut să disting decât contururi de mobile. Încăperea era scufundată în întuneric. Am dibuit cu mâna pe peretele din dreapta și găsind întrerupătorul l-am răsucit. Am văzut fereastra care se deschidea spre terasă. Era complet acoperită de jaluzele. Încăperea era mobilată ca dormitor. În afara dezordinii și a unui garderob cu ușile deschise, nu mi-a reținut nimic atenția.

Când am făcut stânga-mprejur, am dat nas în nas cu Lupu, de a cărui prezență uitasem în frigurile ce mă cuprinseseră după ce văzusem victima din bucătărie. S-a retras cu o jumătate de pas pentru a-mi permite să merg spre cea de a doua ușă, din stânga. După ce am apăsat cu batista pe clanță și am împins ușa, m-a

întâmpinat același întuneric ca și în camera precedentă. Am pipăit peretele interior și am răsucit întrerupătorul.

Am rămas în pragul ușii și, simțind pe ceafă răsuflarea grea și neregulată a lui Lupu, am început să privesc încăperea. Era tot un dormitor.

Am măturat cu privirea, de la dreapta spre stânga, un garderob triplu, o toaletă încărcată cu diferite produse cosmetice și deasupra lor o fereastră, cu jaluzelele lăsate în jos. Era fereastra compusă din trei tronsoane, cu vederea spre stradă. Am continuat să-mi rotesc ochii prin cameră și am văzut lipit de peretele din stânga un pat mare străjuit de două noptiere. La vreun metru de ultima noptieră mai exista o ușă, întredeschisă.

Ușile garderobului erau deschise, iar sertarele toaletei și noptierelor erau scoase și aruncate prin cameră, la întâmplare, alături de conținutul lor. Totul indica efectuarea unei „percheziții" grosolane, dar, în același timp, metodice. Era o „lucrătură" care putea să-i lase plini de invidie chiar și pe „gingașii și manierații" reprezentanți ai fostului Gestapo. Pe noptiera din stânga era o fructieră cu mere, iar jos, lângă tabliera patului, erau sprijinite trei reproduceri după picturile lui Grigorescu; am privit pereții și tot atâtea contururi, dreptunghiulare, cu o tentă mai deschisă decât tapetul, le-a explicat proveniența.

Mi-am lăsat privirea pe mocheta plușată, de culoare

gălbuie, și am priceput că reprezentația încă nu era terminată. Dâra groasă de pete brune ce se pornea de la pat și se îndrepta spre ușa întredeschisă, m-a îndemnat să-i trec pragul. Era o cameră de baie. Pardoseala, din mozaic alb, și cada de baie erau stropite din belșug cu dâre și pete ruginii.

Când am revenit în dormitor, Lupu continua să stea în pragul celeilalte uși, de unde, cu pupilele dilatate, mă privea cu o fixitate de hipnotizat.

— Să mergem mai departe, Mihai, am spus, cu vocea gâtuită, arătând spre pat, unde, abia acum, după ce venisem dinspre baie, reușisem să disting ceva care aducea cu silueta unui corp omenesc.

A tresărit și, parcă împotriva voinței sale, a dat aprobator din cap. Când m-am apropiat de pat, nu s-a sfiit să rămână în spatele meu, la o distanță apreciabilă. Probabil că simțea nevoia instinctivă de a se adăposti, de a vedea cât mai puțin posibil. Și eu aș fi preferat să am pe altcineva înaintea mea. Dar nu mă puteam bucura de șansa lui.

Mi-am înfrânt ultima ezitare și am ridicat perna de la capătul patului. Nu i-am mai privit dosul deoarece halatul de culoare deschisă, care se afla sub ea, mi-a spus destul. După ce ambele au fost așezate pe un taburet din apropiere, am privit așternutul și femeia care zăcea în el cu fața în jos și capul băgat în pernă.

I-am privit spatele gol și furoul coborât spre coapse. Fusese ucisă în același mod ca și victima găsită în bucătărie.

Am întors capul spre procuror.

Câteva clipe, ne-am sprijinit reciproc privirile, într-o speranță deșartă că ne vom putea spăla retinele de imaginea apocaliptică ce-o înregistraseră.

Salvarea ne-a venit pe neașteptate, din sufragerie, sub forma unor zgomote de pași și glasuri. Ca la un semnal, ne-am îndreptat spre ușă cu viteza unor școlari când sună de recreație.

— Urâtă treabă, Nicule, a zis căpitanul Maier, de la criminalistică, arătând cu degetul peste umăr, spre bucătărie.

— Nu te grăbi cu aprecierile. Du-te vezi și ce-i dincolo, am spus, arătându-i prin același gest dormitorul din care tocmai ieșisem.

— Ce, încă o victimă?! a întrebat neîncrezător.

Mi-am înclinat capul, scârbit, și am spus:

— În bucătărie ați terminat?

— Numai cu fotografiatul. În timp ce medicul legist examinează victima, băieții mai caută urmele.

— Bine, duceți-vă și în dormitor, am repetat.

Când am vrut să pornesc spre bucătărie, a apărut Dan, care, în timpul discuției cu Maier, se strecurase în dormitorul unde se afla a doua victimă. Era livid.

— Credeam că de-a lungul a trei decenii, de când fac treaba asta, am aflat limitele de manifestare ale fiarelor bipede, dar mereu am câte ceva de învățat, spuse doctorul Capolide, ridicându-se de lângă femeia chircită lângă mașina de gătit.

— Doctore, dacă ai terminat, du-te și dincolo, am zis, arătând spre ușa sufrageriei. Mai ai o victimă de examinat.

A dat din umeri resemnat și s-a îndepărtat bălăbănindu-și trusa.

— Cum merge, Costică? m-am adresat unuia din cei doi subofițeri care examinau cu lupa fiecare palmă de suprafață.

— Ca de obicei, tovarășe căpitan. Căutăm de zor impresiuni papilare, poate-poate le găsim și pe cele de care aveți dumneavoastră nevoie, a răspuns, arătând spre toporul lăsat în chiuvetă.

M-am apropiat de chiuvetă și l-am privit. Avea coada scurtă, ca la cele de măcelărie. Apoi mi-am scos lupa și, fără să-l ating, am început să-l examinez. Toată lama era mânjită cu o cremă maronie. Mi-a atras atenția tăișul ei. Avea o înălțime de vreo cinci milimetri și pe alocuri începuseră să apară pete roșiatice, de rugină. M-am uitat la ștergarul care era agățat, de un cârlig, deasupra chiuvetei și la săpunul din savoniera de sârmă. Pe ambele se distingeau pete cafenii.

Când să-mi bag lupa în buzunar, mi-am amintit că am uitat ceva important. M-am răsucit pe călcâie și din doi pași am ajuns la scara de serviciu. Am străbătut repede curtea și am urcat pe terasă, ocolind fotoliile și masa din trestie împletită. M-am aplecat asupra broaștei de la ușa apartamentului victimelor și am examinat-o cu lupa. Când am terminat și cu Yalele, am cercetat canaturile ușii.

— Pozitiv? a vrut să știe Dan, instalat îndărătul meu.

Mi-am clătinat capul și, pentru a fi cu conștiința împăcată, am examinat și tocurile de la ferestrele celor două dormitoare.

— Aici nu mai e nevoie să ne uităm. Plasa de sârmă e o garanție, a spus Dan pe când treceam înapoi, spre scara de serviciu, pe sub fereastra bucătăriei în care descoperisem prima victimă.

— Dacă mai ținem seama și de faptul că ușa de acces prin scara de serviciu era încuiată pe dinăuntru, am făcut prima selecție, l-am aprobat.

Când am intrat în sufragerie Lupu, Maier și Capolide stăteau de vorbă.

— Ești de acord cu ridicarea cadavrelor? a vrut să știe medicul legist.

— Chiar te rog. Vreau să mă apuc și eu de lucru. Dar mai înainte, spune-mi, ți-ai format vreo opinie?

— Ambele victime au fost ucise cu toporul…

— Am remarcat.

— Dublul asasinat a fost comis în urmă cu cel puțin șaptezeci și două de ore. După sălbăticia cu care și-a lovit victimele, cred că autorul trebuie să fie un psihopat.

— De ce?

— Prin numărul de lovituri aplicat fiecăreia dintre victime, a depășit cu mult pe cele necesare pentru a le lua viața. A lovit atât de mult, încât am impresia că e stăpânit de o plăcere morbidă, că e un sadic.

— O să urmărim și această ipoteză. Eventual, ai putea lua legătura cu colegii dumitale de la spitalul de boli nervoase?

— E-n ordine. Am să le cer o listă a pacienților, eliberați, care ar fi putut comite o astfel de ispravă, mă asigură Capolide.

Capitolul III
S-ar părea că am dibuit mobilul

La ora două după-amiază, când am rămas în casă numai eu, Dan și Maier, ne-am apucat să discutăm primele noastre constatări.

— Ce spun urmele, Eugen? m-am adresat lui Maier.

— S-ar părea că agresorul și-a luat măsuri de precauție. Acolo unde în mod obligatoriu ar fi trebuit

să-și lase cartea de vizită – cum ar fi de exemplu coada toporului – n-am găsit nimic. Ceea ce înseamnă că s-a folosit de mănuși.

— Deosebit de faptul că asasinul a pătruns în casă în mod normal, fără efracție, trebuie să ținem seama de felul în care a străbătut locuința pentru a-și doborî și cea de-a doua victimă. Dacă admitem deci că nu-i era străină topografia apartamentului, putem presupune că vizitase casa și înainte de comiterea agresiunii, când purtarea unei perechi de mănuși n-ar fi fost justificată…

— Am ridicat din acest apartament tot ceea ce se poate numi amprente digitale. După ce le exclud pe cele ale victimelor, o să mai stăm de vorbă.

— Ținând seama de urmele dinamice, cum s-a derulat agresiunea?

— A început din dormitor și s-a terminat în bucătărie, unde asasinul a lăsat arma crimei, în chiuvetă, și s-a spălat pe mâini.

În timp ce-l urmam din dormitor spre bucătărie, s-a aplecat, de câteva ori și ne-a arătat câteva pete mici, brune, încercuite cu cretă. Erau aproape invizibile.

— Deci, reluă el, când ne-am oprit în bucătărie, dacă punctul terminus al drumului parcurs de arma crimei este aici, e clar că petele de sânge marchează traiectoria asasinului după utilizarea ei în dormitor. Vezi lucrurile altfel?

Am clătinat capul și m-am apropiat de mașina de gătit cu gaze. Pe unul din ochiuri se afla un ibric. M-am aplecat și am mirosit lichidul care-l umplea pe trei sferturi.

— Ceai, am constat.

— Dar de ce e focul stins? a întrebat Dan, arătându-mi robinetul ochiului respectiv în poziția deschis. Pentru o clipă n-am priceput ce vrea, apoi m-am uitat să văd dacă nu-i închis robinetul din spate. Cel de racordare la rețeaua de gaz metan. Nu era închis, deoarece nici nu exista. Mașina funcționa la butelie, iar aceasta lipsea.

Dan, văzând că privesc surprins capătul liber al furtunului de cauciuc, explodă:

— O astfel de porcărie, pentru o butelie de aragaz?!

— Exclus! a protestat Maier. Mai degrabă o încercare puerilă pentru a deruta cercetările. Gravitatea faptelor comise înlătură, în mod cert, mobilul jaf…

— Eugen, am intervenit eu, să nu uităm că întreaga casă a fost răvășită. Deci criminalul a căutat ceva, ceva care nu-i aparținea. Altfel ar fi știut unde se află acel „ceva”. Deci nu putem exclude mobilul jaf.

Căpitanul Maier m-a privit un moment descumpănit după aceea a spus:

— Poate că a căutat un obiect de valoare, admit, dar să fi urmărit ca scop în sine furtul unei nenorocite

butelii de aragaz, refuz să cred!… De ce n-am admite că a fost dată la schimb sau, poate, împrumutată vreunui cunoscut…

— Nu merge, tovarășe căpitan! îl întrerupse Dan. Atât poziția de funcționare a mașinii de gătit, cât și ibricul de deasupra, arată că agresiunea s-a declanșat în momentul în care victima prepara ceai. În consecință, „împrumutul" la care vă referiți nu a putut fi efectuat decât după agresiune, când de față a rămas numai autorul* acesteia.

Întrucât disputa lor putea să se mai prelungească încă mult timp, fără a putea stabili adevărul absolut, l-am poftit pe Maier să ducă la laborator arma crimei și în cel mai scurt timp să-mi povestească ce a ieșit din amprentele ridicate din apartament.

*

În timp ce mașina rula pe modernul bulevard Ion Șulea și priveam blocurile nou construite, am realizat că mă simt din nou în largul meu. Odată cu plecarea din locuința de pe strada General Demostene, mă eliberasem de sub influența năucitoare a celor văzute acolo. Mă aflam din nou printre oameni, oameni care muncesc și se bucură de viață. Ei, cei care forfoteau pe stradă grăbiți sau plimbându-se agale, nu știau ce se poate întâmpla la periferia societății. Și asta nu era deloc rău!

Cu treburi din astea ne ocupăm noi, o mână de anonimi, care avem misiunea de a-i proteja pe cei mulți și onești, și a-i izola pe descreierații care își permit să sfideze valorile fundamentale ale țării noastre, ale societății omenești!

— Am ajuns șefu'! îmi întrerupse Dan meditația, arătându-mi blocul turn în fața căruia oprisem.

După ce am apăsat pe butonul etajului nouă și liftul s-a pus în mișcare, am respirat ușurat. Întrucât am citit destul prin ziare despre felul în care funcționează ascensoarele din noile blocuri, nu-mi doream și o experiență personală. Pentru a nu ne fi pierdut timpul degeaba, mai exista o condiție de îndeplinit. Persoana căutată să fie acasă. Și era.

Nici n-a apucat Dan să apese bine pe butonul soneriei și ușa s-a deschis pentru a putea vedea o femeie de aproximativ treizeci de ani, scundă și îmbrăcată într-o robe de chambre mai mult transparentă decât de culoare bleu. Chipul prevăzut cu doi ochi mici și căprui, un nas lung și subțire instalat ca un cozoroc de șapcă peste o gură mare, era încadrat de un păr castaniu, pieptănat lins. Avea părut atât de lung, încât cred că depășea punctul în care strămoșii noștri își purtau cândva coada.

Când a deschis ușa surâdea, apoi, când ne-a văzut mai bine, a devenit circumspectă și s-a pregătit să ne explice

că am greșit apartamentul. Nu i-am dat însă răgazul de a-și pune în mișcare buzele subțiri. I-am povestit repede cum ne numim și cu ce fel de treburi ne ocupăm. Ultima precizare i-a stârnit interesul și ne-a invitat în casă. Avea un apartament cu două camere. Am fost poftiți în camera din stânga, un fel de bibliotecă-sufragerie, și rugați să ne așezăm pe două fotolii. Dânsa preferind să stea pe un recamier, de care eram despărțiți printr-o masă rotundă și joasă.

— Ați reușit să aflați ce-i cu Marieta? s-a grăbit să întrebe Cristina Damian, când mă pregăteam să probez calitățile fotoliului.

— Ce v-a determinat să considerați suspectă absentarea colegei dumneavoastră, profesoara Marieta Stanciu? am răsucit-o eu, chestie de meserie.

— Pentru că a fost întotdeauna un om serios. Chiar dacă era nevoită să lipsească sau să întârzie, mă anunța prin telefon. Nu face parte din categoria celor care-și permit să absenteze fără motive bine întemeiate. Dacă v-am pus pe drumuri degeaba, îmi pare rău.

— Sunteți și prietene sau numai colege? i-a întrerupt Dan scuzele.

— În primul rând, prietene.

— Există totuși o diferență mare de vârstă între dumneavoastră, am remarcat, gândindu-mă că un compliment nu strică niciodată la o femeie.

— E adevărat – mi-a mulțumit ea, printr-un zâmbet – , dar asta nu ne-a împiedicat să ne apropiem, să ne împrietenim. Este un om foarte bun și, în urmă cu trei ani, când m-am angajat ca secretară, ne-am legat sufletește imediat. Îi sunt recunoscătoare pentru felul deschis și amical în care m-a tratat, încă din prima zi a instalării mele în școală. Spre deosebire de ceilalți profesori, care mă priveau de sus, deoarece nu eram și eu licențiată… Deși urmam cursurile fără frecvență ale Politehnicii… Anul acesta urmând să-mi dau examenul de stat și să mă încadrez în industrie, ne-a anunțat ea cu mândrie.

— Vă vizitați și acasă? am întrebat.

— Bineînțeles! Chiar și târguielile le făceam împreună. Mai ales în ultimele două săptămâni, de când Marieta a intrat în bani. Cum terminam programul la scoală plecam să colindăm magazinele după cumpărături.

— A câștigat vreun premiu la Loto? se interesă Dan cu nevinovăție.

— Da de unde! Și-a vândut apartamentul de la etajul întâi…

— A luat mulți bani pe el? am întrebat eu, afișând o nepăsare ce-mi era cu totul străină.

— Optzeci de mii. Din care jumătate urmează să-i încaseze peste două luni, când se înapoiază în țară

domnul inginer. Cozma cumpărătorul...

— Unde-i plecat? interveni Dan.

— Cred că prin India, unde se ocupă de prospecțiuni geologice, sau ceva de genul ăsta…

— Și acum cine locuiește în apartamentul de la etaj? Familia noului proprietar?

— Nu stă nimeni sus. Domnul Cozma are și familia cu el. Dună cumpărarea apartamentului, s-a limitat numai la renovarea lui. Mobilarea și instalarea urmând a fi făcute, după cum v-am spus, când revine în țară.

— Asta înseamnă că prietena dumneavoastră tot are vreo patruzeci de mii de lei în casă, a constatat Dan. Cu admirație.

— Aș! Numai câteva sute de lei. De cum a încasat avansul, s-a pus voinicește să-l toace. Treabă în care mi-am adus și eu o contribuție însemnată, a zis ea, uitându-se pentru a treia oară la ceas. La început am crezut că e un îndemn la scurtarea vizitei, apoi mi-am dat seama că este îngrijorată. Când ne-a deschis ușa, spera să vadă o altă figură decât ale noastre.

— Cum, a cheltuit chiar atât de mulți bani? m-am arătat eu surprins. Și de fapt chiar eram.

— Ce vă miră? s-a amuzat ea. Noi, cucoanele, suntem specialiste în treburi de-astea.

— Chiar așa? s-a îndoit Dan.

— Să știți că nu și-a risipit banii aiurea, ne-a asigurat

ea. Și-a cumpărat lucruri utile. Numai un covor persan și un frigider au costat peste douăzeci de mii de lei.

Când a constatat, după aerul ce-l arboram, că nu ne-a convins cine știe ce, a explicat:

— Marieta are impresia că rudele ei urmăresc s-o moștenească. Idee care n-a încântat-o niciodată. Din acest motiv s-a decis să vândă apartamentul de la etaj și să-și cumpere unele lucruri după care a tânjit întotdeauna. Poate cineva să-i ia în nume de rău dorința de a se bucura de munca ei de-o viață întreagă?

Am dat aprobator din cap, gândindu-mă că am aflat mobilul dublului asasinat. Pentru a descoperi autorul, nu-mi rămânea decât să stabilesc persoanele care aveau cunoștință de vânzarea încheiată în urmă cu două săptămâni. Treaba asta nu mi se părea complicată. În consecință, m-am decis să pornesc pe această cale.

— Doamna Damian, profesoara Marieta Stanciu are rude multe?

— Numai pe sora mamei ei, o femeie în verstă, care locuiește în provincie… pare-mi-se la Brăila. E adevărat că mai are și niște veri prin București, dar nu este în relații cu ei. Ce, vă gândiți că ar fi putut să plece să-și vadă neamurile?

— Mi-am înclinat ușor capul, pentru a o lăsa să creadă ce dorește, și am continuat.

— Ați putea numi persoanele care o vizitau acasă?

— Desigur! Nimic mai simplu… a început ea, însă a fost întreruptă de zbârnâitul soneriei.

A țâșnit de pe recamier și, aruncându-ne o scuză, s-a lansat spre vestibul. Am auzit în mod succesiv ușa de afară deschizându-se și închizându-se, câteva șușoteli, apoi gazda noastră a revenit însoțită de un bărbat ce părea să fi evadat chiar atunci dintr-un jurnal de mode „dernier cri". Sau – cine știe? – poate manechinul unei fabrici de confecții plecat în haine de lucru de la vreo paradă a modei. Întrucât șarada mă depășea, am amânat rezolvarea ei pentru concediul de vară, când mă voi afla cu logodnica mea pe litoral, într-o noapte cu lună plină.

— Îmi permiteți să vă fac cunoștință… Inginerul Johnny Ghiță, viitorul meu soț, ne anunță ea, apoi continuă adresându-se noului venit. Domnii sunt ofițeri de miliție.

— Ofițeri de miliție?! s-a mirat el, țuguindu-și buzele.

Era înalt și foarte frumușel. Nu părea să fi împlinit douăzeci și cinci de ani. Avea un aer afectat și gesturi studiate, ca de gheișă debutantă. Mi-am spus că seamănă cu Elvis Presley, deși nu știu dacă și vedeta la care m-am gândit obișnuiește să se parfumeze tot atât de violent.

— Nu ți-am spus că Marieta n-a mai dat pe la școală de câteva zile?

— Și ce legătură are Miliția cu treaba asta? a întrebat, aprinzându-și o țigară Dunhill și trăgând din ea cu palma răsturnată spre noi.

— Așa se obișnuiește, domnule inginer, am zis. Cazurile de absentare nemotivată sau dispariție pot ascunde câteodată situații grave, care interesează Miliția.

Probabil că n-am fost prea convingător, deoarece a început să privească amuzat peretele, undeva în spatele meu, și să-și pufăie visător țigara.

— Ați rămas la precizarea persoanelor care vă vizitau prietena, i-am reamintit gazdei.

— Da, aveți dreptate! Deci, în afară de mine și Johnny, care mă însoțea destul de rar…

— Orice s-ar spune, dar o discuție între două femei, din care una nu mai este demult tânără, nu-i tocmai atractivă, a întrerupt-o logodnicul, zâmbind cu o superioritate de academician.

Întrucât n-aveam de ce să-l contrazic, am rugat-o pe doamna Damian să continue enumerarea persoanelor ce aveau acces la locuința victimelor.

— În afară de Anica, femeia de serviciu, mai venea câteodată domnul Anton Costea, care locuiește la mansarda imobilului Marietei. Astea-s toate persoanele care-i vizitau casa.

Mi-am spus că una peste alta aveam de îndeplinit o

sarcină ușoară. Trebuie să cern prin sită pe cei doi interlocutori, pe profesorul de la mansardă și pe femeia de serviciu. Și dacă mai adăugam că, din cele patru persoane suspectabile, numai doi erau bărbați, nici n-aveam când să mă desfășor și criminalul era în mâna mea.

— Ce situație civilă avea doamna Stanciu? Văduvă? am întrebat.

Mi-am dat seama că am folosit pentru prima oară timpul trecut, abia când a tresărit și m-a privit insistent.

— Este divorțată… Dar nu înțeleg. De ce ați spus avea? I s-a întâmplat ceva?

Până în prezent îmi făcusem meseria, care cere să afli cât mai mult și să spui cât mai puțin. Din acest moment, începea partea cea mai neplăcută a misiunii mele. Trebuia să-i spun adevărul. Un adevăr urât, care se anunță cu multe menajamente. Pentru astfel de situații îți trebuie un tact ce nu consideram că-l am. M-am decis s-o iau pe departe.

— Prietena dumneavoastră se află într-o stare gravă…

— Bine, dar era perfect sănătoasă?!

— A suferit un accident, mă ajută Dan.

— Dumnezeule! Și mama ei, doamna Panaitescu, unde-i?

Am privit-o, fără să-i răspund.

— A murit?! a exclamat ea cu glasul înecat. Și Marieta?! a adăugat, când m-a văzut aprobând.

— Cum s-a întâmplat? a întrebat surprins Johnny Ghiță, parcă renunțând să mai plutească în înaltele sfere ale preocupărilor sale.

— Le-am găsit ucise în locuința lor.

— Ucise… a repetat doamna Damian, parcă încercând să priceapă sensul noțiunii.

Știind că singurul remediu împotriva șocului provocat de o veste funestă consta în deconcertarea, în distragerea subiectului, mi-am reluat chestionarea:

— Doamnă Damian, acum când știți despre ce este vorba, vă rugăm să ne ajutați să-l prindem pe făptaș…

— Cum să vă ajut? m-a întrerupt ea, vlăguită și cu ochii înlăcrimați.

— Când s-a despărțit de soțul ei?

— După ce-am venit eu în școală. Cred că sunt vreo doi ani de când a divorțat.

— Dumneavoastră l-ați cunoscut?

— Da. Până la pensionare a predat și el la liceul nostru.

— Puteți să ne spuneți unde locuiește?

— Pe strada Italiană… nu știu însă unde anume.

— Din câte cunoașteți, fostul soț continua să vă mai viziteze prietena acasă?

— Nu, datorită neînțelegerilor pe care le-a avut cu

mama Marietei. De altfel, acestea au și fost cauza despărțirii lor. În schimb, Marieta menținea legătura cu el.

— Femeia de serviciu… Anica, zise Dan, după ce-și răsfoi carnetul în care stenografiase discuția, unde domiciliază?

— Nu știu. Nu eram în vizită, se forță ea să glumească, dar nu realiză decât un rictus.

— Poate că făptașul o fi vreun hoț, care, aflând că în casă sunt două bătrâne fără apărare, a dat buzna peste ele, ne sugeră domnul Ghiță.

Am făcut un semn de negație.

— S-a stabilit că asasinul face parte din cercul persoanelor care vizitau victimele.

— Atunci poate că ar trebui să-l luați la întrebări pe tipul care locuiește la mansardă. Niciodată nu mi-au plăcut ifosele și mutra lui obraznică, insistă să ne ajute domnul Ghiță, părând că n-a sesizat din precizarea mea că și el face parte din categoria suspecților.

M-am abținut să-i povestesc că nici mie nu-mi plac gesturile și atitudinea lui de playboy. N-avea rost. Oricum nu țineam seama de antipatiile sau simpatiile ce mi le stimulau cei amestecați într-o anchetă judiciară.

— Doamna Damian, vă rog să-mi spuneți când ați văzut-o ultima oară pe Marieta Stanciu, am zis, în timp ce dădeam din cap spre domnul Ghiță cu intenția de a-

l face să creadă că-i rămân obligat pentru prețioasele sale indicații.

— Joi după-amiază, pe la ora trei, când a plecat de la școală.

— A rămas că vă mai vedeți în ziua aceea?

— Inițial, da. Stabilisem cu o zi înainte că mă va duce la croitoreasa ei. Când a plecat, însă, m-a rugat să-mi amân intenția, deoarece are o zi foarte încărcată.

— A precizat în ce sens? m-am precipitat.

— Dăduse teză cu elevii ei și a doua zi trebuia. Să le aducă înapoi lucrările corectate. O astfel de treabă cere timp, nu glumă. Ținând seama și de elevul pe care-l medita, evident că nu mai avea când să meargă și cu mine.

— Medita elevi la ea acasă? sări Dan, mai înainte de a formula și eu aceeași întrebare.

— Numai unul singur. Pe Ilie Porumbaru din clasa a douăsprezecea. Un elev eminent de care se ocupa încă din prima clasă de liceu.

— Doamnă Damian, a doua zi, vineri, ce-ați făcut când ați constatat că Marieta Stanciu absentează de la școală? am întrebat.

— Toată ziua de vineri mi-am pierdut-o la minister prin diferite ședințe de instructaj. Tocmai sâmbătă am constatat că Marieta n-a venit la școală, când au început să mă asalteze elevii care se interesau de soarta tezelor

ce trebuiau să le primească. Am sunat-o la telefon, dar n-a răspuns nimeni. Apoi, absorbită de treburi, am renunțat. Abia luni dimineața, când am constatat că nici nu apare la școală, nici nu răspunde la telefon, m-am gândit că poate o fi bolnavă și are aparatul deranjat. Am plecat imediat la ea acasă. Nu mi s-a răspuns. Am mai revenit de două ori în aceeași zi, dar cu același rezultat… Acum pricep de ce… Sărmanele… a spus ea, îngropându-și fața în palme și izbucnind în plâns.

Am lăsat-o să se liniștească și m-am adresat domnului Ghiță, care era foarte ocupat cu examinarea dungilor de la pantalonii săi:

— Mai puteți adăuga ceva la spusele doamnei Damian?

— În afara bănuielii exprimate la adresa tipului de la mansardă, nu.

— Admițând că va trebui să mai discutăm cu dumneavoastră, unde vă putem găsi? s-a interesat Dan.

— Păi, de ce să mai discutați cu mine? V-am spus tot ce-am știut… Am fost pe acolo de două-trei ori și nu-i cunosc pe cei care vizitau casa.

— Indiferent de faptul că ați spus tot ce-ați știut, întrucât ați cunoscut victimele – și deci aveți calitatea de martor –, nu excludem posibilitatea unei noi discuții. De aceea trebuie să știm unde vă putem găsi, i-am explicat.

Pentru a câștiga timp, a început să se foiască pe

recamier, evident, cu privirea lipită de dungile pantalonilor.

Trebuie să recunosc că ezitările dandy-ului din fața mea au început să-mi placă în aceeași măsură în care-mi plăcea și el. De unde până mai adineaori era numai o persoană suspectabilă, datorită faptului că făcea parte din cercul vizitatorilor, acum reușise să urce în clasament până la poziția neinvidiabilă de suspect. Tocmai voiam să-i explic cum văd eu situația, prin prisma eschivărilor sale, când gazda noastră a intervenit contrariată.

— Nu înțeleg, Johnny! De ce nu spui că locuiești la mine?

— Pentru că nu suntem încă căsătoriți… și n-am vrut să-și facă dânșii o părere greșită despre tine, a asigurat-o el, bombându-și pieptul cu o trufie de cavaler medieval pus pe cuceriri sentimentale.

Întrucât mutra drăgălașului nu-mi lăsa impresia că s-ar sinchisi prea mult de reputația unei femei, mi-am zis că n-ar strica dacă aș împinge lucrurile un pic mai departe.

— Aveți viză de flotant?

— Credeam că ați venit cu alt scop aici, a spus gazda, uitându-se la mine cu un aer în care amestecase în doze egale imputare și rugăminte. Am neglijat această problemă, dar vă promit că mâine mă voi ocupa de ea.

Ținând seama de tonul ei rugător, n-am mai insistat. Nici n-ar fi avut rost. Tot nu mă ocup de contravențiile la Legea evidenței populației. Așa că am răsucit puțin volanul.

— Ce specialitate aveți, domnule inginer?

— Agronomia.

— Și unde lucrați?

— Sunt funcționar la serviciul de reclame al U.C.E.C.O.M.-ului. Știți, n-am avut chef să plec la țară, unde fusesem repartizat… completă el, strâmbând disprețuitor din nas.

— De unde sunteți de fel? Din București?

— Nu, din comuna Hălăucești, de lângă Piatra-Neamț. În orice caz, consider munca actuală ca un provizorat. Intenționez să mă angajez la o fabrică de mașini agricole, dar pentru asta mi se cere să am domiciliul stabil în capitală.

În sfârșit pricepusem relația dintre interlocutorii mei. Ea făcea parte din categoria femeilor care, începând să graviteze în jurul vârstei de treizeci de ani, sunt cuprinse de panică la gândul de a rămâne nemăritate. El, la rându-i, specula acest sentiment în dorința de a parveni spre o poziție cât mai comodă. Când o obținea, căuta alta și mai favorabilă. Eventual abandonând primul mariaj, în favoarea altuia mai apt pentru asigurarea dezideratului său, de arivist.

Odată caracterizată mentalitatea domnului, mi-am amintit, în sfârșit, că-mi pierd timpul de pomană. Nu pentru asta mă aflam în fața lor.

— Ce program de lucru aveți la serviciu?

— De la șapte-jumate la patru după-amiază, mi-a răspuns, parcă așteptându-se să-l compătimesc pentru modul în care e obligat să-și irosească o treime din prețiosul său timp.

— Ne-ați putea spune cum v-ați petrecut timpul joia trecută, după terminarea serviciului? a întrebat Dan, fără să-și ridice ochii de pe notes.

După felul în care s-a manifestat domnul Johnny, s-ar fi putut crede că Dan i s-a adresat în limba incașă. Privea spre colaboratorul meu, care la rându-i își recitea preocupat notițele, de parcă aștepta să i se dea și traducerea.

Doamna Damian, cu o promptitudine pentru care nu m-am simțit obligat să-i rămân îndatorat, i-a sărit din nou în ajutor:

— E distrat ca toți bărbații. Întrucât am fost însă toată după-amiaza respectivă împreună, dacă doriți, vă pot răspunde eu?

Dan s-a declarat de acord printr-o repetată înclinare a capului. De îndată ce interpelatul stătea pe post de sfinx, tot n-avea altă alternativă.

— La ora patru după-amiază, m-am dus și l-am luat

de la serviciu și am plecat să mâncăm la restaurantul Pescarul. Când am terminat masa, am traversat bulevardul și am intrat la cinematograful Scala, unde luasem bilete când mă îndreptam spre biroul lui. După terminarea filmului, cred că era în jurul orei nouă seara, am pornit spre casă, unde am urmărit și emisiunea de la televizor. Până a doua zi dimineața, când am plecat spre treburile noastre, n-am mai ieșit din casă, a terminat ea, ridicând din umeri și zâmbind ironic spre Dan, pe care aprecia că l-a făcut knock-out. Probabil și datorită faptului că lunganul nu îndrăznise să-și ridice nicio clipă ochii spre ea.

Mi-am spus că, în condițiile date, tot nu puteam scoate mai mult. Cine a mai văzut albi enunțat de o altă persoană decât cea a subiectului? În consecință, m-am ridicat din fotoliu și le-am cerut scuze pentru timpul ce le-am răpit.

Mai înainte de a ieși în vestibul, în compania doamnei Damian, m-am întors spre domnul Ghiță și l-am rugat să-mi precizeze unde-și are sediul instituția căreia i-a concesionat dreptul de a-i folosi prețioasele servicii, provizorii. Abia după ce mi-a satisfăcut curiozitatea, am plecat de-adevăratelea.

Capitolul IV
Stabilirea orei agresiunii

Când am ajuns în stradă și ne-am urcat în mașina era ora șase fără un sfert. M-am consultat cu Dan și am căzut imediat de acord că este suficient de devreme pentru a ne continua investigațiile. Deși nu mâncasem încă nimic, nu ne era foame. Nici nu era de mirare, după ce văzusem modul în care fuseseră ucise cele două femei.

Prin urmare, l-am invitat pe Vartunian să ne ducă la Institutul medico-legal.

Am ajuns acolo repede. Doctorul Capolide tocmai terminase necropsia victimelor. Ceea ce nu înseamnă că a putut să ne și ajute. Punctul de plecare al anchetei criminale este determinat întotdeauna de stabilirea momentului în care s-a comis fărădelegea. Iar medicul legist ne-a spus că, după opinia lui, dublul asasinat a fost comis cu patru-cinci zile în urmă. Cum pentru noi este foarte important să cunoaștem ora și chiar minutul în care s-a făptuit o omucidere, n-am avut motive să ne exteriorizăm entuziasmul.

— Cum stăm cu lista psihopaților care ar fi putut să comită isprava de care ne ocupăm? am întrebat, ridicându-mă indispus de pe scaun.

— Am cerut-o. Sper ca în patru-cinci zile s-o obțin.

Când am ajuns lângă ușă, m-a oprit:

— Căpitane, mai e ceva, care s-ar putea să te intereseze… În rana victimei din bucătărie s-au găsit și urme din grupa sanguină a celei din dormitor…

Am dat din cap și am ieșit. Precizarea lui Capolide era tardivă. Ordinea în care fuseseră ucise victimele o stabilisem cu Maier prin datele anchetei.

În drum spre locuința victimelor, am trecut și pe la circumscripția de miliție în raza căreia se afla situată strada General Demostene. Am vorbit cu comandantul și l-am rugat să-și trimită oamenii să discute cu toți locatarii de pe strada care ne interesa. Niciodată nu poți ști de unde sare iepurele. Un martor atent și ancheta e aproape terminată. Apoi, după ce-am obținut noua adresă a soțului Marietei Stanciu, am plecat.

*

Subofițerul care făcea de pază în fața casei ne-a raportat că nicio persoană n-a încercat să intre în curtea imobilului sau să ceară relații despre locatari.

— Ca să vezi! Și când te gândești că mai există susținători ai ideii că asasinii trec în mod obligatoriu pe la locul unde și-au comis fărădelegea, glumi cu amărăciune Dan.

Am pornit, fără să-i răspund, spre intrarea de serviciu. Ne-am uitat prin toate camerele, fără să știm ce căutăm, și ne-am oprit în sufragerie. Am privit absent

parchetul, care scârțâia îngrozitor sub pașii noștri, și ne-am tras două scaune lângă masa mare de stejar. Pentru o clipă, m-am întrebat de ce stă într-o poziție atât de excentrică față de mijlocul încăperii, unde este locul normal de amplasare al acestui gen de mobile. Apoi, spunându-mi că fiecare casă are obiceiurile ei, am întins mâna și am. Ridicat de pe parchet câteva caiete de teză. Am început să le răsfoiesc distrat și am văzut că fuseseră corectate și apreciate cu note. Gândindu-mă cu nostalgie la frumoșii ani când, stăpânit de emoție, așteptam să mi se distribuie lucrările scrise, am zâmbit cu amărăciune și le-am aruncat pe masă, lângă celelalte. Vremea copilăriei a trecut demult, iar eu mă ocupam de niște treburi situate exact la antipodul nevinovăției, a curățeniei sufletești.

Brusc, îndepărtata-mi incursiune spre anii când eram elev s-a curmat. Parcă trezit dintr-un somn adânc, creierul mi s-a pus în funcțiune.

Am luat din nou caietele pe care abia le aruncasem și m-am uitat la data corectării lor.

— Dane, am zis, ridicându-mă de pe scaun, trebuie să stabilim momentul crimei!

— Medicul legist a spus că…

— Puțin îmi pasă! Patru, cinci zile înseamnă o situare a momentului, undeva… în limitele a patruzeci și opt de ore! Cu o astfel de localizare nu se poate conduce o

ancheta! m-am răstit, de parcă ar fi fost vina lui că medicul nu ne-a putut ajuta.

— Cum vrei să începem?

— Cu începutul! Când a fost văzută profesoara ultima oară?

— Din declarația secretarei… a spus, răsfoindu-și notesul, la ora trei, când s-au despărțit.

— Când trebuia să vină la școală cu tezele corectate?

— A doua zi, la ora opt dimineața… În orice caz, dacă aici voiai să ajungi, n-ai mers prea departe. Între orele trei după-amiaza și ora opt dimineața e un interval cam mare… de șaptesprezece ore.

— Ușurel! S-o luăm pe bucățele. Aceste lucrări au fost corectate în intervalul pe care l-ai spus, am zis, arătând caietele de teză. După părerea ta, cât durează citirea și notarea a circa treizeci de teze?

— Mi-e greu să-ți răspund… N-am fost profesor niciodată. Probabil vreo trei ore…

— Cam așa am apreciat și eu. Mai înainte de a se apuca însă de corectat, probabil că s-a schimbat și a luat masa. După o zi de muncă, e firesc. Nu?

— Pricep! se entuziasmă el. În jurul orei șapte seara mai trăiau încă.

— Corect, am aprobat și l-am invitat printr-un semn să mă urmeze în dormitorul victimei.

— Oare de ce or fi fost lăsate jaluzelele jos? am

întrebat, arătând spre fereastră.

— Poate că soarele era prea puternic…

— Prostii! l-am întrerupt. Era deja șapte seara…

— De acord! Am admis că în jurul acestei ore mai trăiau încă. Și ce-i cu asta? Rezultă de undeva că bătrâna Panaitescu n-a lăsat jaluzelele, să zicem, de la ora unsprezece dimineața?

— Dane, jaluzelele au fost coborâte numai la ferestrele camerelor percheziționate, i-am atras atenția, simulând exasperarea. Deci a camerelor unde, după consumarea omorului, a urmat operația de căutare a banilor obținuți din vânzarea apartamentului de sus. Să fie asta numai o coincidență?

— Șefule, s-o luăm metodic. Susții că jaluzelele au fost lăsate de criminal pentru a nu fi văzut de trecătorii de pe stradă?…

— În sfârșit! am oftat demonstrativ. Ai priceput tocmai când îmi pierdusem și ultima speranță…

— Am priceput de la început unde bați, dar nu și unde vrei să ajungi! mi-a aruncat el, înfuriat. De-a lungul a douăzeci și patru de ore, puteau fi omorâte oricând. La orice oră. Asta-i!

— Vino cu mine! am spus, pornind spre bucătărie.

Când am ajuns lângă mașina de aragaz, i-am arătat ibricul:

— Vrei să vezi ce este înăuntru?

— Nu. Ai spus că-i ceai și nu sunt dispus să-mi contrazic superiorul! m-a anunțat îmbufnat.

— Îți rămân îndatorat pentru încrederea ce-mi acorzi, m-am prefăcut recunoscător. Oare ceaiul se bea oricând, la orice oră?…

— Depinde. Englezii se ocupă de acest sport, în mod tradițional, la ora cinci după-amiază. Rușii de câte ori le este frig, și în nord nu duc lipsă de așa ceva…

— Suntem în România! l-am întrerupt.

— Dacă cafeaua poate fi băută la orice oră, nu văd de ce ceaiul ar avea un regim diferit.

— Fără glume!

— Uite ce-i… a început el, cu un aer preocupat.

— Dacă victima din dormitor era îmbrăcată sumar, am putea admite și că dormea. La fel a dormit și mama ei, până a trezit-o, să spunem, o nevralgie și s-a sculat să-și facă un ceai de mușețel…

— În ibric e ceai chinezesc.

— Când n-ai ceaiul care-ți trebuie, poți folosi și altul. Ce nu face omu' la ananghie! a afirmat el, malițios.

— Repet, Dane, bătrâna era îmbrăcată și, dacă dai o fugă în dormitorul ei, ai să constați că patul nu e făcut.

— Ai dreptate! a exclamat, după ce m-a privit o clipă surprins. Mi-a scăpat acest amănunt.

Am respirat ușurat. Dacă Dan își epuizase contraargumentele, puteam să cred și eu în

corectitudinea supozițiilor mele. Nu există nimic mai îngrozitor pentru un investigator decât urmărirea unei piste pe care o consideră el însuși îndoielnică.

— Perfect, Dane! Acum te rog să mă urmărești cu atenție. Bătrânii, pentru a se conserva, obișnuiesc să se culce devreme… până la zece seara, această oră reprezentând în consecință și limita de primire a vizitatorilor. Ceaiul, pentru a nu provoca insomnii, se bea cu două-trei ore înainte de culcare…

— Deci, putem admite că agresiunea s-a consumat între orele șapte și zece seara, a tras el concluzia.

Am aprobat.

— Ținând seama de timpul ce i-a trebuit criminalului pentru a căuta obiectul mârșăviei sale, aș spune că uciderea victimelor a fost comisă la începutul intervalului, pe la șapte-opt seara. Dar asta nu mai prezintă importanță pentru noi. Oricum, criminalul s-a aflat în casa victimelor între șapte și zece seara. Deci toți bănuiții vor trebui să ne spună cum și-au petrecut timpul joi seara, în intervalul pe care l-am stabilit.

Dan s-a declarat de acord, iar eu mi-am privit ceasul.

— E ora opt. Dacă n-ai nimic împotrivă, propun să mai facem un pas.

Când am ajuns în curte, ne-a salutat un subofițer pe care nu-l mai văzusem. Ne-a raportat că a preluat paza de noapte a casei.

Capitolul V
Soțul victimei

Când ne-am urcat în mașină, Dan i-a dat lui Vartunian adresa obținută de la circumscripția de miliție.

Zece minute mai târziu, autoturismul a virat din Bulevardul Republicii spre strada Italiană și, câteva case mai departe, s-a oprit în fața unei clădiri cu opt etaje.

Am intrat în holul blocului și am consultat tabelul locatarilor. Apoi ne-am urcat cu liftul până la etajul cinci. Ajunși în fața apartamentului 23, am citit numele gravat pe plăcuța metalică de sub vizorul ușii: „Viorel Stanciu – medic primar".

Mai înainte ca Dan să fi apucat să ridice mâna spre butonul soneriei, clanța s-a înclinat și ușa s-a deschis fără zgomot. În pragul ei a apărut un bărbat care-și încheia nasturii la un trencicot bleumarin.

Avea părut complet alb, iar figura, ridată ca o scoarță de stejar bătrân, era plină de bărbăție, de îndrăzneală. La această impresie contribuiau din plin un nas mare, acvilin, și o bărbie proeminentă. După cât era de bățos, puteam să jur că-i un general în retragere.

Când a dat cu ochii de noi ne-a privit atât de surprins, încât m-am temut să nu ne ia drept spărgători și să se apuce să strige după ajutor.

— Bună seara. Îl căutăm pe domnul profesor Alexandru Stanciu, am zis repede, pentru a nu-i da timp să ne facă figura. Pentru că, orice s-ar spune, nu cred că poate fi prea plăcut să te trezești înhățat de guler de vreo zece vecini nervoși, iar tu, căutându-ți cu febrilitate legitimația, admițând că-ți mai lasă această posibilitate, să încerci să le explici că fac o confuzie de persoane.

— Eu sunt. Cu ce vă pot fi de folos? a spus el, rămânând pentru orice eventualitate bine înfipt în cadrul ușii.

După ce ne-am prezentat și s-a liniștit în privința noastră, ne-a spus că are o întâlnire și s-a scuzat că nu ne poate invita în casă.

Întrucât propunerea sa, de a-l însoți și a-i povesti pe drum ce ne-a adus la el, nu mi-a surâs, i-am explicat că-l căutăm într-o problemă ce nu poate fi discutată pe stradă. Nu de alta, dar nu prea-i vedeam pe Dan stenografiindu-i depoziția din mers.

— Mda…! Vă rog să intrați, a consimțit el, fără prea mult entuziasm.

L-am urmat printr-un vestibul, cu pereții garnisiți de cuiere, și am ajuns într-o încăpere prevăzută cu trei uși. Cu excepția unei mese, rotunde și joase, plină de reviste străine, mobilierul se compunea numai din scaune și fotolii. Fără nicio îndoială, ne aflam într-o sală de așteptare.

— Credeți că va dura mult discuția noastră? a întrebat, fără să-și debutoneze trencicotul și invitându-ne printr-un gest să luăm loc pe fotolii.

— Poate ar fi mai bine să vă scoateți trencicotul, am răspuns eu, indirect.

— Întâlnirea, despre care v-am vorbit, are loc la Capșa, la ora opt și jumătate. Intenționam să ajung acolo pe jos. Ținând seama de insistența dumneavoastră, am să iau troleibuzul. Asta înseamnă că vă pot acorda cel mult zece minute! m-a avertizat amfitrionul.

— Am să mă străduiesc să nu vă rețin mai mult decât este necesar, am zis.

Pentru a se asigura că-mi voi ține angajamentul, n-a ezitat să mă zorească să-i spun ce doresc. I-am făcut pe plac.

— O cunoașteți pe profesoara Marieta Stanciu?

— Bineînțeles! Este soția mea! a exclamat el surprins.

— Nu sunteți divorțați?

— Nu, numai despărțiți…

— De când n-ați mai văzut-o? l-a întrebat Dan.

— Cred că or fi vreo zece zile.

— În ce împrejurări ați văzut-o ultima dată?

— Nu vi se pare că sunteți cel puțin indiscret?! se repezi el, revoltat, la Dan. Este soția mea și mă văd cu ea când doresc! Sau, pentru a-mi întâlni nevasta, trebuie să cer vreo viză a miliției?!

Am vrut să intervin, pentru a aplana declanșarea unui conflict, dar m-a întrerupt cu autoritate:

— Domnule căpitan, vă rog să n-o mai faceți pe misterioșii! Ce-i cu soția mea?

Mai înainte de a apuca să deschid gura, a continuat cu un glas ușor tremurat:

— A suferit vreun accident…?

Am făcut un gest de afirmare.

— A murit? a întrebat, aproape în șoaptă.

Când mi-am repetat gestul de aprobare, bărbia a început să-i tremure, ca și cum l-ar fi cuprins brusc un acces de friguri, mâinile, sprijinite până atunci pe brațele fotoliului, i-au alunecat în jos, iar umerii s-au dus după ele. S-a chircit atât de repede, încât, fără să vreau, am asociat noua sa înfățișare cu cea a unui elastic rupt.

I-am văzut ochii, mai târziu, când și-a ridicat bărbia din piept. Deși nu plângea, erau congestionați.

— I-am spus să nu-și cumpere mașină… Asta-i lipsea… S-o facă pe șoferița la bătrânețe… monologă el, deprimat și fără adresă.

— V-a spus că intenționează să-și ia o mașină? am zis.

— Da, dar n-am luat-o în serios… Credeam că glumește. A suferit mult?

Ana fost tentat să-i răspund negativ, pentru a-l menaja. Dar am renunțat. Ce rost mai avea să învârt

limba în gură pe degeaba, când tot trebuia să-i spun adevărul?

— Sincer vorbind, nu știu. Soția dumneavoastră n-a suferit un accident de circulație, ci a fost ucisă. Ucisă cu sânge rece! La fel și mama ei.

S-a uitat la mine îndelung și calm, de parcă nu mi-ar fi auzit precizările. Apoi, deodată, a început să bâiguie buimăcit:

— …Și mama ei… Ucise… Marieta…

Și-a ridicat mâinile care atârnau vlăguite pe lângă brațele fotoliului și, împreunându-și palmele pe abdomen, a început să le frământe cu disperare. Remarcându-i pe tâmpla dreaptă o venă, care a început să-și sporească proeminența și să zvâcnească cu accelerație, m-am temut că-mi face vreo figură urâtă. Emoțiile puternice nu sunt tocmai indicate pentru o inimă care a funcționat circa șase decenii. Mi-am dat seama că are un temperament coleric și dacă nu-l ajut să se calmeze, determinându-l să-și concentreze gândurile în altă direcție, voi fi nevoit să cer sprijinul Ascar-ului.

— Domnule Stanciu, din cercetările întreprinse până în prezent, a rezultat că asasinul face parte din anturajul soției și soacrei dumneavoastră.

— Vă gândiți și la mine? m-a întrerupt, dovedindu-mi astfel, împotriva temerii mele, că m-a urmărit cu atenție.

Cu sinceritate, i-am răspuns negativ. De altfel, niciodată nu mi-am bănuit martorii audiați pentru prima oară că ar fi amestecați în afacerea cercetată. Ulterior însă, când îi prindeam eu fofârlica, se mai întâmpla să-i suspectez.

— Vă rugăm să ne spuneți cine erau persoanele care le frecventau locuința, am cerut în continuare.

— Nu cred că vă pot ajuta. În ultimii doi ani, de când m-am mutat aici, la fratele meu, n-am mai intrat în casa lor.

— Totuși ați continuat să vă vedeți cu soția dumneavoastră.

— Numai în oraș, când mergeam împreună la vreun spectacol, sau când venea ea la mine, o dată la două-trei săptămâni… M-am înțeles foarte bine cu Marieta. Dacă n-ar fi fost influențată de maică-sa am fi fost și acum laolaltă…

— Ați stat mult timp căsătoriți?

— Douăzeci de ani.

— Cu o soacră care face mizerii ginerelui, nu-i puțin, l-am compătimit, cu intenția de a-i stimula continuarea confesiunii.

— Vă înșelați! Ne-am înțeles perfect, până m-am pensionat. O lună de zile mai târziu, constatând că veniturile mele s-au diminuat cu câteva sute de lei, a început să-mi povestească că dacă ar fi în locul meu,

decât să-și piardă vremea pe acasă mai bine s-ar apuca să mediteze câțiva elevi. I-am replicat, în glumă, că și eu dacă aș fi în locul ei aș face același lucru. Consideram că totul n-a fost decât o vorbă aruncată, așa ca o discuție de… conversare, când, a doua zi, m-a luat în primire Marieta. Desigur, montată de maică-sa. I-am explicat că, după ce-am muncit aproape patruzeci de ani pentru a băga carte în capul a zeci de mii de copii, acum am și eu dreptul la odihnă. Mai cu seamă că leafa soției mele și pensiile ce le primeam eu și soacră-mea ne asigurau un buget mai mult decât îndestulător. Marieta a sfârșit prin a-mi da dreptate și, timp de două-trei săptămâni, am crezut că subiectul a fost abandonat. După acest intermezzo, soacră-mea a început să facă niște aluzii discrete la adresa unei anumite persoane, care se complace în a lenevi toată ziua. Mai întâi, m-am făcut că n-o pricep, apoi, când n-am mai putut răbda, i-am zis vreo două cuvinte, ca să mă țină minte. Ea mi-a replicat cu vreo trei duzini. Când s-a înapoiat Marieta de la școală, maică-sa s-a grăbit s-o cheme în bucătărie și să-i bage fitilul. În consecință, mi-a repetat în viteză argumentele soacră-mi, la care a mai adăugat și câteva, personale. Probabil, sugerate tot de maică-sa, în bucătărie. Pe scurt, cum nu-mi place să se amestece cineva în căminul meu și să-mi influențeze nevasta, provocând zâzanie între noi, mi-am luat lucrurile și m-

am mutat.

Stratagema mea reușise mai bine decât am scontat. Pe măsură ce-mi istorisea neînțelegerile sale familiale, se calma. De aceea, deși îmi irosea timpul, nici nu l-am întrerupt. Când a tăcut, avea un aer amuzat. Vena de pe tâmplă, care mă îngrijorase, dispăruse, iar palmele se odihneau pe brațele fotoliului.

— Domnule Stanciu, am reținut că vă vedeați destul de des cu soția dumneavoastră. Din convorbirile pe care le-ați avut, n-a rezultat cu ce persoane se vizita? am zis.

— N-a reieșit că se ducea undeva în vizită și nici că a lărgit cercul persoanelor care-i veneau în casă pe vremea când stăteam cu ea.

— Cine îi intra în casă în perioada când locuiați împreună? Nu mă refer numai la ceia ce se numește musafiri, am precizat.

— Păi, stați să vedem… a zis, apăsând pe primul deget al palmei stângi. Anica, femeia care ne făcea curățenie… Tony, un student care locuia la mansardă și venea din când în când să dea câte un telefon… Cristina, secretara școlii noastre… Asta-i tot… Ba, nu! Mai e cineva. Un copil. Elevul Ilie Porumbaru, despre care Marieta susținea că va ajunge un geniu, își încheie el scurta enumerare.

Probabil citindu-mi dezamăgirea, s-a simțit obligat să explice:

— Știu că vi se pare curios, și totuși la atât s-a limitat lumea Marietei. Despre soacră-mea nici nu mai vorbesc. Evită și să dea bună ziua unei vecine, de teamă să n-o viziteze și s-o fure.

— Sunteți sigur că nu v-a mai vorbit și de alte persoane? se arată neconvins Dan.

— Foarte sigur. Amândouă erau obsedate de ideea că cei din jurul lor nu urmăresc decât să profite de ele. De aici rezultă și izolarea în care s-au complăcut. Culmea-i că mi-au impus și mie această condiție. Văzând mutrele pe care le făcea soacră-mea, când îmi invitam acasă prietenii sau colegii, am schimbat sediul. Ne adunam la Capșa.

— Cine este proprietarul casei din strada General Demostene? am întrebat.

— Mama Marietei, care, în ultima perioadă, nu uita să mi-o amintească de câte ori avea ocazia. Și știa să fabrice astfel de ocazii! Asta a și influențat hotărârea mea de a mă muta.

— Fosta dumneavoastră soție mai avea frați sau surori?

— Nu.

— Dar soacra dumneavoastră?

— Avea o soră în provincie.

— Erau în relații bune? Se vizitau, corespondau?

— Nu tocmai. Soacră-mea avea impresia că și sora ei

este o profitoare.

— Știți cumva dacă s-a întocmit vreun testament? În caz afirmativ, ne puteți spune cine-i legatarul?

— N-am cunoștință despre existența unui astfel de act. În orice caz, dacă Marieta și-ar fi făcut un testament, cred că mi-ar fi spus. În ceea ce o privește pe soacră-mea, deși avea aproape optzeci de ani, se gândea prea mult la viață pentru a putea vedea utilitatea numirii unui legatar.

— După părerea dumneavoastră, cine credeți că ar urma să moștenească averea rămasă?

— Nu știu și nici nu mă interesează! N-am nevoie de bătaie de cap. Aici, la fratele meu, mă simt foarte bine.

— Domnule Stanciu, când v-ați întâlnit ultima oară cu soția dumneavoastră? am întrebat.

— Nu duminica asta… duminica cealaltă, adică acum vreo zece zile.

— V-a spus că a vândut apartamentul de la etaj?

— Da. M-a consultat încă înainte de a-l vinde. Am sfătuit-o să-l dea. Optzeci de mii de lei reprezintă un preț bun.

— V-a spus ce intenționează să facă cu suma încasată?

— Mi-a spus că e tentată să-și cumpere o mașină. Am povățuit-o să-și bage mințile în cap. De aceea, când mi-ați vorbit despre… despre ce s-a întâmplat, m-am gândit la un accident, a continuat el, după o scurtă

ezitare.

Epuizasem întrebările de rutină și trebuia s-o pun pe cea capitală, după părerea mea. Eram sigur că, după ce o voi formula, se va ridica în picioare, în chip de general în retragere, și-mi va arăta ușa cu un gest fără echivoc. Dar n-aveam altă cale.

— Domnule Stanciu, ce ne puteți spune despre temperamentul soției dumneavoastră? am tatonat.

— Nu înțeleg întrebarea, a zis, încruntându-și sprâncenele albe și stufoase.

— Noi nu excludem posibilitatea ca soția dumneavoastră să fi avut un prieten intim, am spus repede.

Contrar așteptărilor mele nu m-a poftit să închid ușa pe dinafară.

— Deși femeile nu ne oferă niciodată o certitudine în această direcție, a zis pe un ton neutru, în ceea ce o privește pe Marieta vă pot afirma cu certitudine că nu-i cazul să vă pierdeți timpul căutând o astfel de persoană.

Mi-am privit ceasul.

— Oooo!… S-a făcut deja zece! Din cauza noastră v-ați pierdut întâlnirea, m-am scuzat, ridicându-mă din fotoliu.

— Față de vestea pe care mi-ați adus-o, credeți că asta mai prezintă vreo importanță, a zis, clătinându-și capul cu tristețe și făcând un gest de nepăsare. Mă duceam ca

în fiecare seară la Capșa să-mi întâlnesc prietenii. Întrucât în ultimele două luni n-am avut nicio absență, sper că se vor dovedi înțelegători, adăugă el, zâmbind cu amărăciune.

Conducându-ne spre ușă, și-a exprimat dorința de a-și vedea soția. I-am dat îndrumările necesare. Când ne-am strâns mâinile l-am întrebat dacă știe unde locuiește Anica, femeia de serviciu. A răspuns negativ.

— Dăm o fugă până la Capșa? a întrebat Dan, când am ajuns lângă mașină.

— Nu cred că-i cazul să-i verificăm alibiul. Dacă se va ivi o astfel de necesitate, putem oricând s-o facem.

Capitolul VI
Femeia de serviciu

A doua zi dimineața, când ne-am înființat în fața imobilului din strada General Demostene, subofițerul care asigura paza casei ne-a informat că n-a încercat nimeni să intre sau să ceară relații despre locatari.

— Oare unde o fi chiriașul de la mansardă? a întrebat Dan, în timp ce deschideam ușa și intram în bucătăria apartamentului.

— Să mai așteptăm. Bărbații tineri mai dorm câteodată și prin vecini.

— Și dacă?…

— Fără dacă! N-avem niciun motiv de suspectare. Numai prin faptul că dorim să-l audiem în calitate de martor, nu-i motiv să-i cerem reținerea, prin urmărirea generală, am spus, îndreptându-mă spre telefon.

L-am sunat pe comandantul secției de miliție, care m-a informat că oamenii lui n-au reușit să depisteze niciun martor interesant. S-a arătat totuși optimist, deoarece nu fuseseră verificate decât o treime din casele străzii pe care era situat imobilul unde se consumase drama ce o anchetam. Deși nu l-am contrazis, aveam o opinie diferită. Astfel de cercetări se pornesc de la vecinii cei mai apropiați de câmpul infracțional și se termină cu cei extremi. Dacă prima categorie, cunoscând bine victimele, puteau remarca o prezență străină, ceilalți arareori aveau această posibilitate.

Tocmai așezam receptorul în furcă, când și-a făcut apariția subofițerul care păzea casă:

— A venit o tovarășă care vrea s-o vadă pe doamna Panaitescu, a raportat el.

— Ce i-ai spus?

— Că facem o verificare pe linia evidenței populației.

— Perfect! Poftește-o înăuntru.

A intrat o femeie, în vârstă aproximativ de cincizeci de ani, scundă și dolofană. Era îmbrăcată modest, cu lucruri uzate și în culori stridente.

— Bună ziua! a zis, intrând în sufragerie și privindu-

ne surprinsă.

I-am răspuns înclinându-ne.

— Unde sunt doamnele? a întrebat, căutând cu privirea în spatele nostru, spre ușile dormitoarelor.

— Cine sunteți dumneavoastră?

— Dar dumneavoastră? mi-a întors-o ea.

— Niște rude ale doamnelor, a replicat Dan. Nu vă cunosc!

— Poate nu cunoașteți chiar toate rudele…

— Ba le cunosc! În cincisprezece ani, de când muncesc aici, am avut timp să văd toate rubedeniile doamnelor!

— Dumneavoastră sunteți Anica, femeia de serviciu? am intervenit.

— Da, eu-s. Anica Traian. Da' ce s-a-ntâmplat aici?! Cine a devastat casa?! a exclamat ea, după ce a privit parchetul și masa pe care se aflau caietele de teză.

— Cum adică? am tatonat.

— Cum, cum adică?! s-a înfuriat ea. Unde-i covoru' și cine-a zvârlit masa într-o parte?!…

N-am apucat să deschid gura, că a și făcut stânga-mprejur, pornind glonț spre vestibul.

— Unde plecați? am întrebat, văzând că trage de clanța ușii care dădea accesul spre terasă.

— Cine a luat cheile din ușă? Vreau să chem milițianu'! Aici nu-i lucru curat! a zis, cu hotărâre, răsucindu-se pe tocuri și lansându-se spre ușa ce ducea

la bucătărie.

— Nu vă mai osteniți. Și noi suntem milițieni, am anunțat-o pentru a o liniști.

A făcut din nou o manevră de întoarcere și m-a întrebat, neliniștită:

— Unde-s doamnele? De ce nu-s aici? S-a întâmplat ceva cu dânsele?… Vai! Au fost călcate de hoți!

Pentru a pune capăt întrebărilor ei, pe care le punea mai abitir ca un anchetator, i-am povestit ce s-a întâmplat.

A început să plângă și să se vaiete ca o bocitoare de profesie, cu deosebirea că o făcea simțit. Am așezat-o pe un scaun și am așteptat.

— Veneați în fiecare zi aici? am întrebat-o, după ce s-a mai liniștit.

A aprobat.

— Se întâmpla să rămâneți și peste noapte?

— Nu. Niciodat'. Am și eu gospodăria mea. La doamnele lucram numai pân' la amiază.

— Când le-ați văzut ultima oară pe doamnele Panaitescu și Stanciu?

— Joi după amiază… zise ea, ținându-și capul plecat și continuând să-și tamponeze ochii cu o batistă mototolită și îmbibată de lacrimi.

— La ce oră?

— Ca de obicei, pe la două și juma', când mă duc la

mine acas'…

— Când ați plecat, ambele doamne erau de față?

— Doamna Stanciu nu venise încă de la școală. Era numa' doamna Panaitescu.

— Deci începând de joi, ora două și jumătate nu le-ați mai văzut?

— Nu. Vineri dimineața, când am venit la lucru, n-am găsit pe nimeni acasă.

— De ce n-ați intrat înăuntru? Doar aveați cheia de la ușă, blufă Dan.

— De unde s-am eu chei? Numai doamna Stanciu avea… Și apoi ce-mi trebea mie chei, când doamna Panaitescu era totdeauna acas'?

— Casa avea un singur rând de chei?

— Da, un singur rând… Adică trei chei puse pe-un belciug de care atârna o pisică neagră… din alea din cauciuc sau așa ceva… De fapt, a mai existat o legătură în care erau prinse și cheile de la dulapuri, da' s-au perdut.

— Cum s-au pierdut?

— Nu știu. N-au mai fost… și atât!

— De multă vreme?

— Io știu?… Să tot fie la trei-patru săptămâni…

— Vineri, când ați venit și ați văzut că nu vă răspunde nimeni, ce-ați făcut.

— Ce puteam să fac? Am așteptat câteva ore, crezând

c-a ieșit puțin prin oraș, da' văzând că nu mai apare, m-am dus și eu acas', să nu-mi pierd timpu' pe degeaba. Am venit însă a doua zi și-n următoarele, da' nu-mi deschidea nimeni ușa.

— Nu vi s-a părut curios că doamna Panaitescu nu v-a deschis? Doar spuneați că stătea în permanență acasă.

— Ba mi s-a părut, da' ce puteam să fac? Că eu mi-am zis că poate a murit ruda dânselor de la Brăila, și s-or fi dus acolo.

— Întrucât dumneavoastră veniți de mult timp aici, vă rog să-mi spuneți cine le vizita pe doamne, am cerut, convins fiind că, prin prezența ei cotidiană, era persoana cea mai calificată pentru a furniza numele persoanelor din anturajul victimelor.

— Păi, din câte știu eu, cel mai des și mai des venea doamna Cristina Damian… Câteodată și soțu' dânsei, da' mai rar… Apoi, venea Iliuță, un elev de-i medita doamna Marieta… Mai venea și domnu' Toni, ăl de locuiește sus, la mansardă.

— Altcineva?

— Atât, a zis, ridicând din umeri.

— Cu vechii chiriași, de la etajul întâi, erau în vizită?

— Mai-nainte de a se muta, mai dădeau p-aci, da rar. După aia, de când s-a mutat, n-au mai dat p-aici.

— Astea sunt toate persoanele pe care le-ați văzut? am zis, simțind cum mă indispun.

— Da, doamnele trăiau foarte retrase.

— Domnul Stanciu venea des? a intrat pe fir și Dan.

— După ce-a plecat d-aici, acu' fo doi ani, nu l-am mai văzut… Da' știu că doamna Marieta se mai ducea pe la dânsu'.

— Știți de ce s-au despărțit?

— Eu zic să din cauza lu' doamna Mioara, că nu se aveau bine.

— Joi, când ați văzut-o ultima dată pe doamna Panaitescu, v-a spus că așteaptă pe cineva în seara aceea? am întrebat.

— Mie nu mi-a zis nimic… Adică parcă mi-a zis ceva… Aha! Acu' știu! Doamna a zis că vorbise cu doi dulgheri să vină după-amiază să facă niște rafturi-n cămară.

— La ce oră trebuia să vină?

— După cinci, când se scula doamna Marieta din somn.

— Cine sunt și unde locuiesc? se repezi Dan, plin de optimism, ca un anchetator stagiar, ceea ce, de fapt, nu prea era.

— Nu știu, că nu i-am văzut, niciodat'… Doamna Mioara zicea parcă că-s țigani, da' nu-s sigură.

— În fața ușii de la bucătărie, sunt niște scânduri mi-am amintit. Erau acolo și când ați plecat dumneavoastră?

— Când am plecat, joi, nu erau. Da' covoru' și răcitoru' unde-s? zise brusc, căutând cu privirea în jurul ei.

— Vreți să spuneți că de aici lipsesc un covor și un frigider? am întrebat contrariat.

— Păi mai e vorbă?! Și-apoi, ce-i talmeș-balmeșu' ăsta?! Când am plecat eu totu' era-n bună ordine și acu'…?

— Vă rog să fiți amabilă și să ne însoțiți prin locuință. Dacă remarcați că lucrurile sunt altfel decât ar trebui sau că lipsesc anumite obiecte, să ne atrageți atenția, m-am decis, ridicându-mă de pe scaun. Pentru început, unde se aflau frigiderul și covorul care lipsesc.

— Covorul era pus aici, pe jos, iar răcitoru' acolo, a arătat ea spre colțul format între peretele terasei și cel al dormitorului Mioarei Panaitescu.

— Ce marcă era?

— Asta nu știu, da' era mare și frumos…

— Era în funcțiune? am întrebat, gândindu-mă la chiftelele alterate.

— Nu, pentru că nu se potrivea corentul.

Am pornit spre dormitorul Marietei Stanciu și am deschis ușa.

— A luat cineva rochiile din garderob! a exclamat.

— Erau multe?

— Câte patru-cinci p-un umeraș. Doamna Marieta

chiar glumea pe chestia asta, că zicea că-nainte n-avea ce pune pe umerașe, iar acu' nu mai avea loc pe ele.

După ce a remarcat ca nefirească poziția coborâtă a jaluzelelor și a tablourilor scoase de pe pereți, am dus-o în celălalt dormitor.

— Și aici sunt coborâte jaluzelele!

— Altceva?

— Nu mai e aparatul de radio! a arătat ea spre o măsuță din apropierea patului. A fost cumpărat odată cu răcitorul de care v-am spus.

— Lipsesc și obiecte de îmbrăcăminte? am zis, privind spre garderobul prin ale cărui uși deschise se vedeau atârnând câteva umerașe goale.

— Da, rochiile doamnei!

— Erau în dușmănie cu cineva? a întrebat Dan, când am revenit în sufragerie.

— Cu cin' să fie? Că doar erau pâinea lui Dumnezeu.

— Iliuță, elevul pe care-l medita doamna Stanciu, avea o zi precisă când venea la lecții?

— La asta nu pot să vă răspund, că el venea după masă, când io nu mai eram aici.

— Toni și mai cum se numește chiriașul de la mansardă?

— Costea.

— Când l-ați văzut pentru ultima oară?

— Joi dimineața. Când eu veneam la lucru, dânsu'

pleca la servici'.

— Le vizita des pe stăpânele dumitale?

— Așa și așa… Venea mai mult când trebia să dea p-undeva telefon sau îl căuta cineva.

— Domnul Costea primea musafiri?

— Bărbați n-am prea văzut, da' domnișoare o puzderie. Câteodată veneau și ele să vorbească la telefon, iar după ce plecau, doamnele râdeau… Că știți, ele le ziceau la părinții lor că-s la o colegă, de se pregătesc de ezamene…

După ce-am rugat-o să ne lase adresa ei, am condus-o spre ușă.

— Sărăcuțele… Ce rău o să le pară la copiii mei când le-oi zice ce li s-a-ntâmplat la doamne…

— Aveți mulți copii? am întrebat, din politețe.

— Patru, o fată și trei băieți.

— Mari?

— Păi fata, care-i mai mică, acu' termină liceu'. Alți doi sunt căsătoriți și au și copii. Lucrează împreună la Fabrica de mașini electrice. Sunt fruntași în producție… Sunt foarte mulțumită de ei. Atâta bucurie să am și eu…

— Și celălalt fiu? Parcă spuneați că aveți trei băieți? i-am reamintit, văzând-o că oftează cu tristețe.

— Și Manole are suflet bun, da' e cam copilăros… Nu i-a plăcut să-nvețe carte…

— Unde lucrează?

— Încă nu lucrează nicăieri, că-i încă mic…

— Parcă ați spus că fata-i cel mai mic copil?

— Păi și el e mic. Încă n-a împlinit douăzeci și unu de ani.

— E bolnav?

— De ce să fie bolnav? Eu am copii sănătoși…

— Și din ce trăiește?

— Îi dau eu ce-i trebe! Ce, nu-s mama lui?

— Decât să lucrați prin case străine, n-ar fi mai firesc să vă întrețină el? a continuat Dan.

— E încă foarte copilăros. Când o să-l ia în armată, o să se cumințească. Eu am mai încercat să-i zic câte ceva, da' e ștrengar și nu mă ascultă. Chiar și doamnele au încercat să stea de vorbă cu el, da' neam să le asculte…

— Venea și el pe aici? am intervenit.

— Mai venea câteodat'.

— Locuiește la aceeași adresă cu dumneavoastră?

După ce mi-a răspuns pozitiv, am lăsat-o să plece, rugând-o să se mai gândească dacă n-a omis vreo persoană din cele care frecventau locuința victimelor. În timp ce Dan a plecat s-o conducă, am reflectat la spusele Anicăi. Chestia cu „ștrengarul", care la douăzeci și unu de ani este atât de copilăros, încât nu vrea să muncească, nu mi-a plăcut. Chiar deloc! „Copilul" făcea parte din categoria celor care ne dau cel mai mult de lucru. Mai întâi se complac în trândăvie apoi, pe măsură ce

exigențele lor sporesc și, firesc, nu pot fi satisfăcute din veniturile părinților, încep să caute alte surse, neortodoxe. La început prin potlogării nesemnificative, care, nefiind depistate la vreme, le creează impresia că sunt mai teribili decât Al Capone, Dillinger și Arsene Lupin luați împreună. Acesta este punctul de răscruce al existenței lor. Dacă au șansa să-i dibuim înainte de comiterea unor infracțiuni grave există posibilitatea de a-i pune pe linia de plutire. În caz contrar, devin clienții noștri cei mai credincioși.

I-am dat apoi telefon Cristinei Damian și am rugat-o să-mi descrie bunurile achiziționate în ultimul timp. Cu această ocazie mi-a spus și unde își țineau victimele hârtiile personale.

— Ce părere ai, șefu'? a zis Dan, după ce am depistat, într-un sertar al mesei din sufragerie, facturile frigiderului și a aparatului de radio.

— În primul rând, ținând seama de volumul și greutatea lucrurilor jefuite, nu mai avem de-a face cu un asasin, ci cu o bandă compusă din două-trei persoane.

— Unul dintre ei menținându-și în continuare poziția de cunoscut al victimelor, m-a aprobat Dan. Și cele două rânduri de chei?

— Cu cele utilizate până în momentul comiterii omuciderilor, nu trebuie să ne batem capul. Le-au luat asasinii cu ei, pentru a întârzia descoperirea fărădelegii

lor. În schimb, cu celelalte, care au dispărut în urmă cu două-trei săptămâni, situația îmi pare diferită. Misterioasa lor pierdere poate indica și faptul că jaful a fost premeditat cu multe zile înaintea comiterii lui…

— Ceea ce coincide și cu perioada când s-a tranzacționat vânzarea casei.

— Întocmai!… Însă mai rezultă și altceva… am realizat eu. Bandiții au știut de încasarea banilor, dar nu și de cheltuirea lor.

— Ceea ce demonstrează că în săptămâna premergătoare dramei, n-au mai fost în contact cu victimele.

L-am asigurat că exact așa văd și eu lucrurile. Apoi, spunându-mi că a venit momentul să-mi fac meseria, m-am dus la telefon. Când am avut legătura cu dispeceratul nostru, mi-am rugat colegul să-și noteze lista obiectelor furate. După aceea i-am spus s-o transmită tuturor lucrătorilor noștri, în vederea supravegherii eventualei lor tranzacționări. În încheiere, mi-am exprimat dorința de a sta de vorbă cu șoferul unei furgonete Getax, care ar putea să-mi dea niscaiva relații în legătură cu transportul obiectelor semnalate, în noaptea de joi spre vineri.

— Din chestiile astea n-o să iasă nimic, a remarcat Dan, când am închis telefonul.

— De ce?

— Pentru că au trecut șase zile de la comiterea jafului. Suficient interval pentru terminarea operației de înstrăinare a produselor tâlhăriei.

— Sunt și borfași care așteaptă „răcirea mărfii”!

— Să sperăm, a admis el, sceptic. În ceea ce privește a doua pistă, am și mai multe rezerve. Mi se pare absurd ca niște bandiți experimentați, și lipsa de urme dovedește că nu sunt ageamii, să apeleze la serviciile unui mijloc de transport atât de ușor depistabil.

Nu-mi spusese nicio noutate. Însă în afacerile de care ne ocupăm n-ai voie să neglijezi nicio pistă, oricât ar fi ea de anemică, pentru că iepurele poate sări de oriunde. Și cu predilecție de acolo de unde te aștepți cel mai puțin.

— Încercarea moarte n-are…

— Da’ nici nume bun, s-a grăbit să mă completeze.

— Vom vedea. Până una alta trebuie să stabilim ce hram poartă „copilașul” femeii de serviciu și să facem cunoștință cu dulgherii care trebuiau să confecționeze rastelul din cămară…

— Varianta „copilașul” nu ridică probleme. Cu dulgherii n-o să fie însă chiar atât de simplu. Oare câți reprezentați o avea breasla lor în București? mă întrebă el, cu candoare.

— Habar n-am, am admis. Dar, de fapt, de ce te interesează numărul acestora?

— Ca să pot aprecia anii de care avem nevoie pentru a-i depista, eventual, pe cei căutați. Sau întrevezi o metodă de scurtcircuitare? m-a întrebat, de astă dată cu interes.

— Din depoziția Anicăi, a rezultat că bătrâna Panaitescu nu și-a mai părăsit locuința în ultimul timp. În această situație, cum au putut totuși face cunoștință?

— S-au prezentat singuri. Probabil trimiși de cineva.

— S-ar putea să ai dreptate. Dar eu prefer să admit o altă posibilitate. Tot atât de plauzibilă. Mai cu seamă că-i mult mai expeditivă decât a ta…

— Adică?

— Cred că dulgherii lucrează în echipa care construiește casa de peste drum, iar victima, ieșind prin curte și văzându-i cu ce se ocupă, i-a chemat și le-a propus confecționarea rastelului.

— Bună idee, dom'le! s-a entuziasmat el. Hai să-i căutăm!

— Ușurel! De treaba asta mă ocup eu. Tu îl prinzi în colimator pe „copilașul" Anicăi. Nu ne putem irosi amândoi timpul pe aceeași pistă.

Hotărârea mea nu i-a picat prea bine lunganului, dar a sfârșit prin a-mi da dreptate.

Capitolul VII
Ne lansam pe două piste

Dan s-a urcat în mașină și a plecat cu Vartunian, iar eu am traversat strada. Am ocolit o bandă transportoare și, strecurându-mă pe lângă niște saci cu ciment și o stivă de scânduri, am supravegheat cu atenție agitația muncitorilor de pe schela de lemn. În mod cert, precauția mea nu era străină de zicala: „Prevederea-i mama înțelepciunii".

Eram atât de concentrat asupra forfotei de deasupra mea, încât, dacă n-aș fi fost distras de o voce puternică, care a răcnit: „Costică, adu-mi mai repede graficul de turnare a betonului!", nimeream drept într-o groapă cu var. Întrucât n-aveam niciun motiv să consider că o baie de var ar fi putut contribui la sporirea bunei mele dispoziții, am rămas recunoscător vocii salvatoare și am vrut să-i cunosc tutorele. Privirea s-a oprit asupra unei barăci a cărei unică fereastră era văduvită de geamuri. Alături se afla o ușă pe care fusese țintuită o bucată de carton. După ce am reușit să descifrez literele vopsite pe ea, cu mult timp înainte de a fi fost spălate de ploaie și decolorate de soare, mi-am spus că asamblarea lor ar putea să reprezinte și avizul: „Șeful lotului". Când am deschis ușa și am intrat, am fost încântat de perspicacitatea mea. Nimerisem într-o încăpere al cărei

aspect aducea cu traducerea ce-o făcusem. Tocmai începusem să-mi spun că Champollion n-ar fi avut nicio șansă să ajungă faimos dacă i-aș fi fost contemporan, când bărbatul care scria zorit pe o masă de bucătărie, plină cu desene și grafice, mi-a întrerupt gândurile.

— Ce dracu' te moșmondești atâta, mă Costică?! a aruncat el, fără să-și ridice nasul din hârțoagele ce-l preocupau.

Era un bărbat voinic, cu părul șaten și creț. Purta o cămașă în carouri, ale cărei manșete, suflecate, lăsau să se vadă două brațe vântoase și păroase. Din când în când punea stiloul pe masă pentru a manevra cu dexteritate o riglă de calcul.

Probabil că imobilitatea mea l-a intrigat, deoarece s-a decis să-și ridice fața spre mine. Avea un nas de o construcție ciudată. Ceva între un nas de mulatru și cel de boxer încadrat de post de sparring-partener al unui challanger la titlul suprem al lumii.

— Dumneavoastră? s-a interesat, vădit indispus de prezența mea.

— Scuzați-mă pentru deranj, am zis, înclinându-mă. Aș vrea să știu dacă…

— Fiți liniștit! Construcția imobilului va fi terminată conform termenului contractual! m-a întrerupt el, cu o decizie ce dovedea că singura lui dorință ar fi să mă transform instantaneu în vestitul și invizibilul personaj

al lui H.G. Wells.

— Altceva m-ar fi interesat… am început, zâmbindu-i prietenos.

— Vă ascult! mi-a scurtat-o, fără să ia în considerare atitudinea mea amicală.

— Câteva relații cu privire la muncitorii dumneavoastră, am precizat, arătându-i legitimația.

Câteva secunde m-a privit surprins, apoi s-a ridicat de la masă și mi-a întins mâna.

— Inginerul Tudorache Zaharia… Am crezut că sunteți vreunul din beneficiarii apartamentelor pe care le construim. Se-nvârt pe aici toată ziua, încurcându-ne și ținându-ne de vorbă, s-a scuzat el, mai binevoitor, arătându-mi scaunul din fața mesei de lucru.

Deși eram grăbit, nu i-am respins invitația.

— Vă stau la dispoziție, m-a anunțat, reocupându-și scaunul și încrucișându-și brațele pe piept, ca un școlar cuminte.

— Tovarășe inginer, sunt în căutarea a doi meseriași care au angajat o lucrare cu locatarii unei case situate vizavi de șantierul dumneavoastră. Mă puteți ajuta să-i depistez?

— Cu plăcere. Cum se numesc?

— Nu le cunosc numele. Tot ce știu se rezumă la meseria lor. Sunt dulgheri sau tâmplari.

— Am o duzină de tâmplari în subordine. De unde

pot să știu cine sunt aceia pe care-i căutați? Sigura soluție ar fi să-i adun și să discutați dumneavoastră cu ei…

Cred că un astfel de demers mi-ar fi atras un succes teribil. Un succes care l-ar fi eclipsat în totalitate pe cel obișnuit de Louis de Funès, când o făcea pe jandarmul la New-York. N-aveam decât. Să apar în fața frontului format din cei doisprezece tâmplari și să le spun ce doresc, și gata! Doi dintre ei ar fi făcut un pas înainte și, recunoscându-și fapta, m-ar fi rugat, cu ochii înecați în lacrimile pocăinței, să-i arestez. După „gingășia" dovedită în uciderea victimelor, nu era posibilă altă reacție din partea înduioșătoarei lor sensibilități.

Probabil că mi-am. Exteriorizat gândurile cu mult mai bine decât aș fi putut s-o fac prin grai.

— De ce-i căutați? Au făcut o faptă rea? s-a interesat el.

I-am povestit în câteva cuvinte despre ce era vorba.

— Dumnezeule! E posibilă comiterea unor astfel de fapte?! a exclamat, scuturându-și înfiorat umerii.

În timp ce inginerul mă privea cu un amestec de groază și uimire, îmi frământam creierii în căutarea unei soluții pentru identificarea suspecților.

— Nu pot crede că printre oamenii mei există astfel de canalii… E imposibil! a protestat el, încercând parcă să respingă dezonoranta bănuială ce plana asupra

colectivului său de muncitori.

— S-ar putea, am admis, continuând să caut o modalitate de a ocoli impasul în care nimerisem.

— De fapt…

Nu și-a mai terminat fraza, deoarece a fost întrerupt de intrarea în birou a unui constructor care purta pe cap o cască galbenă, de protecție.

— Tovarășe inginer, am adus situația turnării betonului, a anunțat noul venit, întinzând o foaie de hârtie.

— Bine, Costică, a spus inginerul, luând cu un aer absent hârtia adusă. Du-te și verifică stadiul de pregătire a cofrajelor. Am impresia că nu se respectă graficul.

După plecarea tehnicianului, mi s-a adresat:

— De fapt, ce vă îndreptățește să bănuiți că doi dintre oamenii mei ar fi implicați în grozăvia despre care mi-ați vorbit?

I-am povestit raționamentul care m-a adus la el.

— Bucureștiul e plin de șantiere de construcții, respectiv de tâmplari… Dacă mai adăugați și posibilitatea ca derbedeii căutați nici să nu fie încadrați… a remarcat el, parcă satisfăcut că infamia de care-i bănuiesc oamenii n-are nicio justificare.

— Scândurile lăsate în locuința victimelor seamănă cu cele de pe șantierul dumneavoastră…

— Fleacuri! m-a oprit el, disprețuitor. Când toată producția de cherestea este tipizată, e și firesc să semene.

— Vopseaua roșie trasată pe capătul scândurilor de pe șantierul dumneavoastră, este similară cu cea de pe scândurile din casa de peste drum, am insistat.

— Aș vrea să le văd și eu, m-a anunțat, cu vădita intenție de a scăpa mai repede de mine.

Când am ajuns lângă scândurile de lângă ușa bucătăriei, s-a oprit și a examinat dunga roșie trasată pe capătul lor.

— Aveți dreptate, a recunoscut el, nemulțumit. Atât vopseaua utilizată, cât și dimensiunile pensulei folosite arată că provin de pe șantierul nostru. Dar cum le-or fi sustras, domn'le?… Probabil după ce-am lăsat lucrul… sub oblăduirea paznicului de noapte…

Tocmai îmi spuneam că se impune o discuție cu omul însărcinat cu paza șantierului, când m-a întrebat:

— Ale cui sunt aceste scule? a arătat el spre tesla și ferăstrăul așezate pe scânduri.

— Presupun că ale celor care au adus și scândurile… La ce oră preia paznicul supravegherea șantierului? am întrebat, privindu-mi ceasul pentru a vedea câte ore mai am de așteptat.

Fără a-mi răspunde, s-a dus și a luat sculele. Le-a examinat câteva clipe, apoi, luându-le cu el, s-a întors și

a început să coboare scara spre curte. Când am ajuns lângă el, mi-a revenit glasul. Tocmai deschideam gura să-l invit să nu le mângâie prea insistent, deoarece mi-am amintit de posibilitatea identificării proprietarilor sculelor prin sfânta metodă a dactiloscopiei. Nu mi-a acordat însă timpul necesar de a-l avertiza că-mi distruge amprentele de pe scule.

— Derbedeii dracului! Cum de nu m-am gândit imediat la ei?! m-a consultat el, roșu la față de mânie.

Întrucât izbucnirea lui nu m-a ajutat să pricep ce vrea, m-am abținut de la exprimarea vreunei opinii. Jumătate de minut mai târziu, a renunțat să mai spere în sprijinul ce-mi solicitase. Un rol determinant în luarea deciziei sale trebuie să-l fi avut și aerul de inteligență ce-l arboram, în încercarea de a mă dumiri asupra cauzei care l-a supărat.

— Uitați-vă! m-a invitat el, arătându-mi coada teslei.

M-am apropiat și am privit-o. Am văzut câteva semne cabalistice în lemnul mânerului.

— Zgârieturile astea vă spun ceva? m-am îndoit eu.

— Sigur! Muncitorii care lucrează în echipă obișnuiesc să-și graveze numele pe scule, pentru a împiedica rătăcirea lor.

— Vă rog descifrați numele înscris! m-am grăbit.

— Vasile Manga!

— Cunoașteți?

— Bineînțeles, din păcate… O pușlama care-și bate joc de munca echipei unde-i încadrat. Cum ia leafa, cum dispare până o termină la cârciumă!

— De ce nu vă lipsiți de serviciile lui?

— Îmi dați dumneavoastră un alt om în loc?

Întrucât nu aveam la mine așa ceva, cu toată binecunoscuta-mi bunăvoință, nu i-am putut da un răspuns afirmativ.

— Cred că dacă aș conversa puțin cu Manga, aș putea afla și numele celui de-al doilea personaj… am gândit eu, cu glas tare.

— Nu-i nevoie, a spus inginerul; privind mânerul ferăstrăului. Se numește Ghiță Gogoașă. E la fel de „serios” ca și Manga.

— Aș vrea să stau de vorbă cu ei…

— Și eu! Deocamdată, nu-i posibil. N-au dat de-o săptămână pe șantier!

— Puteți să-mi furnizați adresele lor? am întrebat, ascunzându-mi decepția.

A dat din cap aprobator și mi-a propus să revenim la biroul lui.

Puteți preciza ziua din care au început să absenteze? am întrebat, după ce mi-am notat adresele solicitate.

— Din condica de prezență, rezultă că ultima lor zi de lucru a fost joi, mi-a răspuns, după ce a răsfoit un caiet lunguieț.

După ce i-am mulțumit, am pornit spre ușă.

— Pot să recuperez materialul sustras? a întrebat, când am vrut să ies din cabană.

— Numai scândurile. De scule s-ar putea să mai am nevoie.

*

Când am ajuns în stradă, am început să mă întreb cu ce autobuz aș putea să ajung în cartierul Lizeanu, unde locuiau cei doi tâmplari. Spre norocul meu, n-a trebuit să-mi bat prea mult capul. Mașina noastră tocmai venea spre strada General Demostene.

— Ce-ai făcut, Dane? l-am chestionat, de îndată ce a deschis portiera.

— „Ștrengarul" Anicăi e „nițel" pușlama. A suferit două condamnări penale. Trei luni pentru huliganism și șase luni pentru complicitate la furt din automobile. Din ultima condamnare n-a executat decât opt zile. Chestie de amnistiere.

— Interesant… am apreciat. Ai reușit să afli cum s-a distrat în noaptea de joi spre vineri?

— Eliberarea din pension a fost făcută acum două zile, adică luni dimineață.

Întrucât interesul ce-mi fusese stârnit de investigațiile lui s-a prăbușit mai repede decât i-a trebuit pentru a se afirma, m-am suit în mașină și i-am spus lui Vartunian unde trebuie să mergem.

Pe parcursul drumului, i-am povestit lui Dan cum m-am distrat în lipsa lui și care este noua destinație.

Un sfert de oră mai târziu, am intrat pe strada Lizeanu și, după ce-am ajuns la calea ferată, am virat la dreapta; Am trecut prin fața cimitirului Colentina și am oprit aproape de strada Mașina de Pâine, pe dreapta, în fața unei căsuțe neîngrijite. După ce-am intrat într-o curte plină de buruieni și bălțoace stătute, în care se lăfăiau niște rațe pricăjite, am fost întâmpinați de o puzderie de copii desculți și gălăgioși. Erau tot atât de dichisiți și curați ca și înaripatele care lipăiau prin noroiul bălțoacelor.

Nici n-am apucat să-mi formulez întrebarea și o jumătate de duzină de plozi și-au sincronizat vocile pentru a ne asigura că „Nea Gogoașă e roit".

Pentru că în meseria mea se întâmplă destul de rar să găsești persoanele de care ai urgentă nevoie, am reușit să-mi stăpânesc dorința de a-mi manifesta nemulțumirea. Nu se făcea ca un reprezentant al legii să contribuie la sporirea erudiției unor copii, prin mărirea bagajului lor de înjurături. Mai cu seamă că mutrișoarele lor îmi spuneau că la materia respectivă eu sunt handicapatul.

— Nea Gogoașă a plecat de mult? am întrebat.

— De dimineață, boierule! m-au anunțat ei, tot în cor.

— A spus unde se duce? s-a interesat Dan, încercând

marea cu degetul.

— Țțț! au făcut, clătinându-și capetele tuciurii.

— Dacă-mi dai un ban să-mi iau ceva, îți zic eu, boierule! Că l-am ginit unde-i… mi-a propus o fetiță de vreo cinci ani.

Sub privirile invidioase ale celorlalți copii, am scos o monedă de trei lei și i-am înmânat-o. După ce a luat-o cu o îndemânare de prestidigitator și a mușcat-o de câteva ori, probabil pentru a se asigura că are putere de circulație, s-a arătat satisfăcută.

— E la nea Manga, a spus, arătându-mi cu o înclinare a capului spre o căsuță alăturată.

Am pornit spre locul indicat, spunându-mi amuzat că am făcut o investiție nerentabilă, pentru că în orice caz n-aș fi plecat fără a-i face o vizită și celuilalt tâmplar. Mai aveam câțiva pași până la poartă, când, în spatele meu s-a stârnit hărmălaia. Mi-am continuat drumul fără să privesc îndărăt. Le ce bun să mă conving că moneda mea era disputată ca un balon oval, la grămadă.

Faptul că cea de-a doua casă era complet lipsită de gard, mi-a permis să constat dintr-o privire că ansamblul nu-mi este necunoscut. Exceptând lipsa copiilor și rațelor, arhitectura, topografia și atmosfera de abandon general erau similare cu cele văzute la locuința lui Gogoașă.

orientându-mă după poteca bătătorită care străbătea

câmpul de bălării, am ajuns în fața unicei uși a casei. N-a fost însă necesar să semnalez prezența noastră prin tradiționala ciocănitură în tabliera ei, deoarece am auzit un zvon de glasuri dinspre latura ascunsă a casei. Am mai făcut câțiva pași și am văzut doi bărbați îmbrăcați în cămăși de nailon; una era de culoarea lămâii și cealaltă a portocalei. Stăteau turcește, față în față, direct pe pământ. Lângă ei se afla un scaun de bucătărie pe care se aflau două căni din lut smălțuit și o sticlă de tescovină.

Erau atât de preocupați de activitatea lor, încât nu ne-au sesizat prezența. Când am ajuns în dreptul lor, cel cu cămașa portocalie, imitând gestul ce i s-a atribuit lui Iulius Cezar înainte de a decide traversarea Rubiconului, tocmai striga: „Merge, căduc!”.

— Bună ziua, am spus.

Au ridicat surprinși ochii de pe zarurile aterizate printre câteva bancnote soioase.

— Dumneavoastră sunteți domnii Manga și Gogoașă? am continuat, întrebându-mă dacă sportul care-i captiva nu se numește cumva barbut; o distracție nesimpatizată de Codul penal.

— Noi suntem, boierule! Aveți ceva de lucru pentru noi? mi-a răspuns cu expansivitate, cel care avea între genunchi o grămadă mare de bani. Celălalt, care îndrăgea culoarea, lămâii, părea trist și îngândurat.

Niciunul dintre ei nu depășea treizeci de ani.

— Vă rog să vă ridicați, în picioare. Avem ceva. De discutat cu dumneavoastră, a spus Dan.

— Sile, ăștia-s presari! a exclamat portocaliul, înhățând printr-un gest rapid banii din dreptul lui. Coechipierul său, neavând ce bani să adune, s-a rezumat numai la strângerea zarurilor, iar când a ajuns în picioare și le-a azvârlit în gură.

— Tovărășeilor, acu' n-aveți ce ne face! ne-a asigurat el, înveselit, după ce în prealabil a tras o înghițitură în sec.

Și eu am înghițit o dată, când eram copil, o amărâtă de piuliță. Spre deosebire de „amic", exercițiul respectiv nu numai că nu mi-a produs nicio bucurie, dar m-am și speriat vârtos. Cum reacția lui a fost inversă de cea pe care am avut-o eu cândva, mi-am permis să cred că domnul în galben este un expert în treburi din astea, de ascundere a corpurilor delicte.

Dacă mi-ar fi trecut prin cap că trebuie să-i învinuiesc pentru practicarea de jocuri interzise, aș fi avut grijă ca manevrele lor să nu poată depăși stadiul intențiilor. Atât eu, cât și Dan am rămas simpli spectatori, deoarece oricum era departe de noi gândul de a ne ocupa de fleacuri.

— Să-ți fie de bine! i-a urat Dan, râzând amuzat. Vrei și un șervețel să te ștergi la guriță?

După felul în care s-au uitat unul la celălalt, era clar că abia acum au început să se mire de impasibilitatea noastră.

— Da, ce doriți de la sufletelu' nostru, tovărășeilor? a vrut să afle purtătorul cămășii galbene.

— Care dintre voi e Manga și care-i Gogoașă? s-a interesat Dan.

— Să trăiți, eu-s Gogoașă, ne-a anunțat portocaliul, luând poziție de drepți, ca la armată.

— Și eu-s Ghiță Manga, s-a grăbit și celălalt să-i urmeze exemplul.

— Nu lucrați nicăieri? am început eu.

— Ba cum să nu? Muncim p-un șantier, la construcții… mi-a replicat Gogoașă.

— Și acum de ce sunteți acasă?

— Nu pot lucra-n fitece zi că-s bolnav, a intervenit Manga, punându-și mâna pe piept și tușind de câteva ori, forțat.

— Și dumneata ești bolnav? l-a întrebat Dan pe celălalt.

— Eu am rămas acas' ca să-mi îngrijesc pretenu', a spus Gogoașă, cu aplomb.

— Ieri ați fost la lucru?

— Păi da' cum altfel?… Ce, credeți că suntem d-ăia care-și încurcă tovarășii de muncă, a declarat Manga, foarte jignit de insinuarea lui Dan.

— De ce lipsiți de la lucru, de aproape o săptămână? am zis…

Au fost gata să protesteze, ofensați, apoi au renunțat.

— Ce, ne obligă cineva să muncim-n toate zilele? E dimocrație și lucrăm numai când vrem! a zis Gogoașă, pufăind cu nepăsare din țigară.

— Ce-ați căutat în casa care-i peste drum de șantierul unde lucrați? am întrebat, omițând să-i explic că democrația se deosebește pe undeva, prin părțile esențiale, de anarhie. La ce bun s-o mai fac când cei din tagma lor sunt ferm convinși că asocierea dintre noțiunile demos și kratos nu poate fi concepută, decât printr-o respingere a legilor și normelor sociale?

— În ce casă? s-au mirat ei, într-un glas.

— Cea din strada General Demostene 12, a precizat Dan.

— Ai fost tu p-unde zice tovărășelu', Sile? s-a adresat portocaliul prietenului său.

— Să-mi sar' ochii din cap dac-am fost. Asta-mi e crucea… l-a asigurat Manga, în timp ce-și plimba cu viteză mâna de-a lungul și latul elegantei sale cămăși.

— Vedeți, n-am fost p-unde ziceți, ne-a garantat Gogoașă, cu candoare.

— Sunteți siguri că n-ați fost în casa de care v-am vorbit? am insistat.

— Păi da' cum?! Ce, altfel nu vă ziceam, tovărășeilor?

— S-ar putea să aibă dreptate, mi-a sugerat Dan înveselit.

— Deh… Nu-i exclus, am admis eu, făcând-o pe dezorientatul. Pentru asta… ar trebui însă să fim convinși…

— Puteți să fiți! a sărit Manga, foarte persuasiv.

— …Așa că îi vom ruga să vină cu noi pentru a ne putea convinge pe de-a-ntregul că susținerea lor e adevărată, am continuat către Dan.

— Ba nu venim! De ce să venim?! Noi suntem tovărășei cinstiți, nu manglitori! s-a supărat Gogoașă.

— Pă noi n-aveți voie să ne aristați, că suntem și-n sindicat, cu carnetu-n regulă… s-a solidarizat și Manga.

— Nu sunteți arestați, ci numai convocați! le-am scurtat-o.

— Tromboneală! Zmecherii d-astea nu țin la noi! Dacă puteați dovedi c-am dat la oase, mergea cu priponu', da' așa… pă d-a moaca, nu ține! Actele vorbește! îmi rânji în nas Gogoașă.

Trebuie să recunosc că băieții aveau suficient haz, pentru a concura în condiții onorabile giumbușlucurile lui Stan și Bran, dar, din păcate, eu nu mă aflam în fața lor pentru a mă distra, ci prin natura meseriei mele.

— Perfect! m-am decis eu, adoptând o figură severă. Sunteți învinuiți de un furt comis în dauna avutului obștesc!…

— Ce furt bre?! s-a arătat uimit Manga.

— De scânduri! a aruncat Dan.

— Sanchi! Altă vrăjeală! a replicat și Gogoașă, fără să clipească.

— Hai să mergem! am decis, pentru a nu-mi mai pierde timpul cu pălăvrăgelile lor.

— Fără noi! a decretat Manga.

— Fără voi nu se poate! N-ar avea haz, am zis, punând mâna pe umărul lui Gogoașă.

— Aș vrea să văd cum ne săltați de aici, din cartierul nostru… s-a arătat curios Manga, după ce și-a lăsat și Dan mâna pe umărul lui.

— Cum doriți? Pe jos sau, dacă preferați, pe sus? i-am consultat.

Nu mi-au răspuns. De altfel de cum ne-au simțit mâinile pe umerii lor, s-au potolit. Probabil, realizând că nu ne arde de glumă.

Am pornit spre stradă, însă, mai înainte de a ajunge lângă gard, mi-am dat seama că mai. Există o problemă. Dacă o rezolvam pe loc, puteam să câștig o porție de timp; ceea ce nu pică niciodată rău când ai de cercetat niște presupuși răufăcători.

— Aș vrea să-mi arunc o privire prin locuințele voastre, dar n-am ordinul procuraturii. Prin urmare, curiozitatea-mi poate fi satisfăcută numai în cazul în care mă invitați voi. Consimțiți?

Întrucât, așa cum mă și așteptam, nu s-au dovedit niște amfitrioni prea binevoitori, am argumentat în continuare:

— Dacă vă mențineți refuzul, înseamnă că aveți motive serioase. În această situație, în timp ce colegul meu o să vă țină de urât, eu am să dau o; fugă până la Procuratură, să iau o ordonanță de percheziție. Astfel, în maximum o jumătate de oră, nu veți mai avea dreptul să ne refuzați controlul domiciliar. Considerați că această întârziere v-ar putea fi de vreun folos?

— Mai întâi patalamaua, și p-urmă vrăjeala! m-a anunțat Gogoașă intransigent.

Dacă nu-și dădeau acordul n-aveam ce le face. Tocmai mă pregăteam să-i spun lui Dan ce are de făcut în lipsa mea, când am remarcat o ezitare la Manga.

— Oricum, colegul meu o să aibă grijă să nu se scoată nimic din locuințele voastre până la înapoierea mea, i-am prevenit.

— Mă, de fapt, ce perdem de-i lăsăm? l-a consultat Manga pe Gogoașă.

— Nu vreau! E bine?! a sosit răspunsul ultimului.

— Ești un țigan prost! La-mine-n casă puteți intra… că eu-s om cinstit:… Ce, matale n-o să țineți seama că și eu am fost băiat de comitet? a întors-o el, cu șiretenie.

Întrucât nu-mi doream o surpriză neplăcută, mai înainte de a purcede la percheziție, l-am pus pe Manga

să-și dea acordul și în scris. După ce și-a semnat consimțământul, a cedat și Gogoașă.

Când m-am apucat de treabă, am știut că frigiderul n-avea ce căuta în casele lor, deoarece ușile erau prea înguste pentru a permite introducerea obiectului respectiv. Un sfert de oră mai târziu, am putut trage concluzia că nici celelalte obiecte jefuite nu se aflau în locuințele lor.

În timp ce mașina se îndrepta spre inspectorat „m-am întrebat dacă lucrurile căutate n-au fost dosite la vreun vecin al bănuiților. Prin cartierul lor s-au mai folosit astfel de scheme.

Capitolul VIII
Povestea tâmplarilor

Când am ajuns la destinație, l-am rugat pe subofițerul de planton pe cuibar să aibă grijă de Gogoașă, iar pe Manga l-am poftit în biroul nostru.

— Domnule Manga, am început, după ce a luat loc pe scaunul din fața mea, vreau să-mi dai câteva explicații…

— Sigur, tovărășele, vă spun tot ce doriți matale… s-a oferit el, cu o sinceritate de prostituată în exercițiul profesiei.

— Te rog să nu mă mai întrerupi! Ce ai făcut joi după-amiază?

— Joi după-amiază…? a repetat, făcând vădite eforturi de concentrare.

— Pentru a te ajuta, îți amintesc că joi a fost ultima voastră zi de lucru pe șantier.

— Ah! Acu' mi-amintesc! Păi la șase seara, când am lăsat lucru', am plecat cu pretenu' meu Gogoașă să bem o bere…

— Unde? a întrebat Dan, în calitatea sa de stenograf.

— La restaorantu' Miorița, ăla de-i pă colț cu strada Mântuleasa și bulivardu'…

— Când ați ajuns și când ați plecat de la Miorița?

— Păi cred c-o fi fost șase juma când am ajuns… și v-o opt când ne-am luat tălpășița…

— V-ați întâlnit cu vreo cunoștință, care ar putea să-ți susțină declarația?

— Eu știu…? Ah! Sigur… Ne e martor nea Mărin, chelneru' de ne-a servit… Că doar dânsu' ne-a dat afar'.

— De ce?

— Pen-că zicea că-i enterzis cântatu-n stare de ibretate-n local.

— Asta s-a întâmplat la ora opt, da? am spus.

— Da, cam așa ceva.

— Bine, continuă. Ce-ați făcut după ce ați plecat de la Miorița?

— Ne-am dus la „Odobești", restaurantu' de-i pe Calea Moșilor… că era-n drumu' nostru.

— La ce oră ați ajuns acolo?

— Asta nu mai știu, că ne cam matolisem…

— Dacă erai băut, cum de-ți amintești ora când ai plecat de la „Miorița”?

— Bine, da’ nu v-am spuns ezact… Am apriciat și eu cum m-am preceput, ca să aibă și tovărășelu’ ce scrie…

M-am uitat înveselit spre „tovărășelu’” Dan și am avut impresia că nu se simte prea recunoscător pentru „sprijinul” ce i-l oferise Manga.

— Reținem că după ce ați fost dați afară de la „Miorița”, v-ați dus direct la „Odobești”. Așa-i? trase concluzia Dan.

— Așa-i!

— Până la ce oră ați stat la „Odobești”? am spus.

— Cât am băut o sticlă de molan[1], că p-a doua n-am mai termenat-o… că ne-au umflat caralii… Vreau să spun că ne-au luat niște tovărășei de la secțea cincea…

— Pentru ce?

— Fiin-că le-a telefonat responzabilu’, că zicea că facem garagață-n local, da’ să moară mama dac-a fost așa…

— Până la ce oră ați fost reținuți la miliție?

— Până vineri dimineața, când ne-au dat drumu’… spunând că trebe să plătim cinci sute de marafeți pentru

[1] Vin.

culiganism… Poate vorbiți matale cu dânșii și le ziceți că suntem oameni pârliți și n-o să mai facem…

— Deci, una peste alta, după ce ați părăsit șantierul, la ora șase după-amiaza, și până ați fost reținuți la miliție, n-ați fost în locuința despre care am vorbit. Așa este?

— Să-mi sar' ochi dacă-i alfel!

— În acest caz, cum îți explici prezența unor scânduri de pe șantierul vostru în locuința amintită?

— Păi da' de ce să hexplic eu și nu ăia care le-au șutit? a exclamat el, cu promptitudine.

— Odată cu scândurile au fost aduse o teslă și un ferăstrău, care – să vezi ce coincidență! – vă aparțin tocmai vouă.

— Eu zic, a spus el, după, un moment de ezitare, că cine a șutit scândurile, a șutit și sculele ca să ne compromiteze.

— Știi ce, sunt alea amprente?

— Da, degete, a confirmat el.

— Cam așa ceva, am admis. Pe scule au fost, găsite numai amprentele voastre, ceea ce înseamnă că n-a pus nimeni mâna pe ele, în afară de voi! am blufat, adoptând o figură severă.

Și-a pierdut aerul de șmecherie și, evitându-mi privirea, a început să se foiască pe scaun.

— Sunt nevinovat… a bâiguit el.

— Ai mai suferit vreo condamnare? l-a întrebat Dan.

— Nu… a răspuns el, atât de puțin convingător, încât Dan s-a ridicat de pe scaun și a părăsit încăperea.

— De ce le-ați ucis pe cele două femei? am întrebat, deodată, când Dan a închis ușa după el.

— Care femei?! a sărit el, cu ochii măriți de spaimă.

— Lasă teatrul! Știi bine despre cine vorbesc! l-am repezit.

— Să mă trăsnească Dumnezeu, dacă…

Când a intrat Dan și-a curmat fraza. Am luat cele două fișe aduse de colaboratorul meu și le-am privit. Atât Manga, cât și Gogoașă aveau un palmares bogat la evidența cazierului judiciar, dar numai din Categoria găinăriilor: escrocherii mărunte, „bișniță", furt de bicicletă și jefuirea unei persoane în stare de ebrietate. Ținând seama de evoluția lor infracțională, am admis că și din punct de vedere al antecedentelor Manga și Gogoașă ar fi putut comite delictul pentru care-i anchetam.

— Parcă spuneai că n-ai mai avut de-a face cu miliția? a spus Dan, reocupându-și scaunul.

Fiind o fire foarte sensibilă și-a lăsat bărbia în piept, rușinat.

— Știi cum se pedepsește uciderea a două persoane? l-am consultat.

Felul în care a început să tremure și să transpire

demonstrau că nu-i erau străine bursele acordate, de justiție.

— Vă jur că n-am nicio vină!… Nu le-am făcut nimic… N-am niciun amestec…

— Dar cine?

— Nu știu! a strigat deznădăjduit. Vă zic orice vreți, da' asta nu! Nu-i adevărat!

— Hai s-o luăm metodic. Ați fost ori nu în casa celor două femei?

— Am fost, a recunoscut el.

— Bine, povestește cum ați ajuns la ele.

— Ne-a chemat baba. Lucram cu Ghiță la niște cufraje în fața șantierului pe trotal, când baba ne-a strigat. S-a dus numai Ghiță… Că noi ziceam că vrea să-i tăem vreo înaripată. Când Gihță s-a-ntors, mi-a zis c-a aranjat cu baba să-i facem o lucrare, adică un raft… Da' mai întâi, când lăsăm treaba, să mergem să ne tocmim cu fiică-sa. Pă la cinci și juma ne-am prizantat și ne-am învoit să-i facem treaba pentru cinci sutari. Eu am cerut două sutare arvună, da' a sărit baba s-a zis că să nu ne dea nimic, că p-urmă nu ne mai prinde p-acolo. Atunci baba mai tânără a zis că ne dă numai dacă aducem materialile și sculile, ca să vadă că suntem serioși. Văzând că altfel nu-i rost de marafeți, ne-am întors pe șantier și, în timp ce eu-l țineam de vorbă pe paznic, Ghiță a zulit scândurili. După ce le-am dus, ne-au dat banii și-am

plecat. Vă jur că d-atunci nu le-am mai văzut, a încheiat el, plângând destul de convingător.

— La ce oră ați plecat de acolo? a întrebat Dan.

— Cred că era aproape de șase.

— Pe ce ușă ați intrat în casă? am spus.

— Pă cea din spate.

— Dacă tot ce ne-ai spus acum e adevărat, de ce ați negat că le cunoșteați pe cele două femei?

— Pen-că ne-am temut că ne unflați c-am furat scânduri dă pă șantier.

— Nu-i adevărat! Dacă nu vrei să-ți agravezi situația, spune tot. Dar absolut tot! am insistat eu, nu prea convins că teatrul ce ni-l jucaseră bănuiții putea fi motivat numai de teama condamnării pentru furtul câtorva scânduri.

Felul în care și-a decolat privirea de la mine, mi-a spus că intuisem bine.

— Ai de gând să vorbești? a mârâit Dan.

— Vă zic tot, s-a decis el. Că eu-s nevinovat! Ghiță, ardel-ar focu' de țigan, a manglit moara… Mie, mi-a arătat-o abea-n stradă…

— Unde se afla ceasul?

— În sofragerie, pă masă.

— Ce fel era?

— Dă mână… Ghiță zicea că-i dă aor, da' era numa' aorit. Abia am luat două sutare pă el.

— În afara celor două femei, mai era cineva în casă?

— N-am ocservat.

— Mai ai ceva de adăugat la relatarea făcută?

— Că numai paragladina de Ghiță e vinovat. Eu n-am furat nimic.

— Ajunge! Dane, scoate-l afară și adu-l pe celălalt.

După ce am „conversat" o jumătate de oră cu Gogoașă, am ajuns la concluzia că declarațiile pușlamalelor coincideau, cu două excepții. Prima, furtul ceasului fusese comis de Manga, fără știrea lui Gogoașă. A doua, care era importantă pentru noi, Gogoașă și-a amintit că în momentul când Manga a furat ceasul, din sufragerie, a auzit un zbârnâit scurt la soneria din bucătărie.

— Îi verificăm? a întrebat Dan, după trimiterea bănuiților la arestul preventiv.

Mi-am privit ceasul. Era ora două după-amiază.

— Cu ocazia asta și mâncăm, l-am aprobat.

Capitolul IX
Domnul Johnny Ghiță

La ora trei și un sfert eram edificați. Discuțiile avute la restaurantele Miorița și Odobești, precum și la secția de miliție ne-au convins că bănuiții n-au avut timpul material necesar comiterii dublului asasinat.

— Iar ne aflăm ca la început, a comentat Dan, când ne-am urcat în mașină. N-ar fi cazul să discutăm și cu domnul inginer Johnny Ghiță, logodnicul secretarei?

— Aș vrea să discutăm numai cu el. Crezi că-l mai găsim la serviciu?

— Pe încercate. Ce facem cu cei doi derbedei?

m-a consultat, după pornirea mașinii spre noua destinație.

— Dacă excludem jocul de barbut și furtul câtorva scânduri, ce mai rămâne?

— Furtul ceasului.

— Cine l-a reclamat?

Până am ajuns la cooperativă, n-am mai discutat nimic.

Domnul Johnny Ghiță, fiind încă la serviciu, a fost invitat la inspectorat pentru a ne furniza unele lămuriri. Deși nu s-a arătat prea încântat de atenția ce-i acordam, n-a făcut nazuri.

*

— Domnule Ghiță, am spus, după ce ne-am instalat în biroul nostru, pentru început, vă rog să-mi spuneți de când locuiți la doamna Damian.

— Ce, nu vă lasă inima să nu-mi ardeți o amendă pentru că n-am făcut mutația? a zâmbit el sarcastic.

— Nu mă ocup de contravenții! Vă rog să răspundeți la întrebare, am zis cu un ton oficial.

— De două săptămâni.

— Mai înainte unde ați stat?

— La Ploiești, la o rudă. Dar m-am săturat să tot fac naveta în fiecare zi…

— La ce adresă? am cerut, conștient fiind că depășesc cadrul anchetei mele, dar filfizonul din fața mea reușise să-mi stârnească interesul.

— Dar ce importanță are asta?! s-a enervat dânsul.

— Noi punem întrebările! l-a anunțat Dan cu prea mult.

— Zău, Franț? a aruncat sfidător.

— Buletinul de identitate, vă rog! am zis.

A intenționat să se opună, dar s-a răzgândit. Cu un gest de dispreț, și-a scos actul din portofel și l-a aruncat spre mine, pe birou.

— Strada Republicii 321, am zis către Dan, punând buletinul pe masa de lucru și împreunându-mi palmele peste el. Domnule Ghiță, vă rog să-mi spuneți ce-ați făcut joi după-amiază.

— Nu v-am spus ieri?

— O să ne mai spuneți o dată și azi!

— Ha, ha, ha!… Eterna poveste: Alibiul! a râs el forțat, apoi, văzând că nu mă ostenesc să-i țin isonul, m-a consultat indignat. Doar nu mă bănuiți și pe mine?

— Ba da! am recunoscut, cu sinceritate. Deosebit de faptul că erați la curent cu vânzarea apartamentului

victimelor, făceați parte din persoanele admise în locuința lor.

— Asta-i bună! Da' bănuiala dumneavoastră mă jignește!

— Reținând faptul că două persoane din anturajul dumneavoastră au fost ucise, cred că nu este cazul să vă formalizați… Dacă sunteți nevinovat.

— Bineînțeles că sunt nevinovat!

— Asta și vrem să stabilim, dar permanenta dumneavoastră obstrucționare ne împiedică. Dacă continuați să vă mențineți poziția, vom prelungi discuția noastră atât cât va fi necesar pentru a ne edifica… în pofida aparențelor, noi suntem cu mult mai puțin zoriți decât vă imaginați, am zis, gândind contrariul.

M-a ascultat cotrobăind nervos prin portofelul care-i rămăsese în mână.

— Eu nu sunt plătit să-mi pierd timpul degeaba, ca alții, a zis, ridicându-și privirea spre mine. Epuizați-vă mai repede întrebările, deoarece mai am și alte treburi.

— Ce-ați făcut după terminarea serviciului?

— Așa cum vi s-a mai spus, la ora patru am plecat cu Cristina să mâncăm la restaurantul „Pescarul". După ce-am luat masa, ne-am dus și am văzut filmul de la Scala…

— La ce oră ați ieșit de la „Pescarul" și la ce oră ați

intrat la cinematograful „Scala”? l-a întrerupt Dan.

Și-a coborât din nou privirea spre portofel, de parcă acolo s-ar fi aflat precizările cerute de colaboratorul meu.

— De la „Pescarul” am ieșit la șase seara… s-a decis el.

— Și la „Scala” când ați intrat?

— Nu-mi mai amintesc…

— V-ați mai oprit undeva?

— Nu! Am plecat direct spre cinematograf.

— Cum distanța dintre „Pescarul” și „Scala” este de cel mult cincisprezece minute, la pas de plimbare, înseamnă că ați intrat să vedeți penultimul spectacol, cel de șase și jumătate. Nu? l-a ispitit Dan.

— Da cred că aveți dreptate.

— Ce film ați văzut? l-am luat eu în primire.

— Și ce completare? m-a susținut și Dan.

Domnul Ghiță a deschis și închis gura de câteva ori, ca un pește scos din apă, și concomitent și-a plimbat ochii de la mine la Dan, apoi și-a concentrat din nou atenția asupra portofelului său. Îl frământa cu degetele atât de nervos, încât m-am simțit înduioșat de soarta lui. Am fost sigur că, dacă nu întreprind ceva, în următoarele minute îi vor ceda toate cusăturile.

— Vom chestiona personalul restaurantului „Pescarul” în legătură cu prezența dumneavoastră în

local, în ziua și orele care ne interesează, am zis, fără vreo adresă precisă.

— N-am fost nici la restaurant, nici la cinema… a îngăimat el, ridicând privirea spre mine și punând pe birou obiectul milei mele. Avea ochii congestionați și rugători.

— Dar unde? am zis, în timp ce aduceam portofelul spre mine.

— Cu o doamnă…

N-am izbucnit în râs. M-am stăpânit, deoarece seriozitatea instituției pe care o reprezint mă obligă să nu-mi exteriorizez sentimentele. Din doi bănuiți audiați asupra modului în care și-au petrecut timpul la un moment dat, cel puțin unul se simte obligat să ne plaseze pastila cu o doamnă. O doamnă a cărei identitate, bineînțeles, nu poate fi divulgată. Chestie de onoare și cavalerism.

— Numele și adresa doamnei, am cerut, deși cunoșteam răspunsul.

— Nu le știu.

— Cum așa? m-am prefăcut contrariat, deși, în realitate replica lui m-a bucurat. Nu se putea să nu remarc că de la banalul „nu pot să vă spun” și până la „nu știu” era un salt calitativ important, față de răspunsul monoton pe care-l scontam.

— Era căsătorită și n-a vrut să-mi spună decât numele

de botez: Gina.

— Aha!… am zis cu înțelegere. Unde ați cunoscut-o?

— Pe stradă, când am ieșit de la serviciu.

— Era frumoasă? m-am prefăcut eu interesat în anecdotica legendei ce mi-o servea.

— Un exemplar deosebit, m-a asigurat el, cu o trufie de conchistador …O adevărată doamnă.

— Și cum a fost până la urmă? intră în joc și Dan.

— Ce să vă spun? Ne-am distrat grozav, ne-a anunțat, ridicându-și privirea spre tavan și zâmbind fericit, probabil cu gândul la party-ul de care-i amintisem.

— Ați dus-o acasă la vreun prieten de-al dumneavoastră? am început eu să-l ghidonez.

— Nu, am fost la dânsa.

— Nu-i rău să rămâi o noapte întreagă cu o astfel de femeie, a făcut-o Dan pe invidiosul.

— Din păcate, a trebuit să plec înainte de miezul nopții. Pe de-o parte ne temeam să nu se înapoieze soțul ei din delegație… Deși trebuia să vină abia a doua zi, în treburi de-astea nu poți să ai niciodată o certitudine. Pe de altă parte, nu puteam nici eu să-mi creez probleme cu logodnica mea. Ce să-i faci? Așa-i viața! Orice sărbătoare trebuie să aibă și un sfârșit! a conchis el, cu un gest de filosofică resemnare.

— Înainte de a vă duce la dânsa acasă, ați intrat în vreun restaurant? m-am interesat, pe un ton care

trebuia să-i demonstreze că mă amuză grozav intriga lui amoroasă.

Felul în care s-a uitat în ochii mei, pentru o fracțiune de secundă, m-a avertizat că-și menține garda ridicată.

— Eu am invitat-o, dar n-a vrut să meargă. Știți, starea ei civilă nu-i permitea să se afișeze cu un străin… Astfel, a trebuit să ne mulțumim cu ce-am găsit de băut la magazinul cu autoservire „Unic". Ceea ce, după cum vă spuneam, n-a influențat cu nimic plăcerea de a ne fi cunoscut.

Faptul că domnul Ghiță ocolise cursa cu restaurantul, preferind un magazin cu autoservire, unde, datorită marei afluențe de cumpărători, n-ar fi fost posibilă verificarea prezenței sale, nu m-a mâhnit prea mult.

— Și n-a rămas să vă mai întâlniți? Dacă v-ați simțit atât de bine împreună, era firesc să vă doriți o nouă revedere.

— Am decis ca prima noastră întâlnire să fie și ultima. Aceste aventuri, de tip scurtcircuit, sunt cu mult mai frumoase decât celelalte, care, devenind legături, se transformă într-o cruntă plictiseală. De altfel, oricum, combinația ar fi fost complet lipsită de perspective. Gina e măritată, iar eu mă căsătoresc peste câteva zile, mi-a reamintit el sentențios.

— Întrucât ați fost la doamna despre care ne vorbiți, înseamnă că știți și unde locuiește, am zis, mângâind

portofelul abandonat de domnul Ghiță.

— Tot ce pot să vă spun este că locuiește în cartierul Drumul Taberei. Toate blocurile fiind la fel, mi-e imposibil să precizez în care dintre ele am intrat.

— Nu vă amintiți nimic? Scară, etaj sau apartament?

— Numai de etaj sunt sigur. După ce ne-am urcat în lift, am văzut când Gina a apăsat pe butonul de la etajul șase. În rest, am fost tot timpul, parcă, hipnotizat de ochii ei. Erau albaștri și magnifici ca un ocean.

— Dacă v-ați dus cu autobuzul sau troleibuzul, ar trebui să vă amintiți stația la care ați coborât, mi-am dat eu cu presupusul.

M-a fulgerat din nou cu o privire scurtă, iscoditoare, apoi mi-a spus, confidențial:

— În treburi din astea, dacă nu lucrezi repede, ai toate șansele ca partenera să se răzgândească.

Am apelat la serviciile unui taximetru, iar adresa, cum era și firesc, a indicat-o Gina.

— Evident, datorită splendorii ochilor doamnei, n-ați fost atent la ce i-a spus șoferului, a oftat Dan, dar nu de amărăciune.

— În astfel de situații, lipsa vigilenței, cum se spune, e scuzabilă! a confirmat el cu o ironie ascunsă.

Filfizonul era bucuros că ne-a turnat un basm frumos și complet neverificabil. Numai că încercând să-mi ocolească cursele, reușise să pice în cea mai mare.

— Ținând seama de faptul că ați fost în compania doamnei Gina aproape opt ore, sunt sigur că o să-i puteți face o descriere completă. Nu?

— Mai cu seamă că o femeie cu adevărat frumoasă, după cum ați apreciat dumneavoastră, care, fără îndoială, sunteți un expert în materie, nu poate trece prin viața unui bărbat fără a lăsa urme adânci, mă refer la memorie! s-a simțit Dan obligat să arunce gaz pe foc.

— Nu înțeleg… La ce vă poate folosi descrierea Ginei, dacă nu știți unde locuiește? Doar jumătate din locuitorii Bucureștiului sunt femei?

— Șoferii de taximetre au o memorie vizuală extraordinară. Dacă furnizăm Getax-ului semnalmentele doamnei Gina și ale dumneavoastră, neîndoielnic că vom afla unde v-ați petrecut seara de joi spre vineri, am spus, privind distrat hârtiile din portofelul ce-l tot suceam între degete.

Mi-a atras atenția o hârtie lucioasă. Am scos-o ușor de un colț și am văzut că este o fotografie tip Polaroid. Am extras-o complet și m-am uitat la ea. Interlocutorul meu avea brațul stâng petrecut peste umerii unei necunoscute și cu cel drept ținea un copilaș, de vreo trei ani.

— Până acum ați încercat de două ori să ne induceți în eroare… ca să nu spun altfel. Vreți să ne spuneți adevărul sau preferați să vă reținem sub învinuirea de

dublu asasinat? i-am sondat opinia, în timp ce continuam să privesc distrat fotografia.

— N-am nicio legătură cu… Omorurile… Dar nu pot să vă spun unde am fost!

Am răsucit fotografia și am citit dedicația de pe verso: „Tăticu, mămica și Cornel". Era datată cu șase zile mai înainte și fusese făcută în localitatea Ploiești.

Am lăsat fotografia și am luat buletinul de identitate, care rămăsese pe birou, și m-am uitat iar la pagina unde sunt menționate schimbările de adresă.

— Domnule Ghiță, dacă sunteți născut în județul Neamț, cum ați obținut schimbarea domiciliului în localitatea Ploiești? am zis, ridicându-mi privirea spre el.

Se uita la mine ca un înecat înainte de a se da la fund.

— Prin căsătorie, nu?

M-a aprobat cu privirea rătăcită. Impecabilul guler al impecabilei sale cămăși era înmuiat de o transpirație impecabilă.

— Ați divorțat de doamna? am întrebat, arătând cu degetul spre fotografia de pe birou.

— Nu… a bâiguit el sleit de puteri.

— Atunci cum ați vrut să contractați o nouă căsătorie? am încercat să-l pricep.

— Trebuia neapărat să obțin mutația în București… Altă cale nu exista.

— Și cu soția și copilul dumneavoastră, lăsați la Ploiești, ce se întâmpla?

— După ce mă stabileam și-mi luam un serviciu aici, găseam eu o modalitate să-i aduc și pe ei.

— Și cu Cristina Damian ce făceați?

— Aș fi divorțat, m-a anunțat, reluându-și surâsul trufaș. Probabil că era mândru de inteligenta sa combinație…

M-am uitat cu luare-aminte la el. Vroiam să rețin bine chipul celui mai mare imbecil care a stat până acum în fața mea.

— Știți că „aranjamentul" dumneavoastră reprezintă infracțiunea de bigamie și se pedepsește cu până la cinci ani de închisoare? m-am interesat, pentru a stabili dacă nivelul inconștienței sale are vreo limită.

— Se poate, dar n-aveți ce-mi face. Intenția nu se pedepsește, mi-a comunicat el rânjind sarcastic.

M-am întors spre colaboratorul meu, oare rămăsese uimit de stupiditatea clientului nostru, și i-am spus:

— Dacă căsătoria urma să se oficieze peste câteva zile, înseamnă că actele au fost deja depuse. Mâine dimineață te duci la primăria sectorului patru, în raza căreia domiciliază Cristina Damian, și ceri reținerea lor, pentru a proba infracțiunea.

— Intenția…

— Tentativă, domnule Ghiță! Și tentativa se

pedepsește ca și infracțiunea, am blufat eu.

După ultima mea precizare; n-a mai fost în stare să-și mențină aerul de superioritate. Cuprins de panică, a început să-și umezească buzele cu cadența unui ștergător de parbriz și să respire cu opinteli, ca un bolnav de astmă.

— De ce v-a acoperit Cristina Damian, spunând că ați fost împreună cu ea?

— Joi după-amiază, când am plecat la Ploiești, i-am spus că mă duc la un șpriț cu o persoană influentă, capabilă să mă ajute în obținerea unui post bun… a spus cu o voce cavernoasă, în timp ce-și ștergea cu batista transpirația.

— Nu era mai bine să vă prezentați la locul de muncă unde ați fost repartizat?

— N-am vrut să mă duc la țară… a oftat, făcând un gest de resemnare.

— Atunci de ce v-ați înscris la un institut, care, prin profilul ce-l are, pregătește specialiști numai pentru mediul rural? De ce ați ocupat locul unui candidat care, iubindu-și meseria, ar fi vrut să-și desfășoare activitatea acolo unde era necesară?

— Dă-i doamne rumânului mintea de pe urmă… a oftat el din nou și a început să-și frângă cu desperare mâinile.

Deși n-aș putea spune că deznădejdea ce-l cuprinsese

m-a înduioșat prea mult, mi-am spus că trimiterea lui la închisoare nu reprezintă cea mai ideală soluție.

— Domnule Ghiță, în ciuda prevederilor legii, sunt dispus să vă dau o șansă.

— Vă ascult, s-a repezit el, uitându-se la mine ca un bolnav de inimă la doctorul Cristian Barnard [2], pe vremea când se m-ai credea în eficiența grefelor cardiace.

— Vă acord, șaptezeci și două de ore pentru a vă prezenta la locul de muncă unde ați fost repartizat de Institutul pe care l-ați absolvit. Dacă în acest interval de timp primesc prin poștă confirmarea angajării dumneavoastră, vă trimit actele depuse la primărie și uit că ne-am întâlnit vreodată.

— Sunt de acord! s-a luminat el la față. Vă mulțumesc din suflet pentru…

— În caz contrar, trimit dosarul de urmărire penală la Procuratură! am continuat cu severitate.

— N-o să fie cazul! O să vedeți…

— Puteți pleca, l-am concediat, întinzându-i buletinul de identitate și portofelul.

— Ce să-i spun Cristinei? m-a întrebat el, slugarnic, în

---

[2] Christiaan Neethling Barnard (n. 8 noiembrie 1922, Beaufort West, Africa de Sud – d. 2 septembrie 2001, Paphos, Cipru) a fost un medic sud-african. La 3 decembrie 1967, conducând o echipă din 31 de specialiști, reușește primul transplant de inimă. După 18 zile pacientul, însă, a murit din cauza unei pneumonii.

timp ce se ploconea de zor, ca un mahomedan la ora rugăciunilor.

— Asta-i treaba dumneavoastră! În orice caz, decât să i se desfacă căsătoria din oficiu, iar soțul să-i fie închis pentru bigamie, e de preferat un logodnic care, răzgândindu-se, dă bir cu fugiții. Oricum, ultima situație e mai frecventă.

A dat din cap aprobator și mi-a întins mâna cu timiditate. Se temea că n-am să i-o remarc. Dar n-a fost cazul, deși ar fi meritat.

— Un moment, domnule Ghiță! am zis, când să iasă din birou. Trebuie să vă fac o precizare. Mașinația pe care ați pus-o la cale ar fi fost depistată și independent de incidentul care ne-a adus față în față. Primăria în care ați oficiat căsătoria cu Cristina Damian era obligată să anunțe primăria unde s-a înregistrat nașterea dumneavoastră. Astfel se constata imediat că ați contractat o a doua căsătorie și, douăzeci și patru de ore mai târziu, erați pus sub urmărire judiciară. În consecință, considerați-vă un om norocos, l-am prevenit, pentru a nu-i lăsa impresia că planul său a fost dejucat de o întâmplare, de faptul că incidental am dat peste el în timp ce căutam cu totul altceva.

Capitolul X
Verific o nouă ipoteză

— Șefule, nu te-ai pripit? a spus Dan, când am rămas singuri.

— Ghiță nu poate fi amestecat în omoruri. Datorită poziției pe care o avea față de Cristina Damian, trebuia să știe că victimele nu mai aveau bani lichizi în casă. Iar felul în care a fost răvășită casa dovedește, cu prisosință, că autorii omorurilor ignorau cumpărăturile ce s-au făcut în ultimele zile premergătoare agresiunii.

— Dacă nu mă înșel, iar ne aflăm la cota zero, a constatat, după ce s-a declarat de acord cu disculparea lui Ghiță.

În loc să-i răspund, am întrebat:

— Cum spuneai că e cu băiatul femeii de serviciu?

— În problema noastră, e curat ca un sugaci adăpostit la sânul mamei. Când s-a comis agresiunea, medita în dosul gratiilor.

— Când a fost închis?

— Cu opt zile mai înainte.

— Foarte interesant… Ce-ar fi dacă am sta de vorbă un pic cu el?

— Crezi că...?

— Suntem în faza în care putem admite orice ipoteză. Tu ai discutat cu el?

— Ținând seama de precizările băieților de la secție, n-am mai considerat necesar.

— Atunci, cu atât mai mult, merită să facem cunoștință cu el, am decis, ridicându-mă de pe scaun.

*

Mașina a rulat spre șosea, a lăsat în urmă lacul Herăstrău și ștrandul Floreasca. A intrat pe șoseaua Pipera și, virând la stânga am continuat cursa pe strada Zăgazului. După vreo sută de metri, ne-am oprit în fața unei căsuțe bine întreținute. În dosul gardului din lemn, văruit de curând, se vedeau flori și o vegetație luxuriantă de care se ocupa o mână de gospodar.

Când am vrut să deschid poarta, m-am răzgândit. Am remarcat o tăbliță pe care scria: Câine rău! Deși îmi plac grozav patrupezii lătrători, trebuia să admit că în cadrul speciei respective puteau exista și indivizi periculoși. În consecință, am bătut în poartă, gândindu-mă că n-am niciun motiv să risc integritatea costumului meu, proprietate personală.

— Bună seara! ne-a urat Anica, câteva clipe mai târziu, deschizând poarta. Vă rog să poftiți înăuntru.

— E legat? a întrebat Dan, precaut, arătând spre tăblița prinsă de poartă.

— Cine?… Ah! a priceput ea. Nu, că-i cuminte

săracu', a zis, arătându-ne un baset[3] pipernicit, care, dând cu ochii de noi, s-a grăbit să fugă ca din calea potopului lui tata Noe!

— Am putea sta de vorbă cu băiatul dumneavoastră cel mic? am întrebat, când am ajuns în fața verandei.

— Numa' de n-o fi plecat, maică… Ionel, Ionel! a strigat ea spre ușa deschisă.

— Acu', acu'… s-a auzit o voce groasă dinspre interior.

— Da' ce-aveți cu el, Maică? Iar a mai făcut v-o ștrengărie? s-a îngrijorat ea, după ce ne-am oprit în încăperea care urma verandei.

— Nimic deosebit. Dorim să-i cerem câteva informații, am liniștit-o, încercând să stabilesc destinația camerei în care ne oprisem. Dar mi-a fost imposibil. Mobila era atât de variată, ca stil, culori și destinație, încât aveam impresia că am nimerit într-un magazin de consignație. Chiar și cele patru scaune, care înconjurau masa rotundă din mijlocul încăperii, erau diferite; de la un scaun alb, din trestie împletită, până la

---

[3] Basset Hound este o rasă de câini cu picioare scurte din familia câinilor de vânătoare. La originea Basset-ului stau câinii de Artois, aduși în Normandia și selecționați, fiind perpetuate exemplarele de talie joasă (bass în franceză înseamnă „coborât, jos, aproape de pământ"). S-a dorit obținerea unui câine de vânătoare robust, rezistent, cu capul permanent plasat la nivelul solului, capabil să descopere și să urmărească foarte bine o urmă, dar care să nu se poată depărta prea mult de vânător, din cauza picioarelor scurte.

jilțul sculptat și tapițat cu mătase roșie Henri IV.

Nu m-am gândit la o lipsă de gust, ci la mijloacele reduse ale Anicăi, care o obligaseră să-și mobileze camera în timp și în funcție de reformările operate de vechii proprietari.

După ce ne-am așezat pe scaune, am vrut să-mi bag nasul în liliacul alb ce se afla în vaza așezată pe masă, dar nu mi s-a oferit răgazul.

— Bună seara! ne-a urat un bărbat înalt și cu figura de adolescent.

În conformitate cu ultima modă, purta un pantalon atât de evazat, încât aveam impresia că-i îmbrăcat cu două rochii de seară. Urma un tricou de bumbac, aproximativ alb, de pe pieptul căruia, sub inscripția „Jimi Hendrix", mă privea un troglodit cu părul mare și țepos. Deși tipul părea a fi un contemporan al strămoșului nostru din Neanderthal, dacă l-aș fi întâlnit noaptea pe stradă, sunt sigur că primu-mi gest ar fi debutat prin aruncarea pistolului din toc. Chestie de tactică, deoarece în acest fel aș fi putut alerga mai repede, spre mama, urlând îngrozit după ajutor. Spre a-mi evita câteva luni de coșmaruri, mi-am mutat grăbit privirea spre chipul interlocutorului. Avea trăsături șterse, ochii verzui-spălăcit și era blond. Cred că obișnuia să se tundă cu un ceaun pe cap. Bretonul îi plonja pe frunte, până la sprâncene, iar urechile,

admițând că le purta cu el, își păstrau anonimatul îndărătul unei clăi de păr care rupsese de multișor relațiile diplomatice cu pieptănul.

— Ionele, domnii sunt de la miliție și vor să vorbească cu tine, l-a anunțat Anica.

S-a uitat mirat la noi, apoi s-a înclinat, respectuos.

— Să știți că mi-am ținut angajamentul luat la eliberare. De două zile lucrez la Întreprinderea unde am fost repartizat… De aici-ncolo nu mai aveți probleme cu mine! ne-a asigurat, ducându-și mâna spre buzunarul de la spate al blugilor. Gata, băiatu' a trecut pă bune! zise, arătându-ne cu mândrie o legitimație de serviciu, cu un gest à la locotenentul Columbo[4], un coleg de meserie, care, știind de la începutul anchetelor cine-i criminalul, își concentrează inteligența numai în direcția acumulării probelor de incriminare ale vinovatului. Într-o zi, dacă o să am timp, am să-l rog să-mi împărtășească și mie trucul pe care-l folosește.

— În regulă, Ionele. Ia loc, am spus, dând mâna cu el. Am venit pentru a te ruga să ne dai câteva informații.

— Băiatu' e salon și ciripește tot ce vreți, s-a oferit el surâzător.

---

[4] Columbo este un serial TV polițist american cu 69 de episoade (9 sezoane, plus unul special), produs între anii 1968–1978 și 1989–2003 de către Richard Levinson și William Link. Personajul principal era locotenentul de poliție Columbo (interpretat de Peter Falk), acțiunea având loc în orașul Los Angeles.

— Când ai fost ultima oară în casa doamnelor Panaitescu și Stanciu?

— Cu vreo trei zile înainte de a fi priponit… a zis, parcă pierzând din siguranța de până atunci. Doar nu credeți că eu?

L-am liniștit printr-o clătinare a capului.

— Deci erai la curent cu vânzarea apartamentului de la etaj?

— Sigur! Chiar doamna Stanciu mi-a spus, când am fost împreună în oraș și mi-a cumpărat cliftu' ăsta, a zis, arătând spre superbul său pantalon.

— Perfect! Acum, dacă într-adevăr, dorești să devenim prieteni, trebuie să fii sincer cu mine. Vreau să-mi spui toate persoanele cărora le-ai vorbit despre doamnele unde a lucrat mama ta.

— N-am vorbit cu nimeni despre dânsele… De ce aș fi făcut-o? s-a mirat el, coborându-și bretonul sub nivelul sprâncenelor, ceea ce m-a făcut să cred că-și încruntase fruntea.

— Ionele, te rog să te gândești bine, am insistat. De răspunsul tău ar putea să depindă arestarea criminalilor…

— Zi-le, băiețelu' meu, a intervenit Anica. Doară știi cum te iubea doamna profesoară, de ți-a luat și haine…

— Da' ce să spun, mamă, dacă n-am vorbit cu nimeni despre dânsele? a răspuns el cu un glas tremurat, de

parcă se pregătea să plângă.

Eram convins că nu încearcă să ascundă adevărul. Spunându-mi că supoziția mea a fost falsă, m-am ridicat de pe scaun. Mi-au urmat cu toții exemplul. Am pornit spre ușă, dar, mai înainte de a-i trece pragul, m-am răzgândit. Mișcarea-mi de întoarcere a fost atât de scurtă, încât Dan, care venea după mine, era să mă răstoarne.

— Ionele, cu cine ai fost vecin de celulă în cele opt zile de detențiune?

— Păi în primele trei zile am stat cu Gică Gaură, un spărgător, apoi, după ce a evadat l-a adus pe nea Mitică, un factor care măsluia mandatele poștale.

— Pe Gică Gaură când l-au adus înapoi?

— Nu știu. Până la eliberarea mea, nu-l harponaseră încă.

— Și celălalt, factorul, a rămas în celulă?

— Da, că mai avea trei ani de executat.

— Ești sigur că n-ai discutat nimic despre vânzarea apartamentului cu Gică Gaură?

— Nu!… Adică nu știu… a început el să șovăie. Știți, fiind toată ziua nas-n nas, am discutat despre multe… Nu-mi amintesc să-i fi povestit ceva… De ce să vorbesc cu păcate?

— Gică și mai cum se numea?

N-a putut să-mi spună și am plecat.

*

— Vă duc acasă, tovarășe căpitan? s-a interesat Vartunian, când m-am așezat pe locul din dreapta lui.

Fără să-i răspund, am pus mâna pe receptorul radiotelefonului. Am cerut dispeceratului să-mi comunice tot ce știu despre un oarecare Gică Gaură. Mi-au spus că este vorba de recidivistul Gheorghe Samoilă, evadat în ziua de 13 aprilie. Dacă doream date de ultima oră, mi se recomanda să iau legătura cu maiorul Ciocârdel, anchetatorul care se ocupa de cazul respectivului.

— E ora nouă seara, mi-a atras atenția Dan, văzând că vreau să manevrez iar stația radio.

— Vă duc acasă, tovarășe căpitan? a repetat Vartunian, cu un glas, probabil, tot atât de ispititor ca al șarpelui care a sedus prima doamnă a Terrei.

— Mergem în strada General Demostene! Dane, am continuat, s-ar părea că am picat bine.

— Nici că se putea mai bine! E profesionist, știa că în locuința victimelor sunt bani și-a evadat exact cu două zile înaintea comiterii jafului! s-a entuziasmat el.

— Ce faci, Vartunian! l-am întrebat, remarcând că tot moșmondește comenzile, dar nu demarează.

— Nu știu ce are… Nu vrea să pornească. Cred că ar trebui s-o duc la garaj, să-i fac o revizie…

— Altădată! Acum mergem unde ți-am spus!

— N-ar fi mai bine să cereți altă mașină?

— Cel mai bine ar fi să pornească asta. Altfel, trec eu la volan și tu o împingi până la destinație!

Câteva secunde mai târziu, mașina s-a urnit din loc. Probabil că nu se putuse edifica dacă glumesc ori ba. Am întors capul spre Dan și l-am văzut zâmbind amuzat. Amândoi pricepusem intenția șoferului. Să stai treisprezece ore la volan nu-i o treabă ușoară, dar n-aveam ce-i face. Meseria noastră încă n-a fost normată!

— De fapt, ce mai căutăm acolo? s-a interesat Dan, ridicând fereastra portierei.

— Trebuie să m-ai verificăm o ipoteză… Vreau să fiu sigur că nu ni se-ntoarce căciula-n cap!

Când am ajuns la destinație, i-am spus lui Vartunian să vină cu trusa de lăcătuș și ne-am luat lanternele.

— Tovarășe căpitan, ne-a întâmpinat subofițerul de pază, tovarășul comandant al secției mi-a ordonat să vă raportez că dorește să discute cu dumneavoastră mâine dimineață.

— Altceva?

— Nimic. Celălalt locatar al imobilului încă nu și-a făcut apariția.

— Mâine va trebui să ne ocupăm și de acest dispărut, i-am zis lui Dan, când am pornit spre intrarea de serviciu.

Am trecut pe lângă ușa de la bucătăria victimelor și am continuat să urcăm până am ajuns la etajul întâi.

— Vreau să deschizi ușa, i-am spus lui Vartunian.

— Pentru treaba asta n-am fi avut nevoie și de asistența unui procuror? a spus Dan, din spatele meu, în timp ce Vartunian își scotea instrumentele din trusă.

— Pentru ce?

— Violare de domiciliu.

— Fără exagerări! De îndată ce nu locuiește nimeni în apartament, n-avem de a face cu ceea ce caracterizează un domiciliu…

Când Vartunian a descuiat ușa, am intrat în casă și am vizitat-o la lumina lanternelor. Apartamentul avea aceeași împărțire cu cel de jos. Deosebit de faptul că pereții erau zugrăviți, lemnăria vopsită și parchetul rașchetat de curând, locuința era complet goală. După ce-am ieșit și am încuiat ușa, ne-am continuat ascensiunea spre mansardă. Pe palier se aflau două uși. Întrucât pe una din ele se afla cartea de vizită a profesorului de educație fizică Anton Costea, m-am dus direct către a doua. Nu era încuiată. Am privit din prag interiorul. Era înțesat cu tot felul de obiecte vechi și inutile. Am coborât fasciculul lanternei pe dușumea. Praful gros, care se depusese pe scânduri de-a lungul anilor, mi-a garantat că acest pod nu mai fusese vizitat de multă vreme.

Am închis ușa la loc și am pornit spre scară. Nu m-am oprit la parter, ci am continuat să cobor. Am deschis pe

rând cele două uși de la subsol. O pivniță era goală, iar în cealaltă am văzut lemne de foc, o buturugă de spart lemne pe care se afla un topor și un butoi cu murături. Atât!

— Ce-ai căutat? Obiectele furate? a întrebat Dan, după ce Vartunian a pornit mașina.

— Da. Mi-am amintit că asasinii, profitând de existența apartamentului nelocuit, ar fi avut un loc grozav pentru dosirea lucrurilor. Abia peste câteva luni, când s-ar fi înapoiat locatarul, am fi aflat că jaful a fost simulat pentru a ni se deraia ancheta.

— Acum te-ai convins că mobilul e corect?

— Corect?… Nu, Dane, este absurd! Niște minți sănătoase nu pot fura obiecte atât de compromițătoare, cum ar fi un colos de frigider…

— Dacă n-au găsit banii căutați, s-au mulțumit cu ce-au avut la îndemână!

— Dacă n-au găsit banii, trebuiau să se resemneze și să dispară cât mai repede. Numărul și volumul obiectelor jefuite cereau timp pentru a fi scoase și transportate. Cum de nu s-au temut că pot fi văzuți? De unde au găsit resurse pentru asumarea unui astfel de risc?

— Și totuși, n-au fost văzuți!

— Dar au riscat! Dacă adaugi și sadismul ce l-au dovedit la suprimarea victimelor, ajungi imediat la

concluzia că avem de a face cu niște descreierați complet lipsiți de simțăminte omenești, niște mașini de ucis. Dacă nu-i depistăm în cel mai scurt timp posibil, mă tem că ar putea să-și continue activitatea distructivă.

— Mâine va trebui să ne mișcăm mai repede, m-a aprobat Dan, cu amărăciune.

Câteva clipe mai târziu, mașina a oprit în fața casei mele și am coborât.

Capitolul XI
Epilogul unei evadări

La ora șapte dimineața, când am ajuns la inspectorat, m-am dus întins spre biroul maiorului Ciocârdel. Am deschis ușa, fără să mai bat. Îndărătul biroului, înconjurat de un nor de fum de țigară, distins o chelie ca un genunchi rotund de femeie cu picioare frumoase. Când și-a ridicat nasul din hârtiile pe care le citea, ochii săi, albaștri și limpezi, m-au privit surprinși.

— Ce-i cu tine atât de matinal? a vrut să știe.

— Dar cu tine?

— Am treabă.

— Și eu.

— Atunci ce cauți aici? a aruncat cu asprimea lui obișnuită, de mucalit.

— Ce știi despre Gheorghe Samoilă, zis și Gică

Gaură?

— Ce-ai cu el?

— Cred că e amestecat într-o afacere de care mă ocup, am răspuns, așezându-mă pe un colț al biroului.

— N-aș crede, m-a anunțat, schițând, un zâmbet misterios, după ce am zis că aș vrea să aflu ce-a făcut bănuitul în noaptea de 18 spre 19 aprilie.

— N-am venit să-ți sondez opinia! l-am repezit. Știu că a evadat. L-ai prins?

— Ce părere ai?

— Fănică, fără bancuri! Sunt în urmărirea unor criminali deosebit de periculoși! l-am avertizat.

— Bine, ascultă, s-a decis, probabil convingându-se că n-am o mină prea veselă. A evadat în seara de 13 aprilie, pe când se întorcea de la muncă, și patru zile mai târziu l-am arestat în locuința concubinei lui…

M-am ridicat de pe scaun.

— Când ai să fii mai bine dispus, treci pe la mine să mai stăm de vorbă, a zis, în timp ce deschideam ușa.

Am ieșit, fără să-i răspund.

— Dane, am spus, intrând în biroul nostru, pista care a pornit de la băiatul Anicăi nu e bună; trebuie să căutăm altceva. Hai să facem o plimbare!

*

Mașina a oprit în fața Liceului „I.L. Caragiale”. Am urcat treptele late din marmură și am ajuns la parter.

Înaintea noastră scara se continua spre etaje, iar la stânga și dreapta se formau două culoare. Pentru a nu mai pierde timpul, Dan s-a adresat unui elev și câteva secunde mai târziu ne aflam în fața unei uși duble, din stejar masiv, pe care era prinsă o tăbliță din metal emailat, ce înștiința că îndărătul ei se află „Secretariatul”.

Dan a bătut în ușor, apoi, văzând că nu răspunde nimeni, și-a repetat gestul mai energic. În sfârșit, s-a auzit invitația unei voci feminine și am intrat.

Înăuntru se aflau două femei. Una bătea la o mașină de scris lângă fereastră, prin care tocmai se zărea un tramvai hodorogindu-și tinichelele pe Calea Dorobanților, iar cealaltă, stând cu spatele spre ușă și ținând o foaie de hârtie în mână, dicta ceva dactilografei.

Mai întâi se uită dactilografa spre ușă, apoi îi urmă exemplul și cea care stătea în picioare. Ultima era secretara Cristina Damian.

Recunoscându-ne, ne veni în întâmpinare.

— Ceva nou, domnule căpitan? zise, invitându-ne printr-un gest să luăm loc pe scaunele înșirate lângă pereți.

— Nimic deosebit, am zis, refuzând invitația. Am venit pentru a vă cere două informații.

— Vă rog. Sunt la dispoziția dumneavoastră, s-a

oferit, în timp ce remarcam că e trasă la față și are cearcăne în jurul ochilor.

— Ați putea să ne spuneți la ce școală funcționează domnul Anton Costea, chiriașul de la mansarda profesoarei Stanciu? am spus, gândindu-mă că după toate probabilitățile Johnny Ghiță și-a ținut angajamentul luat.

— Da. La Școala sportivă doi, din strada Doctor Staicovici.

L-am lăsat pe Dan să-și noteze precizarea și am continuat:

— Am putea discuta cu elevul care era meditat de profesoara Stanciu?

— Numai o clipă… a zis, luând o condică de pe masă și apucându-se s-o răsfoiască. Da, are cursuri dimineața.

A privit ceasul de deasupra ușii și s-a adresat dactilografei:

— Elena, mai întârzie câteva minute sunatul pentru intrarea la clase. Dacă ne grăbim îl prindem în pauză, ne-a spus, pornind spre ușă.

Când am ajuns pe palierul etajului întâi, și-a aruncat privirea spre cele două sensuri ale culoarului. A ales partea dreaptă și s-a îndreptat spre un grup de elevi care vorbeau și gesticulau. Câțiva pași mai departe se vedea o ușă pe care scria: „Cancelaria profesorilor”.

— Iliuță, vrei să vii puțin? se adresă ea spre grup.

Un tânăr își întoarse capul spre ea și, desprinzându-se de ceilalți, porni spre noi.

Era înalt, slăbuț și brunet, cu părul tuns scurt și pieptănat cu o cărare foarte aproximativă. Purta ochelari medicinali și era îmbrăcat în uniforma bleumarin a liceenilor.

Când ne-am recomandat, n-a părut surprins aflând unde lucrăm.

— Vă așteptam încă de ieri, când am auzit ce i s-a întâmplat doamnei Stanciu, a afirmat cu o voce nesigură, de adolescent.

— Mai bine mai târziu, decât deloc, am glumit.

— Desigur, a zis, controlându-și ceasul. Numai că, din păcate, acum nu m-ați prins prea bine. Trebuie să intru la clasă… Mă întreb chiar de ce-o fi întârziind să sune, a privit el spre însoțitoarea noastră.

Doamna Damian n-a mai avut când să-i răspundă. S-a auzit țârâitul soneriei și elevii au început să se îmbulzească la ușile claselor.

— Ce oră ai acum? l-a întrebat Cristina Damian.

— Franceza, cu doamna Angela Colomei.

Secretara a dat din cap și m-a privit întrebător. Am făcut un gest de confirmare.

Între timp culoarul se golise. Din cancelarie au început să iasă femei și bărbați cu cataloage sub braț. Din când în când mai apăreau câte un elev sau o elevă

întârziați, care, în pas alergător, se grăbeau să intre în clase înaintea profesorilor.

— Doamna Colomei, atrase atenția secretara unei femei blonde, în jur de treizeci de ani, cu fața ovală, care trecea pe lângă noi.

După ce ne-a făcut cunoștință cu ea, i-am expus rugămintea mea.

Și-a dat imediat asentimentul, adăugând cu amărăciune:

— Sărmanele femei… Cine și-ar fi putut imagina un sfârșit atât de tragic?

— Erați în relații strânse?

— N-am avut când să ne împrietenim. Am fost numită în această școală numai de două luni… Iar orele noastre nu coincideau. De două-trei ori, am schimbat câteva cuvinte în cadrul ședințelor profesionale.

Deși era o femeie frumușică, precizarea ei mi-a redus la zero interesul ce mă pregăteam să i-l acord.

Când s-a îndepărtat de noi, i-am admirat o fracțiune de secundă silueta legănată armonios și gleznele fine, apoi m-am adresat însoțitoarei noastre: Doamnă Damian, există vreo încăpere unde am putea discuta cu tânărul Porumbaru?

— Pentru ce-a mai rămas din cincizeci de minute puteți sta aici, a zis, pornind spre ușa cancelariei, unde ne-a invitat să luăm loc în jurul unei mese mari, ca de

biliard, împresurată de scaune.

— N-ai părut prea surprins de prezența noastră, i-am spus lui Porumbaru, după ce secretara ne-a lăsat singuri.

— Ar fi trebuit să fiu? mi-o întoarse el zâmbitor. Eu știu?… Poate că da, deoarece presupun că nu ești căutat chiar în fiecare zi de reprezentanții miliției.

— E adevărat ce spuneți. Ultimul contact cu miliția l-am avut în urmă cu patru ani… când am primit Buletinul de identitate.

— Atunci? întrebă Dan.

— Am citit suficiente romane polițiste, pentru a ști că în cazul unei infracțiuni grave sunt căutate toate persoanele care ar putea da informații utile anchetatorilor. Nu-i adevărat?

— Și crezi că ai putea să ne dai astfel de informații? am întrebat.

— Nu. Dar dumneavoastră n-aveați de unde să știți, așa că trebuia să luați legătura cu mine.

Când am știut că voi avea de a face cu un elev eminent, m-am gândit imediat la un alt premiant, care mi-a fost cândva coleg de clasă. Fostul' meu coleg cunoștea materia predată cu atâta precizie, încât era oricând gata să citeze pe de rost fraze întregi, indicând manualul, autorul, pagina și rândul. Iar dacă i se cerea, putea să adauge anul tipăririi și prețul cărții. În rest, era

complet aerian. Dacă subiectul unei discuții ar fi depășit cadrul materiei școlare, devenea tot atât de inocent ca un nou născut. Ilie Porumbaru era un alt soi. Un soi care-mi plăcea foarte mult.

— Optimismul e un capital pe cât de rar, pe atât de prețios, așa că te rog să nu-l desființezi mai înainte de-a mă bucura de efemerica sa prezență! l-am avertizat glumind.

— Vă cer scuze. Nu mi-am dat seama că faceți parte din categoria celor care se hrănesc cu iluzii deșarte, a răspuns el pe același ton.

— Nu-i vorba atât de iluzii, cât de faptul că niciodată nu se știe de unde sare iepurele.

— Zicala e adevărată, dar numai în ceea ce-l privește pe vânător, deoarece iepurele, prin natura lucrurilor, își cunoaște intențiile și, în cazul nostru, mai ales, posibilitățile.

— De acord, cu o remarcă! Vânătorul, datorită. Profesiei sale, nu se poate mulțumi numai cu afirmații, motiv pentru care-l roagă pe iepuraș să spună tot ce știe despre fosta sa profesoară. Pentru început este rugat să spună ce alți elevi mai medita Marieta Stanciu!

— Nu știu să mai fi predat lecții acasă și altor elevi… În tot cazul, din școala noastră n-avea pe nimeni.

— Cum se face că te bucurat de un regim preferențial? a întrebat Dan.

— Mă cunoștea încă din prima clasă de liceu și, din afirmațiile făcute față de alți profesori, aprecia că voi ajunge departe… Ceva în genul lui Nobel sau Einstein.

— Consideri exagerat pronosticul ei? l-am încercat.

— Nu. E corect, a spus el cu un aer detașat.

— Poftim?! a sărit Dan.

— Aprecierea doamnei Stanciu s-a dovedit mai mult decât bună… Pot continua sau să mă abțin? zise ironic.

Am aprobat, în timp ce-mi spuneam că l-am supraapreciat.

— Dacă în fiecare liceu există câte un elev care învață la fel ca mine, rezultă, ținând seama de numărul acestui gen de școli, că în fiecare an ar trebui să fie livrați societății mii de genii. Când spun mii, mă refer numai la nivelul țării noastre.

Pentru ca socoteala să fie bună, trebuie să ținem seama însă și de alte țări de pe mapamond. Astfel s-ar putea ajunge la o producție medie anuală de aproximativ o jumătate de milion de genii. Ah! Să nu uităm… spuse lovindu-se cu degetul arătător pe frunte. Midimedia de viață a unui geniu, după ungerea sa ca atare, este de treizeci de ani… așa că în orice moment societatea omenească poate folosi serviciile a cincisprezece milioane de astfel de vârfuri. Oare poate?

— Până acum, după știrea mea, nu s-a remarcat o invazie de acest gen… genial, am constatat amuzat.

— Firesc! Deoarece mințile cu adevărat superioare, printre care mă număr și eu, își dau seama că e mai bine să nu participe la invadarea planetei…

— Crezi că o explozie de savanți ar putea determina un dezechilibru ecologic?

— N-ar fi exclus, dacă-l luăm în serios pe Alvin Toffler, cel care a scris „Șocul viitorului”.

— Și-l luăm?

— Eu nu. Istoria dezvoltării societății arată că omul a știut întotdeauna să se adapteze la mediu și nu văd de ce n-ar face-o în continuare. Revenind însă la tema principală, cred că veți fi de acord cu mine că Fundația Nobel nu va mai putea face față invaziei de genii și va da faliment, ceea ce înseamnă că nimeni nu-și va mai putea omologa genialitatea! În consecință, decât să ajung un geniu fără diplomă și premiu, am decis că-i mai bine să mă rezum la absolvirea cursurilor Facultății de Medicină.

Profitând de faptul că nu spun nimic, a adăugat:

— Dacă considerați că expunerea mea n-a demonstrat suficient cât sunt de genial, renunțând să ajung geniu, sunt gata s-o iau de la început, a râs el.

— Asta, nu! am protestat, prefăcându-mă îngrozit. Dacă află șefii mei cu ce savantlâcuri mă ocup în timpul unei anchete, s-a zis cu speranțele mele de avansare. Și n-aș vrea, deoarece și așa sunt „cel mai bătrân” căpitan

din miliția Republicii.

— Dar nu sunteți cu mult mai mare decât mine.

— S-a mirat el.

— Întrucât am de două ori vârsta ta, s-ar părea că totuși sunt „nițel" mai bătrân decât tine. Acum însă să revenim la un subiect mai trist. Frecventai des casa profesoarei tale?

— În ultimul timp, de două ori pe săptămână.

— În ce zile?

— Marțea și joia.

Am tresărit și am devenit atent. Joi seară fuseseră ucise victimele.

— Există o oră anumită sau după cum conveneați?

— În principiu aveam stabilită ora opt.

Când intervenea ceva ne anunțam.

— Joia trecută, când te-ai dus la meditație, cine ți-a deschis ușa? a întrebat Dan cu un aer de indiferență.

— Asta-i o cursă detectivistă, nu? a răspuns el, izbucnind într-un râs zglobiu, tineresc. Mai întâi o discuție cu un subiect cât mai îndepărtat de la tema principală, pentru ca inculpatul să nu-și mai țină garda ridicată, apoi. Din când în când, strecurarea unei șopârle.

— Consideri că te afli în situația de inculpat?

— După întrebarea încuietoare ce mi s-a pus, n-am curajul să exclud faptul că dumneavoastră luați în

considerare și o astfel de posibilitate. Corect?

— Nu tocmai, Iliuță. Inculpatul este un individ a cărei vinovăție este dovedită în mod indubitabil, prin probe materiale. În ceea ce te privește, nu te pot considera nici măcar suspect. Pentru noi ești numai un martor. Adică o persoană care, prin relatările ei, poate ajuta la îndeplinirea unui act de justiție. Din păcate, apar și situații în care martorii, în loc să ajute, mai mult încurcă lucrurile. Fie datorită unor confuzii, fie din rea-voință. Deoarece și dintr-un caz și din celălalt pot apare niște încurcături nedorite, suntem obligați să utilizăm niște întrebări de control. Întrebări prin care putem stabili gradul de subiectivitate a martorului, l-am lămurit prietenește.

— Deci pentru dumneavoastră nu sunt decât un prăpădit de martor… M-ați deziluzionat, domnule „detectiv", a zis, făcând-o pe bosumflatul.

— Sunt căpitan…

— Lăsați detectiv, sună mai frumos.

— Dacă îți place mai mult așa, fie… Dar să revenim la problema noastră. Ce s-a întâmplat joi seară, când trebuia să te duci la meditație?

— Mama nu s-a simțit bine și a trebuit să rămân cu ea. În consecință, am dat un telefon pentru a anunța situația intervenită.

— Când ai dat telefon?

— La ora șase – șase și un sfert.

— A răspuns cineva?

— Da, mama doamnei Stanciu.

— Ce-ați discutat?

— Am cerut-o pe doamna profesoară, dar mi-a spus că nu poate veni la telefon. Atunci am rugat-o să transmită mesajul meu.

— Ți-a spus de ce?

— Parcă mi-a spus că e bolnavă, a zis, încruntându-se gânditor. Da, așa este! exclamă el triumfător. Mi-a spus că nu poate veni la telefon deoarece își face frecție.

— Altceva?

— La atât s-a limitat discuția noastră.

— Ești sigur că n-ai greșit numărul de telefon?

— Credeți că după aproape opt ani, de când frecventez casa profesoarei mele, aș mai putea confunda vocea doamnei Panaitescu cu o alta?

— Nu trebuie să te simți ofensat de întrebarea mea, am zis, văzând că mă privește mustrător. Ai vreo idee dacă aștepta pe cineva în ziua când ai absentat la meditație?

— Nu mi s-a spus nimic. De altfel nici nu văd de ce m-ar fi ținut la curent cu vizitele pe care urmau să le primească.

— Fii amabil și spune-mi, cine sunt persoanele pe care le-ai întâlnit în casa doamnei Stanciu?

Precizarea lui n-a depășit cadrul listei stabilite cu martorii audiați anterior.

Când ne-am ridicat de pe scaune, pentru a ne lua la revedere, soneria școlii tocmai anunța recreația.

Mai înainte de a părăsi școala, am mai trecut o dată pe la Cristina Damian și relatându-i ce-mi spusese Iliuță, am rugat-o să-mi răspundă la două întrebări. La prima a răspuns că Marieta Stanciu nu i s-a plâns că ar fi bolnavă, iar la a doua că n-are habar de faptul că prietena ei ar avea un medic de casă.

Capitolul XII
Aflu cum se poate câștiga la loto.

Dănuț, am zis, după ce ne-am urcat în mașină, pe mine mă lași la secția de miliție, iar tu îți continui cursa. Vreau să știu dacă victimele au făcut apel la serviciile vreunui medic. Te interesezi la circumscripția sanitară, policlinica de cartier și la Salvare. Deplasările medicilor la domiciliul pacienților sunt întotdeauna consemnate.

— Felul în care au fost suprimate victimele nu prea aduce a ispravă de medic.

— Adu-ți aminte că am cercetat cândva un medic care comisese niște isprăvi și mai urâte! Apoi, după ce te lămurești, dă o fugă și la școala unde lucrează chiriașul de la mansardă. Prelungirea absentării sale începe să

pară suspectă.

— Nu rezultă de nicăieri că nu-și făcea singură frecția de care ne-a vorbit puștiul.

— Dar nici că nu i-o făcea altcineva!… Așa că-i mai bine să cercetăm și această posibilitate, am zis, coborând din mașină în fața secției.

*

— Ai ceva pentru mine, Tudorică? i-am zis lui Udrea, comandantul secției, un bărbat voinic și cu tenul măsliniu.

Și-a înclinat capul prevăzut în proporții egale cu fire de păr negre și albe, tunse scurt, ca o perie.

— Oamenii mei au depistat câteva persoane, printre vecinii de stradă a victimelor, oare s-ar părea că au văzut câte ceva… a zis, întinzându-mi patru file.

Le-am răsfoit câteva clipe. Cuprindeau niște declarații succinte și adresele celor care le dăduseră.

— S-a discutat cu toată lumea? am întrebat, ridicându-mă de pe fotoliu.

— Nu. Au mai rămas încă persoane neaudiate. Doar știi cum e cu martorii? Exact atunci când ai nevoie de ei, sunt plecați de-acasă. Dacă mai dibuim ceva, te anunț. În ce stadiu te afli cu investigația?

— În cel de început. Alerg pe toate pistele care-mi apar în față… și nu sunt puține! În rest, nimic concret, am zis plictisit, întinzându-i mâna peste birou.

*

După ce mașina de serviciu a secției m-a lăsat pe strada General Demostene, am început să caut adresele primite de la căpitanul Udrea.

Persoana care era înscrisă pe prima declarație plecase după cumpărături. I-am lăsat vorbă unei vecine că voi reveni și am plecat la adresa următoare.

Mi-a deschis ușa un bărbat scund, care-și adăpostea ochii, vioi și pătrunzători, îndărătul unor ochelari medicinali cu rame de baga. Nu părea să aibă mai mult de patruzeci și cinci de ani, dar din discuție a rezultat că trecuse de șaizeci și era pensionar.

După ce m-a invitat să iau loc într-un salon cu linii cubiste, m-a. Îmbiat cu un pahar de Cotnari veritabil. Am refuzat.

— Domnule Vintilă, am zis, cunoașteți bine vecinele de la numărul 12?

— Numai din vedere. Când ne întâlneam pe stradă ne salutam.

— Ați declarat colegilor mei că în urmă cu o săptămână, adică joi seara, ați văzut o persoană ieșind din curtea vecinelor dumneavoastră. Vă rog să aveți amabilitatea de a repeta tot ce-ați remarcat atunci.

— Veneam de la fata mea care s-a măritat de curând…

— Puteți aprecia ce oră era?

— Cu o abatere de câteva minute, era zece și jumătate.

Când am trecut prin fața casei de care vă interesați, am văzut ieșind din curte un bărbat. Ducea în brațe un aparat de radio.

— Ieșea din curte sau numai se îndrepta spre poartă?

— A ieșit în stradă.

— În ce direcție a pornit? Spre Academia Militară?

— Nu. A mers în același sens cu mine. În josul străzii, spre Grădina Botanică.

— Deci oarecum ați mers alături de el? m-am bucurat.

— Nu. Eu mă aflam pe trotuarul de vizavi.

— Ați putea să mi-l descrieți?

Și-a clătinat capul cu regret.

— Nu, n-aș vrea să vă derutez. Deosebit de faptul că l-am privit în mod mecanic, nici strada nu-i luminată cine știe ce… îmi amintesc însă că n-a mers prea mult pe strada noastră. După vreo zece-cincisprezece metri a pornit spre dreapta, adică pe strada Doctor Petrescu. Din acel moment l-am depășit, așa că l-am pierdut din vedere.

— Ați reținut dacă ferestrele casei de unde ieșise erau luminate?

S-a încruntat, lăsând ochelarii să alunece spre vârful nasului.

— Nu. Nu erau. În schimb, îmi amintesc cu certitudine că era întredeschisă ușa care dă spre terasă, a zis el, cu convingere, câteva clipe mai târziu.

Deși se părea că a spus tot ce știa, proverbiala lăcomie de informații a anchetatorului m-a îndemnat să mai insist.

— Era un bărbat înalt, nu? l-am provocat la întâmplare.

— Nici gând de așa ceva! Era scund, așa ca mine… dar mult mai slab.

— Cum era îmbrăcat? Purta un trencicot alb?

A lăsat din nou ochelarii să-i alunece pe pârtia nasului și s-a încruntat.

— Nu știu… Nu-mi amintesc decât faptul că purta o bască… Chiar mi-am zis că un om serios nu umblă cu flecuștețe de acest soi pe cap.

*

Următoarele două adrese se aflau pe strada Doctor Petrescu, în același imobil, dar la nivele diferite. Martorele erau tinere; una elevă și cealaltă studentă. Ambele văzuseră, în jurul orei zece și jumătate, un autocamion staționând în fața casei lor, adică la câțiva metri de colțul ce-l forma cu strada General Demostene. Nu au putut preciza până la ce oră a rămas mașina în locul respectiv și n-au remarcat nicio vietate în preajma ei. În lipsă de ceva mai bun, le-am cerut să facă o descriere a autovehiculului. Eleva a susținut că era un autocamion verde, probabil un Ford Mustang. Studenta a apreciat că era roșu și, considerându-se foarte

pricepută în materie de automobile, a declarat, fără să clipească, că era vorba de un Cadillac.

Întrucât declarațiile contradictorii făcute asupra culorii autovehiculului nu mi-au plăcut, am urcat și am coborât de câteva ori etajul care le despărțea. După ce-am stabilit că nu suferă de daltonism, le-am invitat să-mi arate fereastră prin care au văzut mașina și locul exact unde staționase aceasta.

Am plecat convins că în noaptea de joi spre vineri a Staționat un autocamion în apropierea locuinței victimelor. Cum nu prea cred în coincidențe, mai ales atunci când îmi fac meseria, mi-am spus că martorele văzuseră vehiculul care a transportat obiectele jefuite. În ceea ce privește culoarea pe care a avut-o caroseria și mai ales marca fabricii am preferat să nu-mi notez nimic. Ar fi fost păcat de cerneala consumată.

*

Revenind spre cea de-a patra martoră, m-am întrebat dacă s-o fi înapoiat de la piață. După ce-am sunat, am constatat că n-am fost complet abandonat de noroc.

Doamna care mi-a deschis ușa părea să aibă vreo șaizeci de ani și era ambalată într-o rochie atât de înflorată, încât și cea mai pretențioasă sorcovă ar fi. Leșinat de invidie, dacă și-ar fi văzut concurenta. Era stafidită și poseda o figură numai bună pentru a interpreta rolul de soacră: buze subțiri, nas ascuțit, ochii

mici și severi, i-ar părul îl purta strâns pe creștetul capului, în coc.

După ce i-am povestit cine sunt și ce vreau de la ea, m-a poftit să intru. Apoi, explicându-mi că are ceva pe foc, m-a invitat pentru o clipă în bucătărie. M-am declarat de acord și m-am trezit pe un scăunel în fața unei mașini de gătit pe care fierbeau tot felul de oale, ulcele și crătiți.

— Doamna Covrig, am început, dornic să scap cât mai repede din mirosul de usturoi, carne prăjită și aburi de varză murată, vă rog să aveți amabilitatea de a-mi relata ce-ați văzut în casa situată peste drum.

— Cu plăcere, a declarat, zâmbindu-mi cu atâta satisfacție încât am priceput că i-ar face plăcere să converseze cu mine câteva ore, până termină de gătit. Ce spuneți, domnule, de această tragedie?… Și ce femei cumsecade erau…

— Le-ați cunoscut? Erați în relații de prietenie?

— Nu. Nu le-am cunoscut personal… îmi imaginez însă că erau două femei foarte de treabă. De altfel e lucru cunoscut că bandiții îi atacă numai pe oamenii buni și cinstiți… Mai bine s-ar lovi între ei, ca să nu mai rămână niciunul…

— Ați declarat că joia trecută se aflau doi necunoscuți în curtea vecinelor dumneavoastră, am zis, pentru a o împiedica să mă potopească cu teoriile ei. La ce oră i-ați

văzut?

— Să tot fi fost ora șase… Șase fără ceva, șase și ceva. Fiind o după-amiază foarte plăcută, mă aflam la fereastră pentru a simți mai bine mireasma liliacului care începuse să înflorească. Știți, mirosea atât de plăcut și pătrunzător încât nu-mi venea să mai plec de acolo… Cine a zis cine a zis că liliacul exală un parfum minunat, dumnezeiesc… E adevărat că și mirosul trandafirilor…

— Ce făceau când i-ați privit? am întrerupt-o, fără să-mi regret lipsa de politețe. Cu toată amabilitatea pe care aș fi vrut s-o arăt, n-am găsit resursele de răbdare ce-mi solicita flecăreala ei. Îmi vorbea despre parfumul liliacului și trandafirilor, în timp ce mă sufoca cu miasme de varză și usturoi.

— Cum adică ce făceau? s-a indispus ea, străfulgerându-mă cu o privire severă.

— Veneau sau plecau?

— Coborau treptele terasei! a zis pe un ton înțepat.

Nu-mi păsa că se simțea ofensată. Provocându-i susceptibilitatea, consideram că m-am pus la adăpost de digresiunile ei.

— … Și când au ieșit în stradă, a continuat ea, reîncepând să surâdă, s-au urcat într-o mașină…

— În ce fel de mașină?! am sărit mirat. Informația era atât de neașteptată, încât nici n-am oftat când am văzut că i-a revenit buna dispoziție.

— Într-o dubiță… Adică o furgonetă care-i aștepta în fața porții.

Dacă până să-mi vorbească de furgonetă o ascultam fără prea mult interes, considerând că-mi relatează vizita dulgherilor, acum lucrurile stăteau complet diferit.

— Ați putea să-i descrieți? am întrebat, pentru a înlătura echivocul.

N-a trebuit s-o îndemn de două ori. Câteva minute mai târziu, când totuși a trebuit s-o întrerup, am știut că bărbații despre care-mi vorbise trebuiau identificați în viteză.

— Ați reținut culoarea mașinii? am spus, hotărât să n-o consult asupra mărcii de fabricație. N-aveam chef să-mi spună că eră un Porsche sau un Rolls-Royce. Mai auzisem eu o bazaconie similară la fetele chestionate puțin mai înainte.

— Pentru ce aveți nevoie de culoarea mașinii? mi-a surâs angelic. Doriți să aflați cui îi aparține?

— Da, cam la asta mă gândeam, am mărturisit, fără să roșesc.

— Nu-i nevoie să vă mai osteniți. Eu am un spirit de observație foarte dezvoltat. Nu-mi scapă nimic… dar mai ales mojiciile, a zis privindu-mă cu insistență.

M-am făcut că nu pricep aluzia-i transparentă.

— Notați-vă numărul mașinii! a zis cu o toleranță

imperială.

— Vă felicit! Cum se face că ați reținut cu atâta exactitate numărul mașinii? am zis privind-o ca pe Mona Lisa, în original, la Louvre.

De fapt, eram sigur că dacă o mai pun o dată să spună numărul mașinii, mă trezesc cu alte cifre.

— E foarte simplu, domnule, joc cu perseverentă la loto! a zis cu mândrie, de parcă mă anunța că joacă în reprezentativa națională de fotbal.

— Nu pricep ce legătură este între pasiunea dumneavoastră și mașina de care mi-ați vorbit, am mărturisit, aproape rușinat.

— Dar e simplu, domnule! Eu îmi completez buletinele de joc prin combinarea cifrelor înscrise pe numărul primei mașini pe care o văd în ziua premergătoare tragerii. Vă recomand și dumneavoastră acest sistem. Este infailibil. Am câștigat de multe ori prin această metodă.

Metoda pe care mi-a recomandat-o mi s-a părut atât de bună, încât am apelat tot la cele vechi, profesionale.

— Cum se face că v-ați notat atât de târziu numerele de la mașina ce trebuia să vă poarte noroc? Probabil că ați mai văzut și alte mașini în ziua aceea, dar ați uitat că e joi, nu?

— Nu, domnule, eu nu uit nimic! În ziua aceea n-am ieșit din casă, deoarece am fost țintuită în pat de o criză

de lumbago. Când m-au mai lăsat durerile, spre seară, m-am uitat să văd mașina care trebuia să-mi aducă norocul…

Fiind convins că relatarea ce mi-o făcuse putea fi considerată cât se poate de corectă, i-am mulțumit și m-am retras. M-am retras atât de repede, încât, eu, mojicul, nici n-am avut timp s-o întreb dacă verificata-i metodă reușise din nou să devalizeze visteria întreprinderii Loto-Pronosport.

Abia când am ajuns în aerul curat al străzii, am realizat cât de îmbâcsit eram de mirosul bucatelor doamnei Covrig. Din punct de vedere olfactiv, aș fi putut rivaliza chiar și cu cel mai conștiincios bucătar șef de cantină uzinală. Am fost tentat să dau o fugă până acasă, pentru a face un duș și a-mi schimba hainele, dar am renunțat. Pista pe care nimerisem era prea tentantă pentru a-i putea amâna explorarea. Am văzut un taxi și i-am făcut semn să oprească.

Capitolul XIII
Cherchez la femme

Când am ajuns la inspectorat, m-am dus direct la Circulație. Le-am dat numărul mineralogic primit de la doamna Covrig și i-am rugat să-mi dea datele necesare pentru a putea face cunoștință cu proprietarul

furgonetei. În timp ce unul dintre băieți verifica în evidența înmatriculării, am format numărul de telefon al biroului meu. Întrucât nu mi-a răspuns nimeni, mi-am zis că Dan ori nu-și terminase misiunea, ori mă aștepta în strada General Demostene. Cum niciuna din ipoteze nu mă aranja, de îndată ce am obținut adresa solicitată, am coborât să caut o mașină de serviciu.

*

Întreprinderea de aprovizionare a unităților comerciale se afla pe lângă Bariera Vergului. Portarul mi-a explicat cum pot ajunge la serviciul care mă interesa. După ce m-am strecurat prin nenumărate culoare și am mai apelat la bunăvoința câtorva salariați întâlniți în drum, în sfârșit, am ajuns la destinație. Ușa din fața mea era prevăzută cu firma „Șeful Serviciului transporturi".

Am bătut în tablieră și am așteptat. N-a răspuns nimeni. Deși mi-am repetat gestul, mai insistent, situația nu s-a modificat. M-am gândit că poate n-o fi nimeni îndărătul ușii și am încercat clanța. Un bărbat, de statură potrivită, stătea cu coatele proptite pe pervazul ferestrei deschise și admira circulația șoselei Mihai Bravu. Am dat bună ziua, dar tot nu m-a auzit. Am simțit cum prin ușa deschisă s-a format un curent și am lăsat-o să se închidă singură. Bufnitura care a urmat și-a făcut efectul scontat. A tresărit și s-a întors cu fața

spre mine. Avea tenul de meridional iar fruntea îi era prelungită de un început de chelie. Sub urechile clăpăuge, părul, netuns de multișor, era încărunțit. Cred că avea în jur de treizeci și cinci de ani. Costumul său bleumarin era ponosit și pătat, iar cravata îi atârna neglijent sub gulerul descheiat al cămășii.

— Ce dorești? s-a răstit.

Avea ochii și pleoapele atât de roșii, încât l-am compătimit pentru conjunctivita ce-l supăra.

— Miliția, am zis, arătându-i legitimația. Am nevoie de o informație.

— Cu multă plăcere, domn'e! Sigur, domn'e… a îngăimat cu o voce alterată, apropiindu-se de mine cu mișcări șovăite. N-am probleme domn'e! La mine totu-i-n regulă… ca la carte! m-a asigurat, în timp ce-mi oferea o mână transpirată.

Deși ne aflam la o depărtare de un metru, mi-am dat seama că n-am șanse să ajung un bun diagnostician. La indispoziția ce mi-o provocase mirosul de varză de la doamna Covrig, nu lipsea decât duhoarea de bețiv a tipului din fața mea.

— Dumneata ești șeful transporturilor? am întrebat, întorcând capul într-o parte.

— Eu, domn'e! m-a anunțat cu îngâmfarea lui Cassius Clay, înainte de meciul cu George Foreman. Ce vreți să știți, domn'e?

— Cine este adjunctul dumitale?

— Poftim? s-a arătat surprins.

— Cine ar putea să-mi dea niște informații privitoare la activitatea transporturilor în această întreprindere?

— Cum cine?!… Eu, că doar sunt șefu'…

— Cu dumneata nu se poate sta de vorbă! Ești beat!

— Cum îți permiți…?

— Vrei să mă duc la director? i-am retezat-o scârbit.

A început să deschidă gura ca un pește aruncat în iarbă, a plecat privirea și a pornit bălăbănindu-se spre ușă.

Câteva minute mai târziu, s-a deschis ușa și a intrat un bărbat îmbrăcat într-un halat albastru. Era blond și avea o figură de adolescent.

— Bună ziua! Mi s-a spus că doriți să stați de vorbă cu șeful garajului, a zis, rămânând lângă ușă.

Din precauție, m-am apropiat de el și i-am dat mâna. Nu mirosea a băutură.

— Cine este șofer pe furgoneta cu acest număr? am întrebat, după ce m-am recomandat și i-am înmânat numărul de înmatriculare primit de la doamna care mă ținuse în bucătărie.

— Petre Petre… Dar ce-i cu el? A făcut vreo poznă? s-a îngrijorat el.

— Asta aș vrea să aflu și eu. E în întreprindere?

— Da. Doriți să-l chem?

Am aprobat și a ieșit.

Când a revenit era însoțit de un bărbat, de vreo cincizeci de ani, scund și gras. Pe cap, rotund ca o bilă de biliard, avea cocoțată o pălăriuță verde, de vânător.

— Eu sunt Petre Petre, a zis, privindu-mă speriat.

— Să stăm jos, am propus, arătând spre scaunele care se aflau în fața biroului tipului pe care-l trimisesem să se aerisească.

— Ce-ați făcut pe strada General Demostene? l-am luat repede.

Mai întâi a făcut ochii mari, părând că nu mă pricepe, apoi obrajii săi, de tip sanguin, s-au înroșit și mai mult.

— Strada General Demostene? Ce să caut eu pe acolo? s-a mirat el.

— Nu încercați să negați! Nu mă aflu aici întâmplător. Ați fost văzut de mai mulți martori, am exagerat nițel, ceea ce, în meseria mea, se mai întâmplă.

Și-a coborât privirea și a început să se agite pe scaun, de parcă ar fi stat pe pioneze.

— Strada asta e pe lângă Academia Militară? s-a interesat, admirându-și genunchii.

— Cam așa ceva, am confirmat.

— Sunt om sărac… Dacă vreți să mă amendați, amendați-mă! s-a decis el, ridicându-și resemnat privirea spre mine.

— Aștept să-mi spuneți ce-ați căutat la numărul 12?

— Ce puteam să caut?… Am făcut un ciubuc și gata! M-ați prins, m-ați prins… Acu' ce să mai zic…

— Cum ați ajuns acolo?

— Am dus niște stofă de mobilă la „Căminul", în piața Amzei. Când am terminat de predat marfa, o cunoștință de-a mea mi-a propus să duc un covor la adresa care ați spus-o. Tot era mașina goală…

— Cine v-a propus să transportați covorul?

— Nae, o cunoștință…

— Nae și mai cum?

— Nu cunosc restul numelui… Lucrează în echipa de muncitori care ajută la transporturile de mobilă.

— Cine v-a însoțit după ce-ați luat covorul?

— Doamna care-l cumpărase, Nae și un alt coleg de-al lui.

— Ce-ați făcut după ce-ați ajuns la destinație.

— Păi ce să fac? Am așteptat pân-au transportat băieții covorul în casă… După aceea i-am dus înapoi, în piața Amzei și m-am întors la întreprindere.

— Dumneavoastră n-ați intrat cu ei în casă?

— N-aveam ce să caut. Ajungeau doi oameni pentru căratul unui covor, deși era foarte mare.

Chestia cu covorul nu-mi pica prea bine. Dacă Anica remarcase lipsa covorului din sufragerie, rezultă că acesta se afla în casa victimelor cu cel puțin o zi înainte de consumarea fărădelegii. Iar ceea ce susține șoferul

tindea să demonstreze că femeia de serviciu n-avea de unde să știe de existența covorului. Mi-am zis că această nepotrivire merită clarificată.

— La ce oră ați transportat covorul? am întrebat.

— N-aș putea să vă spun cu precizie… Cred că era între cinci și șase seara.

Răspunsul m-a încurcat și mai mult. Admisesem posibilitatea ca doamna Covrig să fi făcut o confuzie între orele de seară și cele dinaintea amiezii. Dar n-o făcuse.

— În ce zi ați luat covorul de la „Căminul”? am încercat s-o iau altfel.

— Păi, stați să vedem… a început el, numărându-și îngândurat degetele. Dacă miercuri mi-a intrat mașina în revizie… Marți… Da! Marți am fost acolo cu Nae.

Am întors capul spre șeful garajului, care ne asistase în tăcere.

— Până când a stat furgoneta în revizie?

— Stă și acum. I s-a stricat pompa de ulei și n-avem alta s-o înlocuim.

— Deci joi n-a ieșit din garaj.

— N-avea cum. Pompa-i demontată de miercuri dimineață.

Mă lămurisem. Doamna vede-tot, aude-tot și spune-tot reușise să mă deruteze. Ceea ce credea ea că se petrecuse joi, de fapt avusese loc cu două zile mai

înainte.

— Știți cumva în ce zi are loc tragerea la prono-expres? l-am întrebat pe șeful garajului.

— Miercuri… a zis privindu-mă suspicios, probabil temându-se să nu fi suferit vreo avarie la creier.

— Iar buletinele, firesc, se completează marți… am adăugat, pricepând că martora, participând atât la tragerea de miercuri cât și la cea de vineri, încurcase zilele.

Tocmai îmi explicam că ar fi cazul să-mi las interlocutorii să-și vadă de treburile lor, când m-am trezit că am și fabricat o nouă ipoteză. Dacă oamenii care au transportat covorul au uitat, să zicem, o șapcă în locuința victimelor? Nu era firesc să revină după ea?

— Vreau să stau de vorbă cu Nae, amicul despre care mi-ați vorbit, l-am anunțat pe șofer. Vă rog să veniți cu mine și să mi-l arătați.

*

Când am ajuns în piața Amzei, șoferul furgonetei mi-a arătat, în fața agenției C.E.C., cinci-șase bărbați care se desfătau, jucând o bâză îndrăcită. Când mașina s-a apropiat de ei, mi-a arătat pe cei care-l însoțiseră la locuința victimelor. Am coborât singur și m-am apropiat de grupul lor. Toți aveau petrecute peste piept, în diagonală, niște frânghii. De departe semănau cu

cartușierele lui Old Shatterhand[5]. Când m-am apropiat, de ei, și-au întrerupt amuzamentul și, curtenitori, s-au interesat dacă am de făcut vreo mutare.

Am arătat legitimația și le-am povestit celor care mă interesau că vreau să discut cu ei. Ceilalți profitând că nu le acord atenție, au dispărut nici nu știu când. Probabil că intervenția mea i-a decis să dea bâza pe v-ați ascunselea.

Pe șoferul furgonetei l-am lăsat acolo, în piață, iar pe noii mei clienți i-am luat în mașina de serviciu.

*

După ce i-am dus la inspectorat și am stat de vorbă cu ei zece minute, le-am propus să facem împreună o plimbare la persoana care trebuia să le ateste nevinovăția.

O oră mai târziu, eram edificat. Joia trecută, între orele cinci și zece seara, participaseră la mutarea unui cetățean în cartierul Baba Novac. Întrucât familia care le-a atestat alibiul prezenta suficiente garanții morale, n-am mai avut motive să-i rețin ca suspecți.

La ora trei am ajuns acasă. Primul lucru pe care l-am făcut a fost să mă dezbrac și să mă bag sub duș. Speram că în acest fel voi reuși să spăl sila ce-o acumulasem în

[5] Old Shatterhand este un personaj fictiv în romanele western ale scriitorului german Karl May (1842–1912). El este prietenul și fratele de sânge german al lui Winnetou, șef fictiv al tribului Mescalero al apașilor.

ultimele trei zile. Trei zile în care nu obținusem nimic altceva decât o sporire a sentimentului de anxietate, a senzației că ineficiența mea profesională va permite criminalilor să dea iar frâu liber demenței ce-i stăpânea.

Când am realizat că nu prin jetul de apă fierbinte voi reuși să-mi înlătur dezgustul, am închis robinetul dușului. Abia atunci am auzit telefonul. N-am mai zăbovit să-mi caut papucii. Mi-am luat din mers halatul de baie și am alergat să răspund.

Era Dan. Voia să știe ce mai fac. Mi-am privit picioarele goale și băltoaca de apă ce se forma în jurul lor, pe mochetă.

— Duș! l-am informat.

Te invidiez.

— Ai făcut ceva?

— În zece minute? sunt la tine.

Am lăsat receptorul în furcă și m-am înapoiat în baie. Când a sunat Dan, eram îmbrăcat.

— Ei? am întrebat, când am deschis ușa.

— În ziua care ne interesează, niciun medic n-a fost chemat la locuința victimelor.

— Și pentru a stabili asta ai avut nevoie de o zi întreagă?

— Aș! Chestia asta nu mi-a luat mai mult de-o oră!

M-am uitat întrebător și a continuat cu nonșalanță.

— Plecând de la ideea că solda-mi merge oricum, mi-

am spus că n-ar fi rău dacă aș încerca să-mi lărgesc orizontul cunoștințelor folositoare.

— Grăbește-te, Dane! l-am zorit.

— Cum spuneam, a continuat impasibil, dacă tot aveam sub nas evidența apelurilor primite de Salvare, și cel care mă interesa nu se evidențiia, m-am uitat la celelalte. Apropo! Știi ce-am constatat cu această ocazie?

Am tăcut și l-am privit. L-am privit în așa fel, încât a început imediat să turuie.

— În ziua crimei, la ora opt seara, s-a înregistrat o chemare în strada General Demostene 10… Adică casa din dreapta celei care ne interesează. Mi-am spus că n-ar fi rău dacă m-aș conversa puțin cu medicul care s-a deplasat acolo. Nu era de serviciu și l-am depistat foarte greu.

— Ce-a spus? am întrebat stârnit.

— Că pacientul era un copilaș de cinci ani, care se căptușise cu o gripă. Mi-a povestit că deși gripa-i un fleac, la copii poate da complicații foarte grave, motiv pentru care s-a învârtit aproape o oră pe lângă țânc…

— Ți-a mai spus și altceva? l-am întrebat.

— Nu. N-a remarcat nimic din ceea ce ne-ar fi putut interesa pe noi.

Am pus mâna pe brațele fotoliului, dar mi-a făcut semn să nu mă ridic.

— De altfel, nici nu-i de mirare. Doar a stat tot timpul

lângă micuțul său pacient, în casă…

— Șoferul ambulanței?! mi s-a luminat mintea.

— Exact! Asta-i concluzia la care am ajuns și eu. M-am întors la Salvare și l-am căutat. Nu l-am găsit. Lucrase ieri noapte și azi era liber. Am cerut adresa lui și l-am căutat acasă. Dormea și n-a avut nicio bucurie când l-am trezit… Dar, până la urmă, ne-am despărțit prietenește…

— Ce a spus, Dane?! m-am enervat.

— În timp ce aștepta înapoierea medicului, a văzut o femeie ieșind din curtea victimelor…

— Ora?

— Aproximativ opt și jumătate. A ieșit cu două geamantane și a pornit spre dreapta. Întrucât i-a întors spatele, n-a putut să-i vadă trăsăturile. Tot ce-a reținut este că femeia era îmbrăcată în negru și geamantanele păreau a fi foarte grele. Asta-i tot ce-am putut scoate de la el. Deci, ca de obicei, cherchez la femme[6]! Tu ce-ai făcut? m-a întrebat.

I-am povestit cum mi-am pierdut ziua degeaba.

— Deci femeia cu geamantanele a pornit spre

---

[6] „*Cherchez la femme!*" este un *adagiu* (o zicere celebră) care, de obicei, se citează în franţuzeşte (desi a fost preluată in nenumărate alte limbi), însemnând, tradusă literal (mot a mot), „*Căutaţi femeia!*", iar în traducere liberă "*Aici trebuie să fie o femeie la mijloc!*", ideea fiind că un bărbat se comportă inexplicabil atunci cand vrea să disimuleze o aventură sentimentală sau intenţionează să câştige favorurile unei femei.

autocamionul care o aștepta, a zis, când mi-am terminat repertoriul.

— Până la ce oră a staționat ambulanța?

— A plecat pe la nouă, nouă și ceva.

— Nu prea se leagă.

— De ce?

— Pentru că șoferul n-a văzut-o revenind, deși drumul până la autocamion nu-i lua mai mult de două minute. Sau te gândești că?

— Bineînțeles! A preferat să rămână la adăpostul colțului până a plecat ambulanța. După măsurile de siguranță ce și le-au luat, de ce ar fi riscat să se lase văzuți de șoferul unei ambulanțe?

Am ridicat din umeri și i-am propus să mergem să mâncăm. Mai înainte de a-și da asentimentul, a început să sune telefonul.

Era dispeceratul nostru. Mă anunțau că s-a primit un mesaj pentru mine. Subofițerul care păzea casa victimelor raportase prin emițătorul portativ revenirea la domiciliu a chiriașului de la mansardă.

Capitolul XIV
Profesorul Tony Costea

— E sus? l-am întrebat pe subofițer, când am intrat în curte.

— Da. I-am spus că un superior de-al meu dorește să-i ceară câteva informații.

— Știe ce s-a întâmplat?

— Mirat că-l legitimez, a vrut să afle ce caut aici. I-am spus că va afla de la dumneavoastră.

— Bine. La ce oră a venit?

— Acum vreo oră… Adică pe la ora trei, a precizat privindu-și ceasul.

Am pornit spre scara de serviciu. Când am ajuns la ultimul palier, am trecut pe lângă ușa podului și mi-am oprit elanul în fața celei de-a doua.

Ușa s-a deschis mai înainte de-a avea răgazul să ciocănesc în ea. Nu m-am mirat. Treptele din lemn ale scării aveau o rezonanță de tobă sub pașii noștri.

— Cred că am să vă amendez! m-a anunțat un bărbat până în treizeci de ani. Avea o figură prelungă, puternic bronzată, părul șaten, ochii căprui și trăsăturile aspre, de sportiv. Era puțin mai înalt decât mine și-mi surâdea cu buzele îndepărtate, probabil pentru a se lăuda cu incisivii săi din aur. Apoi, văzând că restul dentiției este puternică și sănătoasă, m-am gândit că înlocuirea inventarului natural n-o fi fost impus de capriciile modei, ci mai degrabă de o lovitură de pumn bine țintită. O influență decisivă în formarea acestei păreri, a avut-o nasul lui. Un nas văduvit de cartilaje și tot atât de proeminent ca și o monedă de trei lei pusă orizontal.

— De ce vreți să mă amendați? am zis, în timp ce, urmare a gestului său, treceam pragul ușii.

— Pentru că cerberul dumneavoastră, fără a mă consulta, dacă sunt un simpatizant al metodei lui Ghandi, de autoînfometare, m-a sechestrat în casă, a râs, clătinându-și capul mustrător.

— Îmi pare rău. Am să fac tot posibilul să nu vă rețin mai mult decât este necesar, m-am angajat, spunându-mi că de fapt și mie îmi este foame.

După ce ne-am recomandat, a luat de pe șifonier două taburete și le-a pus lângă masă.

— E cam strâmt la mine, s-a scuzat, trecându-și cu un gest, rapid degetul gros al mâinii drepte peste nas, în timp ce suflă în el ca Louis Armstrong în trompetă. Vă rog să luați loc.

Nu exagera. Toată încăperea se limita la cel mult șase metri pătrați, iar garderobul și studioul nu mai lăsaseră loc decât pentru masa în jurul căreia poposisem. Când taburetele erau așezate lângă masă, circulația prin încăpere devenea imposibilă. Cu toate că spațiul disponibil nu-l depășea pe cel oferit de autobuzele I.T.B.-ului în orele de maximă solicitare, aspectul și amplasamentul mobilei făceau ca încăperea să fie aproximativ cochetă.

— Într-adevăr, s-ar părea că nu îndepliniți chiar toate condițiile necesare pentru organizarea unor baluri, am

glumit, în timp ce el, strecurat pe somiera studioului, încerca să-și vâre picioarele pe sub masă.

— Și totuși, nu de puține ori, organizez aici câte o serată dansantă. Desigur, redusă la strictul necesar… eu și partenera de dans, a zis, închizându-și un ochi cu complicitate.

— Întrucât m-am angajat să vă rețin cât mai puțin posibil, vă propun să trecem la obiectul vizitei noastre.

S-a declarat de acord și, în câteva cuvinte, i-am spus, fără ocolișuri, ce s-a întâmplat în locuința propietăreselor sale. În timp ce-i relatam evenimentul, l-am privit așa cum examinează entomologii flu turii rari, prin lupă. Surâsul i-a înghețat, a lăsat gura să se deschidă la cota-i maximă și, deși tăcusem de multișor, continua să se uite la mine de parcă nu spusesem nimic.

— Vorbiți serios? a întrebat cu vocea șoptită, după ce și-a mângâiat nasul și cu degetul gros al mâini stângi.

Am aprobat.

— Dumnezeii mamii lor de bandiți! a izbucnit. Au pândit plecarea mea de acasă pentru a-și putea face de cap!… Dacă eram aici îi nimiceam! a zis, începând să lovească furios cu pumnul drept în palma stângă. Îi mâncam… Auziți, îi mâncam! a șuierat, amenințător, printre dinți.

— Unde ați fost? a intervenit Dan.

— La Sibiu. Ah!… N-am fost eu acasă!…

— Când ați plecat?

— Vineri dimineața. Crucea mamii lor! Dacă-mi cădeau-n mână, nici în batistă nu-i mai adunați!

— Ați fost în vacanță?

— Nu, domnule. Sunt boxer, a zis, uitându-se urât la Dan, probabil nemulțumit de întrebările cu care-l hărțuia, împiedicându-l să-și dezlănțuie furia.

— Da' tâmpiții ăia de jos ce-au făcut? m-a întrebat.

— Care tâmpiți? m-am mirat.

— Cum care?! Aia care s-au mutat la etajul întâi!

— Vă referiți la familia care a cumpărat apartamentul de jos? am încercat să-l pricep.

— Da' la cine credeți?

— Încă nu s-au mutat.

— Ei!… Asta-i bună! Când eu îi văd cărându-și boarfele, dumneata, care nici nu locuiești aici, susții contrariul! Cum vine asta?! a zis, pufăind iar pe nas în timp ce-și astupa alternativ narinele cu degetele groase.

Devenise atât de livid, încât mi-am zis că dacă nu-l iau cu binișorul, se va simți ispitit să îmi aducă nasul la același numitor cu al lui; perspectivă care nu mă tentă.

— Domnule Costea, vă reamintesc că suntem ofițeri de miliție, că ne aflăm aici în exercițiul funcțiunii și că este departe de noi intenția de a ne certa cu dumneavoastră! Întrucât, urmare a experienței mele, am constatat că răufăcătorii pot fi prinși numai cu tact,

vă propun o discuție calmă, prietenească, am zis, când l-am văzut că reîncepe să-și lovească furios palma stângă cu pumnul mâinii drepte.

A oprit masacrarea exercitată asupra palmei și, împreunându-și mâinile, s-a apucat să-și trozneasca degetele cu mișcări repezi. Când le-a epuizat rezerva de pocnituri, a spus privindu-mă stingherit:

— Vă rog să mă scuzați. Mi-am pierdut cumpătul… M-a revoltat indiferența tâmpiților de jos…

— Vă propun s-o luăm metodic! l-am întrerupt, cu intenția de a-l împiedica să-și deterioreze din nou buna dispoziție. Acuzația de indiferență formulată la adresa locatarilor de la etajul întâi este tot atât de valabilă și pentru dumneavoastră.

— Nu este adevărat! În timp ce eu mă aflam la câteva sute de kilometri de locul tragediei, ei erau numai la câțiva metri. Distanță de la care nu se putea să nu-i audă pe hoți. Chiar dacă le-a fost frică să intervină din lașitate, să fi avut barem elementarul simț civic de-a anunța miliția!… Dar lor puțin le-a păsat…

— Domnule Costea, n-ați vrea să ne spuneți și nouă de unde știți că noii locatari se aflau în imobil în momentul consumării tragediei? am zis, pentru a pricepe de ce tot bate câmpii.

— Pentru că i-am văzut mutându-se! a spus cu impulsivitate, apoi, brusc, a continuat șovăielnic: Vreți

să spuneți, că și-au adus mobila, dar nu s-au instalat?

— Când i-ați văzut venind cu mobila? am întrebat intrigat.

— În urmă cu vreo săptămână. Adică joi, în ajunul plecării mele la Sibiu.

— Ați putea preciza în ce parte a zilei i-ați văzut pe noii locatari?

— Sigur! Seara, în jurul orei zece și jumătate, când m-am înapoiat de la antrenament, m-a anunțat, reîncepând să-și treacă degetele peste nas.

— Relatați-ne împrejurarea în care i-ați văzut, am cerut, pe un ton neutru, deși mă simțeam încordat ca un resort comprimat la maximum.

— După ce-am intrat în curte, mi-am căutat inelul de chei pentru a încuia poarta. Datorită faptului că o mână îmi era ocupată cu sacul de sport, am mai întârziat puțin. Tocmai alesesem din legătură cheia care-mi trebuia, când a oprit în fața porții un autocamion. Nu i-am acordat atenție și am vârât cheia în broască. În clipa când o răsuceam, s-a precipitat o doamnă din cabina autocamionului și a împins în poartă. Am întrebat-o dacă dorește s-o descui și mi-a răspuns afirmativ. După ce am descuiat, am pornit spre intrarea de serviciu și m-am urcat la mine.

— Și doamna?

— A urcat treptele terasei. Deci știu ce vorbesc când

susțin că noul locatar și-a adus lucrurile.

— Nu înțeleg. De ce considerați că persoana pe care ați văzut-o îl reprezenta pe noul locatar? Oare ar fi exclus să fi fost un membru al bandei care v-au ucis proprietăresele?

— Bineînțeles că-i exclus! Bătrânele au fost ucise după plecarea mea.

— Cum de sunteți atât de sigur? Ați stat de vorbă cu ele când ați venit de la antrenament?

— Nu, dar lumina era aprinsă în apartamentul lor. Și, apoi dacă ar fi fost călcate de hoți joi seară, nu se putea să n-aud. Deosebit de faptul că am un somn ușor, de cum începe primăvara dorm cu fereastra deschisă, m-a anunțat, reluându-și figura cu trecerea degetelor peste nas.

— În urma verificării făcute, în apartamentul de la etajul întâi n-a fost adusă nicio mobilă.

— Vreți să spuneți că mârșăvia s-a petrecut în seara aceea… cu mine-n casă? Iar femeia pe care am văzut-o…?

— Era o complice. În ceea ce privește agresiunea, aceasta era deja făptuită când ați venit acasă. Acum, după precizarea făcută, sunt sigur că realizați cât de important este s-o identificăm pe femeia care a intrat în curte după dumneavoastră?

— De-aș fi știut…! mârâii el, scrâșnind din maxilare.

— Vă rog să ne-o descrieți.

— Era de statură potrivită, slăbuță… Purta pe ea ceva negru… Da, acum știu! Era un impermeabil din relon… Când a intrat în curte, am auzit fâșâitul caracteristic. Avea capul acoperit cu un batic de culoare închisă… Cred că era brunetă sau șatenă.

— Cum arăta la față?

— Nu știu… Nu reține. De altfel era și întuneric.

— Ce vârstă credeți că putea avea?

— Eu știu?… Mi-e greu să precizez. Poate douăzeci și cinci, poate patruzeci… Efectiv, nu m-am uitat la ea.

— Ce puteți să ne spuneți despre autocamion? În afară de șofer mai era cineva în cabină?

— Nu știu, nu i-am acordat nicio atenție.

— Puteți preciza marca autocamionului?

— Cred că era un „Carpați”… culoarea n-am reținut-o.

Am privit spre Dan și am suspinat. A priceput că bâjbâiala răspunsurilor primite mă dăduseră gata și a preluat chestionarea. A început prin a-l întreba cât de des își vizita proprietăresele și a terminat cerând numele persoanelor întâlnite în casa lor.

N-a adăugat niciun nume nou la lista stabilită cu ceilalți martori.

În timp ce Dan îi cerea relații asupra deplasării șale la Sibiu, m-am gândit să-i invit la inspectorat și să-i arăt

albumele noastre cu fotografii, dar am renunțat. După cât părea de sonat de la pumnii ce-i încasase, ar fi fost în stare să mă deruteze și mai mult, susținând că două treimi din miile noastre de „artiste" corespund ca înfățișare cu femeia îmbrăcată în negru.

*

— Deci pentru a doua oră auzim vorbindu-se de femeia îmbrăcată în negru, a spus Dan, când am ajuns în stradă și ne-am oprit lângă mașină.

— Mda... E interesant, deși nu pricep unde o fi fost timp de două ore... Ce naiba o fi făcut din momentul în care șoferul ambulanței o vede plecând și. boxerul nostru înapoindu-se?...

— V-a căutat tovarășul căpitan Maier, mi-a întrerupt gândurile Vartunian, scoțându-și capul prin fereastra portierei.

— Ce-a vrut?

— V-a rugat să-l căutați, la inspectorat.

Capitolul XV
Supoziția căpitanului Maier

— Ai ceva pentru mine?

— Nu cine știe ce, dar s-ar putea să iasă ceva, mi-a răspuns Maier.

— Dă-i drumul! l-am îndemnat, crezând, după cât era

de zâmbitor, că-i pus pe obișnuitele lui bancuri.

— N-am relevat nici o amprentă străină de ale victimelor și femeii de serviciu...

— Foarte interesant! Din asta precis că poate ieși ceva, i-am surâs mânzește.

— Îți amintești de fructieră?... Era pe o noptieră din dormitor, a completat el.

— Ce-i cu ea?

— Înăuntru se afla și un măr mușcat.

— Urme? am devenit curios.

— Da, o impresiune digitală. Este incompletă, dar sper s-o pot descifra.

— Când apreciezi că ne-o poți livra?

— În patruzeci și opt de ore, dacă reușește tratamentul de relevare.

— Acesta-i intervalul de care ai nevoie pentru a mă anunța că amprenta aparține uneia dintre victime? am glumit cu amărăciune.

— Nu aparține nici victimelor, nici femeii de serviciu!

— Ai început s-o faci pe astrologul?! De unde știi, dacă n-ai reconstituit încă desenul papilar? m-am răstit la el.

— Băiete, s-a întors el către Dan, de ce nu-i reamintești sheriffului tău să-și ia doza zilnică de carbaxin?

— Văzând că nici Dan n-are chef de glumă a continuat:

— Amprenta lăsată de mușcătura dinților n-aparține victimelor... Și nici Anicăi! Pricepi?

Pricepusem... Unul dintre participanți la masacru a ignorat legenda expulzării lui Adam și Eva din rai. Dacă vroiam să-l dibuiesc pe cel ce se lăsase ispitit de „fructul oprit“, n-aveam decât să trec la o selectare a persoanelor care au studiat biblia superficial, adică fără conspecte bine întocmite.

— Asta ar însemna că mai întâi îi prindem și pe urmă aflăm cine a fost pofticiosul. Nu s-ar putea invers? am întrebat, pentru a-i dovedi că sunt spiritual.

Bineînțeles că nu mi-a sesizat subtilitatea. M-a privit cu indiferență și, extrăgându-și voluminosul abdomen dindărătul biroului, s-a ridicat de pe scaun. Mi-a arătat spatele și a deschis ușile dulapului de lângă perete.

— Știi, Eugen, nu cred că pentru „prețioasele” tale indicații era nevoie să mă cauți prin dispecerat! am zis, pornind spre ușă.

— Ușurel! m-a strigat. Ce ți-am spus până acum a fost doar un preambul.

M-am răsucit și am rămas lângă ușă.

— Cunoști chestia asta? a zis, punând pe birou arma crimei.

— Oarecum, am admis.

— Felicitări pentru perspicacitate. Apropie-te. Am ajuns la concluzia că toporul a fost adus de criminali, a

continuat, când am ajuns lângă el.

— Ați recitit de curând „Crimă și pedeapsă”[7]? l-a ironizat Dan.

— Nici gând! Dostoievski nu m-a atras niciodată. Nici când eram tânăr și ageamiu ca dumneata, locotenent! răspunse acid Maier.

— Explică-te, Eugen, am intervenit, pentru a împiedica o discuție generatoare de timp pierdut.

— Uită-te la asta, a spus, înmânându-mi câteva fotografii color.

— Ce reprezintă? am întrebat, după ce le-am privit. Insulele japoneze fotografiate din Skylab?

— Sunt fotografiile mărite ale acestei porțiuni, a zis, indicându-mi cu degetul vârful tăietor al lamei toporului. Unele indică petele de rugină existente în momentul examinării toporului și altele același lucru astăzi, adică patruzeci și opt de ore mai târziu.

— Da, s-au extins considerabil, am admis.

A scos dintr-un sertar al biroului un topor fără coadă și mi l-a înmânat. L-am luat și l-am privit. Vârful tăietor era de asemenea pătat de rugină, dar într-o măsură mai redusă ca cel de la arma crimei.

---

[7] Crimă și pedeapsă este un roman scris de autorul rus Fiodor Dostoevski, fiind publicat pentru prima dată în ziarul intitulat „Mesagerul rus”, apărând în 12 numere lunare ca mai târziu să fie publicat ca roman, fiind considerat una dintre cele mai cunoscute opere literare a tuturor timpurilor, cu influențe asupra romancierilor ce i-au urmat.

— Am luat o lamă de topor și, după ce am ascuțit-o, am băgat-o în apă. Rezultatul experimentului judiciar este că oxidarea s-a instalat numai pe suprafața proaspăt ascuțită.

Străduindu-mă să pricep ce vrea, am reînceput să examinez fotografiile și lamele celor două topoare.

— Deci arma crimei a fost ascuțită cu puțin timp înainte de comiterea omorurilor, am reușit, în sfârșit , să-l înțeleg.

— După felul în care a evoluat procesul de oxidare al lamei experimentate, cred că ascuțirea s-a făcut chiar în ziua când toporul a fost utilizat ca armă de agresiune.

— Această constatare nu conduce în mod obligatoriu la concluzia că toporul a fost adus de criminali, a zis Dan din spatele meu.

— Când a început să se contureze ideea pe care ți-am expus-o, a spus Maier, părând să ignore remarca lui Dan, am dat o fugă la locuința victimelor. M-am dus în pivniță și am examinat toporul de spart lemne. Nu mai fusese ascuțit, probabil, de când fusese cumpărat. Adică de câteva decenii.

L-am ascultat și mi-am spus că are perfectă dreptate. Dacă arma crimei ar fi aparținut victimelor, în mod obligatoriu, trebuia să fie ascuțit și toporul din pivniță. Mai cu seamă că ultimul, prin utilizarea sa zilnică la spartul lemnelor, impunea cu prioritate o astfel de

intervenție.

— În regulă, Eugen! Ai dreptate. Dar, din păcate, constatarea ta la fel ca și amprenta mușcăturii de pe măr, n-au aplicabilitate imediată... am admis cu regret.

— Aș! Dacă ești băiat deștept are. Ascuțirea a fost făcută cu polizorul de un expert.

Mi s-au încălzit lămpile instantaneu.

— Dane, am spus privindu-mi ceasul, mai avem o oră la dispoziție. Să profităm de ea!

Mai înainte de a o zbughi pe ușa biroului, am avut timp să remarc zâmbetul de satisfacție ce-l arbora figura grăsanului meu colaborator.

*

Am colindat în viteză trei ateliere de tocilărie, fără a fi găsit ce căutam. La ora opt fără zece minute am ajuns pe Calea Griviței, vizavi de cinematograful „Feroviar", și am oprit în fața celui de-al patrulea atelier de ascuțit obiecte tăioase.

Am încercat să deschid ușa, dar n-am reușit. Era încuiată. M-am uitat prin vitrină și am văzut un bărbat tânăr stând cu spatele la mine. Își potrivea nodul cravatei într-un ciob de oglindă.

Am bătut în geam, dar a făcut-o pe artileristul. După ce mi-am repetat gestul, mai insistent, a făcut un semn de negație cu degetul arătător, fără să ne privească.

Am bătut atât de tare, încât l-am convins să se întoarcă

spre noi și să se apropie de cealaltă parte a ușii.

— Mâine! Mâine! mi-a strigat, în timp ce arăta spre orarul de funcționare al atelierului.

— Azi! Azi! a replicat Dan, din spatele meu, în timp ce-și proptea legitimația de geamul ușii.

— Nu este încă opt, am spus, după ce s-a grăbit să descuie ușa.

— Oricum nu vă mai pot lucra nimic în minutele care au mai rămas… Dar dacă tot ați venit, spuneți-mi ce doriți, a admis el faptul împlinit, cu resemnare.

Avea în jur de 25 de ani, era brunet, suplu și de statură mică. De sub nas se pornea o mustață neagră și stufoasă ce-i înconjura gura pentru a face joncțiune cu ciocul din vârful bărbiei, care, la rându-i, se prelungea, prin două șuvițe, pe lângă maxilarul inferior, până la înălțimea perciunilor. Am încercat să pricep cum reușește să manevreze aparatul de ras prin meandrele ce le forma combinația bărbii și mustății sale, dar n-am reușit. Cum întâmplător era grăbit, am amânat pe altă dată rezolvarea acestui mister.

— N-avem nimic de lucru. Dorim numai să vă întrebăm ceva, l-am liniștit.

— Vă ascult. Știți, am o întâlnire la ora opt, s-a scuzat, când a văzut că-i surprind privirea aruncată pe cadranul ceasului.

— Ați mai văzut vreodată acest obiect? am zis,

scoțând toporul din sacoșa din masă plastică în care-l vârâsem.

L-a luat, s-a uitat la el și, plimbându-și degetul pe tăiș, a zis cu înfumurare:

— Ce părere aveți, mai există cineva în București capabil să ascută așa… ca mine?

— Dumneavoastră l-ați ascuțit? am vrut să fiu sigur.

— Eu nu fac cârpăceală țigănească! Puneți mâna pe tăiș și vă veți convinge. Asta-i artă, nu treabă de mântuială! O astfel de meserie nu se învață peste noapte, ci este rodul experienței acumulate de-a lungul multor generații. Poate ați auzit de italianul Declesis, celebrul ascuțitor de la fabrica Wilkinson, producătorul celor mai bune săbii din lume… Ei bine, acest om minunat a fost străbunicul meu! Îmi permiteți să mă recomand, a zis, luând poziție de drepți și pocnindu-și călcâiele după cele mai severe canoane prusace, Rino Declesis.

M-a luat atât de repede, încât m-am temut să-l mai opresc. Mi-am zis că trebuie să fie „un pic” scrântit și e de preferat să-mi fac meseria pe alte meleaguri. Tocmai mă pregăteam, cu precauție, să-mi redobândesc toporul, când m-a anunțat că se trage dintr-o familie de italieni. Această precizare mi-a anulat intenția de a da bir cu fugiții. Dacă avea în vine și sânge italienesc, volubilitatea se justifica aprioric. Iar în ceea ce privește

periculozitatea, nu mai aveam de ce mă teme; obârșia lui era o garanție.

— Căpitanul Apostolescu, am spus, strângându-i mâna. Dacă sunteți sigur că dumneavoastră ați ascuțit acest topor, vă rog să-mi spuneți cine vi l-a adus, l-am luat repede, pentru a-l împiedica să-mi mai tragă o prelegere despre magnificul său arbore genealogic.

— Dar ce s-a întâmplat?! Clientul meu s-a declarat nemulțumit de calitatea lucrării făcute? Nu se poate! Este exclus! În ultimele două secole n-au existat astfel de reclamații la adresa celebrei mele familii…

— Cu toporul ascuțit de dumneavoastră domnule Declesis, s-a comis un omor! l-am întrerupt, spre a-l împiedica să deraieze din nou.

Am constatat că mi-am atins scopul. Chiar mai bine decât aș fi vrut. Brusc, s-a îngălbenit și-a încremenit mai abitir ca un pensionar din Muzeul figurilor de ceară al doamnei Tussauds[8].

— Cine a venit cu acest topor, domnule, Declesis? am întrebat din nou, pentru a-l readuce pe pământ.

A continuat să se holbeze la mine și să tacă.

— Când l-ați ascuțit? am insistat.

— S-săptămâna t-trecută… a bâiguit absent, de parcă ar fi fost un mediu căzut în transă.

---

[8] Cel mai faimos muzeu al figurilor de ceară din lume, și probabil cel mai vechi, Madame Tussauds are ca exponate de ceară aproape toate celebrițile.

— Vă rog să vă reamintiți, cine a fost persoana care v-a adus toporul la ascuțit? am revenit la întrebarea anterioară.

— O doamnă… adică o femeie…

— Cum arăta? s-a grăbit Dan.

— Avea vreo patruzeci de ani și era îmbrăcată cu un fulgarin negru, din fâș, a spus, reîncepând să-și capete culoarea inițială, măslinie.

Dan m-a privit semnificativ. Supoziția căpitanului Maier se dovedise corectă.

— Cum arăta la față? Încercați să ne-o descrieți, l-am îndemnat.

— Nu știu. N-am reținut… Avea o figură din acelea pe care le uiți imediat.

— Ochii, părul? am încercat să-l canalizez.

— Ochii erau negri sau căprui, iar. Părul, parcă, șaten… Nu mi-am putut da seama deoarece purta un batic…

— Negru?

— Da, din același material ca și fulgarinul.

— Nas, gură, frunte? a cerut Dan.

— Nu știu… zău, nu știu. Nu-mi amintesc și pace.

— Dacă ați mai vedea-o, credeți că ați putea s-o recunoașteți? am zis.

După cum a aprobat cu capul, simultan cu înălțarea umerilor spre urechi, am știut că rezultatul unei

eventuale confruntări ar fi, în cazul cel mai fericit, la fel de cert ca și o prognoză meteorologică.

— Era înaltă? a perseverat colaboratorul meu.

— Da… Cam cât mine.

— Corpolentă, slabă? am insistat.

— Aș spune mai mult slabă.

— Ați putea preciza ziua când a fost la dumneavoastră?

— A fost de două ori. O dată miercuri, când l-a adus, și a doua zi, joi, când a venit să-l ia.

— Ce-ați discutat cu ea?

— Păi ce să discut?… Miercuri, când a venit cu toporul, a insistat să i-l ascut pe loc. I-am spus că am angajate și alte lucrări pentru ziua respectivă și nu-mi pot încurca clienții… Știți, unui Declesis pe unde-i iese vorba-i iese și sufletul…

— Și joi? am întrebat repede; pentru a-l împiedica să-l concureze pe strămoșul său Cicero.

— Joi, pe la ora zece, a venit și l-a luat.

Cu toate tentativele mele și ale lui Dan, n-am mai putut scoate nimic de la el.

*

— Du-ne undeva să mâncăm, Vartunian, am zis, după ce ne-am așezat pe bancheta din spate a mașinii.

— Avem un portret vorbit a-ntâia! a constatat Dan, cu amărăciune. Trei oameni în toată firea dau nas în nas cu

ea și nu sunt în stare s-o descrie!

Avea dreptate. Tot ce știam despre complicea criminalilor era că este, probabil, șatenă sau brunetă și avea înălțimea de circa un metru și șaizeci. Chiar dacă adăugăm și faptul că obișnuia să poarte un fâș negru, tot nu se întruneau elementele pentru declanșarea unei urmăriri pe bază de semnalmente.

Am început să mă gândesc, fără prea mult entuziasm, la friptura care mă aștepta. Deși nu mâncasem nimic toată ziua, mă simțeam prea coclit pentru a avea chef să mă înfrupt. Dar trebuia s-o fac. De trei zile mă hrăneam numai ca să nu zic că n-am făcut-o.

Capitolul XVI
Cristina Damian are ceva de adăugat

Era vineri dimineață și, în pofida faptului că făcusem tot ce poate să facă un om de meseria mea, trebuia să constat că mă aflam ca la începutul anchetei. Cele patru-cinci persoane care aveau acces la locuința victimelor, deci singurele în stare să comită abominabila fărădelege, erau în afara bănuielilor…

Urcând scara spre biroul meu, mi-am spus că, în ciuda aparențelor, tot una dintre persoanele care frecventau locuința victimelor trebuie să fie implicată în agresiune. Doar constatările indicau fără echivocuri că bandiții

cunoșteau foarte bine locuința victimelor și obiceiurile acestora. Când am deschis ușa, eram decis să trec imediat la o reexaminare a alibiurilor prezentate de persoanele din anturajul victimelor. N-am mai avut însă când să-mi materializez intenția. Cum am intrat în birou, Dan m-a și luat în primire:

— Șefu', acum câteva minute a sunat doamna Damian. Și-a exprimat dorința de a te vedea.

— În ce problemă?

— N-a precizat. Iar eu, fiind un tip cu mult mai discret decât discreția personificată, n-am intrat pe fir.

— Dă-mi numărul ei de telefon, am zis, punând mâna pe aparat.

După ce-am ținut receptorul la ureche câteva minute, l-am repus în furcă. N-avea ton.

— Hai s-o vizităm! am propus.

— Cam presupun eu cu ce rimează apelul ei, a spus, extrăgându-se dindărătul biroului său.

— Cu ce?

— Cu o reclamație privind dispariția misterioasă a unui domn logodnic.

Am pornit spre ușă zâmbind. Ar fi fost amuzant ca Dan să aibă dreptate. Doar eu îi pusesem pe goană „logodnicul".

*

— Știți, a început secretara liceului, după ce ne-am

instalat pe scaunele oferite, m-am tot gândit la întrebarea dumneavoastră cu privire la răceala Marietei…

N-am lăsat să mi se vadă deziluzia și am rugat-o să continue. Dacă ieri considerasem interesant subiectul, deoarece legam de el posibilitatea vizitării victimelor de către un medic, astăzi, după verificările întreprinse de Dan în această direcție, mă lăsa indiferent. Nu vedeam cu ce m-ar putea ajuta să știu cu precizie dacă una dintre victime fusese răcită ori ba când s-au comis omuciderile.

— …Cred că undeva s-a produs o confuzie. Ori Ilie Porumbaru n-a reținut bine ce i-a spus la telefon mama Marietei, ori aceasta s-a exprimat greșit.

— Adică? am zis pentru a o încuraja, deși eu aveam mai multă nevoie decât ea de o astfel de stimulare.

— Cred că era vorba de masaj, nu de frecție, cum a reținut Ilie.

— Vedeți vreo diferență esențială între aceste două noțiuni, am zis, strângând picioarele sub scaun pentru a mă ridica.

— Nu eu trebuie să apreciez deosebirea, ci dumneavoastră! replică ea pe un ton înțepat. Eu, în calitate de martor, sunt obligată să spun tot ce știu. În rest, dacă este ori nu interesant ceea ce vă spun, e treaba dumneavoastră!

La început m-a surprins iritarea ei, apoi am înțeles.

Dispariția logodnicului însumată cu dezinteresul pe care, fără voia mea, îl exteriorizasem, îi explica pe deplin supărarea.

— Doamnă Damian, am spus, clipind cu un aer de autentică timiditate, vă mărturisesc că nu văd cu ce ne poate afecta făptui că prietena dumneavoastră își făcea un masaj sau o frecție. Vă rog să fiți mai explicită.

— Nu mi-ați cerut dumneavoastră să vă precizez toate persoanele care intrau în casa Marietei?

— Ați omis pe cineva? am tresărit.

— Asta și încerc să vă spun. Când, urmare a discuției ce am avut ieri, am început să mă întreb ce i-o fi venit Marietei, așa tam-nisam, să-și facă o frecție, mi-am spus că ar fi fost mai plauzibil un masaj…

— De ce? am zorit-o, cu curiozitatea aţâţată.

— Pentru că Marieta mi-a spus mai de mult că are o femeie care-i face masaje…

— Când v-a vorbit de maseză? De mult? m-am ambalat eu.

— Cu vreo șase luni în urmă.

— În ce împrejurări?

— Am întrebat-o ce face în după amiaza acelei zile și mi-a spus, printre altele, că trebuie să-i vină maseza acasă. Întrebând-o dacă e pricepută, mi-a răspuns afirmativ. Nu știu ce mi-a venit atunci, pentru că eu n-am nevoie de masaje, a zis, privindu-și admirativ

bustul, dar m-am trezit rugând-o să mi-o recomande și mie…

— Cum arată? a intervenit Dan grăbit.

— N-am văzut-o niciodată la față. Marieta mi-a spus în ziua următoare că maseza a respins cererea mea, deoarece avea prea multe cliente pentru a se putea ocupa și de mine. A rămas să mai discutăm această problemă, dar am uitat. Probabil și datorită faptului că, efectiv, n-aveam nevoie de serviciile ei, a spus, măsurându-și din nou corpul cu încântare.

Nu știu cum se face, dar picioarele nu mi se mai aflau strânse sub scaun, ci destinse pe sub masă. N-am mai simțit dorința de a mă evacua repede din secretariat. Trebuia să recunosc că precizarea interlocutoarei mele reușise să mă facă țăndări. Nici nu se putea altfel! Aveam senzația că mi s-a luat o pânză de pe ochi. Printr-o străfulgerare, am revăzut-o pe Marieta Stanciu în pat. Așa cum o descoperisem. Numai prezența unei maseze ar fi putut explica poziția și îmbrăcămintea sumară în care se afla victima. Iar eu, sărman ageamiu, îmi lăsasem imaginația să zburde aiurea.

— Doamnă Damian, apreciez relatarea dumneavoastră despre maseză ca deosebit de importantă. Vă rog să încercați să vă reamintiți tot ce vi s-a povestit despre această femeie, am rugat-o.

— Marieta mi-a spus că a cunoscut-o la mare, cu vreo

doi ani în urmă, și este foarte mulțumită de iscusința și destoinicia ei, calități care ar fi explicat și clientela ei aleasă pe sprinceană.

— V-a spus cum arată sau pe unde locuiește? a insistat Dan.

A răspuns negativ.

*

— Maseza a reprezentat capul de pod al bandei. Cu ajutorul ei criminalii s-au strecurat în locuință pe nesimțite. Pozițiile în care au fost găsite victimele nu lasă niciun dubiu că agresiunea s-a produs prin surprindere. După ce-o identificăm, arestarea complicilor ei se va face în doi timpi și trei mișcări! se entuziasmă Dan, în timp ce Vartunian ne ducea spre adresa ce-i indicasem.

Am aprobat. Spre deosebire de persoanele bănuite până atunci, maseza, prin profesia și relațiile ei cu victimele, satisfăcea în mod simultan toate elementele primordiale ale afacerii.

Când mașina a oprit în fața casei, am coborât și am intrat în curte, fără a mai ține seama de tăblița care anunța prezența unui câine rău.

Anica Traian se afla lângă verandă și spălă rufe într-o albie. I-am dat bună ziua și am intrat în subiect.

— Am aflat că la doamna Stanciu venea și o maseză. Ce știți despre ea?

— Oh! Cum Dumnezeu am uitat de ea?!… Îmi pare rău…

— Nu-i nimic, se mai întâmplă. Vă rog să ne spuneți cum arată? am întrerupt-o, dornic să aflu dacă semnalmentele furnizate de ceilalți martori i se potrivesc.

— Nu știu. N-am văzut-o niciodată… Știți, eu plecam întotdeauna la ora trei, iar ea venea spre seară… așa că n-am întâlnit-o niciodată.

— Atunci de unde știți de existența ei?

— Le-am auzit pe doamne vorbind între ele…

— Ce spuneau?

— Că-i o femeie pricepută și foarte de treabă.

Doamna Panaitescu mi-a spus că fata ei a fost într-o zi acasă la maseză și a rămas impresionată de curățenia în care trăiește.

— Pe unde locuiește?

— Asta nu mi-a spus.

— V-a spus care-i situația ei civilă? E căsătorită, are copii?

— Da, e căsătorită și pare-mi-se că doamna Panaitescu mi-a zis că are și un copil… da' nu-s sigură.

— Ați reținut numele ei?

— Nu.

— Vă mai amintiți și alte amănunte rezultate din discuțiile despre maseză?

— Nu… Adică, ba da! Doamna Stanciu spunea că mai-nainte de-a se ține de masaje, fusese negustorească.

— Ce fel de „negustorească”? Ce comerț făcea?

— Asta nu știu, că nu-mi amintesc să fi zis…

— Cam ce vârstă putea să aibă?

— Doamna Panaitescu zicea că-i o femeie tânără.

— Venea des să facă masaje?

— O dată pe săptămână, joia, spre seară.

Cum nu mai aveam ce scoate de la ea, am rostit formula clasică: „Dacă vă mai amintiți ceva, vă rugăm să ne anunțați”.

*

Când am ajuns în fața apartamentului 23, am sunat.

— Pe cine căutați? s-a interesat o fetișcană de vreo douăzeci de ani, cu părul blond, revărsat ca o cascadă peste un pulovăr negru, și ochii mări, albaștri.

— Pe domnul Stanciu, dacă este acasă, am zis, admirându-i ovalul perfect al feței și năsucul atât de săltat în vânt, încât aveam impresia că mă fotografiază cu narinele.

— E acasă. Vă rog să așteptați câteva clipe, a spus cu o voce melodioasă și a zâmbit, peste umerii mei, către Dan.

Ne-a invitat să intrăm în holul pe care-l cunoșteam de la prima noastră vizită și ne-a arătat fotoliile de lângă perete. Când ne-a întors spatele și a pornit spre una din

uși, i-am admirat pantalonii. Erau albi și atât de strânși, încât nu trebuia să-ți forțezi imaginația pentru a-ți da seama că are un corp a la Raquel Welch[9]. Cu toate că și în biblie scrie că nu-i frumos să-ți pizmuiești aproapele, recunosc că am fost gelos pentru surâsul ce i-l oferise lui Dan.

— Unchiule, te caută doi domni! i-am auzit vocea melodioasă, după ce a tras ușa după ea.

— Dacă știam că dau peste o astfel de minunăție, veneam singur! i-am șoptit lui Dan.

— Și eu… Chiar în afara serviciului! m-a asigurat, făcându-mi amuzat cu ochiul.

Câteva clipe mai târziu, își făcu apariția și cel căutat. Era îmbrăcat într-un halat de casă și învârtea în mâini o pereche de ochelari.

— Ceva noutăți? a zis, pe când ne strângeam mâinile.

— Aproximativ.

— Dar de ce nu luați loc?

— Vă mulțumim pentru amabilitate, dar n-avem timp. De altfel, am venit numai pentru o singură întrebare. Aveți cunoștință de faptul că doamna Stanciu primea acasă o maseză?

— Da.

— Ați văzut-o cum arată? am întrebat plin de

[9] Raquel Welch (n. 5 septembrie 1940, Chicago, Illinois; ca Jo Raquel Tejada) este o actriță americană.

speranță.

— Nu, niciodată. Marieta a angajat-o după plecarea mea de acolo.

— Ce v-a povestit fosta dumneavoastră soție despre ea?

— Aveți impresia că este implicată în… În ce s-a întâmplat? m-a întrebat, probabil intrigat de insistența mea.

— Nu excludem această posibilitate.

— Înțeleg. Doriți s-o găsiți, dar, din păcate, eu nu vă pot ajuta… Habar n-am cine-i această femeie.

— Nu-i nimic. O găsim noi oricum, mi-am ascuns eu nemulțumirea. Ceea ce vă cerem este să ne ajutați s-o depistăm.

— Vă stau la dispoziție, dar nu văd cum vă pot fi de folos…

— Simplu. Încercați să ne redați tot ce ați discutat cu Marieta Stanciu despre maseza ei.

— Mi-a spus că este foarte mulțumită de ea… Că îi plătește douăzeci și cinci de lei de ședință… Ședințele au loc în fiecare joi la ora șase după amiază… Cam asta e tot ce am reținut.

Am apreciat că reținuse prea puțin și am început să-l ajut.

— V-a povestit despre vizita pe care a făcut-o la locuința masezei?

— Nu! Nu mi-a spus nimic despre așa ceva…

— V-a spus cum se numește?

— Nu-mi amintesc.

— Nu a citat numele vreuneia din clientele masezei?

— S-ar putea, dar nu-mi amintesc. Tot ceea ce reține este că avea multe cliente printre actrițe, pare-mi-se de la „Savoy”.

I-am mulțumit și am pornit spre ieșire.

Capitolul XVII
Începem să tatonăm

Mașina trecu prin intersecția bulevardului Magheru, rulă prin fața Universității, viră la dreapta pe strada Academiei și strecurându-se la stânga, printr-un pasaj, opri în fața teatrului Comedia.

După ce-am coborât, am traversat Calea Victoriei și ne-am îndreptat spre sala Savoy. Câteva minute mai târziu ne aflam în biroul directorului teatrului.

— Ați nimerit și bine și rău, ne comunică el, când am explicat ce dorim. Bine, pentru că în cel mult cinci minute se termină repetiția și rău deoarece astăzi, având numai o repetiție parțială, sunt prezente numai o parte din actrițe.

— Nu-i nimic. Ne vom rezuma numai cu cele prezente, iar la nevoie o să vă mai facem o vizită.

*

O jumătate de oră mai târziu făceam calea întoarsă spre pasajul Comedia. Întrucât o parte din actrițele chestionate utilizau, câte două trei, serviciile aceleiași maseze, audierea se soldase numai cu patru adrese.

— Dane, dă-i lui Vartunian adresa cea mai apropiată, am zis, când m-am lăsat pe pernele moi ale mașinii.

A citit o adresă din notes, apoi, strâmbând din nas, s-a întors către mine:

— Am impresia că ne pierdem timpul. Semnalmentele femeii pe care o căutăm sunt atât de vagi, încât chiar dacă o să ajungă în fața noastră, tot n-o să ne dăm seama că am nimerit-o! Adaugă la asta și faptul că n-am discutat decât cu o parte a actrițelor de la Teatrul de revistă și salata-i gata.

— Deși nu vreau să te indispun, trebuie să-ți spun că nici indicația domnului Stanciu, referitoare la faptul că maseza „noastră" ar număra printre clientele ei actrițe de la Savoy, nu trebuie considerată ca riguros exactă. În aceste condiții, de totală relativitate, noi trebuie totuși să ajungem la suspectă. Iar pentru a satisface acest deziderat, n-avem altă cale decât aceea a extinderii ariei de investigații.

— Cum?

— Simplu. Plecând de la ideea că membrii aceleiași bresle se pot cunoaște între ei, pe măsură ce vom audia

masezele a căror adrese le avem, le vom ruga să ne furnizeze indicații despre alte colege de meserie. Și așa mai departe…

— Asta înseamnă că numărul acestora va crește în progresie geometrică, iar noi, rămânând la același numitor, vom intra în criză de timp.

— În cazul în care temerea ta se va adeveri, o să facem apel la sprijinul colegilor noștri. Întrucât n-avem altă alternativă, trebuie să considerăm că aceasta este cea mai bună cale pentru a ajunge la suspectă.

— Deci trebuie să ne așteptăm la o alergătură câinească. Iar eficiența… Să nu mai discutăm! a oftat cu năduf.

— Am omis o pistă mai bună?

*

Mașina a părăsit șoseaua Mihai Bravu și a virat la dreapta, pe o stradă desfundată și plină cu resturi de materiale de construcții. Strada Ilarie Chendi era aproape desființată de blocurile cu zece etaje care o brăzdau.

Am coborât în fața unei case gen vagon, numai cu parter. Cândva trebuie să fi fost foarte arătoasă, acum însă, stând înghesuită de uriașele blocuri ce o împresurau, se armoniza cu mediul la fel de bine ca și un cățel pechinez rătăcit printre picioarele unei turme de elefanți, gata să fie strivit.

După ce am sunat, ușa a fost deschisă chiar de persoana căutată. Era de statură potrivită, subțirică, cu părul șaten și ochii adăpostiți îndărătul unei perechi de ochelari cu lentile bifocale.

I-am povestit care ne este meseria și ne-a condus, printr-un culoar întunecos, într-o cameră cu fereastra la stradă.

— Cu ce vă pot fi de folos? ne-a zâmbit, după ce am luat loc pe scaunele oferite într-o sufragerie de culoarea șobolanului. Inițial, când ieșise din fabrică, cred că fusese neagră.

Remarcând modul prudent în care i-am luat în considerare invitația, a continuat:

— Vă rog să mă scuzați pentru praful care domnește la mine în casă, dar, vă mărturisesc, nu mai prididesc să-l șterg. Datorită construcțiilor din jur, acum îl curăț și peste jumătate de oră e ca la-nceput.

— Așa este întotdeauna în preajma unui șantier, am zis, admițând că ar putea să aibă dreptate, apoi simulând că sunt foarte stânjenit, m-am pornit cu timiditate. Stimată doamnă, am venit la dumneavoastră într-o problemă foarte penibilă… Nici nu știu cum să încep… Știți, este vorba de o reclamație făcută împotriva dumneavoastră…

Femeia, de unde la începutul tiradei îmi zâmbea încurajator, a sfârșit prin a mă privi contrariată.

— S-a depus împotriva dumneavoastră o plângere… Se susține că ați fi sustras un obiect de valoare… m-am decis eu, bineînțeles foarte rușinat de îndrăzneala mea.

— Ce vreți să spuneți?… Nu înțeleg! Cine și-a permis să mă reclame că-s hoață?! a strigat, abandonându-și scaunul cu o energie superioară celei utilizate de rachetele Saturn când își părăsesc rampele de lansare.

— O clientă de-a dumneavoastră… am ezitat, necutezând să-mi ridic ochii de pe covor!

— O clientă de-a mea?! Care-i aia, domnule?! a întrebat bătăioasă.

Mi-am ridicat cu sfială privirea spre ea și, dintr-o bucată, am spus:

— Doamna Marieta Stanciu.

— Marieta Stanciu?!… Asta cine o mai fi? E prima oară când aud acest nume! Cum i s-a năzărit unei necunoscute să mă acuze de necinste? a vrut să știe, călătorindu-și mirată privirea de la mine la Dan.

— Este vorba de doamna Stanciu, care locuiește pe strada General Demostene! a intervenit colaboratorul meu, probabil mai puțin convins decât mine de sinceritatea interlocutoarei.

— Repet. Habar n-am despre cine vorbiți. Ba mai mult, până la venirea dumneavoastră, nici n-am știut că în București există o stradă Demostene. Probabil că trebuie să fie o confuzie, a zis. Zâmbindu-ne cu

toleranță.

— La asta mă gândesc și eu, doamnă, am admis. Mai există prin apropiere vreo persoană care face masaje?

N-avea cunoștință de o astfel de prezență prin apropiere. Am insistat totuși să-mi vorbească de cele pe care le știa. Astfel, am obținut trei adrese.

— Purtați în permanență ochelari? am întrebat, cu un ton ce trebuia să-i spună că problema pentru care venisem era lămurită.

— Da, n-am încotro… Am vederea slabă din copilărie, a spus, făcând un gest de resemnare.

— Dacă nu sunt indiscret, ce dioptrii au bifocalii dumneavoastră?

— Plus trei și jumătate jos și minus doi și un sfert sus. Da' de unde această curiozitate? Aha! Înțeleg. Vă gândiți că nu i-ar strica o pereche de ochelari ca ai mei și doamnei care m-a reclamat, a glumit ea.

Am râs și eu și, cu bucurie, am abandonat scaunul prăfuit.

La plecare, făcând apel la ceea mai cucernică și autentică pocăință din inventarul meu, i-am cerut scuze pentru bănuiala-mi nejustificată.

M-a asigurat că nu poate fi supărată pe niște oameni atât de simpatici ca noi. Greșeala aparținând în întregime aiuritei care ne-a trimis.

*

— Ne ocupăm de adresele noi? a zis Dan, când am trântit portierele mașinii.

— Numai după ce le epuizăm pe cele primite la Savoy.

Dan a spus lui Vartunian care-i următoarea destinație apoi s-a întors spre mine.

— Șefu' nu ne-am pripit? Înălțimea și culoarea părului cam aduceau cu ceea ce căutăm.

— Cu defecțiunea ei de vedere, fără ochelari n-ar fi putut să se aventureze noaptea în curtea victimelor sau să discute cu tocilarul.

— Și dacă i-a purtat, dar n-au fost remarcați de martori?

— În niciun caz? S-a dovedit că singurul element reținut, cu certitudine, de un martor sunt ochelarii subiectului. În rest, totul se limitează la niște aproximații… foarte aproximative.

Curând, mașina a oprit în fața unui imobil cu șase etaje, pe strada Vatra Luminoasă.

Persoana căutată locuia la etajul trei. Când ne-am oprit în fața apartamentului ei, am sunat. Femeia care ne-a deschis era atât de voinică, încât concura cu succes dimensiunile ușii căreia îi luase locul. Era încinsă cu un șorț de bucătărie și mâinile, groase ca niște parizeri, erau mânjite până la coate cu cocă. Avea în jur de cincizeci de ani. Întrucât genele și sprâncenele se

confundau cu tenul, am dedus că era o blondă veritabilă.

La întrebarea mea, mi-a spus, cu un accent german, că ea este persoana de care mă interesam.

Ne-a poftit în casă, dar am refuzat. Eram edificați. I-am povestit că suntem emisarii unei cooperative care ar dori să înființeze o unitate specializată în masaje. Mi-a mulțumit pentru grija și inițiativa conducerii cooperativei noastre, dar combinația n-o tenta, deoarece are clientele ei. Am rugat-o să-mi furnizeze adresele colegelor ei de meserie, pentru eventualitatea în care acestea ar fi ispitite de propunerea noastră. Povestindu-mi că este orădeancă și s-a mutat în Capitală numai de două luni, m-a asigurat că n-a reușit până în prezent să facă cunoștință cu suratele din cetatea lui Bucur.

*

Următoarea vizită am făcut-o într-un bloc de pe bulevardul Ilie Pintilie. N-a trebuit să zăbovim prea mult, deoarece n-a răspuns nimeni la prelungitele apeluri ale soneriei.

— Ce facem Șefu'? s-a interesat Dan, săltându-și dispozitivul olfactiv în vânt și adulmecând cu semnificație mirosul plăcut de mâncare ce emana pe sub ușile apartamentelor din jurul nostru.

Am tăcut și am mai acționat o dată soneria.

— De altfel, e ora două, m-a anunțat el, simulând

indiferența unui orologiu vorbitor.

— Mergem la adresa următoare și apoi revenim, am zis, luând-o înainte, spre lift.

Nu pot să spun că mirosul de mâncare, din care nu lipseau cel de sarmale și prăjituri, mă lăsaseră indiferent, dar m-am făcut că n-o remarc. Decât să mănânc la botul calului, obsedat de teama că un criminal își poate face de cap în acel moment, mai bine îmi amân plăcerea după ce-l harponez. Nu de alta, dar satisfacția datoriei împlinite, după cum am mai avut posibilitatea să constat, sporește gustul bucatelor.

*

Am traversat piața Victoriei, prin fața clădirii Consiliului de Miniștri, virând la dreapta, spre bulevardul 1 Mai. După câteva sute de metri Vartunian a semnalizat viraj la stânga, a rulat câțiva zeci de metri și a întors din nou la stânga.

— Asta-i strada Maria Hagi Moscu, tovarășe căpitan, a spus el, reducând viteza. La ce număr opresc?

— Actrița care ne-a dat adresa spunea că nu-și amintește bine dacă e 5 sau 15… a ezitat Dan.

— Începem cu numărul cel mic, am decis eu, privind strada pe care rulam. Era asfaltată, liniștită și casele nu depășeau înălțimea unui etaj.

Fiind o stradă scurtă, după aproximativ cincizeci de metri ne și aflam în fața numărului indicat.

Când am coborât din mașină, am constatat, nemulțumiți, că ni s-a oferit posibilitatea să admirăm fațada fabricii de instrumente muzicale „Doina”.

I-am făcut semn lui Vartunian să vină după noi au ralenti și am plecat cu Dan să căutăm cel de-al doilea număr.

Cinci case mai departe, am văzut bucata din tablă emailată care indica numărul 15. Stătea prinsă pe un gard, din zid, care avea înălțimea unui om de statură, mijlocie. Era prevăzut cu trei creneluri, ca niște ferestre mici, și o ușă îngustă, care reprezenta poarta. Atât ferestrele cât și poarta erau confecționate dintr-o combinație de scândurele care împiedicau accesul privirii în dosul gardului.

Am văzut butonul soneriei și l-am presat.

— Da, imediat. Vin acu’… s-a auzit o voce feminină, tocmai când începusem să cred că ghinionul de la adresa precedentă a devenit molipsitor.

S-a auzit zgomot de pași precipitați, apoi a urmat cel produs de tragerea unui zăvor. Când s-a deschis, în cadrul porții se afla o femeie, până în patruzeci de ani, cu părul roșu deschis și îmbrăcată într-un capot de casă.

— Pe cine căutați? a întrebat, privindu-ne mirată.

— Am vrea să discutăm cu doamna Silvia Tomescu, am zis, observându-i figura prelungă, cu trăsături comune, și ochii mici, negri.

— Eu sunt, a confirmat, uitându-se întrebătoare.

Apelând din nou la una din schemele mele, am ezitat un moment, m-am uitat temător în susul și josul străzii, apoi, arătându-mă satisfăcut că nu ne vede nimeni, am spus pe un ton confidențial:

— Doamnă, am fost sesizați că practicați meseria de maseză fără să posedați autorizația de liberă profesare. E adevărat?

Mai întâi m-a privit speriată, apoi i-am citit pe față intenția de a protesta. Dar nu i-am dat răgaz.

— Avem probe suficiente că așa stau lucrurile. Decât să negați, poate că ar fi mai bine să ne înțelegem, i-am propus, clipind cu complicitate.

Dan mi-a povestit ulterior, că mi-am jucat atât de bine rolul, încât chiar și maestrul Toma Caragiu ar fi avut motive să-mi invidieze arta interpretativă. Ba, depășindu-și necazul, să mă roage să-l învăț și pe el cum să transpună pe scenă un personaj tipic de șperțar. Ținând seama de ce a urmat, fără a mă înfumura, am considerat că Dan n-a exagerat în elogioasa sa apreciere.

Femeia din fața mea, pricepându-mi „bunele intenții", în loc să protesteze, ne-a poftit să intrăm. Am cedat ispitei și i-am făcut pe plac.

La vreo opt metri de redutabilul gard se afla o vilă mică, numai parter, acoperită cu țiglă roșie.

În timp ce Dan închidea poarta și-i trăgea zăvorul, am

pornit s-o însoțesc pe gazda noastră. Toată curtea era asfaltată și am mers până la o ușă boltită și ferecată cu garnituri din fier, care imita stilul medieval. Pentru completarea impresiei, un lampadar din fier forjat stătea, agățat de o consolă, deasupra ușii.

Ne-am strecurat prin ușa „medievală" și am pășit.

— Acum vă rog să-mi spuneți despre ce-i vorba, a început ea, după ce ne-am așezat pe scaunele unei garnituri populare de mobilă de sufragerie.

— Așa cum vă spuneam, doamnă, am primit o sesizare, în urmă cu două săptămâni, prin care ni se aducea la cunoștință că practicați profesia de maseză fără autorizație… Deși nu-i un lucru prea grav, totuși, din punct de vedere financiar, dumneavoastră frustrați statul de un impozit ce i se cuvine. Cu toate că impozitul este mic, în cazul în care se constată practicarea ilicită a unei meserii, se pot aplica amenzi mari.

— Și ce este de făcut? a vrut să știe, cântărindu-mă din ochi; probabil pentru a putea stabili cât mai corect nivelul exigențelor mele.

— În mod normal, ar trebui să încheiem un proces-verbal de constatare… dar suntem oameni. Nu-i păcat să plătiți statului o amendă de trei-patru mii de lei? am exagerat cu un aer detașat.

— Atât de mult? a exclamat speriată.

— Ei, dar nu vă faceți griji… Doar nu vă las eu așa…

am asigurat-o de bunele-mi intenții. O să vă duceți să vă scoateți autorizația de liberă practicare a profesiei, care după cum vă spuneam, costă o nimica toată. În ceea ce privește amenda, atât timp cât nu închei procesul-verbal de constatare, nu se poate aplica. Este? am luat-o drept martoră. Ce, n-ar fi păcat să năpăstuim o femeie care trăiește în mod onest din munca ei? l-am consultat și pe colaboratorul meu.

Dan, care nu pricepuse nimic din basmul ce i-l depănam amfitrioanei, mă privea de parcă aș fi fost primul ambasador al planetei Marte trimis să-și prezinte scrisorile de acreditare pe Terra. A fost totuși suficient de isteț pentru a se abține să mă întrebe dacă am suferit în copilărie de meningită. Deși uluit, a avut destulă prezență de spirit pentru a-și da acordul, printr-o înclinare a capului.

Când mi-am întors privirea spre femeie, se uita întrebător la mine. Am făcut un gest de încurajare. S-a ridicat imediat de la masă și a pornit spre servanta din spatele ei. A deschis o ușă, a tras un sertar și a revenit cu o poșetă.

— În orice caz, vă rog să vă duceți chiar azi la Secția financiară după autorizație, altfel ne băgați și pe noi în bucluc… Sunt sigur că doamna care v-a reclamat va reveni din nou… Și dacă situația dumneavoastră nu-i reglementată, vă dați seama ce neplăceri ne așteaptă pe

toți? am turuit, făcând-o pe îngrijoratul, în timp ce ea, moșmondind prin poșetă, scotea două-trei bancnote împăturite de o sută de lei și le punea în fața mea, pe masă.

Cu finețea proprie șperțarului, am tras cu eleganță banii mai aproape și i-am acoperit, discret, cu palmele așezate una peste cealaltă.

Aveam nevoie de ajutorul lui Dan și l-am privit. Înlocuise o parte însemnată a uimirii, cu niște doze substanțiale de revoltă și dezgust. Apoi, întâlnindu-mi ochii, și-a descrețit brusc fruntea.

— Cum e oare posibil, domnule inspector, să existe pe lume oameni atât de răi? Ce i-o fi venit să denunțe o femeie așa de cumsecade? m-a consultat el, dovedind că, în sfârșit, îmi pricepuse stratagema.

— Răutatea… Invidia… Ori poate amândouă. Cine poate ști? am spus, dezaprobator.

— Vă rog să-mi spuneți cine m-a reclamat? s-a amorsat ea.

— A, nu! Asta nu se poate! Știți… secretul profesional ne obligă să… am încercat să rezist.

— De ce nu vreți să mă ajutați până la capăt? a insistat ea.

— Aș vrea, doamnă, dar n-avem voie! Pot să vă spun numai că este o clientă a dumneavoastră… Cum se zice: „ferește-mă Doamne de prieteni…”, am zis, pentru a

mai turna o porție de gaz pe foc.

— Cu atât mai mult vă rog să-mi spuneți cine este? s-a încins ea, întinzându-și mâinile peste masă și așezându-le peste ale mele. Avea palmele transpirate.

Dan, ca de obicei suflet caritabil, s-a revoltat:

— Domnule inspector, eu cred că doamna are dreptate. De ce să n-o ajutăm să-și cunoască dușmanii? Pentru ce să-i ascundem identitatea intrigantei?

— Eu știu?… Poate că ai dreptate… m-am lăsat eu convins, poți să-l spui!

Dan, parcă temându-se să nu mă răzgândesc, și-a scos repede notesul din buzunar și a început să-l răsfoiască. Când a ajuns la ultima filă, o porni iar de la început, răsturnând, de astă dată foarte tacticos, pagină după pagină. Ajungând din nou spre sfârșitul carnetului și apreciind că nerăbdarea masezei a atins cota dorită, se opri, puse degetul pe partea de jos a unei file oarecare și declară victorios:

— Bravo, am găsit! și, ridicând ochii spre gazdă, se interesă îngrijorat. Da' ne promiteți că nu veți spune de unde ați aflat numele reclamantei? a mai ezitat el o dată.

— Vă promit! a zis, ațâțată la maximum.

— Marieta Stanciu.

I-am urmărit cu atenție reacția. Mai întâi i s-au zbătut pupilele, apoi a început o schimbare succesivă a culorilor feței; de la măsliniu, la roșu-aprins și s-a

stabilizat la un galben palid.

— Canaliile! a șuierat printre dinți. Și dacă ați ști cum m-am purtat cu ele…

Oftatul de ușurare scăpat de Dan i-a curmat fraza. Mirată, și-a plimbat privirea de la Dan la mine încercând să realizeze schimbarea de atitudine survenită. Probabil că n-a sesizat decât dispariția aerului nostru de complicitate. Ni-l impusesem prea mult, pentru a nu simți nevoia să-l abandonăm.

Capitolul XVIII
Silvia Tomescu

— De când o cunoașteți pe Marieta Stanciu? am zis, trăgându-mi mâinile de sub palmele ei, care căzură peste banii ce-mi oferise.

— De aproape doi ani, și, zău, nu m-aș fi așteptat la așa ceva din partea ei… răspunse, în timp ce ochii ei, îngustându-se ca două lamele, mă cercetau cu înfrigurare.

— Îi făceați masaje?

— Da, da' nu numai atât, suntem chiar prietene. De aceea mă și surprinde denunțul ei.

— De când n-ați mai văzut-o?

— Nu înțeleg! Ce legătură poate avea amiciția mea cu „aranjamentul" nostru? a protestat, probabil cu intenția

de a sonda cauza schimbării atitudinii noastre.

— Când ați văzut-o ultima oară pe Marieta Stanciu? am repetat, fără s-o aud.

— Nu văd rostul acestei întrebări! a spus, ridicând tonul, enervată. Și apoi eu am multă treabă… Vă rog să mă scuzați… ne concedie, retrăgându-și mâna și abandonând în fața mea sutele ce trebuiau să-mi cumpere bunăvoința.

— Luați-vă banii! Suntem ofițeri de miliție! am anunțat-o, întinzându-i peste masă legitimația.

În timp ce mă privea surprinsă, își mușca buzele subțiri, iar paloarea feței făcea cale întoarsă spre roșu aprins.

— Și ce doriți de la mine? a zis cu vocea gâtuită, pe când, cu un gest rapid, a retras banii din fața mea și i-a vârât în decolteul capotului.

Manevra ei nu m-a indispus. Am înțeles-o și am aprobat-o pe deplin. Cine își putea dori o punere sub acuzație pentru tentativa de mituire a doi ofițeri de miliție? Un „fleac” de pe urma căruia te poți alege potcovit cu o pedeapsă de până la cinci ani închisoare.

— Când ați văzut-o ultima oară pe Marieta Stanciu? am repetat.

— Acum vreo lună de zile.

— În ultima lună n-ați mai fost la dânsa? a întrebat Dan, pregătindu-și stiloul și carnetul.

— Nu. N-am vrut să mă mai duc, deși ea insista…

— Ce a decis această hotărâre?

— Începuse să mă trateze urât, ca pe o servitoare. În această situație n-am vrut să-mi mai pierd timpul cu ea… Aveam suficiente cereri, pentru a-mi putea alege clientele pe gustul meu. Probabil că din această cauză m-a și reclamat. Îi era necaz că am abandonat-o!

Trebuie să recunosc că răspunsul ei m-a descumpănit. Oare speranțele și toată alergătura noastră, pentru a o putea identifica, să fi fost gratuite? Deși mi-am mai pierdut eu timpul și altă dată, nu m-am simțit prea încântat de ideea că va trebui să suplimentez lista gafelor.

— În perioada când îi frecventați casa, pe cine ați întâlnit la dânsa? mi-am reluat chestionarea, cu dorința de a afla pe ce picior dansez.

— Nu înțeleg întrebarea.

— Ce persoane ați văzut în casa Marietei Stanciu când vă duceați să-i faceți masaj.

— Pe nimeni! Probabil că atunci când trebuia să vin eu nu chema musafiri… E și firesc, o ședință de masaj dura mai bine de o oră și nu putea lăsa un invitat să aștepte atât de mult.

— Vă rog să-mi spuneți ce-ați făcut joi 19 aprilie? am trecut la elementul edificator: Alibiul.

— Ce puteam să fac? La fel ca și în celelalte zile, mi-

am vizitat clientele programate pentru masaj.

— Câte cliente vizitați zilnic?

— Între cinci și șase.

— Asta nu-i puțin! am spus cu admirație. Dacă se înmulțește acest număr cu cele șase-șapte zile ale săptămânii.

— Într-adevăr, muncesc foarte mult, a admis ea.

— Și nu vi se întâmplă să mai încurcați orele, respectiv clientele? m-am mirat.

— Când ai o evidență a programărilor, nu se pot comite astfel de greșeli, îmi comunică cu mândrie.

— Ei, bravo! Asta chiar că înseamnă muncă planificată, aprecie și Dan, continuând să-și țină nasul ascuns sub notes.

— Ținând seama de evidența pe care o aveți, vă rog să-mi spuneți unde ați fost joi, între orele șase și zece seara? m-am declanșat, apreciind că am ancorat-o bine.

— Regret, dar de trei zile nu-mi mai găsesc carnețelul. Probabil că l-am uitat la vreo clientă… Dacă considerați important răspunsul meu, vă rog să-mi acordați un răgaz de câteva zile pentru a-l căuta, s-a oferit ea, cu o bunăvoință de samariteană.

— De fapt, eu cred că-mi puteți răspunde și fără să vă consultați carnețelul. Dacă de trei zile vă lipsiți de serviciile lui, rezultă că aveți o memorie suficient de bună pentru a ne spune la ce clientă vă aflați în ziua și

orele precizate.

— V-aș răspunde cu plăcere, dar nu mă simt în stare. În urmă cu vreo zece zile, am renunțat la unele cliente vechi și am introdus altele noi. Încă nu m-am obișnuit cu modificările făcute și, decât să vă pun pe drumuri pe degeaba, mai bine mă abțin.

— De unde știți că ne puteți pune pe drumuri, pe degeaba? am luat-o repede.

— E firesc să mă gândesc la o astfel de posibilitate, doar nu mă întrebați numai așa de florile mărului, replică cu promptitudine.

Trebuie să recunosc că interlocutoarea mea îmi plăcea din ce în ce mai puțin. După prima parte a discuției, când reușisem s-o fac să recunoască că nu era străină de victimă, se dovedise deosebit de tenace. Adoptând poziția ariciului, ocolea imperturbabilă toate întrebările ce-i păreau că sunt meșteșugite. Sau poate mi se părea?

— Ați mai avut de-a face cu Miliția? am întrebat direct.

A ezitat o fracțiune de secundă, apoi a confirmat.

— Da. În urmă cu zece ani, am suferit o condamnare de șase luni. Am revândut un inel cumpărat de la un necunoscut, pe stradă. Ulterior s-a constatat că nu era din aur, cum crezusem eu.

Începusem să mă lămuresc. Un pic escroacă, plus câteva luni de documentare și schimb de experiență

într-o închisoare, puteau explica destul de bine priceperea și calmul ce le dovedea. În consecință, admițându-i competența „profesională”, cu atât mai mult trebuia să iau în considerare posibila-i implicare în afacerea de care mă ocupam.

I-am examinat în tăcere chipul și am constatat că devenise la fel de expresiv ca și cel al unui sfinx. Cunoșteam genul ei de oameni și mi-am zis că nu-i cazul să-mi mai probez schemele de persuasiune. Metoda convingerii este aplicabilă numai la indivizii cu afectivitate normală, iar ea părea a fi tot atât de impenetrabilă ca și granitul.

I-am privit mâinile. Stăteau împreunate peste poșeta așezată în fața ei, pe masă. Văzând obiectul pe care-și sprijinea mâinile, mi-am fabricat o întrebare. Dacă bărbații își poartă agendele în portofele, oare femeile unde le țin?

— Vă rog să răsturnați conținutul poșetei pe masă!

— Pentru ce? s-a mirat.

— Notesul cu programarea clientelor dumneavoastră se află în poșetă. L-am văzut când ați scos banii, am blufat.

A schițat în colțul buzelor un zâmbet ironic și s-a conformat cererii.

Nu mi-a trebuit decât-o singură aruncătură de ochi pentru a constata că mă înșelasem.

— Ați avut impresia că am vreun interes să ascund carnețelul cu programări de dumneavoastră? a zis, începând să reintroducă în poșetă obiectele expuse pe masă.

— De ce refuzați să spuneți unde vă aflați în ziua de joi 19 aprilie?

— Îmi pare rău că ați rămas cu această impresie. Pur și simplu nu-mi amintesc. Lăsați-mi un răgaz de gândire și am să vă răspund.

În definitiv, în afară de faptul că nu-mi plăcea aerul ei, nu aveam ce să-i imput. Poate că într-adevăr nu-și amintea ce-a făcut în ziua aceea. Am întâlnit destui oameni care nu pot preciza ce-au făcut chiar cu câteva ore înainte, darămite, după opt zile. Iar acest gen de amnezie n-a constituit niciodată un element de suspectare, ca să nu mai vorbesc de o punere sub acuzare, pentru comiterea unui act reprobabil. În ceea ce privește posibilitatea ei de a fi pătruns în locuința victimelor, prin mijlocirea relațiilor ce le avea cu acestea, era anihilată de declarațiile martorilor. Femeia care se învârtise în jurul casei avea părut negru sau șaten, iar cea din fața noastră îl avea prea roșu pentru a admite posibilitatea unei confuzii.

Tocmai vream s-o întreb dacă, după părerea ci, Marieta Stanciu n-ar fi putut s-o înlocuiască cu o altă maseză, când m-am oprit. M-am oprit deoarece am

avut, brusc, senzația că privesc un obiect arhicunoscut. În următoarea fracțiune de secundă, când mi-am reamintit ce-mi spusese Anica Traian, am avut impresia că și picioarele scaunului pe care stăteam începuseră să se înmoaie.

— Un moment! am exclamat și, săltându-mă de pe scaun, i-am luat din mână legătura de chei ce vroia s-o bage în poșetă; de unde fusese răsturnată, pe masă, odată cu întregul ei conținut.

Le-am examinat. O cheie yale și două obișnuite, din fontă, erau legate de un inel, de care era prins un lănțișor scurt. Celălalt capăt al lanțului ancora o figurină neagră, de mărimea unei monede de un leu, din masă plastică. Îl reprezenta pe Hercules, individul care-i mănâncă în permanență sufletul simpaticului și istețului Pif le Chien[10].

Dan uitase de existența notesului său și se holbă, când la chei, când la mine.

— Sunt ale dumneavoastră? am întrebat.

— Dacă-s la mine în poșetă… a răspuns plictisită.

— La care uși se potrivesc? am zis, arătând cu degetul, printr-un gest de rotație, spre ușile ce ne înconjurau.

---

[10] Pif Gadget a fost o publicație pentru copii și tineret, compusă cu precădere din benzi desenate, patronată de o companie afiliată Partidului Comunist Francez, importantă prin longevitate și tiraj. A fost una din primele reviste care a renunțat la foiletoane și a publicat istorii complete în fiecare număr.

— Sunt de la locuința sorei mele.

— E plecată în concediu?

— Nu. Este foarte uitucă și ține un rând de chei la mine, ca rezervă.

N-aveam motive să mă îndoiesc de spusele ei. Totuși coincidența era prea mare. Atât numărul cheilor cât și prezența motanului, pe care îl vedeam prima oară sub formă de breloc, mă obligau la o verificare totală.

— Sunteți de acord cu efectuarea unei percheziții domiciliare? am consultat-o.

— Cum adică? Îmi puneți la îndoială buna credință?! s-a arătat ea jignită. Nu, domnule! Mă opun! N-aveți dreptul să-mi cotrobăiți prin casă.

Nu-mi spusese nicio noutate. Știam că operația pe care i-o propusesem se poate face ori prin aprobarea Procuraturii, ori prin consimțământul subiectului. Deci era clar în ce fel îmi puteam satisface curiozitatea. Curiozitate care, după refuzul primit, devenise obsedantă. Oamenii cinstiți, neavând nimic de ascuns, nu se opun niciodată propunerii ce-o făcusem.

— Dane, te rog să-i ții de urât doamnei până mă întorc! l-am anunțat pornind spre ușa „medievală”.

*

M-am aruncat în mașină și i-am spus lui Vartunian unde trebuie să mă ducă. În încheierea explicației, am adăugat și că sunt grăbit. A priceput atât de bine, încât

a pornit pe roțile din spate, și, câteva minute mai târziu, a oprit pe cele din față. Mi-am adunat nasul de pe parbriz și am trecut ca o vijelie pe lângă subofițerul care păzea casa victimelor.

Din cauza avântului ce mi-l luasem, din obișnuință am trecut pe lângă terasă. M-am oprit însă și am revenit. Mi-am spus că a venit momentul să-mi încerc șansa de a deveni boier… Și am devenit. Două din cheile rechiziționate, de la femeia lăsată în compania lui Dan, se potriveau atât de bine, în broaștele ușii principale, încât m-am trezit examinând vestibulul. N-am intrat. Am tras ușa la loc și am încuiat-o. N-am avut când să respir ușurat, deoarece, deși nu sunt o somitate în probleme de matematică, am constatat că dacă din trei scazi doi, oricum o întorci, tot mai rămâne una bucată cheie, din fontă, fără utilizare. Am rămas pe terasă și m-am întrebat pe unde și-o fi ascunzând anonimatul broasca celei de-a treia chei. Spre norocul meu, n-a trebuit să-mi surmenez prea mult meningele. Mi-a atras atenția subofițerul, care, rezemat de poartă, încerca să-mi afle intențiile. Am coborât treptele de beton și, când am ajuns lângă el, i-am făcut semn să-și caute alt suport. După ce-am introdus cheia în broască, am rotit-o. N-am avut când să-mi strâng mâna și să mă felicit. Am sărit în mașină și i-am spus lui Vartunian unde să mă ducă. Deși nu-mi plăcea felul în care-l concura pe Jackie

Stewart, i-am spus să nu menajeze ciuperca acceleratorului. Mai erau opt minute până la trei și jumătate. Dacă nu mă grăbeam o încurcam.

*

Când am ajuns în dreptul biroului, procurorul Lupu tocmai deschidea ușa și ieșea. Își instalase pălăria pe cap à la Maurice Chevalier[11] și părea foarte satisfăcut. Când m-a zărit, s-a bucurat și mi-a zâmbit.

— Tocmai plecam, mi-a explicat, strângându-mi mâna.

— La masă?

— Da, și după amiază mă duc la Nora să văd cum s-a instalat în apartamentul pe care l-a cumpărat.

Deși știam că-i place să mănânce la oră fixă și că-și iubește fata, n-am ezitat să-i spun că avem ceva de discutat. Când a reintrat în birou nu mai zâmbea, dar nu m-am înduioșat prea mult.

— Zi-i repede ce-ai de spus! m-a îndemnat, în timp ce-și consulta ceasul.

Pentru a-i face pe plac, am început să-mi depăn povestea.

— Perfect! Ai mai descoperit o persoană care avea acces în casa victimelor. Ocupă-te de ea! m-a întrerupt

---

[11] Maurice Chevalier (numele real Maurice-Edouard Saint-Léon Chevalier) (n. 12 septembrie 1888, Paris; d. 1 ianuarie 1972, Marnes-la-Coquette, Paris) a fost un actor francez (teatru și film) și un cântăreț de operetă.

sfătos.

— Țț… Nu pot…

— Asta-i bună! Cine te împiedică?

— Persoana în chestie. Mi-a respins propunerea de a-i face o percheziție domiciliară.

— Foarte bine face! E dreptul ei…

— Cam așa ceva mi-am spus și eu, de aceea sunt aici!

— Pe ce-ți întemeiezi cererea de aprobare a percheziției?

— Pe refuzul de a explica felul în care și-a petrecut timpul în momentul agresiunii…

— Nu-i suficient! a decis și a dat să se scoale din fotoliul său.

I-am făcut semn să se reașeze.

— Mihai, dacă continui să mă întrerupi, n-o să ajungi acasă nici la masa de seară!

Avertismentul meu l-a pus pe gânduri; situație de care am știut să profit.

Când am terminat și cu povestea cheilor, a pus mâna pe telefon și și-a anunțat nevasta că va trebui să mănânce singură.

Capitolul XIX
O brodesc ca la carte!

Am deschis ușa „medievală” și am intrat în casă. Atât

doamna Tomescu, cât și Dan se aflau pe scaunele pe care-i lăsasem.

— Doamnă Tomescu, a început Lupu, după ce și-a declinat calitatea, vă rog să-mi spuneți de unde aveți cheile pe care le-a luat tovarășul căpitan de la dumneavoastră?

— Le-am găsit.

— Mi-ați spus că sunt de la locuința sorei dumneavoastră, am intervenit.

— Am făcut o confuzie. Astea sunt ale ei, a zis, scoțând din poșetă un inel pe care se aflau câteva chei.

— Bine, a admis procurorul. Să revenim la cele despre care discutam. Unde le-ați găsit?

— În curtea Marietei.

— Când?

— Cred că în urmă cu vreo lună de zile. Când am plecat, era întuneric și, ajungând lângă poartă, le-am lovit cu piciorul. Le-am ridicat de jos și le-am băgat în poșetă. Intenționam ca la următoarea ședință s-o întreb pe Marieta dacă știe cine le-a pierdut.

— Și totuși au rămas la dumneavoastră.

— Pentru că din seara aceea n-am mai fost pe la ea. Dar de ce acordați atâta importanță unor chei oarecare?

— Pentru că sunt cheile locuinței doamnei Stanciu.

— Îmi pare rău, dacă știam că sunt ale ei, îmi făceam timp să i le duc sau, poate, le trimiteam pe cineva.

Trebuie să recunosc că noua poveste a masezei m-a cam indispus. Relatarea ei se corobora perfect cu declarația femeii de serviciu, ceea ce însemna că principalul element de suspectare era dezagregat.

Lupu m-a privit întrebător și am confirmat, printr-un gest imperceptibil, că relatarea ar putea fi corectă. Și-a clătinat capul mustrător și a continuat:

— Ce-ați făcut în ziua de joi 19 aprilie, între orele șase și zece seara.

— Am fost la o clientă.

— Numele și adresa.

— Doamna Lidia Zimnicaru, bulevardul Constructorilor, numărul 2.

Procurorul m-a consultat din nou cu privirea. N-am avut când să-mi exprim admirația pentru felul impecabil în care a început să funcționeze memoria suspectei, deoarece a intervenit Dan, care până atunci își tot răsfoise notesul.

— Nu este adevărat! După declarația Anicăi Traian, trusa care a fost pierdută conținea și cheile unor dulapuri din locuință. Deci cele găsite la dânsa sunt, în mod indubitabil, cheile utilizate de doamna Stanciu până în seara zilei de 19 aprilie.

Am simțit cum optimismu-mi se regenerează, precum Pasărea Phoenix, se amplifică și, în cursa lui spre zenit, trece prin tavan. Satisfacția-mi a fost atât de puternică,

încât am uitat să-i înalț osanale tipului care a introdus în cercetarea polițienească sistemul stenografierii obligatorii a depozițiilor.

— Ce aveți de spus? s-a interesat Lupu.

— Trebuie să fie o confuzie…

— La cine?

— Bineînțeles, la dânsul, a arătat spre Dan. Eu le-am găsit. Ce, dacă lucrurile ar fi stat altfel, credeți că mi-ar fi teamă s-o spun? a zis cu nepăsare. De altfel nici nu pricep de ce faceți atâta tevatură pentru niște chei. Sau… I s-a furat ceva din casă și Marieta va trimis la mine…? Dacă e adevărat, să știți că totul este numai o înscenare!

— Din partea cui? s-a simțit Lupu ofensat.

— A Marietei, desigur.

— Ce interes ar avea?

— Să se răzbune pe mine, pentru că am refuzat să mă mai duc la ea.

— De fapt, de ce ați refuzat să-i mai faceți masaj?

— Pentru că se arăta din ce în ce mai nemulțumită. Avea impresia că, pentru cei douăzeci și cinci de lei plătiți pe ședință, n-o masez suficient. Că fac lucru de mântuială. În realitate, pentru că devenisem și prietene, mă ocupam de ea mai mult decât de oricare altă clientă. Munceam cu ea de-mi ieșea sufletul. Probabil că abia acum, când a apelat la serviciile alte maseze, și-a dat

seama cât eram de conștiincioasă și, prin înscenarea făcută, speră că mă voi duce la ea să-i cer sprijinul și să-mi reiau masajele. Ei bine, se înșală. Indiferent de presiunile care se fac asupra mea, eu nu-i mai trec pragul! ne-a anunțat.

Trebuie să recunosc că a fost foarte convingătoare. Atât de convingătoare, încât am avut senzația că trebuie să sar, să-i sărut mâna și, cu lacrimi în ochi, s-o rog să mă ierte pentru nesăbuința de-a fi îndrăznit s-o suspectez. Am reușit totuși să-mi frânez imboldul. Probabil unde mi-am amintit că nu sunt plătit să mă las impresionat de basme, chiar dacă sunt, aparent, foarte veridice.

— Marieta Stanciu a fost găsită ucisă în locuința ei! a zis Lupu.

— Vai!… Săracele… a spus, luându-și fața între mâini.

— De ce săracele și nu săraca?! m-am grăbit să întreb.

Și-a ridicat capul și a clipit buimacă.

— Păi, dacă Marieta a fost omorâtă, iar mama ei nu obișnuia să părăsească locuința… Sau poate că totuși era plecată? Mă bucură sincer. Ea, într-adevăr, era o femeie cumsecade, a zis, parcă înseninându-se.

Ori eram eu un idiot, ori ea era nevinovată. Cum niciuna din variante, n-ar fi fost surprinzătoare, m-am decis să aflu pe unde înot.

— Tovarășe procuror, pentru a nu mai răpi timpul

doamnei Tomescu, vă propun să ne edificăm prin efectuarea unei percheziții domiciliare, am zis.

— De acord, a spus Lupu, cu o convingere ce-mi spunea că ar fi preferat să-l fi căutat la birou cu cinci minute mai târziu.

— Nu știu ce sperați să găsiți la mine, dar, oricum, vă rog să nu-mi deranjați casa. Și, dacă se poate, să terminați mai repede. De când ați venit, am pierdut programarea unei cliente, și până deseară trebuie să mai vizitez încă două…

N-am mai ascultat-o. Am deschis glasvandul din dreapta și am intrat. Era un dormitor. Am rămas lângă ușă și am început să privesc încăperea. În față se afla o fereastră prin care se zărea zidul gardului. M-am uitat pe rând la divanul-studio, la garderobul dublu, la toaleta, la măsuța pe care se afla un aparat de radio, la lampa cu patru brațe din plafon și la covorul plușat așternut pe pardoseală. Tot ce mi-a reținut atenția a fost aparatul de radio. M-am apropiat să-i văd marca. Convingându-mă că nu era ce mă interesa, am pornit spre Lupu, care rămăsese în pragul ușii. Am ieșit în hol și, înainte de a închide ușa glasvandului, am mai aruncat o privire de ansamblu. Aveam senzația că ceva nu-i în regulă, dar nu puteam realiza ce anume. Mi-am spus că trebuie că fie una din senzațiile mele stupide, din care posed o cantitate substanțială, și am închis ușa.

Abia atunci am știut ce nu-mi plăcuse și am reintrat în dormitor. M-am oprit în mijlocul camerei și m-am uitat cu luare aminte la covor. Nu-mi plăcea. Și dacă nu-mi plăcea mie, care am simțul esteticului aproape tot atât de dezvoltat ca și scheletul dinosaurului expus la muzeul Antipa, trebuia să aflu cauza. Nu mi-a trebuit prea mult pentru a-mi preciza nemulțumirea. Ornamentul de motive orientale ale covorului, contrar obișnuitului, era asimetric. Parcă aveam de-a face cu o vulpe fără coadă.

Am întors capul spre Lupu, care, aterizând din nou în pragul ușii, îmi spunea cu ochii ceva în genul: „Ce dracului, mă Nicule, după ce că m-ai băgat în porcăria asta gratuită, mai tragi și de timp?" Între timp își făcuseră apariția, în spatele lui, Dan și doamna Tomescu. M-am uitat la ochii ultimei, dar erau prea candizi pentru a încerca să aflu de la ei ce m-ar fi interesat M-am decis să apelez la serviciile colimatorului meu personal. M-am înfipt lângă peretele din dreapta și am ridicat marginea covorului. Am constatat că podoaba era nouă-nouță și cineva comisese sacrilegiul de a-l fi tăiat exact acolo unde arabescurile apar în opoziție simetrică. Eram edificat. Între aspectul covorului și o bancnotă de zece lei tăiată pe centru, acolo unde se află stema Republicii, nu existau deosebiri.

— De ce ați tăiat covorul? am întrebat, privind spre gazdă.

— Pentru că altfel n-ar fi încăput, a replicat mirată de stupiditatea întrebării.

— De unde-l aveți?

— L-am cumpărat de la o fostă clientă de-a mea, doamna Grossu.

— Adresa, vă rog.

— Da' să știți că a plecat din țară, m-a informat, după ce Dan și-a notat adresa ce-o furnizase.

— De mult?

— Cred că or fi trei săptămâni.

— Aveți și cealaltă parte a covorului?

— Sigur. E așternut în cealaltă cameră.

— Încearcă să le găsești pe doamna Damian și pe Anica. Dacă reușești, invită-le aici! i-am spus lui Dan, revenind în hol.

Am început să deschid cele două uși din fața celei prin care Dan tocmai ieșea în curte. Îndărătul primei se afla o bucătărie, iar cea de-a doua ascundea încăperea de baie. Nu mi-a reținut nimic atenția și am pășit spre cel de-al doilea glasvand. Când am trecut pragul ușii, am văzut un dormitor vopsit în bleu, pentru copii.

— Cine locuiește aici? am întrebat.

— Băieții mei.

— Mari? a întrebat Lupu.

— Unul are unsprezece ani și celălalt doisprezece ani.

— Unde sunt?

— I-am trimis să-și petreacă vacanța la țară, la o rudă.

Bineînțeles că primul lucru pe care l-am făcut a fost să-mi sprijin privirea pe pardoseală. Cea de-a doua jumătate de covor era prezentă la apel. M-am uitat la fereastra din fața mea, prin care se zărea o magazie, și, închizând glasvandul, m-am înapoiat în hol.

— Vreau să văd și curtea. Vă rog să mă însoțiți, am zis și am pornit spre ușă. Când am ajuns afară, am pășit spre dreapta. În dosul casei, m-am uitat la fereastra de la dormitorul bleu. Sub ea, în poziție orizontală, era chepengul unei pivnițe. M-am dus și l-am deschis. Dedesubt se vedeau niște trepte din cărămidă. Am coborât opt sau zece trepte și m-am oprit în fața unei deschizături paralelipipedice. Interiorul se distingea tot atât de bine ca o tablă neagră de clasă privită pe întuneric, de un orb.

Am scos lanterna. Aveam în fața mea cadrul unei uși la a cărei montare se renunțase. Pe peretele din dreapta am remarcat un întrerupător de lumină. Dar, după ce l-am răsucit, am rămas tot la credincioasele servicii ale lămpii de buzunar. Fasciculul lanternei s-a oprit, la trei-patru metri, pe un perete din cărămizi netencuite și îmbâcsite de praf. Am înaintat cu un pas și am luminat spre dreapta, ceea ce mi-a permis să admir zece-

douăsprezece putini de brânză goale. Erau puse una peste alta, cu cercurile metalice căzute în jurul doagelor, și camuflau mai mult de jumătate din înălțimea peretelui respectiv. Zăceau acolo de mulți ani, fapt ce demonstra că proprietara lor nu-i la curent cu campania de recuperare a deșeurilor și ambalajelor. M-am întors spre peretele din stânga. Era căptușit pe de-a întregul cu un raft încărcat cu tot soiul de sticle goale și prăfuite. Pardoseala era din pământ bătătorit. Tavanul, susținut de trei grinzi metalice, lăsa în pendulare un fasung, fără bec, la capătul a două sârme. Am apreciat, fără părere de rău, că pivnița în care mă aflam n-are haz și m-am întors spre trepte. Când am ajuns în curte, am întâlnit privirea întrebătoare a procurorului și l-am anunțat, tot pe mutește, că încă n-am găsit ce căutam.

În fundul curții, pe stânga, era o construcție din lemn, rotundă ca o ciupercă și acoperită cu carton asfaltat. Fiind unicul loc care apreciam că ar mai merita să fie vizitat, n-am vrut să mă lipsesc de această bucurie. M-am apropiat și am deschis ușa. Era o magazie, fără ferestre, pentru lemne. Mai înainte de a apela la bunăvoința lămpii de buzunar, am învârtit întrerupătorul montat pe tocul ușii și, precum scrie și la biblie, minunea s-a produs. Deși becul nu lumina chiar cât o candelă, de tip economic, m-am declarat satisfăcut. Ce să fac, dacă ăsta-i marele meu defect? Sunt prea

modest!

Interiorul magaziei, avea aproximativ douăzeci de metri pătrați. Jos, pământ bătătorit și acoperit cu așchii din lemn; în stânga, un maldăr consistent de cărbuni; la dreapta, o stivă înaltă cu lemne de foc, iar la mijloc, precum un jilț, trona o buturugă mare pentru spartul lemnelor. Am privit tavanul, susținut cu bârne din lemn, și, explicându-mi că n-am de ce să-mi pierd timpul pe aici, am pornit spre ieșire. Dar n-am ieșit. Instinctu-mi de cusurgiu a fost mai puternic. Când știam că Lupu abia aștepta să mă înșface și să mă devoreze, precum patrupedul de la care și-a împrumutat numele, n-am găsit altceva mai bun de făcut, decât să privesc toporul. De parcă ar fi fost treaba mea că stăpâna casei, din cauza iuțelii de mână și a nebăgării de seamă, a ridicat stiva de lemne peste coada instrumentului. Instrument fără de care, oricum o întorci, nu poți să spargi lemne. În consecință, nu mi-a trebuit prea mult timp de gândire pentru a mă decide să-i fac un serviciu doamnei Tomescu. E adevărat că, din nepricepere, în loc să încerc să trag toporul de sub stivă, m-am apucat de treabă precum Păcală. Am început să dau jos lemnele din vârful acesteia.

Când stiva a coborât până la umerii mei, îngrijorat de faptul că tot eu va trebui să reașez lemnele la loc, m-am înălțat peste ceea ce mai rămăsese în poziție verticală și

am privit. N-am avut nevoie de un binoclu pentru a mă decide să sar de cealaltă parte. Am scos în viteză din buzunar facturile găsite în locuința victimelor și am verificat seriile de fabricație a frigiderului și a aparatului de radio, care tronau între două geamantane și câteva boccele făcute din cuverturi sau fețe de masă cu colțurile înnodate cruciș.

Cum rezultatul verificării m-a asigurat că nu va mai trebui să refac stiva în poziția inițială, am vrut să mă bucur că am scăpat de o corvoadă suplimentară. Dar nu mi s-a oferit acest răgaz.

— Ce faci acolo, Nicule? a vrut să știe Lupu, din cealaltă parte a stivei.

— Vino și te uită! i-am propus.

Luând în considerare numai a doua parte a propunerii mele, și-a înălțat capul peste stivă și a măturat cu privirea obiectele care mă înconjurau.

Apoi a zbughit-o pe ușă de parcă și-ar fi amintit că a uitat laptele pe foc. O clipă mai târziu, când a revenit, era însoțit de stimabila noastră amfitrioană.

De ce ați dosit aceste obiecte? s-a interesat el, arătând spre vestigiile stivei ce o demolasem, recunosc, spre rușinea mea, fără a mă simți încercat de vreun sentiment de remușcare, fie el cât de palid.

— Din motive personale, ne-a comunicat dânsa, cu nonșalanță.

— Vrem să le cunoaștem și noi! a anunțat-o procurorul, cu indiscreția ce-i caracterizează pe cei de-o profesie cu el, deși ar fi trebuit să știe că femeile au unele mici secrete pe care noi, bărbații, este bine să le respectăm.

— Le-am cumpărat de la doamna care mi-a dat și covorul, s-a decis ea, înclinându-și capul în direcția casei.

— Doamna Grossu?

— Da.

— Și de ce le țineți aici, ascunse?

— Pentru că doamna Grossu le-a vândut la trei sau patru cumpărători, pe care i-a anunțat că-și pot ridica obiectele în ziua plecării ei. De fapt, ea a plecat cu două zile înainte de data ce le-o anunțase. Mie însă mi-a spus exact când trebuie să le iau pentru a nu mă întâlni cu ceilalți.

— Și le-ați dosit până se linișteau clienții trași pe sfoară. Nu? am conchis eu.

— Întocmai, a confirmat, parcă surprinsă de istețimea mea.

— Probabil că le-ați adus aici odată cu covorul, adică acum trei săptămâni. Așa-i? am zis, cu dorința expresă de a mă mai ridica un pic în ochii ei.

Fără nicio reticență, mi-a dat dreptate.

Auzind tropot de pași în curte, am ieșit să văd cine a

venit. Era Dan și cucoanele pe care-l rugasem să le aducă.

Pentru a nu abuza prea mult de timpul lor, și mai ales de-al nostru, am început prin a le arăta semicovoarele din casă și am terminat cu obiectele din magazie. Bineînțeles, având grijă să nu le lipsesc de posibilitatea de a privi îmbrăcămintea, lenjeria, bibelourile și serviciile de porțelan și tacâmuri, care erau înghesuite, fără prea mult discernământ, în geamantane și boccele.

Când n-am mai avut ce le arăta, le-am mulțumit pentru colaborare și i-am spus lui Vartunian să le ducă cu mașina de unde le-a luat.

Revenind în hol, doamna Tomescu și colegii mei stăteau în jurul mesei, pe scaune.

— Ați auzit ce-au spus martorele? S-a decis Lupu, tulburând atmosfera de calm și pace patriarhală a camerei.

— Se înșală! Lucrurile, după cum v-am mai spus, nu sunt ale Marietei, ci le-am primit de la doamna Grossu.

— Nu trebuie să mizați pe faptul că doamna care susțineți că v-a dat obiectele în discuție este plecată din țară. Nouă nu ne este greu s-o depistăm și s-o interogăm prin intermediul Interpolului! a avertizat-o Lupu.

Așteptând ca Lupu să-și epuizeze repertoriul, m-am uitat plictisit în jurul meu. Am remarcat pe servantă o geantă mare, ca o sacoșă, din masă plastică, gri. Cum

încă nu venise rândul recitalului meu, m-am ridicat și m-am dus să mă uit la ea. Chestie de pierdere de timp.

deschizând-o, am văzut o pânză albă, împăturită. Am scos-o și am constatat că era un halat, ca al asistentelor medicale. Pe fundul sacoșei se vedeau câteva flacoane cu glicerină și spirt, iar între ele am remarcat un carnețel jegos, fără coperți. L-am răsfoit și am revenit la locul meu.

— Unde ați fost joi 19 aprilie, între orele șase și zece seara? am zis, de parcă atunci îi puneam pentru prima oară această întrebare.

— V-am mai spus, m-a compătimit pentru lipsa-mi de memorie. Am fost la doamna Zimnicaru.

— Carnetul de programări spune că ați fost la doamna Zimnicaru între orele trei și cinci după amiază. Iar pentru orele de care vă tot întrebăm, la Marieta Stanciu. Recunoașteți?

— Nu! Carnetul nu a fost corectat după reprogramarea clientelor mele, respectiv anularea vizitelor la Marieta Stanciu.

Își susținea afirmațiile cu atâta demnitate și siguranță, încât, dacă mă luam după aparențe, ar fi trebuit să admit că mai degrabă pot fi eu vinovat de ce s-a întâmplat în strada General Demostene, nu ea.

Am simțit cum începe să mi se tripleze volumul ficatului, fenomen care se manifestă numai atunci când

cineva îmi supraevaluează prostia.

— Deci, pentru a conchide, am zis, stăpânindu-mă, cum îi stă bine unui anchetator, frigiderul și celelalte obiecte au fost achiziționate de la doamna care a plecat din țară, iar cheile le-ați găsit. Corect?

— Da.

Am privit spre Lupu, care, la rându-i, se uita la maseză, cu acreală. O acreală specifică celor care se află în plină criză de ulcer.

— Tovarășe procuror ținând seama de probele adunate și atitudinea bănuitei, vă solicit aprobarea de-a o aresta sub învinuirea de complicitate la comiterea dublului asasinat din strada General Demostene, am zis.

— Protestez! Asta-i o înscenare!…

— De acord! a confirmat Lupu, fără să remarce că doamna Tomescu și-a ieșit, pentru prima oară, din calmul ei imperturbabil.

Când am ajuns în curte, am constatat că mașina lui Vartunian încă nu se înapoiase. Precis că se oprise pe undeva să mănânce. Nu mai știu dacă m-am gândit la această posibilitate cu totul întâmplător sau legat de faptul că era șapte seara și-mi propusesem să mă dedau și eu unei operații similare, cu cinci ore mai înainte. N-am avut prea mult timp să-l invidiez pentru inițiativa lui, deoarece Lupu ne-a invitat în mașina procuraturii.

*

Eram în biroul nostru și trecuseră cinci ore de când încercam s-o convingem să spună adevărul. Noi eram epuizați, iar Silvia Tomescu bine mersi, ca la început. Nu voia să se îndepărteze de la varianta ei nici cu un micron. Susținea sus și tare că ne pretăm la o înscenare. Corpurile delicte descoperite în casa ei fuseseră cumpărate, iar cheile găsite în curtea victimelor. În ceea ce privește seriile de fabricație ale radioului și frigiderului, aprecia că trebuie să fie vorba de o simplă coincidență.

Cu toate că probele adunate erau îndestulătoare, nu puteam s-o incriminez până nu vorbea. Până nu se decidea să spună cine i-au fost complicii. În meseria mea, nu se poate considera elucidat un caz decât după ce au fost implicați toți participanții la fărădelege. Iar ea cunoștea această situație. Își dădea seama că dacă-și ține gura cusută ne-a încuiat. Și o ținea. O ținea atât de bine, încât chiar și un pește congelat ar fi putut s-o invidieze pentru discreția ei.

Mi-am privit colaboratorii. Atât Lupu cât și Dan aveau ochii congestionați de oboseală. După cât mă simțeam de epuizat, cred că mutra mea putea fi și mai șarmantă ca a lor. În pofida extenuării noastre, coana Silvia arăta ca o campioană pe zece mii de metri plat în așteptarea startului.

Mi-am spus că ar fi mai bine să trag obloanele. Am chemat subofițerul de planton și am expediat-o la arestul preventiv.

— Și noi care credeam că odată harponată maseza avem în palmă și restul bandei… a mormăit Dan, ridicându-se de pe scaun și rotindu-și umerii pentru a se dezmorți.

— Nicule, cum ne descurcăm dacă continuă să-și păstreze mutismul? a căscat Lupu.

Mai întâi, am vrut să-i povestesc că tocmai asta aș vrea să aflu și eu, dar, mai înainte de a avea timpul s-o fac, căscatul lui s-a dovedit molipsitor.

— O să începem cu martorii… Pe urmă încercăm să-i depistăm complicii… am îndrugat, cu palma la gură, pentru a demonstra colaboratorilor mei că nu intenționez să-i înghit.

— Cum, dacă nu vrea să-i indice? s-a interesat, scârbit, procurorul.

— Ne-nvârtim în jurul ei și-i cercetăm relațiile. La acest gen de agresiune nu te asociezi cu primii veniți, ci numai cu complici pe care-i cunoști bine.

Întrucât erau prea dărâmați pentru a mai fi în stare să mă contrazică, ne-am ridicat și am plecat.

Când mașina de serviciu a pornit să ne semene pe la casele noastre, i-am spus lui Dan ce are de făcut mâine dimineață la prima oră.

Capitolul XX
Mărturisirea

La ora opt dimineața toată regia era pusă la punct, precum scrie în Codul de procedură penală. Patru femei având semnalmente apropiate de ale Silviei Tomescu, au fost introduse împreună cu bănuita într-o sală unde așteptau profesorul de educație fizică, șoferul ambulanței și tocilarul care ascuțise toporul. Acest truc este organizat și se desfășoară ca o paradă a modei, cu două deosebiri: lipsește muzica și, în locul modelului, asistența indică manechinul.

După cum am și scontat, rezultatul a fost excelent. Martorii, pentru a ne putea ajuta cât mai bine, n-au căzut în păcatul de a se asocia, nici chiar la nivelul unei perechi, când ne-au indicat persoana ce considerau că seamănă cu cea văzută în ipostazele care ne interesau. Iar, ca încurcătura să fie completă, toate cele trei femei desemnate de ei făceau parte din garnitura grupului în care o amestecasem pe bănuita. În concluzie, după opinia martorilor, ar fi trebuit s-o eliberăm pe Silvia Tomescu și să le reținem pe cele care au apărut la confruntare alături de aceasta.

În consecință, am spart bâlciul și, dezgustați, ne-am înapoiat în biroul nostru.

— Dane, știi care-i mișcarea următoare? am întrebat, lăsându-mă să cad îndărătul mesei de lucru, pe scaun.

— Da, a mârâit el. Trecem la audierea tuturor vecinilor Silviei Tomescu, pentru a încerca să-i stabilim legăturile.

Cum exact același lucru gândeam și eu, am aprobat. Dar, când să mă ridic din scaun, m-am răzgândit.

— Dane, cheamă arestul și cere să ne-o trimită pe bănuita.

— Iar? s-a mirat el.

— Iar, am confirmat.

Câteva minute mai târziu, Silvia Tomescu și subofițerul care o însoțea au intrat în cameră. Am așteptat până s-a retras ultimul și am invitat-o să ia loc pe scaunul din fața biroului meu.

— A venit momentul să ne spuneți adevărul! am zis.

— Asta am făcut și până acum. Iar dacă vă imaginați că am să recunosc ce doriți dumneavoastră, numai pentru a vă fi pe plac, vă înșelați! Sunt nevinovată! mi-a comunicat, parcă mai puțin convinsă ca în noaptea precedentă.

— Toți martorii care au participat la confruntare v-au recunoscut, am blufat, cu seninătate.

Ochii ei mici și negri m-au cercetat cu neîncredere. Am avut impresia că sarcasmul și dârzenie manifestate până atunci încep să oscileze, să alunece spre

dezorientare, ca acul unei busole supusă influenței unei surse magnetice străine de cea naturală, a globului terestru. Privirea-i atentă și penetrantă nu-mi mai căuta cu fixitate ochii, ci se plimba repede și alternativ între vârfurile urechilor mele.

Când mă întrebam dacă schimbarea ei de atitudine este numai o impresie, s-a prăbușit. S-a prăbușit ca o jartieră întinsă până la rupere. Capul i-a căzut cu bărbia în piept, iar umerii au alunecat în jos, odată cu mâinile sprijinite până atunci pe rama biroului. Metamorfoza ce-o suferise în câteva clipe, și mai ales felul în care-i suspendau mâinile, bălăbănindu-se în apropierea covorului, m-a obligat să-mi trimit gândurile cu câteva zeci de mii de generații în urmă, spre strămoșii noștri.

— Recunosc… Eu le-am omorât… a bolborosit.

Trebuie să admit că modul în care luase startul mărturisirea ei m-a îngrijorat. M-a îngrijorat chiar foarte mult! Îmi prevesteam o serie de încurcături a căror lipsă n-o simțeam. Ori dorea să-și ascundă complicii, ori era o psihopată pusă pe fabulația unor false recunoașteri. Dacă prima variantă nu ridica probleme deosebite, a doua, prin compensație, o făcea cu prisosință! Am mai avut o dată de-a face cu un idiot care susținea că el era autorul porcăriei ce o anchetam. În loc să-mi concentrez toată atenția asupra hăituirii criminalului, a trebuit să pierd o groază de timp pentru a dovedi că aiuritul s-a

autosugestionat că-i imperios necesar să-și ispășească imaginara ispravă în închisoare. Zău, o astfel de treabă nu prea mi-ar fi convenit!

— Vă rog să continuați, am zis, bineînțeles, disimulându-mi panica ce mă încerca.

— Le-am ucis pentru că erau niște canalii…

— Nu așa! S-o luăm metodic, am zis, pentru a o prinde cu minciuna mai înainte de a mă putea induce în eroare. Relatați-ne ce-ați făcut în ziua respectivă, începând cu dimineața.

Mi-a înșirat trei cliente cărora le făcuse masaje și ajunse la cea de-a patra:

— După ce mi-am terminat treaba la doamna Zimnicaru, am pornit spre Marieta, care era ultima clientă în ziua aceea…

— La ce oră ați plecat?

— Ca de obicei, pe la cinci – cinci fără un sfert.

— Când ați ajuns la ea?

— La ora șase seara.

— Ați avut nevoie de mai bine de o oră, pentru a ajunge în strada General Demostene? a întrebat Dan.

— Nu. Am ajuns în jumătate de oră.

— Și până la ora șase, când spuneți că ați intrat, ce-ați făcut?

— M-am plimbat pe străzile din împrejurime.

— De ce? Nu era normal să mergeți la clientă și să vă

terminați mai repede treaba?

— Marieta ținea foarte mult la punctualitate. Nu admitea nici să întârzii, nici să vin mai devreme.

— Cine v-a deschis ușa? am întrebat, după ce Dan mi-a făcut semn că-i satisfăcut de răspunsurile primite.

— Marieta.

— Spuneți-mi tot ce s-a întâmplat după ce vi s-a deschis ușa.

— Am intrat în dormitor. Pe când Marieta se dezbrăca pentru masaj și eu îmi puneam halatul, a venit și mama ei să ne privească. Ca de obicei, când veneam la ele discutam vrute și nevrute. În ziua aceea mi-a povestit ceva foarte urât… Din această cauză, le-am omorât… a scrâșnit ea din dinți.

— Ce anume ți-a spus? am cerut, renunțând la utilizarea pronumelui de reverență.

— Că două eleve de-ale ei au comis un fapt imoral și a doua zi, adică vineri, era hotărâtă să sesizeze Miliția. Atunci a intervenit și mama ei, care a îndemnat-o să nu le ierte. În clipa aceea le-am urât de moarte. Nu știu dacă mă înțelegeți, dar în acel moment am simțit că totul se revoltă în mine, în sufletul meu de mamă… M-am hotărât să împiedic, cu orice chip, necazurile celor două copile nevinovate… Să le ucid!…

— Un moment! Nu înțeleg! De ce, ca mamă, te-a revoltat faptul că profesoara și-a propus să aducă pe

calea bună două eleve, care altfel ar fi putut aluneca spre periferia societății?! Dumneata, ca mamă, în loc să sprijini această intenție, din care nu rezulta decât înalta conștiinciozitate profesională a unui dascăl, o condamni?! am încercat s-o pricep.

A ridicat capul și m-a privit, parcă încercând să vadă ce nu mi-a plăcut.

— Nu, nu m-ați înțeles. Nu faptul că dorea să le reclame la miliție m-a supărat, ci tonul folosit… a încercat ea să schimbe placa.

— Să lăsăm asta! continuă relatarea faptelor.

— Când Marieta s-a așezat cu fața în jos, pentru a-mi putea începe masajul, i-a spus mamei ei să se ducă să ne facă câte un ceai… Dacă bătrâna nu ieșea din cameră nu se întâmpla nimic… a zis, ridicând din umeri într-un gest care trebuia să mă asigure că numai Mioara Panaitescu e vinovată de ceea ce a urmat.

— Continuă relatarea! am repezit-o.

— Când bătrâna a ieșit din cameră, profitând de faptul că Marieta stătea cu fața în pernă, mi-am pus mănușile și am scos toporul din servietă… După ce am lovit-o, m-am dus în bucătărie și…

— Oprește-te! Spune unde, cum și de câte ori ai lovit-o! am întrerupt-o cu bruschețe, deoarece doream s-o derutez și s-o prind cu minciuna.

A răspuns cu o precizie ce dovedea că știe despre ce

vorbește, ceea ce nu m-a împiedicat însă să mai am rezerve asupra veridicității spuselor ei.

— Deci, te-ai dus în bucătărie… Și? am stimulat-o, dorind s-o prind mai repede cu ocaua mică.

— Fiind numai în ciorapi, nu m-a auzit decât după ce am intrat și am închis ușa în spatele meu…

— Ce făcea când ai ajuns acolo?

— Era cu fața la fereastră. Cred că încerca s-o deschidă. Când a auzit ușa închizându-se, s-a întors și m-a văzut. S-a speriat grozav… a zis, lăsând să-i apară un zâmbet de satisfacție, dar l-a înlăturat repede; probabil realizând, după mutra ce-o făceam, că exuberanța nu este adecvată textului.

— Mai întâi s-a uitat la mine surprinsă, a spus, reluându-și înfățișarea pocăită, apoi a făcut ochii mari și a rămas cu privirea pironită pe topor…

Mi-am imaginat scena. Am văzut o femeie bătrână și neputincioasă privind lama însângerată a toporului și realizând care-i va fi soarta. A fost suficient pentru a-mi simți înghețată șira spinării.

— Nu i-am dat timp să strige după ajutor…

Meseria mea mă obligă să ascult tot ce mi se spune, oricât de înspăimântătoare ar fi aceste relatări. Deși aveam senzația că trăiesc un coșmar obsedant, fără de sfârșit, mi-am făcut datoria. Am înregistrat toate amănuntele furnizate de fiara din fața mea. Când a

terminat, cu naturalețea unei mame care a spus un basm frumos copilului ei pentru a-l adormi, am constatat, surprins, că prezumțiile mele fuseseră eronate. Precizările ei la întrebările de control demonstrau, în mod indubitabil, că ea comisese îngrozitorul dublu asasinat.

— Ce s-a întâmplat după ce-ai pus toporul în chiuvetă și te-ai spălat pe mâini? am cerut cu o voce care nu-mi aparținea. O voce ce-mi părea trasă pe glaspapir.

— M-am dus să văd ce făcea Marieta. Stătea așa cum o lăsasem…

— Firesc! a spus Dan, răgușit, fără s-o privească.

Fără să vreau m-am uitat la notesul în care stenografia declarația și am remarcat că mâna dreaptă i se albise. Datorită repulsiei ce-l încerca, se răzbuna pe stilou, încercând să-l strivească între degete.

— …Dar se văicărea, a continuat imperturbabilă. Atunci i-am pus pe cap un halat și o pernă…

— Pentru ce? Nu puteai să-i suporți gemetele?

— Nu asta mă deranja, zise, parcă mirându-se de stupiditatea întrebării. Mi-a fost teamă să nu se audă afară și să mă trezesc cu cineva peste mine.

Ascunzându-mi amărăciunea, i-am făcut semn să continue.

— Văzând că totul e în ordine, m-am urcat pe un scaun și am luat de pe garderob două geamantane.

După ce le-am umplut cu obiecte de îmbrăcăminte, am plecat spre casă.

— Cu ce?

— Cu troleibuzul. După ce-am deșertat geamantanele, m-am înapoiat.

— Când ai plecat și când te-ai înapoiat la locuința victimelor?

— Am plecat pe la opt și jumătate și m-am întors, cred, după vreo oră. N-am zăbovit pe nicăieri… Când am revenit, am umplut iar geamantanele…

În timp ce povestea ce-a băgat în geamantane, mă întrebam de ce nu-mi vorbește de complicii ei. În mod firesc, după exterminarea victimelor, ar fi trebuit să-i introducă în casă. Dar ea se abținea să-i menționeze.

— Vorbește-ne despre complicii tăi! am întrerupt-o.

— Care complici? s-a mirat.

— Știi bine! i-a replicat Dan cu asprime.

— Am fost singură… N-am avut complici…

„Deci vrea să-i camufleze… Bine, lasă că vom ajunge și acolo unde n-o să le mai poată ascunde existența”, mi-am zis, cerându-i să-mi spună ce-a făcut după umplerea geamantanelor pentru a doua oară.

— Am ieșit cu ele pe la nouă și ceva. Erau foarte grele. Abia puteam să le car. Când am ajuns în colțul străzii, am văzut o tânără și am rugat-o să mă ajute să le duc. Astfel am pornit amândouă spre Academia Militară…

— Numele și adresa fetei? a cerut Dan.

— Nu le cunosc. Atunci am întâlnit-o pentru prima oară.

— Cum arăta? Descrie-o! a insistat Dan.

— De fapt, datorită întunericului, nici n-am văzut-o prea bine, a spus, după ce ne-a furnizat câteva semnalmente mai mult decât vagi.

— Bine, continuă, am cerut.

— Când am ajuns în panta care urcă spre șoseaua Panduri, am văzut, staționând un autocamion. M-am apropiat de el și i-am spus șoferului să-mi ducă geamantanele acasă. A consimțit, dar mi-a spus că trebuie să mai aștept puțin, deoarece se află în pană de benzină. I-am spus că nu sunt grăbită și am urcat geamantanele în autocamion. Apoi, după ce i-am dat zece lei fetei care mă ajutase, m-am suit în cabină, lângă șofer. După vreo jumătate de oră de așteptare, a venit o altă mașină și i-a dat șoferului meu câțiva litri de benzină. Astfel mașina a putut să ajungă până la pompa de benzină de lângă Gara de Nord, unde și-a făcut plinul.

Pe drum i-am zis că aș mai avea câteva lucruri de cărat și a răspuns că-i la dispoziția mea. Așa că, după ce-am lăsat acasă geamantanele, ne-am, înapoiat la locuința Marietei.

— Te-ai întâlnit cu cineva în timpul curselor făcute de

la locuința victimelor la a dumitale?

— Da, când am venit cu autocamionul, m-am întâlnit cu un domn înalt și blond, care tocmai se pregătea să încuie poarta Marietei. Cred că era chiriașul de la mansardă.

— Cine te-a ajutat să cari lucrurile din casă? Șoferul?

— Nu. Le-am cărat singură.

— Chiar și frigiderul? a întrebat Dan, sarcastic.

— Bineînțeles? Doar nu eram proastă să-l aduc în casă. Am împins frigiderul până la ușa vestibulului și de acolo l-am dus împreună la mașină.

— Acesta a fost ultimul drum pe care l-ai făcut?

— Da.

— Cum se numește șoferul?

— Nu știu. V-am spus, nu-l cunosc.

— La noi nu țin astfel de povești! am repezit-o. Vrei să cred că ai ridicat singură masa din sufragerie, care are peste o sută de kilograme, că ai cărat singură un covor persan de peste doisprezece metri pătrați și că ai plimbat prin toată casa un mastodont de frigider?! Cine-ți sunt complicii?!

— N-am avut niciun complice… a șoptit ea, intimidată de izbucnirea mea.

— Cine-i șoferul?! Numele și adresa?! interveni și Dan.

— Vă jur, nu știu cine-i… în seara aceea l-am întâlnit

pentru prima oară și nu l-am mai revăzut…

Trebuie să recunosc că atitudinea ei m-a cam pus pe gânduri. Din clipa când am constrâns-o prin probele de vinovăție administrate să vorbească… a vorbit. Și a vorbit fără nicio reținere. Și-a depănat îngrozitoarea faptă cu o dezinvoltură și o mândrie mai ceva ca a primului om care a pășit pe lună și a povestit, la înapoiere, ce-a văzut pe satelitul nostru natural. Ei bine, această poziție venea în totală contradicție cu încercarea de a-și scoate complicii din cauză. Criminalul dovedit începe întotdeauna prin a-și desemna complicii, de multe ori făcând apel chiar și la colaboratori imaginari, doar-doar va reuși să-și dilueze vinovăția. Iar actuala-mi clientă prezenta o mentalitate exact inversă celei caracteristice indivizilor de-o teapă cu ea.

— De ce ai ascuns lucrurile în magazia cu lemne? am zis.

— Pentru că nu vream să le vadă cineva la mine în casă. Ar fi putut să se întrebe de unde am avut bani să cumpăr atâtea lucruri deodată…

— Covorul l-ai lăsat totuși la vedere, a spus Dan.

— Covoarele-s covoare, dacă le păstrezi bine, ori că sunt de un an ori de zece tot la fel arată.

— Te-ai gândit că va trebui să răspunzi pentru ce-ai făcut?

— Nu. Eram sigură că n-o să mă descoperiți niciodată.

Nimeni nu mă cunoștea, am purtat mănuși… Ba mai mult, pentru că l-am întâlnit la poartă pe domnul de la mansardă și m-am temut că ar putea să vă dea descrierea mea, mi-am vopsit și părul. Zău dacă pricep cum ați reușit să mă prindeți.

Deși se uita la mine întrebător, m-am obținut să-i furnizez explicațiile pe care le dorea. Eram sătul până peste cap de mentalitatea descreieraților care, în ignoranța lor, își imaginează că au descoperit piatra filosofică a realizării crimei perfecte. Oricât de genial își construiesc eșafodajele, sfârșesc întotdeauna prin a eșua, ca niște găinari de rând, în fața organelor de urmărire penală.

Gândurile mi-au fost întrerupte de venirea căpitanului Maier.

— Nicule, am ceva pentru tine! m-a anunțat bine dispus.

Printr-un gest reflex, mi-am privit ceasul. Era ora două și un sfert. I-am făcut semn să ocupe un scaun și m-am adresat lui Dan:

— La arest! Reluăm interogatoriul după-amiază.

Colaboratorul meu s-a ridicat și a chemat subofițerul care aștepta pe culoar.

— Despre ce-i vorba? am întrebat, după plecarea masezei.

— Felicită-mă! Am reușit să reconstitui amprenta de

pe măr. Nu integral, pentru a putea indica cu precizie cine-i posesorul ei, dar suficient pentru a restrânge aria suspecților la un număr rezonabil. Pentru orice eventualitate am dat-o și la serviciul dactiloscopic.

— Și?

Mi-a aruncat pe birou o coală de hârtie.

— Dacă posesorul amprentei a mai avut de-a face cu noi, se află înregistrat printre acești patruzeci și doi de indivizi, bărbați și femei.

Am început să privesc înșiruirea de nume de pe lista lui.

— Cred că merită să puricăm aceste „onorabile" persoane. Nu se știe, poate iese chiar lozul cel mare…

— Ba se știe! am zis, încercuind cu stiloul un nume de pe listă și restituindu-i-o.

— Ce, oi fi urmașul lui Mafalda?! a exclamat surprins.

— Silvia Tomescu este femeia pe care ai văzut-o adineauri. Pricepi?

N-a priceput decât după ce i-am povestit cum o dibuisem prin investigația clasică.

— Felicitări! Dar trebuie să recunoști că și criminalistica a lucrat a-ntâia, a zis cu satisfacție. Dacă n-o harponați voi, v-o dădeam noi, pe tavă. Este?

— Verificarea a patruzeci și ceva de indivizi presupune multă alergătură, a constatat Dan, examinând cu atenție lampa din plafon, fără să-și

disimuleze ironia.

— Și ce altă treabă ai?! Crezi că ești plătit ca să dansezi twist și să bei scotch on the rocks? se supără Maier, aruncându-i o privire ce ar fi putut să incendieze chiar și soarele.

Întrucât mă simțeam răvășit de o foame de naufragiat pe o insulă pustie, după o lună de post, deși calendarul demonstra că n-au trecut decât cinci zile de la deschiderea anchetei, am intervenit.

— Eugen, te rog să-mi dai o mână de ajutor. După amiază, să zicem pe la ora cinci, aș vrea să facem reconstituirea dublului asasinat. Ce părere ai, e posibil?

— Da, a zis, după ce l-a mai mitraliat o dată pe Dan, cu privirea.

I-am dat adresa masezei și cheile de la cele două locuințe. Apoi l-am sfătuit să facă apel la bunăvoința femeii de serviciu a victimelor.

Mai înainte de a pleca să mâncăm, am telefonat procurorului Lupu și i-am relatat stadiul în care ajunsese ancheta, precum și ce intenționam să fac în continuare. A fost de acord să ne întâlnim în casa victimelor.

Capitolul XXI
Reconstituirea

La ora stabilită am ajuns la locuința victimelor. Silvia Tomescu ne însoțea. _Procurorul aștepta pe terasă.

Dan a rămas cu protagonista tragediei, iar eu cu Lupu am dat o raită prin casă. După indicațiile Anicăi, Maier și echipa secției așezaseră obiectele jefuite la locul lor. Așa cum le lăsase femeia de serviciu cu nouă zile în urmă, când o văzuse pentru ultima oară în viață pe Mioara Panaitescu.

— Cred că e în regulă, a apreciat Lupu.

— Și eu. Să începem! am spus și m-am dus s-o aduc în casă pe criminală.

I-am spus ce dorim de la ea și ne-a făcut pe plac. Chiar mai mult decât ne așteptam… Și-a dat toată silința să-și repete gesturile și mișcările făcute în ziua masacrului. Parcă era un elev, ce-și etalează toate cunoștințele pentru a-și asigura nota cea mai bună.

A început prin a ne arăta cum a suprimat în mod succesiv victimele și a terminat prin trecerea la a doua parte a acțiunii, jaful.

Trebuie să admit că a reușit să mă uluiască. A demonstrat că a putut să împingă frigiderul până la terasă, de unde, după declarația ei, a fost ajutată de șofer să-l transporte până la autocamion. De asemenea a arătat că și covorul a putut fi scos, printr-o simplă vălurire și săltare pe rând a picioarelor masivei mese așezate pe el. În pofida aparențelor, s-a dovedit a fi

deosebit de vânjoasă.

Când demonstrația s-a terminat, ne-am așezat în jurul mesei din sufragerie.

— De ce le-ai ucis? a început Lupu.

— Mi-am pierdut cumpătul când a spus că vrea să reclame două eleve…

— Nu minți! am întrerupt-o. Faptul că ai avut toporul la tine înlătură orice dubiu asupra premeditării faptei.

— Nu l-am avut!… L-am găsit acolo… se apără ea cu stângăcie.

— Nu-i adevărat! L-ai luat de la ascuțit chiar în ziua omorului.

Și-a plecat capul și n-a răspuns.

— Le-ai ucis pentru a le jefui banii obținuți din vânzarea unui apartament? a întrebat Lupu.

— Da, dar nu i-am găsit. Atunci m-am decis să iau obiectele mai valoroase…

— Pentru ce ai păstrat cheile locuinței în poșetă? am spus.

— Am intenționat să mai trec și să mai iau câte ceva, dar prinsă de treburi am tot amânat. Câteva zile mai târziu, când mi-am făcut special timp, amânând o clientă, am văzut un milițian la poartă și am știut că nu voi mai putea intra.

Mă uitam la ea și-mi spuneam că e formidabilă. Încă nu mai întâlnisem un astfel de caz. Cu toate că se

plimbase mai bine de patru ore printre cele două femei în agonie, jefuindu-le cu un calm uluitor, păstrase cheile și își rezervase timp pentru a putea prăda în continuare. Oare de unde atâtea resurse de cruzime și lăcomie într-un singur om! Mai mult, o femeie! În loc să încerce să uite grozăvia comisă, ea a fost în permanență obsedată de dorința de a revedea situația apocaliptică în care-și adusese victimele. I-am privit trăsăturile. Erau tot atât de expresive ca cele ale unei pisici negre, pe întuneric. Exceptând buzele foarte subțiri, care după unii indică o răutate înnăscută, dar eu n-am avut niciodată timp să acord credit unei astfel de inepții, era imposibil să-i reții figura. În rest, afișa o candoare ce putea servi ca model artiștilor specializați în crearea picturilor cu motive religioase.

Cum stabilirea discernământului, respectiv gradului în care putea răspunde în fața legii pentru faptele comise, cade în sarcina medicilor psihiatri, am revenit la problemele ce mă privesc pe mine.

— Cine era șoferul care te-a ajutat? am întrebat, deoarece încă nu puteam să exclud posibilitatea unei complicități.

Și-a menținut declarația inițială, susținând că nu-l cunoaște.

— Spuneai că atunci când ai văzut autocamionul se afla în pană de benzină. Așa este?

— Da, a confirmat, privindu-mă cu nevinovăție.

— De ce ai preferat o mașină în pană, fapt care, implicit, te obliga să pierzi un timp prețios, și nu ai căutat un altul, fără încurcături?

— Am remarcat că n-are număr de București și mi-am spus că-i de preferat altora. Dacă mă foloseam de o mașină din capitală exista riscul s-o găsiți și, astfel, să ajungeți la mine acasă. De altfel, în această eventualitate am dosit lucrurile în magazie, lupă lemne…

— Din ce județ era mașina?

— Nu știu. Tot ce rețin este că pe număr nu se afla un „B", ci alte două litere.

— Ai spus că te-ai suit în cabina autocamionului și ai așteptat până a venit o mașină care i-a dat șoferului câțiva litri de benzină. Da?

A confirmat printr-o înclinare a capului.

— Era un autobuz.

— Ce fel de autobuz? I.T.B.?

— Nu știu. N-am remarcat.

— Avea caroseria roșie?

— Nu.

— Erau călători înăuntru?

— Nu, numai șoferul care-l conducea… în orice caz, pot să vă spun că-l cunoștea pe conducătorul autocamionului.

— Adică?

— Când s-au apropiat unul de celălalt, i-am văzut îmbrățișându-se și vorbind prietenește.

— Vino cu minei m-am decis, ridicându-mă de pe scaun.

Când am intrat în dormitorul unde fusese ucisă Marieta Stanciu, i-am arătat mocheta:

— Explică-mi de unde provin petele de sânge de pe covor, respectiv mozaicul și cada băii? Doar te spălaseși pe mâini, în bucătărie, după ce ai suprimat-o și pe ce-a de-a doua victimă!

A rămas un moment îngândurată, apoi a răspuns pe un ton neutru:

— Da, îmi amintesc… Revenind spre casa Marietei, după ce-am făcut primul drum cu geamantanele mi-am spus că nu trebuie să uit pătura…

— Care pătură?

— Aceea! a zis, arătându-mi, pe un colț al patului, o pătură din lână bej, cu dungi groase maro, care figurând pe lista obiectelor jefuite, fusese recuperată de Maier din casa inculpatei.

— Ce legătură există între pătură și pete? an încercat să pricep.

— Se afla pe pat, sub Marieta, și a trebuit s-o scot și s-o spăl.

M-am uitat pe rând la colegii mei. Erau la fel de stupefiați ca și mine. N-am mai găsit resurse pentru a-i

comenta îngrozitoarea explicație și am revenit în sufragerie.

Întrucât trecuse de opt seara, m-am consultat cu Lupu și am decis să amânăm continuarea anchetei. După ce am trimis inculpata cu o mașină de serviciu la arestul miliției, am mai zăbovit pentru a stabili ce facem în continuare.

— Va trebui să-l găsiți pe șofer, ne-a anunțat procurorul. Admițând că nu-i complice, ne este necesar ca martor.

Am aprobat.

— Cum? se sperie Dan. Verificând conducătorii a sute de mii de autocamioane?

— În niciun caz. Mi se pare mai simplu să-l depistăm pe șoferul autobuzului. Dacă excludem I.T.B.-ul, întreprinderile care posedă autobuze pot fi numărate pe degete. Dane, mâine să ceri sprijinul „Circulației”!

— Mâine e duminică.

— În regulă, luni.

— Când îmi înaintezi dosarul de acuzare? a vrut să știe procurorul.

— Când voi fi complet edificat.

— Asta ce vrea să însemne? m-a privit intrigat.

— Că cel mai important scop al misiunii noastre era s-o capturăm, pentru a o împiedica să-și mai facă de cap. Depășind această fază, nu mai am niciun motiv să mă

grăbesc. E o pasăre prea rară pentru a mă grăbi s-o vâr în colivie, mai înainte de-a o studia ca un ornitolog conștiincios.

M-a privit cu luare-aminte, încercând să-mi ghicească gândurile, dar nu i-a mers, deoarece, deosebit de cele afirmate, aveam tot atâtea idei cât miez are o minge de fotbal.

— Bine, da' fără să-mi bați apa-n piuă! a consimțit.

*

Din goana mașinii care mă ducea acasă, am remarcat forfota de pe bulevarde. Am avut impresia că e dominată de perechile de îndrăgostiți ce se bucurau de o seară frumoasă de primăvară. Admirându-le exuberanța, m-am trezit văduvit de gândurile legate de dedesubturile murdare ale afacerii care mă obsedaseră în ultimele zile, ceea ce mi-a permis să-mi amintesc că am o logodnică.

La ora nouă seara, când am ajuns acasă, i-am dat telefon. Cum mi-a auzit glasul, a început să tragă cu toate armele; mai abitir decât au făcut-o nemții când a început debarcarea aliaților în Normandia. Mi-a povestit, pe nerăsuflate, că de cinci zile nu i-am mai dat niciun telefon, că justificările pe seama sarcinilor de serviciu sunt basme perimate chiar și pentru sugaci, adică de țâță! a trântit ea un pleonasm, probabil pentru

a se asigura că mi-a creat suficiente condiții de-a o pricepe. A adăugat, tot în viteză, că după părerea ei, și a altora, atunci când un bărbat, care se află trecut provizoriu în fragila schemă a logodnicilor, face astfel de figuri, nu-i greu de prevăzut cum vor evolua lucrurile după punerea pirostriilor. În consecință, m-a rugat insistent să-i uit numărul de telefon.

Am ascultat-o fără s-o întrerup, până și-a epuizat repertoriul. Pe de-o parte nu-mi era necunoscut, deoarece îl mai audiasem eu în niște situații similare, iar pe de altă parte încercam să găsesc o stratagemă adecvată scopului. Cum nu posedam forța de șoc a Aliaților, când au atacat frontal Zidurile Atlanticului, am apelat la tactica Calului Troian. Am emis un oftat, suficient de sonor pentru a-l putea recepționa în condiții optime, și, cu o voce de om suferind, am anunțat-o că sunt de acord să n-o mai sun, deoarece admit viabilitatea principiului ce susține că dragostea cu sila nu se poate face. Am făcut o scurtă pauză, spre a-i da timp să-mi interpreteze „înțelegerea" printr-o alunecare a sentimentelor către o nouă achiziție feminină, metoda servirii unei porții suplimentare de gelozie având întotdeauna un efect teribil în grăbirea aplanării conflictului dintre îndrăgostiți! Am avut însă grijă să nu întind coarda prea mult, deoarece exista și riscul de a-mi trânti telefonul în nas. Apoi am rugat-o, ținând

seama de prietenia care ne-a legat, să-mi recomande un medic cardiolog. Intrigată, s-a grăbit să mă anunțe, ca și acum eu n-aș fi știut, că exact cu astfel de treburi se ocupă și ea.

— În condițiile date, n-aș vrea să mai profit de ce-a fost între noi, am zis, cu demnitate.

— Lasă asta! Pentru ce-ai nevoie de un cardiolog? a replicat și mai intrigată.

— Nu știu ce am, dar de câteva zile simt brațul stâng amorțit și am niște junghiuri puternice la inimă… am anunțat-o, fără să roșesc.

— Nicule, în zece minute sunt la tine cu aparatul de luat tensiunea! Stai cuminte în pat până vin…

— Viorica, sunt încă la birou, am mințit din nou. Am să iau o mașină de serviciu și într-o jumătate de oră vin la tine.

La un sfert de oră după ce-am închis telefonul, eram dușuit și potriveam cravata la un costum bleumarin. Înainte de a ieși din casă, am extras din frigider o sticlă de Kubanskaya Vodka și, pentru asociere, o cutie de suc de portocale. Taximetrul pe care am reușit să-l capturez, mai înainte de a ajunge la destinație, a făcut o haltă la cofetăria „Nestor”, ceea ce mi-a permis să achiziționez niște uscături. Nu mi-era foame, dar știam că treaba asta vine de la sine după ce vom bea sucul de portocale, în prealabil bine dezinfectat cu vodcă.

Când liftul mă ridica spre apartamentul ei, m-am gândit la mutra ce-o va face când îl va vedea pe muribundul ei logodnic cu brațele încărcate. Mai întâi, mă va invita să fac bancuri proaste cu cine-mi merge, apoi va trebui să admită că-i de preferat un renghi, utilizat cu unicul scop de a-i dovedi, între patru ochi, cât mi-e de dragă, decât un iubit care ar putea suferi un infarct.

Am privit în oglinda liftului și m-am surprins surâzând. Era pentru prima oară în ultimele cinci zile când, uitându-mi meseria, admiteam că totuși viața e frumoasă.

Capitolul XXII
Intermezzo

Am fost deșteptat din somn de ciripitul păsărelelor care-și făceau meseria printre salcâmii înfloriți din Cișmigiu. Am dat să mă ridic din pat, dar mi-am simțit umărul drept ancorat. Am vrut să aflu cauza și am văzut claia de păr negru și ondulat al Vioricăi. Stătea cu buzele și năsucul strivit pe pieptul meu.

Am mângâiat-o pe cap și și-a împins și mai mult obrăjorii în mine. Când i-am șoptit la ureche că o cam iubesc, a făcut o mișcare de răsfăț cu umerii, gest care nu putea să simbolizeze decât un: „Nici nu-mi pasă,

mincinosule!”

Evident, o astfel de indiferență, față de mărturisirea mea, nu a putut rămâne fără urmări. Am scos binișor brațul de sub capul ei și l-am trimis spre gheridonul studioului. Când mi-am găsit, pe pipăite, ceasul, l-am privit. Era ora opt și jumătate.

— Ce faci…? a vrut să știe, când a simțit că încep să mă extrag din pat.

— Nu mai fac nimic! Plec.

— Unde? E duminică… a zis, întorcându-și spre mine năsucul, încrețit ca un burduf de acordeon.

— Să-mi caut’ o logodnică capabilă să-mi prețuiască sentimentele, am anunțat-o, coborând din pat.

— Nu fii prostuț! Ai găsit-o. Vino-napoi!

— Prea târziu! Prima impresie contează, a doua e simulacru! am zis, coborându-mi picioarele pe mochetă și ridicându-mă din pat.

— Vino să-ți spun ceva, m-a invitat, ridicându-și brațele spre mine, gest care a atras după el alunecarea pledului spre abdomen.

— Încearcă să fii mai decentă! Altfel mă vei obliga să te arestez, pentru amoralitate, ca să nu spun streaking[12]! am avertizat-o, cu seriozitate, arătând cu bărbia spre sânii ei, tari și frumoși.

---

[12] Streaking-ul reprezintă actul de a alerga dezbrăcat printr-un loc public ca o farsă, o provocare, pentru publicitate sau ca un act de protest.

— Ipocritule! Tu vorbești? a zis, disprețuitoare, adăugând încă două cute acordeonului ce stătea pe post de năsuc.

— Condiții impuse, de anotimp. Vița de vie încă n-a făcut frunze! am aruncat peste umăr, pornind spre camera de baie.

În timp ce apa dușului șiroia pe mine, am simțit că am capul mai mare ca de obicei. Probabil că vodca de azi noapte nu era străină de această senzație. Când am revenit în dormitor și am început să mă îmbrac, Viorica m-a anunțat, din hol, că dacă nu mă grăbesc voi bea cafeaua frapată.

Cum cafeaua, mai ales după o noapte dormită în felii, e bună fierbinte, m-am grăbit să țin seama de invitație.

Când am intrat în hol, Viorica se afla plasată pe unul din cele trei fotolii care împresurau măsuța unde se afla depusă tăviță cu ceștile de cafea aburindă. Era îmbrăcată cu un robe de chambre, suficient de transparent și de scurt pentru a nu mă lipsi de posibilitatea de a-i admira corpul sculptural și picioarele drepte și lungi, cu genunchii rotunzi. De al dracului ce sunt, le-am privit cu interesul ce se acordă picioarelor unui scaun și am telefonat la inspectorat, unde am cerut să-mi trimită o mașină.

— De fapt, unde te duci? a spus, aprinzându-și un Kent.

— N-ai țigări mai tari?

— Vezi și tu acolo, mi-a indicat barul bibliotecii. Dacă nu le-ai fumat pe toate, s-ar putea să mai fi rămas ceva din infectele tale de Dunhill!

— Bineînțeles că nu mai sunt! am revenit spre fotoliu. Maltratează-mă cu una din prăpăditele tale de Kent.

— Mă cam doare capul, a miorlăit.

— Și pe mine. Ar trebui să nu mai abuzăm de sucul de portocale, am afirmat cu candoare.

Mi-a aruncat o privire ce ar fi putut pulveriza și blindajul unui tanc „Sherman" și a oftat cu resemnare.

— Apreciezi că anul acesta ne-am mai putea vedea? a vrut să știe, când am strivit țigara în scrumieră și m-am ridicat din fotoliu.

— Nu-i exclus.

— Ce vrei să mănânci la prânz?

— Ai auzit vreodată de Lucreția Borgia[13]?

— Desigur! O femeie care a intrat în istorie prin frumusețea ei, nu poate fi ignorată de aceea care-i va lua locul cinci secole mai târziu! s-a mirat ea, clipindu-și cu modestie genele lungi.

— Deh!… Ce lipsiți de gust erau italienii secolului

---

[13] Lucreția Borgia (n. 18 aprilie 1480, Subiaco, Statele Papale – d. 24 iunie 1519, Ferrara, Statele Papale) a fost fiica lui Rodrigo Borgia, un potentat din Valencia renascentistă care a devenit mai târziu Papa Alexandru al VI-lea, și a Vannozzei dei Cattanei. Lucreția a fost descrisă ca o femeie fatală, rol în care a apărut în numeroase lucrări de artă, romane și filme.

XV… m-am mirat, după ce am examinat-o cu ochi de cumpărător de haine vechi. Da' în sfârșit… de gustibus et coloribus non disputandum! am făcut un gest de toleranță.

— Întocmai! Când îți lipsește harul de a putea aprecia frumosul, mai bine zi-i ca alții! Altfel, ignoranța ta va provoca o cascadă de ilaritate… Ha! Ha! Ha! se forța ea cu dezgust.

Am ridicat mâna, într-un gest împăciuitor.

— Lăsând de-o parte grațiile predecesoarei tale, întâmplător, mai știi și altceva despre ea?

— Întâmplător? se interesă Viorica disprețuitoare. Ai uitat, probabil, că Grand Larousse e petit față de mine! zise, înălțându-și năsucul până filmă cu narinele tavanul. E de admirat pentru măiestria ce-a dovedit-o în suprimarea mutrelor care-i călcau pe nervi, deși gama otrăvurilor existente în epoca ei era restrânsă și rudimentară. Astăzi e altă viață… Cu un stropișor de acid cianhidric[14], e gata! Cum se spune: bun, curat și ieftin!

— În prețul tacâmului intră și parfumul de migdale amare, am completat. La ora două vin să te iau. Astăzi, mâncăm la Triumf!

---

[14] Acidul cianhidric (sau cianura de hidrogen) este un compus chimic cu formula HEN. Este un lichid incolor, gălbui, inflamabil, cu o solubilitate bună în apă, cu un miros neplăcut de migdale amare, extrem de toxic.

— Ce vrei să spui? a zis, după ce i-am sărutat buzele roșii și cărnoase.

Când am deschis ușă dinspre vestibul, m-am întors spre ea și, cu modestie, am anunțat-o:

— Într-adevăr, ești prea erudită pentru a-mi putea permite să fiu de acord cu otrăvirea celui mai frumos, deștept și priceput anchetator al Miliției române!

Când papucul ei a zburat după mine, mă aflam deja de cealaltă parte a ușii.

*

Mașina de serviciu se afla la intrarea blocului. M-am așezat pe locul din față și, consultând carnețelul în care își înscrisese Silvia Tomescu clientele, i-am spus subofițerului de la volan cu ce adresă începem colindul.

După aproape cinci ore, timp în care am vizitat mai bine de jumătate din clientela masezei, m-am declarat satisfăcut. Făcându-mi bilanțul promenadei mele duminicale, constatasem că inculpata se bucura de întreaga stimă a femeilor care utilizau serviciile ei. Niciuna din persoanele audiate nu remarcaseră lipsa vreunui obiect din casă sau tendința de a cere relații care să lase impresia că ar urmări scopuri ascunse. Pe scurt, avea niște referințe excelente.

Cu toate acestea discuțiile purtate cu două martore au condus la formarea opiniei că omorurile au fost premeditate, cu două-trei săptămâni înaintea comiterii

lor.

Una din aceste martore mi-a povestit că, în urmă cu două săptămâni, exprimându-și dorința de a cumpăra un frigider, inculpata s-a oferit să-i procure ea unul. Când s-a informat asupra tipului, maseza a răspuns că nu-i cunoaște modelul și caracteristicile, deoarece abia urmează să-l primească din provincie, de la o rudă. A precizat însă că este nou-nouț.

Cea de-a doua martoră, profesoară la școala unde învățau băieții inculpatei, mi-a relatat că, în urmă cu vreo trei săptămâni, maseza, auzind-o plângându-se că-i rămâne ceasul în urmă, s-a oferit să-i procure un ceas „Doxa", de aur. Precizând că ceasul urmează să-i fie trimis din Elveția, de către o fostă clientă de-a ei. Într-adevăr, acum opt zile, căutând-o la școală, sub pretextul că vrea să se intereseze de felul în care învață copiii ei, i-a oferit ceasul promis. Întrebând-o cât vrea pe el, inculpata a spus că i-l oferă cadou. Profesoara a refuzat să-l primească fără bani, drept care maseza l-a oferit la un preț derizoriu. În această situație, interlocutoarea mea i-a replicat că nu-l va cumpăra decât dacă va fi evaluat la Consignația. Din acea zi n-a mai văzut-o pe maseză.

Cum ceasul fusese găsit acasă la inculpată, și făcea parte din obiectele jefuite victimelor, eram complet edificat asupra premeditării odioasei fapte.

În timp ce mașina mă ducea înapoi, mi-am spus că pentru oricare dintre dintele Silviei Tomescu a subzistat pericolul de a fi căsăpite, dar, aproape imediat, am realizat că presupunerea mea nu e corectă. Toate femeile chestionate m-au asigurat că familiile lor o cunoșteau pe maseză. Deci aceasta a fost conștientă de faptul că agresiunea ei va eșua rapid în plasa organelor de anchetă. Spre deosebire de situația nefavorabilă din celelalte case, în strada General Demostene a găsit întrunite toate condițiile necesare pentru a-și dezlănțui ferocitatea, fără să-și riște capul. Deși sunt mulți ani de când meseria mă obligă să scormonesc dedesubturile nu tocmai curate ale unor semeni de-ai mei, până la cazul de care mă ocupam acum, încă nu avusesem de-a face cu condiții atât de ideale pentru comiterea unei crime perfecte.

Când mașina a oprit în fața blocului Viorică, era ora două și am știut că voi primi un premiu pentru punctualitate. Ulterior, am avut posibilitatea să constat că n-am mizat pe speranțe deșarte.

Partea a doua

Capitolul XXIII
Când să zic c-am terminat…

— De ce nu m-ai chemat și pe mine? a întrebat Dan, a doua zi dimineața, după ce i-am povestit rezultatul investigației mele complementare.

— Dacă ar fi fost o acțiune mai importantă, nu te iertam. Așa însă… Fiind pe deasupra și duminică, am vrut să te odihnești. Ai cerut la Circulație depistarea șoferului de autobuz?

A confirmat printr-o înclinare repetată a capului.

— Mi-au spus că treaba asta poate să dureze chiar și două săptămâni. Ce facem în această situație?

— Ce propui?

— Să întocmim actele de trimitere în judecată.

— Și dacă șoferul i-a fost complice?

— Ulterior adăugăm și pentru el concluzii de încriminare. Oricum, principalul protagonist al cazului este cunoscut și-i firesc să ne ocupăm, în primul rând, de Silvia Tomescu.

— M-am gândit că are dreptate. Dacă la timpul ce-i trebuia procurorului pentru a purica dosarul, mai adăugăm și răgazul de care avea nevoie expertiza psihiatrico-judiciară spre a stabili dacă criminala ajunge

în fața judecătorilor sau trebuie expediată direct într-un sanatoriu de alienați, rezulta un respiro apreciabil.

— În regulă, Dane. Dă-i drumul!

Tocmai studiam un dosar mai vechi, când am fost întrerupt.

— Șefu', dar cu copiii ce facem?

— Care copii? am încercat să-l pricep.

— Ai inculpatei.

— Ce-ai cu ei?… Ah! Te gândești că după isprava ei nu va mai avea ocazia să se ocupe de creșterea lor?

A confirmat.

— Vom cere autorității competente să ia minorii sub ocrotire.

— Parcă spunea că are niște rude.

— Ai dreptate. Poate dorește ea să numească un tutore. Telefonează să ne-o trimită sus.

Când a fost introdusă în birou, am constatat că de la ultima discuție suferise o transformare radicală. Cinismul și ostentativa-i dârzenie fuseseră înlocuite cu o stare de prostrație.

I-am făcut semn să se apropie și să ia loc pe scaun.

— Doamnă Tomescu, știi ce te așteaptă pentru fărădelegea comisă?

A avut o scurtă contractare a umerilor și, lăsându-și privirea în jos, a dat din cap, apatică.

— Deoarece ai copii minori, trebuie să stabilim cine se

va ocupa de creșterea și supravegherea lor. Dorești să preia statul această misiune ori preferi să indici dumneata un tutore?

Când a ridicat privirea spre mine i-am văzut ochii înecați în lacrimi.

— Ții mult la ei? am întrebat înduioșat.

— Ca la lumina ochilor… s-a grăbit ea, izbucnind într-un hohot de plâns.

— Ce să-ți fac…? Singură ai provocat această situație…

— Tot ce-am făcut a fost pentru ei…

— Cum adică?! am întrerupt-o contrariat.

— Am vrut să le asigur viitorul… pentru cazul în care n-aș mai fi putut munci.

— De ce să nu mai poți munci la cei treizeci și nouă de ani ai tăi?

— Pentru că în ultimul timp m-am simțit slăbită, lipsită de putere…

— După vigoarea arătată în timpul agresiunii și jafului, nu s-ar fi putut spune că-i chiar așa de bolnavă, de plăpândă, a remarcat Dan ironic.

— Vrei să cred că devalizarea victimelor de rochii, capoate, pantofi, cosmetice și așa mai departe, a urmărit înzestrarea și asigurarea copiilor tăi? am spus cu asprime.

A lăsat iar capul în jos și n-a răspuns.

— În sfârșit, faptele fiind consumate, discuția aceasta nu mai are sens. Ce facem cu copiii? Îi trimitem într-un cămin?

— Vă rog să-i lăsați în grija sorei mele… Are o situație materială foarte bună și-i iubește mult.

— Îți atrag atenția că tutorele trebuie să prezinte și garanții morale!

— E o femeie cinstită. N-a avut niciodată de-a face cu justiția.

— Dacă sora ta va fi de acord cu dorința pe care ți-ai exprimat-o, vom cere să fie numită tutore.

— O să fie! N-are copii și ține mult la ei, m-a asigurat ea.

— Adresa ei, te rog, am cerut.

După ce Dan și-a notat-o, am vrut să mă ridic de pe scaun și să chem subofițerul care o aștepta pe culoar, dar am renunțat. Mi-am dat seama că problema era rezolvată numai pe jumătate.

— Soarta copiilor poate fi decisă de un părinte numai în situația în care al doilea nu există. E cazul la dumneata? am întrebat-o.

M-a privit atât de inteligent, încât mi-am reformulat întrebarea.

— Ești văduvă prin deces?

A făcut un gest de negație.

— Unde-l putem găsi? a cerut Dan.

A ridicat din umeri.

— Nu-ți plătește pensie alimentară pentru copii? Spune-ne unde lucrează și-l găsim noi, s-a oferit Dan.

— Sunteți divorțați? am întrebat, văzând că nu se prea înghesuie să răspundă.

Și-a clătinat din nou capul, bineînțeles, cu privirea bine lipită de covor. Atitudine care, trebuie să recunosc, a cam început să mă exaspereze.

— Inculpata Silvia Tomescu, ridică capul și răspunde la întrebare! am cerut, adoptând cel mai oficial ton cu putință, pentru posibilitățile mele.

A tresărit și s-a uitat temătoare la mine.

— Ce-i cu soțul dumitale?

— E arestat… N-am vrut să vă spun… Mă gândeam că face impresie rea… a bâiguit stingherită.

— Sub ce inculpare? am întrebat, spunându-mi: „Asta da familie onorabilă!”

— Pentru atentat la securitatea statului… a glăsuit pe un ton de scuză.

— De mult?

— De vreo patru ani…

— La cât a fost condamnat?

— Nu știu precis, cred că la cincisprezece ani…

— Poftim? s-a mirat Dan.

— Ce-i aia „cred”?! N-ai fost de față la judecarea lui? am continuat.

— Nu.

— De ce, erai supărată cu el? am glumit.

— Nu m-a anunțat nimeni când și unde trebuie să mă prezint.

— Nu ți-a trimis scrisori din închisoare?

— N-am primit nimic.

— E posibil? m-a privit Dan surprins.

Mi-am clătinat capul, nedumerit. Era pentru prima oară când auzeam de o judecare de acest gen, fără participarea familiei.

— La ce închisoare se află, știi?

— De unde să știu?

Mai întâi, mi-am spus că nu trebuie să-mi pierd timpul cu o problemă care nu mă privea, când mai aveam încă destule cazuri care-și așteptau rezolvarea, apoi am constatat că n-am de ales. Dacă tatăl urma să fie eliberat curând, tutela copiilor, în mod firesc, îi revenea lui. În caz contrar, supravegherea minorilor era preluată de sora inculpatei. Cum nu puteam propune justiției decât o singură variantă, m-am decis s-o stabilesc pe cea mai bună.

— Cum se numește soțul dumitale? am spus, în timp ce răsfoiam agenda de birou.

— Niculae… Niculae Tomescu.

Am ridicat receptorul telefonului și am format numărul ce-l găsisem în agendă.

— Alo! Evidența operativă?… Să trăiți! Căpitanul Apostolescu din Miliția judiciară… Mă interesează situația unui cetățean cu numele Niculae Tomescu. Vă mulțumesc, aștept… Sunteți sigur? am întrebat, un minut mai târziu. Vă mulțumesc, am zis, lăsând receptorul pe furcă.

— Nu apare? a întrebat Dan.

— Nu. Poate o fi la noi… am spus, punând iar mâna pe telefon.

Rezultatul a rămas invariabil. Persoana căutată trecuse într-adevăr pe la noi, dar în urmă cu șase ani, când suferise o condamnare penală de trei luni pentru comerț clandestin cu carne. A fost eliberat după ce a executat jumătate din pedeapsă și de atunci nu ne-a mai dat de lucru.

— După cum ai auzit, soțul dumitale nu apare nici în evidența Securității, nici în cea a Miliției. Unde se află? am zis.

— Dacă nu știu cei care l-au arestat, de unde să știu eu?

Trebuie să admit că ambiguitatea situației reușise să-mi stârnească curiozitatea. Încă nu întâlnisem un astfel de caz.

— Ia s-o luăm de la început, m-am decis. Povestește-ne tot ce știi despre arestarea soțului dumitale!

— Acum patru ani, în dimineața zilei de 4 noiembrie,

s-a oprit o mașina în fața casei noastre și au năvălit peste noi patru bărbați… Doi dintre ei m-au scos în curte, iar ceilalți doi au început să facă percheziție în casă.

— Soțul tău ce făcea în acest timp?

— Nu știu. Rămăsese în casă cu ceilalți…

— Bine, continuă.

— După vreun sfert de oră au ieșit afară. Unul dintre ei îl ținea pe soțul meu de braț, iar celălalt a arătat bărbaților care rămăseseră în curte, cu mine, o pungă din masă plastică, unde se vedeau două pistoale și un teanc de afișe…

În timp ce făcea o pauză, pentru a-și șterge cu batista broboanele de sudoare de pe frunte, mi-am zis că au trecut o grămadă de ani de când nu se mai purtau astfel de delicte, la modă prin anii ’50.

— …Când am văzut că-l urcă în mașină, reluă ea, i-am întrebat unde-l duc și unul dintre ei mi-a spus să mă uit bine la soțul meu, că n-am să-l mai văd niciodată. Și așa s-a întâmplat. Nu l-am mai văzut… spuse, reîncepând să plângă.

— N-ai încercat să te interesezi de situația lui? a zis Dan, probabil, încercând să priceapă cum se poate complace o soție într-o astfel de expectativă.

— L-am rugat pe nașul meu, care este un om cu relații, dar n-a putut să afle nimic.

— Cum se numește nașul tău?

— Vornicu Nicolae.

— Unde locuiește?

— Peste drum de casa mea, la numărul 36.

— Ia spune-mi, a zis Dan, după ce a consemnat adresa, cum au dat buzna peste voi cei patru bărbați, când ai o poartă și un gard ca de cetate?

— Poarta rămăsese deschisă, deoarece tocmai plecase nepotul meu, care pe atunci mai locuia la noi.

— La ce oră s-a făcut descinderea?

— Imediat după ce-a ieșit nepotul meu din casă, adică câteva minute după cinci jumătate, oră la care Vasile pleca în fiecare zi.

— Dacă n-ai fost la judecarea soțului tău, și nici n-ai primit vești de la el, de unde știi că a fost condamnat la cincisprezece ani de închisoare? am întrebat.

— La vreun an de la arestarea lui Niculae, a trecut pe la mine unul dintre cei care-l luaseră de acasă. El mi-a spus că a fost condamnat la cincisprezece ani.

— Altceva ce ți-a mai spus?

— Nimic. A zis că a trecut pe la mine numai ca să vadă ce-mi mai fac copiii.

— Ți-a spus cum se numește?

— Nu.

— Nici unde lucrează?

Și-a clătinat capul.

— După ce s-a interesat de copii tăi, te-a mai vizitat?

— Nu, niciodată.

— Bine, am zis, deși gândeam contrariu, ne vom interesa noi de situația soțului tău.

— Curioasă treabă… a mormăit Dan, nedumerit, după ce am rămas singuri.

— Aș zice, chiar stranie! Ceea ce mă intrigă cel mai mult e faptul că familia lui Niculae Tomescu n-a fost anunțată de soarta rezervată acestuia… Cum a fost posibilă eludarea legilor Republicii? Ia hai să ne apucăm de treabă! am decis…

Capitolul XXIV
…O iau de la-nceput!

Mașina a intrat pe strada Maria Hagi Moscu și, după vreo cincisprezece metri, a oprit lângă trotuarul din partea dreaptă. Peste drum se afla imobilul cu numărul 36, iar trei case mai departe se vedea o unitate Loto-pronosport, chiar pe colțul străzii, la intersecția cu bulevardul Banu Manta.

Casa care ne interesa era o clădire mică și cochetă, numai parter. În dreapta imobilului se afla o poartă din zăbrele de oțel și în spatele ei o curte mică, asfaltată.

După ce-am apăsat pe butonul soneriei, s-a deschis o ușă și am fost examinat de un bărbat robust, până la șaizeci de ani, cu capul descoperit.

— Ce doresc domnii? s-a interesat el.

— Am dori să discutăm cu domnul Niculae Vornicii, am răspuns.

— Eu sunt ăla! a zis, pornind să străbată cei cinci – șase metri care-l despărțeau de poartă.

În timp ce potrivea cheia în broasca porții, l-am privit. Avea părut încărunțit, pieptănat cu cărare într-o parte, iar obrajii, de tip sanguinic, erau mediați de un nas puternic, la rădăcina căruia străluceau doi ochi albaștri.

— Suntem de la miliție și avem nevoie de câteva relații despre o cunoștință de-a dumneavoastră, am zis, când a deschis poarta larg.

— Dacă vă pot fi de folos, cu plăcere. Vă rog să intrați, ne-a poftit cu un puternic accent moldovenesc.

L-am urmat prin mai multe culoare, am pătruns într-un dormitor confortabil, cum se făceau la începutul secolului, și am fost invitați să intrăm, printr-un glasvand deschis, într-o încăpere care cumula funcțiile de cameră de lucru și salon de primire. Prin fereastra largă se zărea strada și mașina noastră, pe care Vartunian o păzea cu strășnicie, dormind cu capul pe volan.

Ne-am așezat, în jurul unei mese rotunde, pe două fotolii, iar gazda pe un divan mic; toate erau acoperite cu pluș galben.

— Mii de scuze că v-am ocolit atâta, dar ni s-a stricat

broasca de la intrarea principală, s-a scuzat. Vă rog să-mi spuneți cu ce vă pot fi de folos.

— Am dori să ne spuneți ce știți despre Silvia Tomescu?

— Domnii…?

— Căpitanul Apostolescu și locotenentul Simionescu, din miliție, am spus.

— Ați picat cum nu se poate mai bine, domnule Apostolescu. Tocmai vream să mă interesez ce se petrece în casa lui Niculae? De două zile, văd în permanență un du-te-vino de milițieni. Lăsând de-o parte faptul că soții Tomescu îmi sunt fini, mai sunt și responsabilul de stradă… Așa că înțelegeți, probabil, curiozitatea mea?

În timp ce-i priveam cămașa gri, fără cravată, peste care purta o vestă din lână neagră, i-am satisfăcut curiozitatea.

Pe măsură ce-mi derulam povestirea, ochii săi albaștri au ilustrat toate stările emotive care-l încercau. Din poznași au devenit surprinși, neîncrezători, îngroziți și, la sfârșit, când mi-am terminat relatarea, exprimau un amestec de buimăceală și repulsie.

— Vorbiți serios, domnule? A putut ea să facă așa ceva?

Deși citeam în privirea lui dorința de a-i spune că am făcut o glumă sinistră, am răspuns pozitiv. Apoi, pentru

că nu mi-a plăcut felul în care roșeața obrajilor săi a virat-o spre lividitate, am deviat discuția.

— Iertați-mi indiscreția, ce profesie aveți, domnule Vornicu?

— Am fost inspector în Ministerul Învățământului, acum sunt pensionar.

— Se spune că cine se asemăna se adună… am zis, privind semnificativ spre biblioteca înțesată cu volume de cărți îmbrăcate în piele, din spatele lui. În cazul legăturii dumneavoastră cu familia Tomescu s-ar părea că regula prezintă o excepție.

— Vă referiți la poziția socială diferită?

— Întocmai. Cum ați ajuns să le fiți nași?

— Asta-i o poveste lungă…

— Sunt gata să vă ascult.

— I-am cunoscut, cu mulți ani în urmă, după ce-au deschis o prăvălie cu zarzavaturi la colțul străzii. Acolo unde este acum instalată unitatea Loto-pronosport. Tot târguind la ei, ne-am împrietenit; Cinci-șase ani mai târziu, s-au decis să cumpere casa de la numărul 15 și, pentru că n-au putut achita toți banii, m-au rugat să-i girez pentru diferență; ceea ce am și făcut. Astfel, după ce s-au mutat cu locuința lângă mine, relațiile noastre s-au strâns și mai mult și am început să ne vizităm. El era un om tare de treabă și pe deasupra moldovean, așa că, înțelegeți, n-am putut să-l refuz când mi-a cerut să-i

cunun. În acest fel ne-am înrudit.

— Ce ne puteți spune despre relațiile existente între soți?

— Se cam certau, de multe ori și față de mine.

— Ați reținut cauza discuțiilor?

— Niculae mi se plângea adesea de Silvia. Spunea că în loc să facă economii, pentru a asigura prosperitatea comerțului lor, risipea banii prin magazinele de modă; de multe ori chiar prin sustrageri din tejgheaua prăvăliei. În ultimul timp, de teamă să nu-l scotocească Silvia prin buzunare, se obișnuise ca seara, după închiderea prăvăliei, să treacă pe la mine și să-mi lase în păstrare încasările zilei respective.

— Încordarea dintre ei a dăinuit dintotdeauna sau a devenit mai pregnantă în ultimul timp?

— Cred că discordia s-a accentuat după ce și-au cumpărat casa. Mai exact, după ce s-au întocmit actele de vânzare-cumpărare. Niculae a făcut actele, împotriva sfatului ce i l-am dat, numai pe numele lui; fapt care, după cum și prevăzusem, a stârnit-o pe Silvia.

— Ce l-a determinat să procedeze în acest fel?

— A susținut că Silvia este un om imposibil și dacă mai devreme sau mai târziu, va trebui să divorțeze, dorește să aibă complicații cât mai puține.

— Domnule Vornicu, am revenit la tema care mă adusese în fața lui, ce știți despre arestarea finului

dumneavoastră?

— În urmă cu patru ani, îmi amintesc că era în ziua de 4 noiembrie, la ora șase dimineața, am fost trezit de bătăi puternice în poartă. Era Silvia. Când, buimăcit de somn, m-am dus să-i deschid, am văzut-o plângând înspăimântată. Cerându-i lămuriri, mi-a spus că după plecarea lui Vasile, un nepot de-al lor, au năvălit peste ei patru necunoscuți. Doi au scos-o în curte, iar ceilalți au făcut o percheziție în locuință. Când au ieșit din casă, unul dintre ei îl ținea de guler pe Niculae, iar celălalt a arătat niște pistoale bărbaților care rămăseseră s-o păzească pe ea. Văzând că-l suie pe Niculae în mașina care aștepta în stradă, i-a întrebat unde-i duc soțul și unul dintre necunoscuți a amenințat-o că dacă nu-și ține gura o ridică și pe ea.

Vă dați seama cât de surprins am rămas? Nu puteam să înțeleg ce s-a întâmplat! Îl cunoșteam pe Niculae de cincisprezece ani și știam bine că singura lui preocupare era negustoria… Iar acum, așa pe nepusă masă, să aflu că a fost arestat pentru deținerea ilegală de arme de foc?

M-am îmbrăcat repede și, împreună, am plecat la ea acasă să mă dumiresc asupra celor întâmplate…

— Un moment! l-am întrerupt. Întrucât mă interesează în mod deosebit acest aspect al relatării dumneavoastră, vă rog să nu neglijați niciun amănunt. Încercați să vă reamintiți și să redați tot ce-ați remarcat

din momentul în care ați intrat în locuința familiei Tomescu.

S-a uitat o clipă contrariat la mine, apoi a început să precizeze:

— Când am pătruns în hol, i-am văzut pe cei doi copii plângând și îmbrăcându-se. Silvia le-a spus că dacă nu termină cu smiorcăiala și nu pleacă mai repede la școală, cât este ea de supărată, o să-i deznoade în bătaie. Apoi mi-a arătat camera din față, adică dormitorul lor.

— Ați intrat înăuntru?

— Nu. Am privit încăperea din pragul ușii. Peste tot domnea o dezordine cumplită. Rufe împrăștiate prin toată camera, sertare răsturnate odată cu conținutul lor pe covor… Mă rog, era clar că se făcuse o percheziție fără menajamente.

— Ați observat aceeași situație și în hol?

— În hol…? a rămas el pe gânduri. Nu, n-am remarcat niciun deranj.

— Dar în camera dinspre fundul curții?

— Unde locuia nepotul lor? Nu știu. Acolo n-am intrat.

— Vă rog să continuați, l-am îndemnat.

— Păi… asta-i tot. Neavând ce să mai fac acolo, am plecat. Când m-a condus spre poartă, pentru a o liniști, deoarece era foarte tulburată, i-am promis că mă voi ocupa de soarta soțului ei. Ceea ce, de altfel, am și

făcut… Dar n-am putut să aflu nimic.

— În ce mod și unde v-ați interesat?

— Am rugat câțiva prieteni de-ai mei, avocați, să se intereseze la ce tribunal urmează să fie judecat. Dar n-au putut să afle nimic. În orice caz, în Capitală n-a fost judecat.

— Nu vi s-a părut nefirească această situație?

— Cum să vă explic… a zis el, confuz și jenat. Când mi-a spus că a fost arestat pentru atentat la siguranța statului și că este periculos să ne amestecăm, n-am ținut seama de avertismentul ei și am continuat să fac demersuri pentru a afla unde-i… Dar ulterior mi-am dat seama că are dreptate…

— Cum ați constatat asta? m-am mirat. Cine poate împiedica o rudă sau un prieten să se intereseze de soarta unei persoane, indiferent de motivele pentru care aceasta este cercetată, arestată sau condamnată? Doar sunteți un om instruit…

— Așa știam și eu, dar câteva luni mai târziu, cred că era în primăvara anului următor arestării, a trimis pe unul din băieții ei să mă cheme. Când am ajuns la ea acasă, m-a dus în curte și mi-a spus să mă uit cu grijă înspre gardul vecinului din dreapta. După ce i-am urmat îndemnul, am zărit în dosul grilajului, pe iarbă, doi bărbați care ne urmăreau cu privirea. Silvia mi-a explicat, după ce ne-am înapoiat în casă, că este în

permanență supravegheată de organele de securitate și că o să dea de bucluc din cauza mea, deoarece nu țin seama de avertismentul ce i-l dăduseră bărbații care-i arestaseră soțul.

Ținând seama de faptul că pe vremea aceea circulau destule zvonuri cu privire la cei ce-și bagă nasul unde nu le fierbe oala, dumneavoastră ce-ați fi făcut în locul meu? a zis, și a continuat, fără să-mi aștepte răspunsul. În definitiv, ea era mai îndreptățită să-și găsească soțul. Iar dacă n-o făcea, rezultă că știe mai bine ca oricine motivele pentru care a fost arestat Niculae. De altfel, câteva luni mai târziu, mi s-a confirmat supoziția.

— În ce fel?

— Mi-a spus Silvia că a fost condamnat la cincisprezece ani muncă silnică… Și o astfel de pedeapsă nu se dă pe degeaba!

— Când ați discutat ultima oară cu Niculae Tomescu?

— În ziua de 2 noiembrie, într-o duminică.

— Vă mai amintiți despre ce ați discutat?

— E greu… Sunt patru ani de atunci, a zis, ridicând din umeri într-un gest de neputință. Probabil că am discutat, ca de obicei, despre greutățile ce le întâmpină cu aprovizionarea prăvăliei… Ba nu! Îmi amintesc! spuse repede.

Am dat din cap încurajator și a continuat.

— Mi-a povestit că a venit la el Zoița Vlase, o bătrână

care-l aproviziona cu păsări, și l-a rugat să-i păstreze niște bani. Vreo douăzeci de mii de lei.

— Ia auzi, dom'le! Cine spune că găinarii n-au parale? a glumit Dan.

— Păi, de fapt, numai ei au! i-a ținut isonul gazda noastră. Numai că Zoița nu-i avea din „găinării", ci din vânzarea unei case de la țară.

— Nu înțeleg! De ce trebuia să-i lase banii tocmai lui Niculae Tomescu? mi-am continuat eu firul întrebărilor.

— Din două motive: mai întâi Niculae trecea drept om cinstit în cartier, și eu pot să vă asigur că se putea toată încrederea în el, apoi bătrâna Zoița avea un băiat atât de pușlama, încât, dacă-i găsea banii, era în stare s-o lase mofluză[15] de ei.

— A încasat banii de la bătrână?

— Când a discutat cu mine nu-i primise. Bătrâna i-a spus că va veni cu ei a doua zi, adică luni, când el urma să treacă pe la mine și să-mi lase în păstrare.

— Asta-i un adevărat lanț al slăbiciunilor, am râs.

— Nu vă contrazic, a râs și el, moldovenește, cu capul răsturnat pe spate. Bătrâna se temea c-o fură fiul ei, iar Niculae că-i toacă nevasta niște bani străini. Deci despre asta am discutat la ultima noastră întrevedere. Apoi, după două zile, am aflat de arestarea lui.

---

[15] A aduce pe cineva în stare de faliment.

— În consecință, nu puteți ști dacă a luat banii de la bătrână, am constatat.

— Evident.

— Aveți idee pe unde locuiește Zoița Vlase?

— Da. Pe bulevardul Nicolae Titulescu, dar nu știu la ce număr… în orice caz o veți găsi ușor, deoarece locuiește în cea mai dărăpănată casă de pe stradă.

— Despre actualul domiciliu al lui Vasile Tomescu, nepotul finului dumneavoastră, ne puteți spune ceva?

— Nu cunosc adresa la care s-a mutat, dar pot să vă spun că lucrează, ca vânzător, la Gostat-ul din piața Amzei.

— Mai știți și altceva în legătură cu arestarea lui Niculae Tomescu? am întrebat, înainte de a mă ridica din fotoliu.

— În urmă cu vreun an, l-am întrebat pe Radu, unul dintre băieții lui Niculae, ce mai știe despre taică-său. Mi-a povestit că maică-sa i-a spus că se va întoarce acasă „când va crește coada ursului!" Asta v-am zis-o ca glumă, doar nu se poate pune baza pe vorbele unui copil.

Capitolul XXV
O arestare din ce în ce mai bizară

Datorită perspicacității lui Vartunian, câteva minute

după ce părăsisem locuința lui Vornicu, ne și aflam în fața casei femeii ce mi se năzărise că ar trebui să fie chestionată.

Am intrat într-o curte mare, ca de han, semănată pe trei laturi cu căsuțe mici și prăpădite. După ce ne-am informat la un pușți, care călărea un gard și învârtea într-o mână o pușcă din lemn, mai abitir decât John Wayne în filmele care l-au făcut celebru, ne-am îndreptat spre una din coșmelii.

Femeia care ne-a deschis ușa era scundă, slăbuță și părea binișor trecută de șaptezeci de ani.

— Dumneavoastră sunteți Zoița Vlase? am întrebat.

A răspuns afirmativ și, după ce i-am spus cu ce ne ocupăm, ne-a poftit să intrăm în casă. Locuia într-o cămăruță tot atât de sărăcăcios mobilată ca și straiele de pe ea.

— Îl cunoașteți pe Niculae Tomescu? am zis, după ce ne-am așezat pe două scaune de bucătărie, după aparențe, reformate încă înainte de războiul de Independență.

— Da, maică, îl cunosc. Ca doară era negustor, colea-n colțu' stradei…

— I-ați lăsat în păstrare niște bani?

— Da, maică! Zău, i-am dat… Și era toată brumicica mea de avere! Să dea Domnu' să-i dea la doftor… Că s-a bucurat la o sărăntoacă bătrână…

— Ce sumă i-ați dat? i-a întrerupt Dan lamentarea.

— Tot ce-am luat pe căsuța de-am vândut-o la țară… Douăzeci și una de miuțe.

— Vă mai amintiți în ce zi i-ați dat banii?

— Nu mai știu maică, că-s bătrână și n-am ținere de minte.

— De ce n-ați reclamat la miliție?

— Păi mi-a spus femeia de-i era nevastă că, de reclamez, îi dă pedeapsă mai mare la pușcărie. Și dacă i-o i-am spus că pă mine nu mă enteresează, că-s săracă și n-am alte părăluțe, a zis că dacă nu reclamez o munci ea pe brânci să-mi dea bănuții-napoi. Da' neam să-mi dea cevașilea-ndărăt! auzi, maică, niciun frânculeț n-am văzut de la ea! De câte ori mă duceam după bănuții mei, zicea că nici ce da la copii de mâncare n-are, c-a lăsat-o bărbat-su cum-i mai rău. Și așa m-a tot dus cu vorbulița, până s-a dus de tot pă apa sâmbetei bănișorii mei… s-a înecat bătrâna în plâns.

— Niculae Tomescu v-a scris vreo chitanță pentru banii pe care i-ați dat? a întrebat Dan.

— Nu, maică, că, dacă nu-s știutoare de carte, n-am cerut patalama la mână. Da' vă rog să nu mă lăsați, domnu' comisar, că-s bătrână și sărmană, m-a implorat, prinzându-mi mâna cu palmele ei zbârcite și bătătorite de muncă.

Când am plecat, pentru a o liniști, i-am promis că am

să încerc s-o ajut. Deși, cu părere de rău, îmi dădeam seama că-i ofer speranțe deșarte.

— Putem face ceva pentru ea? mi-a ghicit Dan gândurile, pe când ieșeam în stradă.

— Nu cred că-i posibil, am mârâit, sub impresia ce-mi lăsase necazul bătrânei. Legea e clară, probarea unei datorii se poate face numai printr-un înscris.

— Bine, dar există un martor!

— Domnul Vornicu n-a văzut-o pe bătrână dând banii lui Tomescu. El are cunoștință numai despre o intenție, ceea ce-i cu totul altceva.

— Și lăsăm ca o femeie săracă să fie jefuită de tot ce-a agonisit într-o viață de om? a zis, uitându-se la mine neîncrezător.

— În stadiul actual, când habar n-avem unde se ascunde Niculae Tomescu, n-avem ce să-i facem. După ce-l găsim, o să mai stăm de vorbă! i-am scurtat-o; neavând chef să mă abat de la investigațiile ce le întreprindeam.

*

Când am ajuns în piața Amzei, i-am făcut o vizită responsabilului unității Gostat și astfel, câteva minute mai târziu, l-am cunoscut pe nepotul dispărutului.

Era un bărbat tânăr, arătos, până în douăzeci și cinci de ani, înalt, brunet, și cu o figură de om isteț.

După ce responsabilul, băiat subțire, s-a retras,

scuzându-se că mai are niște treburi prin piață, ne-am recomandat și l-am rugat să se așeze pe unul din scaune.

S-a conformat invitației, dar părea speriat; Probabil se gândea că suntem de la Miliția economică, care, printre altele, se ocupă de potlogăriile ce se fac în comerț. Pentru a nu-l mai fierbe, i-am spus cu ce fel de probleme ne ocupăm și m-am declanșat:

— Ce știi despre unchiul dumitale, Niculae Tomescu?

— Știu că a fost arestat de Securitate, acum câțiva ani.

— Crezi că securitatea statului ar fi avut motive să-l izoleze?

— Îl știam de om cinstit… Da' dacă l-au arestat?… Probabil că nu era așa cum îl știam eu, s-a grăbit să adauge, cu prudență.

— Relatează-ne în ce împrejurări a fost ridicat de acasă.

— După ce-am plecat eu la serviciu, au intrat în casă patru tovarăși de la securitate și, după ce-au făcut percheziție, au plecat cu unchiu'…

— Dacă erai plecat la serviciu, de unde știi câți bărbați au intrat în casă și ce-au făcut acolo?

— Păi cum să nu știu, dacă mi-a povestit mătușa mea?

— Te-ai mutat de mult din locuința unchiului dumitale?

— Acum vreun an… M-am însurat și n-am vrut să-mi aduc nevasta acolo.

— Ce cameră ai ocupat în perioada când a fost arestat Niculae Tomescu.

— Cea din stânga, când intrați în casă.

— Adică camera care are fereastra spre fundul curții?

— Da.

— În ziua arestării unchiului dumitale, când ai plecat de acasă?

— La șase fără un sfert.

— Și când te-ai înapoiat?

— Ca de obicei, la ora cinci după amiază.

— Se efectuase percheziție și în camera dumitale?

— Nu. Totul era așa cum lăsasem eu dimineața… Chiar și patul nestrâns.

— Când l-ai văzut ultima oară pe unchiul dumitale?

— Cu o zi înainte de arestarea dânsului.

— În ce împrejurări?

— Când m-am înapoiat de la serviciu, la cinci după amiază, l-am găsit sortind niște mere pentru prăvălie. Am stat cu el și l-am ajutat.

— Despre ce ați discutat?

— Mi-a spus că în seara aceea este invitat la unchiul Ștefan, care-și serba cea de-a douăzecea aniversare a căsătoriei. L-am întrebat dacă merge cu el și tanti Silvia. Mi-a răspuns că a fost și dânsa invitată, dar n-o ia cu el, că-i strică tot cheful.

— Se certau des?

— Aproape tot timpul. Însă nu din vina dânsului… Tot mereu se lua de el. Ba chiar sărea și la bătaie!

— L-a amenințat vreodată că-l omoară?

— Parcă numai odată…? De altfel și pe mine a zis că o să mă omoare.

— Cu dumneata ce-a avut?

— Păi, după arestare, mi-a zis să mă mut, că acolo n-am ce să mai caut! Când i-am spus că stau în casa unchiului meu, a zis că acum casa-i a ei și să-mi iau tălpășița!

Eu am tot căutat s-o ocolesc, dar nu era chip. Mai ales în ultimul timp, mă pândea până veneam acasă și tăbăra cu scandalul pe mine… Iar atunci când vedea că mă bag-n casă și nu-i răspund, se punea să-mi spargă geamurile. Zău, zâmbi el stingherit, mă cunoșteau toți geamgiii ca p-un cal breaz… Până la urmă, n-am mai avut încotro și m-am mutat.

— Dacă am înțeles bine, după arestarea unchiului dumitale ai continuat să locuiești în casa lui încă aproape trei ani. Așa-i?

A confirmat.

— În această perioadă, ai remarcat prezența unor bărbați în locuința mătușii dumitale?… Înțelegi ce vreau să spun?

— Am văzut multe persoane venind la ea, dar nu erau iubiți. Din câte mi-a spus unchiul, era o femeie rece…

Din alea care n-au nevoie de bărbat! Eu zic că veneau cu alte treburi… în orice caz, nu pentru ce gândiți dumneavoastră! m-a asigurat el cu multă convingere.

— După arestarea lui Niculae Tomescu, ai mai discutat cu mătușa dumitale despre soarta lui?

— Da, mai ales la început, când încă se mai putea sta de vorbă cu ea.

— Ce ți-a spus?

— Mai întâi că a fost condamnat la zece ani de închisoare, apoi la cincisprezece. Iar anul trecut mi-a spus că a fost amnistiat și trebuie să vină acasă din zi în zi. Da' eu cred că spunea așa numa' să mă sperie… Ca să mă mut de la ea.

— Cum adică să te sperie?

— Păi, mi-a zis că i-a scris lui unchiu', la pușcărie că vrea să închirieze camera mea, că o duce greu cu banii, dar eu nu vreau s-o liberez. Atunci el i-a răspuns că, dacă la înapoiere acasă mai dă cu ochii de mine, mă face praf. Bineînțeles că i-am râs în nas, pentru că știam că-i o minciună. Doar unchiu' ținea la mine și nu putea să spună așa ceva! Atunci, ca să-mi dovedească că a spus adevărul, a trimis la mine pe unul din băieții ei cu un bilet pe care, chipurile, tocmai atunci îl primise. După ce l-am citit, l-am dat-napoi copilului și i-am zis să-i spună lui maică-sa că la mine nu se prind șmecherii d-astea…

— Îți mai amintești ce scria în bilet? l-am întrerupt.

— Desigur! Parcă-l văd și acum. Era un colț dintr-o scrisoare mai veche, deoarece pe dosul lui mai era ceva scris, dar n-am înțeles ce. În orice caz, pe bilet scria, îmi amintesc perfect: „Dragi copii, tăticu' vă dorește multă sănătate și vă sărută cu dor". Dedesubt era semnătura lui nenea Niculae.

— După arestarea unchiului dumitale, n-ai discutat cu copiii acestuia? N-ai încercat să afli cum a decurs percheziția, respectiv arestarea tatălui lor?

— Ba da! Dar amândoi mi-au spus că nu știu nimic, fiindcă dormeau. Au aflat ce s-a întâmplat abia după ce i-a sculat mama lor, ca să se îmbrace și să plece la școală.

— Știi când s-a înapoiat unchiul dumitale de la petrecerea la care fusese invitat?

— Da, pentru că a lătrat câinele și m-a sculat din somn. Vrând să văd cât mai am de dormit până la ziuă, m-am uitat la ceas. Era două fără cinci minute.

— Care este numele de familie și adresa rudei la care fusese invitat?

— Bine, îți mulțumesc, am zis, după ce Dan a consemnat datele ce ni le-a furnizat.

După ce am dat mâna cu el și a pornit spre ușă, mi-a trecut prin cap o idee și n-am avut tăria s-o. Las în suspensie.

— Spune-mi, te rog, în zilele care au urmat după

arestarea unchiului dumitale, ai remarcat unele schimbări sau transformări în casă ori prin curte?

— Nu înțeleg, mi-a comunicat, clătinându-și capul într-un mod care-i susținea afirmația.

— Ai văzut unele mobile mutate de la locul lor obișnuit sau ai remarcat prezența unor materiale de construcții, cum ar fi: cărămizi, var, ciment, nisip, scânduri etc?

— Nu, absolut nimic! a răspuns surprins.

— Dar dacă ar fi existat astfel de materiale, crezi că le-ai fi remarcat?

— Desigur! Doar pe vremea aceea umblam prin toată casa; fiind responsabil cu spartul lemnelor și făcutul focului! a glumit.

— Când a fost asfaltată curtea cu bitum? am insistat. Chestie de încăpățânare. Când îmi intră mie ceva în cap, nu sfătuiesc pe nimeni să-și piardă timpul încercând să mă convingă că bat câmpii, deoarece meningele meu funcționează după sistemul autolămuririi.

— La întrebarea asta nu pot să vă răspund că nu știu. Timp de zece ani, cât am locuit acolo, numai așa am apucat-o.

I-am mulțumit și l-am concediat.

— E cam încurcată treaba, șefu', a remarcat Dan, în timp ce ieșeam din biroul responsabilului magazinului Gostat.

— Pentru că, întâmplător, suntem plătiți pentru a descurca încurcăturile făcute de alții, să încercăm să ne facem datoria!

*

La ora trei după amiază, am părăsit locuința lui Ștefan Tomescu, unchiul aceluia a cărui arestare se transformase într-o dispariție, ce începuse să-mi placă din ce în ce mai puțin.

Tot ce-am aflat de la ultimul meu interlocutor se rezuma la atestarea faptului că Niculae Tomescu fusese la el în noaptea din ajunul „arestării". Chefuise până la miezul nopții, când a plecat spunând că trebuia să se ducă la piață pentru a achiziționa marfa necesară prăvăliei sale.

Ștefan Tomescu a mai povestit că nepotul lui se plângea de multe ori că Silvia da iama prin sertarul cu bani al tejghelei sau face datorii pe care trebuie să le achite el pentru a nu se face de râs față de creditori. Deci certurile dintre soți erau generate, în principal, de modul în care Silvia Tomescu risipea banii.

— Mergem să mâncăm, șefu'? s-a interesat Dan, zâmbindu-mi ca un emisar al unui institut american pentru stabilirea opiniei publice înaintea alegerilor prezidențiale.

— Sigur că mergem… După ce ne terminăm treaba! mi-am dat asentimentul, apoi, făcându-mă că nu remarc

că s-a acrit la față de parcă ar fi înghițit o bobină de sârmă ghimpată, i-am spus șoferului să ne ducă în strada Maria Hagi Moscu.

Capitolul XXVI
Îmi reiau peregrinările

Ajunși în fața locuinței masezei, am coborât și i-am propus lui Vartunian să se ducă să mănânce. N-a trebuit să insist prea mult pentru a-l convinge. Dan, încă indispus de refuzarea fondatei sale propuneri, a început să-și scormonească buzunarele în căutarea cheilor de la poartă, dar, printr-un gest de negație, l-am scutit de osteneală.

— Începem cu vecinii, am zis, pornind spre imobilul cu numărul 17, din partea dreaptă.

Constatând că poarta e deschisă, am intrat în curtea respectivei case. Clădirea era prevăzută numai cu un parter înalt, dar accesul se făcea printr-o scară exterioară, din ciment. Am urcat cele șapte-opt trepte tocite de picioarele înaintașilor mei și mi-am curmat elanul în fața ușii apartamentului. După ce-am manevrat butonul soneriei, mi s-a oferit posibilitatea de a-l cunoaște pe locatar. Se numea Virgil Niculcea și cred că mai avea vreo cinci ani până la pensionare.

I-am explicat cam ce m-ar interesa și mi-a spus tot ce

știa. Din nefericire, pentru mine, nu era prea bine informat.

Știa că vecinii lui se certau adesea și nu remarcase niciun fel de modificări în curtea acestora după arestarea domnului Tomescu.

Când ne conducea spre ușă, a vrut să știe dacă e adevărat că domnul Tomescu s-a spânzurat în închisoare. Pentru a nu-l dezinforma, m-am abținut să-i dau vreun răspuns. Ceea ce nu m-a împiedicat să-l întreb cum a aflat de sinuciderea vecinului său. Mi-a spus că-i spusese Silvia Tomescu, în urmă cu doi ani, când s-au întâlnit întâmplător pe stradă.

*

— Pare foarte bine informată pentru o femeie care nici nu știe unde se află soțul ei, comentă Dan, când am ajuns în stradă.

— Asta cam așa-i, dar ce folos dacă-i atât de rezervată față de noi? Cred că dacă i-am populariza discreția, față de celelalte urmașe ale Evei, s-ar putea reduce în mod substanțial poluarea fonică a globului, am zis, intrând în curtea imobilului de la numărul 13.

Tocmai ajunsesem lângă veranda casei, când s-a auzit zgomot de pași în urma noastră.

— Pe cine căutați? s-a interesat tânărul care intrase în curte după noi.

— Locuiți aici? am întrebat și, după ce a răspuns

afirmativ, i-am arătat legitimația.

Se numea Jean Matei. I-am spus că doresc relații despre vecinii lor de la numărul 15. S-a grăbit să descuie ușa verandei și să ne poftească în casă. Apoi, în timp ce ocupam scaunele oferite, și-a făcut apariția și soția lui Matei, atrasă de vocile noastre.

— Ce ne puteți spune despre familia Tomescu? am început.

— Dar ce s-a întâmplat? De ce forfotesc milițienii în curtea doamnei Silvia? m-a întrebat soția lui.

Deși nu intră în obiceiurile noastre să răspundem la întrebări, i-am făcut pe plac și le-am povestit cum reușise vecina lor să ne captiveze interesul.

Când am terminat punerea în temă, erau albi la față și se uitau stupefiați unul la celălalt.

— Și tu ai mai și ajutat-o… a articulat cu greutate femeia, privindu-și soțul.

— În ce fel? am întrebat.

— Păi acum vreo săptămână… Pe la unsprezece seara, când veneam de la uzină… Știți, sunt strungar la „Vulcan”. Când am dat să intru în curte, a oprit alături un autocamion și doamna Silvia m-a chemat s-o ajut să dea jos niște lucruri… Era și un frigider…

— Cum arăta șoferul? s-a grăbit Dan.

— Nu i-am reținut figura… Pot să vă spun că era scund și avea o bască pe cap.

Dan a mai încercat să scoată și alte amănunte, dar a trebuit să se lase păgubaș. Martorul i-a spus că, după o zi de muncă, era prea obosit pentru a putea acorda atenție unor amănunte, cum ar fi de exemplu numărul mașinii.

— Pe Niculae Tomescu l-ați cunoscut?

— Cum să nu, era un om de treabă. Am rămas foarte surprinși, atât eu, cât și soția mea, când am aflat de arestarea lui.

— Ați văzut când a fost arestat?

— Nu. Am aflat abia a doua zi, de la vecini.

— Vi s-a spus și care a fost motivul arestării?

— Se vorbea că ar fi complotat împotriva siguranței statului.

— Ar fi fost posibil?

— Altfel nu l-ar fi arestat! a replicat logic Matei.

— Dar dacă este vorba numai de-o înscenare? am sondat eu.

— Nuuu!… Nici vorbă!… A fost arestat, a intervenit soția lui Matei, cu o convingere de nestrămutat.

— De unde știți? am întrebat, mirat de fermitatea susținerii.

— Pentru că la vreo săptămână după arestare, am asistat la o discuție edificatoare…

— Adică? am zorit-o.

— Mă aflam la debitul de tutun, care era pe atunci la

colțul străzii… Știți, unde este acuma Loto-pronosport-ul?

Am aprobat disimulându-mi nerăbdarea.

— Lângă debitul de tutun, despărțit doar printr-un paravan din scânduri, se afla magazinul de zarzavaturi al familiei Tomescu… Adică, de fapt, era o singură încăpere despărțită în două compartimente, unul ocupat de magazinul familiei Tomescu și celălalt…

— Pricep! i-am scurtat-o. Deci vă aflați în debit. Și?

— Da. Tocmai cumpăram niște chibrituri, când a dat năvală înăuntru doamna Silvia și a început să-i facă scandal domnului Mitică Albu, tutungiul. I-a zis că să-l ardă focul, pentru că el i-a vândut soțul la Securitate!

— Ce-a răspuns domnul Albu?

— Că dacă caută ceartă să vadă de altul, că el n-are timp de prostii!

— Drept care Silvia a plecat trântind ușa? mi-am dat eu cu presupusul.

— Exact! Așa a fost. De unde știți? m-a privit ea admirativ.

Din modestie nu i-am povestit că dintotdeauna am avut o minte genială. Mi-am continuat chestionarea.

— Soții Tomescu se certau des?

— În care familii nu sunt discuții, a filosofat, visător, Matei.

— Chiar și amenințări cu moartea? m-am îndoit.

— Așa ceva n-am auzit.

— Nici eu, ne-a asigurat soția lui.

— După arestarea soțului ei, Silvia Tomescu primea mulți bărbați acasă?

— Nu numai bărbați, ci și femei, a răspuns ea. De altfel e și firesc dacă țineți seama de faptul că doamna Silvia, ca fostă soră de caritate, făcea și injecții, în afară de masaje.

— Printre persoanele care o vizitau ați remarcat și figuri cunoscute?

Femeia clătină capul, dar Matei, după ce se gândi puțin, spuse:

— L-am văzut mai demult, acum vreo trei ani, pe domnul Tănase intrând cu un pachet mare sub braț.

— Știți unde locuiește acest domn? a întrebat Dan.

— În colțul străzii, vizavi de Loto-Pronosport.

— În general ați fost în relații bune cu ei?

— Da, ca între vecini. Dar fără să ne vizităm. Târguiam adesea din prăvălia lor, încolo numai relații de bună ziua când ne întâlneam pe stradă.

— O singură dată am avut un diferend. Câinele lor a scăpat în stradă și ne-a mușcat copilul, dar, cum știam ce poamă bună e Marinică, nu ne-am formalizat. După aceea, câteva zile mai târziu, doamna Silvia mi-a strigat peste gard că i-am otrăvit câinele. Neavând chef de ceartă, m-am făcut că n-o aud, a completat doamna

Matei.

— Ați remarcat dacă în urmă cu patru ani, după arestarea lui Niculae Tomescu, s-au făcut modificări de construcții sau săpături în curtea lor?

Și-au clătinat pe rând capul.

Mi-am privit ceasul. Era ora patru. Întrucât gazdele n-aveau nicio vină că activitatea mea profesională include sportul săririi peste mese, mi-am zis că ar fi cazul să-i las să mănânce.

— Mai puteți să ne spuneți ceva despre familia Tomescu? am zis, ridicându-mă de pe scaun.

— Nu știu dacă vă interesează… a spus ea.

Doamna Silvia m-a întrebat dacă vreau să cumpăr un covor.

— De mult?

— Să tot fie vreo săptămână.

Mi-am cerut scuze pentru deranj și, plin de invidie, le-am urat poftă bună la masă.

*

— Dane, hai să discutăm și cu cei care locuiesc aici! am zis, arătând spre imobilul situat peste drum de casa familiei Tomescu.

Femeia care ne-a deschis ușa era îmbrăcată într-un capot din mătase foarte frumos colorat, nu prea înăltuță, părul roșu, ochii albaștri, nasul cârn și buzele apetisante. Nu trecuse de treizeci de ani și era nurlie.

Prezentările au fost făcute în acompaniamentul protestelor unui cățeluș, corcitură de spiț[16], care mi se învârtea printre picioare. Cu toată larma stârnită de micul huligan, am priceput că amfitrioana se numește Mia Mavrodin.

— Doamnă Mavrodin, am început, după ce-am poposit pe scaunele unei sufragerii cubiste, ce ne puteți spune despre vecinii dumneavoastră de peste drum?

— Vă referiți la familia Tomescu?

— Întocmai.

— Știu că au avut un magazin de zarzavaturi, mai demult, și adesea mă aprovizionam de la ei. Câteva luni mai târziu, după arestarea domnului Tomescu, prăvălia a fost desființată. Altceva ce să vă spun? mi-a surâs cu cochetărie.

Am rugat-o să-mi spună care erau relațiile dintre soți.

M-a privit câteva clipe, apoi, parcă jenată, s-a decis să răspundă:

— Se cam certau. De multe ori chiar și în prăvălie.

— Ați reușit să vă dați seama care era cauza?

— Da. El o acuza că-i ia bani din tejghea, iar ea îi replica că el îi ia pentru a-i da unui frate de-al lui.

---

[16] Numele unei rase de câini de talie mică, cu păr alb și pufos, cu urechi drepte și bot ascuțit.) cu pechinez (Rasă de câini de apartament de proporții mici, cu botul scurt și turtit, cu urechile lăsate în jos, cu picioarele scurte și cu părul lung și mătăsos.

— Ce știți despre arestarea lui Niculae Tomescu?

— Ce știe toată strada! A fost ridicat într-o dimineață pentru complotare împotriva ordinii statului.

— Cum s-a comportat soția lui Niculae Tomescu, după arestare?

— Eu știu? a zis, ridicând din umeri. Ca orice femeie care rămâne singură cu doi copii pe cap. Era amărâtă și câteva luni mai târziu, văzând-o îmbrăcată în doliu, l-am întrebat pe unul dintre copiii ei dacă mai au vreo veste de la tatăl lor. Astfel am aflat că a fost împușcat.

Recunosc, fără ipocrizie, că afirmația ei mi-a stârnit interesul. Tare aș fi vrut să aflu dacă întâi s-a spânzurat și pe urmă a fost împușcat sau viceversa. În consecință, n-am putut rezista tentației de a-mi spori bagajul de cunoștințe folositoare.

— V-aș ruga să încercați să-mi relatați, cât mai fidel posibil, ce-a răspuns copilul la întrebarea dumneavoastră? am zis, în clipa când javra de cățel, plictisită de indiferența ce-i arătasem, mi-a aterizat pe genunchi.

— Mi-a spus că mama lui ar fi dat o mie de lei la cineva pentru a-i ajuta tatăl să fugă din închisoare, dar a fost împușcat pe când evada, a zis ea, pe când mă privea extaziată cum mă joc și mângâi potaia. „Popey! Nu-l necăji pe domnul! Vino la mama!” l-a invitat, dar jăvruța n-a băgat-o în seamă pe „maică-sa”.

— Trebuie să fiți un om foarte bun, a apreciat ea, remarcând că nici eu nu mă grăbesc să-l catapultez de pe genunchi. Cine-i iubit de animale, e iubit și de oameni! a constatat, ca la carte.

Dacă aș fi trimis-o să sondeze opiniile celor pe care i-am vârât în dosul gratiilor, probabil că și-ar fi schimbat buna-i impresie, însă m-am abținut.

— Îmi plac animalele, am zis.

— Și familia Tomescu a avut un câine frumos, dar l-a otrăvit cineva. Numai un om fără suflet poate lua viața unui animal atât de credincios…

— A oftat ea.

— S-ar părea că avea năravul de-a mușca copii, am zis, gândindu-mă la spusele doamnei Matei.

— Păi cum să se apere sărmanul animal, dacă haimanalele de pe stradă îi legau tinichele de coadă?… Se apăra și el cum putea! În ceea ce privește omorârea sa, cred că a fost opera vreunui vecin, deranjat de urletele lui. În loc să-l otrăvească, mai bine i-ar fi aruncat ceva de mâncare… că era înfometat sărmanul…

— Aveți dreptate, doamnă. Din păcate, mai sunt încă mulți oameni răi pe lume, am aprobat-o, punând cățelul pe covor și ridicându-mă de pe scaun.

*

La ora patru și jumătate, mașina noastră era în fața casei cu ziduri de cetate. Am vrut să-i fac semn lui

Vartunian să aștepte cumințel, dar am renunțat. Medita atât de adânc asupra misiunii noastre, cu capul pe volan, încât oricum nu mă putea vedea.

— Ce poate fi mai sublim pe lume decât un somn bun, după o masă îndestulătoare! a comentat Dan, fără adresă, după ce a privit și el spre mașină.

— Ce n-ar da alții să aibă meseria noastră… pentru a-și putea păstra silueta? am aruncat eu câteva paie pe foc.

— Corect. Încă câteva zile de utilizare a metodei căpitanului Apostolescu și voi arăta, fără cheltuieli de îmbălsămare, ca mumia lui Ramses! Apropo, dacă vrei să-ți brevetezi sistemul, pentru un referat de specialitate poți conta pe mine!… Cu condiția să te decizi mai curând, altfel am să-l întocmesc post-mortem…

— Ce faceți, tineri domni?! Mi-ați îndrăgit strada? ne-a strigat jovial Vornicu, de pe celălalt trotuar.

— Încercăm să ne facem datoria, am zis, traversând strada spre el. Tocmai îmi spunea și colegul meu că avem o muncă plină de satisfacții, am zis, privind cu seriozitate spre Dan, care mustăcea de parcă ar fi mâncat chewing gum. Dar bine că v-am întâlnit! Știți pe unde locuiește un oarecare Tănase?

— Tapițerul?… Sigur că știu! Ce degeaba sunt de două decenii responsabilul străzii? glumi el. Uite colea, taică, mi-a arătat el o casă cu un etaj, pe colțul străzii, vizavi de unitatea Loto-pronosport.

rezumându-mă la explicațiile primite, am refuzat oferta prietenosului moldovean de a ne însoți și ne-am luat la revedere.

Când am ajuns în fața clădirii indicate, am împins poarta unui gard din stinghii și am intrat în curte. Am remarcat scara despre care mi-a vorbit Vornicu și am coborât câteva trepte, spre subsol. Ne-am oprit în fața unei uși prin care răzbăteau cu putere acordurile unui taraf de lăutari.

A trebuit să bat de mai multe ori, din ce în ce mai tare, până am văzut ușa deschizându-se. Tipul care își vârâse capul prin ușa întredeschisă avea părut ciufulit și ochii umflați de somn.

— Ce doriți? a articulat el buimăcit.

— Îl căutăm pe domnul Tănase! l-a anunțat Dan.

— Eu îs! Ce s-a-ntâmplat? De ce nu lăsați oamenii să doarmă?! și-a amintit el să se supere.

— Dorim să stăm puțin de vorbă. Miliția!

Surprins, a făcut ochii rotunzi și a clipit cu repetiție, ca o mitralieră.

— Poftiți înăuntru, s-a decis, deschizând ușa larg.

Era un bărbat de aproximativ treizeci de ani, brunet și scund. Pantalonul și cămașa erau șifonate și nu tocmai curate. Un picior era desculț, iar celălalt era prevăzut cu un ciorap care permitea aerisirea degetului gros.

— Vă rog să închideți radio-ul, am zis, pentru a

înlătura concurența neleală a tarafului, care mă făcea să mă simt ca la horă-n sat, duminica.

S-a conformat. În cămăruță se simțea un miros puternic de igrasie și vin trezit. Dezordinea generală a încăperii m-a asigurat că locatarul este un burlac care nu disprețuiește băuturica.

— Știți, după ce-am lăsat lucru' am băut un șpriț cu niște prieteni, a ținut să ne explice, învăluindu-ne într-un damf de băutură amestecată. Tocmai mă culcasem un pic să mă dreg…

Întrucât nu-mi terminasem încă misiunea, iar gazda noastră exala o cantitate de vapori de alcool suficientă pentru a pune jos o divizie de finlandezi, mi-am zis că trebuie să mă evacuez afară, la aer, cât mai repede posibil.

— Ce legături sunt între dumneata și Silvia Tomescu? m-am grăbit.

— Silvia Tomescu?! Nu știu despre cine vorbiți!

— Fără baliverne! Știi bine că ne referim la vecina de la numărul 15! l-a înghesuit Dan.

— Ah! Despre ea vorbiți…! a părut el să vină de-acasă.

— Exact! Ia spune-ne de când ești în concubinaj cu ea?

— Eu… cu ea?! Cum o să trăiesc eu cu urâta aia? a protestat adânc jignit.

— Atunci de ce o vizitezi? am intervenit, utilizând

intenționat timpul prezent.

— Eu zic că mă confundați. Am fost la cucoana despre care-mi vorbiți o singură dată, acu' vreo trei sau patru ani… pentru o chestie de afaceri. Atât! De-atunci n-am mai dat p-acolo, că n-aveam de ce!

— Și cam ce afaceri ați avut de făcut împreună? a întrebat Dan.

— I-am reparat un studiou… a răspuns, după o scurtă ezitare. Adică, de fapt, i-am schimbat numai fața de ștofă.

— Asta a fost tot? a zis Dan, încreținд dezamăgit nasul.

— Vă jur că asta a fost tot ce-am făcut la ea.

— Când ai făcut lucrarea, înainte, sau după arestarea soțului clientei dumitale? am vrut să aflu.

— După arestare. Îmi amintesc că cucoana mi-a tot dat ghes să termin lucru' până seara, că i se eliberează soțu' și să nu vadă… Să nu vadă deranj când vine acasă.

Am remarcat o nouă ezitare la el și m-am decis să-mi dau osteneala de a afla ce vrea să ascundă.

— Domnule Tănase, nu sunteți sincer, am zis. A încercat să protesteze, dar nu i-am dat răgaz.

— Dacă se va dovedi aceasta, și vă asigur că adevărul iese întotdeauna la suprafață, veți fi pedepsit pentru mărturie mincinoasă! Gândiți-vă puțin, am adăugat persuasiv, în ce implicații intrați încercând să acoperiți

o criminală…

— Criminală?! a sărit el uluit.

— Ai auzit bine! a confirmat Dan.

— Da' nu se poate! Nu-i posibil…

— Lasă pe seama noastră aprecierea faptelor dumneata limitează-te numai la relatarea lor!

— Cum să vă spun…? M-a chemat la dânsa și mi-a spus că vrea să-și renoveze studioul. După ce ne-am învoit la preț, eu m-am apucat să-l desfac, iar ea s-a dus să cumpere stofa pentru față. De fapt, stofa studioului era bună și dacă ar fi spălat-o se făcea ca nouă.

Când am dat jos stofa de pe studio și m-am apucat să scot pânza de sac pentru a aduna lâna, s-a înapoiat și ea acasă. Mi-a arătat materialul ce-l cumpărase. Era îngrozitor de urât, dar i-am spus că-i foarte frumos… De ce să-i stric chefu', dacă așa-i era gustu'? ne-a luat el drept martori ai diplomației sale.

Am făcut un gest de aprobare și, totodată, de îndemnare la continuarea relatării.

— În timp ce adunam lâna de pe arcuri am văzut că, pe anumite porțiuni, este roșcată. Când m-am uitat mai bine, mi-am dat seama că este pătată de sânge. Atunci cucoana, care privise tot timpul cum lucrez, mi-a spus să aștept, deoarece vrea să înlocuiască o parte din lână. Revenind după câteva minute, a adus o față de pernă plină cu lână curată. Când mi-a dat-o, mi-a spus că a

provocat un avort la o pacientă și nu vrea s-o afle soțul ei, că face scandal. Atunci am întrebat-o când îi eliberează soțul și mi-a zis că în ziua aceea chiar, la ora șapte seara.

— În ce zonă era lâna îmbibată cu sânge?

— Jos, cam acolo de unde încep picioarele unui om întins în pat.

— De ce ați încercat să ascundeți faptul că patul era pătat cu sânge? l-am verificat, deși nu sunt revizor contabil.

— Pentru că m-a rugat clienta mea să-mi țin gura. Eu sunt om serios și nu umblu să fac rău nimănui… în definitiv, ce treabă aveam eu c-a făcut avort unei femei? Că, acu' să rămână între noi, și eu am dus-o o dată pe nevastă-mea să dea plodu' afară… Asta mai demult, când încă nu m-a părăsit ca să se-ncurce cu-n tâmpit de cizmar… De altfel, dacă nu mă puneați dumneavoastră să-mi amintesc eu și uitasem de toată povestea asta.

Dacă n-ar fi mirosit atât de tare a doagă de butoi, zău că mi-ar fi fost foarte simpatic. Îmi plăcea mai ales felul în care, stingherit, încerca să acopere cu piciorul drept, prin al cărui ciorap evada degetul gros, laba goală a celuilalt. Unde era Charlot[17] să-nvețe un truc a-ntâia!

---

[17] Micul vagabond sau Vagabondul sau Charlot a fost cel mai memorabil personaj de pe marele ecran al actorului britanic Charlie Chaplin și o emblemă a cinematografiei mondiale în epoca filmului mut. Micul vagabond este, de

— Spuneți-mi, ați schimbat toată lâna studioului?

— Aș! Cum o să schimb toată lâna patului numai cu două kile? Am schimbat-o numai pe aia de la suprafață, unde se vedea mai mult.

— Era pătată și lemnăria studioului?

— Da, da' am răzuit-o cu rindeaua.

Mi s-a făcut milă de manevrele ce le făcea cu piciorul desculț. Dacă se alegea cu un guturai, ar fi fost în stare să se dreagă cu țuică fiartă.

— Vă rog să vă îmbrăcați. Trebuie să facem o mică plimbare.

— Unde? s-a speriat el.

— Îmbracă-te, ia-ți sculele și nu te neliniști. Vii repede înapoi! l-a domolit Dan.

*

Un sfert de oră mai târziu, am intrat în sufrageria masezei și l-am dus spre camera copiilor, din stânga.

— Asta-i studioul pe care l-ați refăcut? am zis, pentru a-i verifica seriozitatea, arătându-i patul vopsit în bleu.

— Nuuu! Era unu' furniruit.

— O fi ăsta? l-am consultat, arătându-i studioul din camera cu fereastra spre stradă.

— Asta-i! a zis, după ce a înlăturat husa din mătase și a privit stofa.

---

asemenea, titlul unui film mut cu Chaplin, pe care Chaplin l-a scris și regizat în 1915.

— În regulă. Vă rog să-i scoateți fața!

— Cum, adică să stric patu'? a protestat surprins.

I-am explicat că nu avem altă soluție, iar în ceea ce privește deteriorarea mobilei, îmi asum întreaga răspundere.

Câteva minute mai târziu, când stofa era înlăturată, m-am apropiat și am examinat lâna. Am îndepărtat stratul de deasupra și am prelevat câteva mostre, pe care le-am vârât într-o pungă din masă plastică.

— E în regulă. Putem pleca! am stabilit, apreciind că mi-am atins scopul propus.

*

— Treci mâine dimineață pe aici și-ți dau rezultatul, mi-a spus locotenentul Șerban Cocea, șeful laboratorului nostru de chimie, după ce i-am povestit cam ce-ar trebui să facă cu săculețul de lână.

— Perfect! Deci aștept să mi-l dai acum, am făcut pe prostul.

— Fie! Vino peste două ore… a consimțit el, oftând dezgustat.

— Hura! E recreație și – în sfârșit! – putem mânca o fripturică cu cartofi prăjiți, s-a înveselit Dan.

— De acord! am aprobat spontan.

*

— Cum e, Șerbănică? am întrebat, cu foamea potolită.

— Vechimea sângelui este de patru-cinci, ani, așa că

să nu-mi ceri să-ți spun prea multe, m-a avertizat, dar, fiind băiat bun, s-a abținut să-mi arate cartonașul galben.

— De ce natură? Menstrual sau arterial?

— Arterial.

— Grupa sanguină?

— Nu mai poate fi determinată! Recoltarea-i prea veche.

— Multe mulțumiri. Oricum mi-ai spus esențialul.

— Hai să ne punem pe treabă! a zis Dan, entuziasmat, după ce-am părăsit laboratorul.

— E aproape nouă seara, i-am reamintit. Cum nu suntem prevăzuți cu vedere de pisică, s-o lăsăm pe mâine.

Capitolul XXVII
Încercăm să-l dibuim pe arestat

A doua zi dimineața, m-am înființat la Inspectorat. Ieri seară, când m-am despărțit de Dan, stabilisem că n-ar strica să mai discutăm un pic cu Silvia Tomescu, înainte de a aprofunda dispariția soțului ei.

— Telefonez să ne-o trimită? a întrebat Dan, când m-a văzut intrând în birou.

Am aprobat.

Mai înainte de a apuca să formez numărul de telefon

al arestului, s-a auzit o bătaie în ușă.

— Să trăiți! ne-a salutat un subofițer de la Circulație. Am primit ordin să-l aduc la dumneavoastră pe șoferul Gheorghe Rădoi.

M-am uitat la Dan întrebător și el mi-a răspuns în același fel.

— Ăsta cine o mai fi?

— Nu știu. Tovarășul colonel Iordache mi-a ordonat să-l aduc la dumneavoastră și m-am conformat, a spus subofițerul, ridicând din umeri ca un elev prins cu lecția neînvățată…

— Adu-l!… Poate aflăm… am glumit.

Bărbatul care a fost introdus în birou era corpolent, avea în jur de patruzeci și cinci de ani și ochii de culoare deschisă. După ce și-a scos pălăria vânătorească, și a început s-o învârtească stingherit între mâini, am văzut că era chel ca un bec.

— Cu ce ocazie la noi?

— Știți sunt șoferul autobuzului…

— Luați loc, l-am invitat, reamintindu-mi de solicitarea ce-o făcusem Circulației. Deci dumneavoastră sunteți șoferul care a alimentat cu benzină autocamionul staționat, în noaptea de 19 aprilie, în fața Academiei militare?

A aprobat, clipind emoționat.

— Cine era șoferul pe care l-ați scos din impas?

— Nu știu! Mi-a făcut semn să opresc și mi-a cerut să-i dau câțiva litri de benzină… Asta a fost tot! Noi, șoferii, ne ajutăm întotdeauna…

— Sunteți sigur că nu-l cunoașteți? a intervenit Dan.

— Bineînțeles, altfel ce interes aș avea să nu vă spun…

— N-am intenția să vă întreb de unde aveți atât de multă benzină, încât s-o puteți ceda și altora, dar nu-i exclus să mă răzgândesc! Însă nu despre asta e vorba, am spus, făcând cu palma întoarsă un gest de îngăduință. La întâlnirea dintre dumneavoastră și șoferul autocamionului a mai asistat o persoană. Înțelegeți?

Și-a clătinat capul.

— Persoana menționată ne-a relatat că v-ați strâns în brațe și vă tutuiați, am adăugat.

A tăcut și a coborât privirea.

— Tovarășe căpitan, poate că are o eclipsă de memorie. Până la trecerea amneziei, n-ar fi cazul să-i lăsăm un răgaz de gândire… la arest? m-a consultat Dan, cu bunăvoință.

— Vă spun adevărul! s-a precipitat șoferul. Știți solidaritatea șoferilor…

— Cunoaștem, cunoaștem povestea! i-am scurtat-o. Cum se numește și unde lucrează?

— Se numește Gogu Ilie și lucrează la baza de aprovizionare din Cluj.

— De unde vă cunoașteți?

— Păi am fost colegi… că și eu am lucrat la Cluj, înainte de a mă stabili în Capitală.

— La ce oră v-ați întâlnit?

— În jurul orei zece.

— Cine mai era cu el în mașină?

— Cred că o femeie… Știți, cabina nu era luminată, iar strada și mai puțin…

— Puteți pleca, l-a concediat Dan, după ce am răspuns afirmativ la întrebarea privirii lui. Dar, dacă nu ați spus adevărul, veți reveni… și nu veți pleca atât de repede!

— Zău că v-am spus adevărul, a zis, ridicându-se de pe scaun și pornind spre ușă. Mai înainte de a pune mâna pe clanță s-a întors și a întrebat: Ce-a făcut de-i urmăriți? Un accident?

— Vrem să-i cerem niște relații, l-am liniștit, deși nu eram sigur că rolul jucat de șoferul autocamionului îi va conferi numai calitatea de martor.

*

— Dane, să vină inculpata, am spus când am rămas singuri. Apoi, în timp ce el chema arestul, am sunat și eu la Circulație. I-am rugat să mi-l găsească pe Gogu Ilie.

Când a intrat în birou, am remarcat că starea de apatie și neliniște se accentuaseră. Mi-am spus că mustrările

de conștiință au început să-i tulbure somnul.

— Vreau să discutăm situația soțului dumitale, am anunțat-o. Te rog să ne relatezi din nou felul în care a fost arestat.

Și-a repetat povestea, fără să se abată nici cu o iotă de la precedenta depoziție.

— Acum te rog să ne spui ce s-a întâmplat cu o zi mai înainte de producerea arestării.

— Am stat la prăvălie până la șapte seara, când am închis-o și m-am întors acasă. O oră mai târziu, Niculae a spus că pleacă la piață pentru a cumpăra marfa ce ne trebuia a doua zi. Când l-am întrebat de ce pleacă atât de devreme mi-a zis că, mai înainte de a se duce la piață, trebuie să treacă și pe la unchiul lui…

— Numele acestuia?

— Ștefan Tomescu.

Am aprobat. Îl audiasem deja.

— … S-a înapoiat pe la două noaptea și s-a culcat, a continuat. A doua zi dimineața, așa cum v-am spus, au dat buzna peste noi tovarășii care l-au arestat.

— Ai avut vreo discuție cu soțul tău când a venit acasă?

— Nu, deși venise târziu și mirosea a băutură. Nu i-am spus nimic, deoarece mă temeam să nu-mi trezesc copiii.

— Nu te-ai gândit că și-ar fi putut petrece noaptea cu

o femeie? am tatonat.

— Nu sunt geloasă, ca alte femei… Dacă se ducea la alta, cu atât mai bine pentru mine… mă lăsa în pace.

Mi-am spus că raționamentul ei este în concordanță cu declarația nepotului soțului ei. Era frigidă.

— Ce-ai făcut după ce l-ai adus pe nașul dumitale, Niculae Vornicu, acasă?

— Am plecat la prăvălie și mi-am văzut de negustorie până la ora cinci după amiază, când am închis și am revenit acasă.

— După ce te-ai înapoiat acasă, ai mai ieșit în oraș?

— Nu. Am pus casa în ordine, după deranjul ce-l făcuseră tovarășii, și m-am ocupat de copii.

— Vasile, nepotul dumitale, când a venit acasă?

— Imediat după ora cinci, ca de obicei.

— Dacă am reținut bine, din discuția noastră anterioară, temându-te să nu împărtășești soarta soțului dumitale, n-ai mai făcut demersuri pentru a afla ce s-a întâmplat cu el. Așa este?

M-a aprobat.

— În această situație, este firesc să nu cunoască durata condamnării și locul de detenție al soțului ei, o scuză Dan, dovedindu-se, ca întotdeauna, a fi un băiat bun și săritor la nevoie.

— Așa-i, confirmă ea. Deși poate gândiți că a fost urât din partea mea, să știți că n-am avut încotro. Pe de-o

parte intervenția mea n-ar fi putut să-l scoată din închisoare, iar pe de alta nu puteam să risc și libertatea mea. Nu puteam să-mi las copiii pe drumuri.

Am făcut un gest din care rezulta că am terminat audierea. Când a dat să se ridice de pe scaun, am întrebat cu autoritate:

— Atunci cum ai putut să-i organizezi evadarea de pe urma căreia a fost împușcat de paznicii închisorii?

S-a reașezat pe scaun, având grijă să refuze un rendez-vous între privirile noastre.

— De unde știi că a fost condamnat la cincisprezece ani?!

— Cum ai aflat că s-a spânzurat în închisoare?! m-a completat Dan.

S-a uitat la noi cu o privire iscoditoare și, jenată, a explicat:

— Mi-a fost teamă de bârfa vecinilor mei… N-am vrut să se clevetească că mi-am abandonat soțul… Când mă întrebau ce mai știu despre el, le spuneam tot ce-mi trecea prin cap, numai să mă lase în pace…

Ar fi fost cazul să-i trag un oftat de ciudă, dar m-am stăpânit. Mi-am amintit la timp că am mai întâlnit eu criminali care știau să evite cursele, să găsească răspunsuri și explicații ce le permiteau să-mi alunece din mână ca peștii prin apă, ceea ce nu m-a împiedicat ca până la urmă să-i expediez acolo unde le era locul.

— Când au venit cei patru bărbați care l-au arestat pe soțul dumitale, v-au găsit în dormitor?

— Da. Ne-am trezit când băteau cu pumnii în ușă și ne strigau să deschidem că altfel o sparg.

— Cine a descuiat ușa?

— Eu, deoarece n-a trebuit decât să iau capotul pe mine. Niculae, de spaimă, nici nu mai reușea să nimerească în pantaloni.

— Au început percheziția de îndată ce-au intrat ori mai întâi au explicat ce vor?

— Nu știu. Pe mine m-au scos imediat în curte.

— A durat mult?

— Nu pot aprecia. Datorită faptului că eram îmbrăcată subțire și afară era rece, mi s-a părut că au trecut ore întregi, se eschivă ea.

— Cum explici faptul că s-au limitat numai la percheziționarea camerei voastre?

— Eu știu? s-a mirat ea. Probabil că descoperind ce căutau în dormitorul nostru, n-au mai avut de ce să-și piardă timpul prin celelalte încăperi.

Am dat din cap pentru a-i dovedi că apreciez cum se cuvine logica presupunerii ei. Am lăsat să se scurgă o pauză mai mare, pentru a-i da impresia că m-a făcut knock out, și am întrebat:

— Dacă dumneata ai fost scoasă din casă, de ce n-au făcut același lucru și cu copiii?!

M-a privit dezorientată și, cu o pudoare pe care n-am bănuit-o, a început să-și întindă fusta peste genunchi.

— Probabil, văzându-i cum dorm, le-o fi fost milă să-i deștepte din somn, a spus, după ce a avut grijă să se gândească bine.

— Cum vine asta? Năvălesc patru oameni în casă, după ce în prealabil au bătut în ușă de s-o spargă, și copiii continuă totuși să mai doarmă?! Nu ți se pare că-i prea neverosimil?

— Ce să vă spun?… Așa s-au petrecut lucrurile… I-am deșteptat când am plecat să-l chem pe nașul nostru.

— Ce-ai făcut cu cei douăzeci de mii de lei primiți de soțul dumitale de la Zoița Vlase?

— După arestarea lui Niculae, n-am găsit niciun ban în casă.

— Atunci de ce te-ai angajat să-i restitui bătrânei banii?

— M-am temut că, dacă reclamă la miliție, Niculae va primi o pedeapsă suplimentară.

— Ascultă… am spus, făcând o pauză, de ce ți-ai ucis soțul?!

— Eu?! Vai de păcatele mele… Dar cum v-ați gândit la așa ceva?… Eu să-l omor pe tatăl copiilor mei?! a protestat, izbucnind într-un hohot de plâns foarte convingător.

— Fără teatru! Răspunde!

— Nu-i adevărat! Nu l-am omorât eu, ci ăia care l-au arestat… Acum vreți să mă scoateți pe mine vinovată de ce-au făcut ăia! a ridicat tonul indignată.

— Ia uită-te, dom'le ce tupeu?! s-a revoltat Dan.

I-am făcut semn să-și păstreze calmul și am continuat.

— Degeaba negi. Știm că l-ai omorât! De ce-ai făcut-o?

— E o minciună! Nu l-am omorât! s-a enervat ea.

— De ce a fost scăldat în sânge patul în care dormea soțul tău?

— Ah! V-a povestit tapițerul… păru ea să se dumirească. S-a pătat cu sânge când am provocat un chiuretaj… După avortare, pacienta a avut o hemoragie.

— Cine-i femeia căreia i-ai făcut chiuretajul?

— Ce-s proastă să vă spun? N-am chef să mă las înfundată și mai mult!

— Și dacă am să-ți spun că am stabilit apartenența sângelui care a pătat patul? Nu provenea de la un avort, ci din circulația arterială!

— Nu-i adevărat! E o minci… a început enervată.

— Ajunge! am oprit-o și i-am făcut semn lui Dan s-o predea subofițerului de la arest.

— Are un tupeu formidabil! a bombănit mânios Dan.

— Să ne facem meseria! am zis dezgustat, săltându-mă din scaun.

*

În timp ce Dan descuia broasca, am privit cu gândul aiurea firmulița „Atenționе! Câine rău!”, prinsă pe poartă.

— De unde începem? m-a readus Dan pe pământ, când am intrat în curte.

— De unde ne aflăm… am zis, începând să privesc cu atenție pavajul curții.

Operația privirii la asfalt s-a terminat repede. Culoarea uniformă a căptușelii de bitum indica cu certitudine că după turnarea acesteia nu s-au mai făcut săpături, respectiv refaceri ale pavajului.

Ajungând în dosul casei, m-am uitat la chepengul pivniței și m-am dus spre magazia unde fuseseră dosite obiectele jefuite. Din pragul ușii, am măturat cu privirea acoperișul și pereții din scânduri. N-am insistat prea mult asupra lor. Erau prea subțiri pentru a merita să-i bag în seamă. De altfel, recunosc, venisem cu idei preconcepute. Atât eu, cât și Dan ne-am concentrat toată atenția asupra pământului bătătorit și plin de așchii de lemn. După ce-am cercetat terenul palmă cu palmă, inclusiv cel acoperit cu lemne de foc, și cărbuni, am ieșit în curte.

Pentru că tot mă aflam lângă pivniță, n-am rezistat tentației de a-i mai face o vizită. Am aprins lanterna și m-am uitat în mod special la zidurile din cărămidă și la treptele scării.

— Acum putem trece la cercetarea locuinței! am decis, când am revenit în curte.

După ce-am intrat în casă, mai bine de două ore am cercetat fiecare centimetru pătrat de suprafață, de la acoperișul din tablă și până la pardoseala de scânduri a locuinței. N-am descoperit nicio ascunzătoare, fie în pereți, fie sub dușumea.

Descurajați, ne-am oprit în camera unde se afla studioul desfăcut de tapițer. Eu m-am așezat pe un colț al acestuia, iar Dan pe toaletă. Îngânduraţi, ne priveam unul pe celălalt, ca prin geam, fără să ne vedem!

— Dacă nu găsim cadavrul lui Tomescu, suntem la fel ca înainte de a fi aflat de bizara lui dispariție… a mormăit Dan.

Am dat din cap. Ca să poți acuza pe cineva de un omor, în primul rând ai nevoie de subiectul încriminării, adică cadavrul victimei.

— Va trebui să-l găsim, Dane.

— Și dacă imaginația ne joacă o festă? În afara presupunerilor, singura probă materială ne este furnizată de urmele de sânge din somiera studioului, dar și acest element este discutabil! De îndată ce nu s-a putut stabili grupa sanguină, cu derivatele ei, nu putem demonstra că a aparținut dispărutului! a zis, jucându-se plictisit cu niște fiole scoase dintr-un sertar al toaletei pe care stătea.

— Dane, aș vrea să fii convins că nu batem câmpii. Deși n-avem dovezi pentru incriminare, posedăm niște informații care întăresc, care justifică pe deplin prezumțiile noastre. Unu la mână, deși autorii percheziției au făcut o hărmălaie teribilă, conform spuselor Silviei Tomescu, vecinii n-au auzit nimic, iar copiii au continuat să-și vadă de somn. Doi la mână, toată povestea s-a petrecut între orele șase fără un sfert, când a plecat de acasă nepotul dispărutului, și șase, când a fost sculat din somn Nicolae Vornicu. Dacă necunoscuții care l-au ridicat pe Niculae Tomescu au năvălit în casă la cinci minute după plecarea nepotului, iar inculpatei i-au trebuit încă cinci minute pentru a se îmbrăca și a-și deștepta copiii din somn, și alte cinci minute pentru a se duce la nașul ei să-i anunțe evenimentul, rezultă că am intrat în criza de timp. Prin urmare, când s-a putut produce descinderea? Chiar dacă s-ar fi descoperit din primul moment corpul delict, percheziția trebuia continuată până la capăt, pentru a se stabili dacă nu mai există și altele, similare. Dacă ai uitat că o astfel de acțiune se încheie printr-un proces verbal, îți reamintesc eu! Așa cum reamintesc și faptul că o descindere, oricât ar fi ea de superficială, necesită cel puțin o jumătate de oră. Deci?

M-a aprobat și am continuat:

— Trei la mână – și de fapt aici apare esențialul! –, de

îndată ce acțiunea n-a fost consemnată nici în evidențele noastre, nici ale Securității, e clar că n-a existat! Patru la mână, acum ești liber să adaugi și celelalte elemente. Cum ar fi dispariția lui Niculae Tomescu, dispariția banilor Zoiței Vlase și, eventual, urmele de sânge din somieră, am zis, bătând cu mâna studioul pe care eram așezat.

Foarte atent la fiolele pe care le arunca cu o mână și le prindea cu cealaltă, a catadicsit să spună:

— Dacă Bobby Fischer[18] ar afla câte mofturi, câte nazuri știu judecătorii noștri să facă… de invidie, ar fi în stare să-și mănânce pumnii, până la umeri… Crezi că ai să-i poți convinge să digere raționamente, în locul probelor materiale?

— Crezi că ești plătit pentru a da reprezentații de circ?!… Lasă dracului fiolele alea nenorocite! am zis, ridicându-mă și smucindu-i-le furios din mână.

— Hei! Înăbuși critica de jos în sus? s-a mirat, țintuindu-mă cu azurul ochilor săi șireți.

— Trebuie să-l găsim Dane. Sunt convins că a fost ucis, mi-am revenit.

— Unde? În casă, ai văzut, nu poate fi. Dacă l-a îndepărtat din casă, după patru ani, nu văd cum l-am

---

[18] Robert (Bobby) James Fischer (n. 9 martie 1943, Chicago, Illinois, SUA – d. 17 ianuarie 2008, Reykjavík, Islanda) a fost un jucător de șah american, al unsprezecelea campion mondial (1972–1975).

mai putea găsi.

— Unde putea să-l ducă...? Și mai ales, cum? Omorul s-a petrecut între orele două noaptea, când victima a venit acasă, și șase dimineața, când l-a adus la ea pe Vornicu. Într-un astfel de interval; când străzile sunt goale, ar fi fost imposibil să nu atragă atenția vreunui subofițer de la Pază.

— Dacă-l înfășura într-un covor?

— Cu atât mai mult ar fi stârnit curiozitatea… Nu-i o oră când se cumpără sau se duc la curățat covoare. Și apoi, admițând o astfel de ipoteză, cine a ajutat-o?

— Un complice… Să zicem un concubin. S-au mai văzut cazuri de astea!

— Nu se lipește! E frigidă.

— Eu am mai cunoscut niște situații cu femei frigide, care, în afară de soț, aveau pe lângă casă și niscaiva amanți!

— Modul de operare din strada General Demostene demonstrează că preferă să „lucreze" singură.

— Ceea ce n-a împiedicat-o să-și găsească un complice, fie și involuntar. Să zicem involuntar, deoarece încă n-am stabilit cu precizie rolul șoferului de autocamion.

— Să admitem că ai dreptate. Cum s-a debarasat de cadavru?

— Mai întâi victima a fost transportată lângă poartă,

apoi complicele și-a adus vehicolul în fața casei. Au verificat să nu fie nimeni pe stradă și zdup cu el în mașină. În rest, o groapă săpată în prealabil, o fântână părăsită, un lac… Ce știu eu?

M-am uitat la el, încercând să-mi imaginez scena.

— Dacă nu-ți convine povestea cu complicele-concubin, ia-o în considerare pe cea a complicelui plătit, doar avea la dispoziție banii Zoiței Vlase, a adăugat, cu indiferența unui șofer de autobuz, care pleacă din stație deși călătorii continuă să se urce și mașina-i goală.

— Nu pot admite varianta ta, Dane, m-am decis. Ai ales-o pe cea mai nefavorabilă! Dacă o acreditățm, trebuie să sistăm cercetarea… Și încă n-avem motive să ne dăm bătuți!…

— Șefu', aici nu-i vorba de ce ne convine ori nu. Un fapt împlinit e un fapt împlinit! Dacă victima a fost scoasă din casă, nu ne mai rămâne decât să cercetăm lista cadavrelor neidentificate în perioada respectivă. Această pistă ar putea conduce la un rezultat, dar numai cu condiția ca victima să fi fost abandonată la vedere. Ceea ce mi se pare puțin probabil. Pentru orice eventualitate, eu zic că am putea încerca.

— De acord, dar mai la urmă, am spus, mai înainte de a avea timp să-l aprob, deoarece am simțit că-mi intră în funcțiune creierul auxiliar, de detectiv. Cred că victima se află aici.

— O luăm de la început? a oftat.

— N-a avut când să-l scoată din casă…

— La această afirmație s-ar putea vulcaniza și câteva argumente?

— Omorul nu s-a putut comite mai înainte ca victima să fi adormit, altfel, în stare de veghe fiind, nu s-ar fi lăsat ucis ca o muscă.

— Ar fi absurd să gândim altfel. Dar ce-i cu asta?

— Deci după ora două și jumătate, să zicem trei.

— Să admitem ora trei.

— După cât sânge s-a îmbibat în studio, cât timp o fi zăcut victima?

— E greu de spus, deoarece avem de-a face cu o funcție de funcție. Nu cunoaștem nici natura armei, nici a rănii. Dacă i s-au secționat carotidele, ajungea și jumătate de oră. Dacă a fost înjunghiat, și decesul sau fenomenul de coagulare s-au instalat cu întârziere, chiar și patruzeci și opt de ore. Așa că…? a ridicat din umeri.

— În ceea ce privește arma, aș merge pe varianta toporului că prea l-a mânuit bine dincolo, în strada General Demostene.

— Exclus! Punctul central al petei se află în a doua treime. În consecință, ar fi mai corect să vorbim de o înjunghiere în regiunea abdominală! a spus cu convingere.

Acest amănunt îmi scăpase. Deși nu-l văzusem

niciodată pe Niculae Tomescu, mi l-am imaginat numai în situația în care se aflase profesoara Marieta Stanciu. Ideea sugerată de Dan, deși logică, nu concorda cu modul în care vedeam eu lucrurile.

— Ajută-mă să întorc studioul, am zis, ridicându-mă și trăgându-l afară din stativul său.

Când l-am întors atât cât să pot privi latura dinspre perete, i-am făcut semn să-mi urmeze exemplul.

— Pricepi?

— Ai dreptate! Studioul are două fețe laterale. Dacă se așază invers, partea inferioară poate desemna locul unde a stat capul victimei, a aprobat.

— În regulă. Acum, admițând că a primit aceleași lovituri ca și celelalte două victime, cât crezi că a zăcut Niculae Tomescu în pat?

— Cel puțin două ore.

— Perfect. Așa apreciez și eu. În concluzie, victima este ucisă la ora trei dimineața și zace în pat până la ora cinci…

— La cinci se scoală nepotul și la șase fără un sfert pleacă. Între șase fără un sfert și șase, urmează regizarea percheziției, deșteptarea copiilor și aducerea lui Vornicu. Așa-i? îmi prinse el raționamentul.

— Întocmai! N-a avut când și cum să se debaraseze de victimă!

— După cum ai așezat mozaicul, înainte de ora cinci

cu atât mai puțin ar fi putut să deplaseze victima, deoarece și-ar fi asumat riscul de a-l deștepta pe nepot. Raționamentul e corect, recunosc. Recunosc, însă nu mă pot împiedica să-ți atrag atenția asupra unei omisiuni. Una singură, dar capabilă să-ți demoleze tot eșafodajul.

— Te înșeli, Dane! Vasile Tomescu n-a putut să-i fie complice! Disputa care s-a declarat între ei, aproape imediat după „arestare", exclude posibilitatea unei convenții anterioare. De genul celor care apar între făptașii la comiterea unui omor. Ca să nu mai vorbim de faptul că nepotul n-ar fi beneficiat în niciun fel de dispariția victimei, din contră.

— Admițând că prezumțiile tale sunt corecte, rezultă că victima a continuat să zacă în pat până la ora șase fără un sfert, când a plecat nepotul Și?

— În sfertul de oră care a urmat, până l-a chemat pe Vornicu, l-a dosit undeva… în pivniță, în magazie, într-un garderob…

— Deci a obținut un răgaz de maximum trei zile, care i-a permis să găsească posibilitatea de a-l îndepărta definitiv din casă.

— Exclus! După ce a atras asupra ei atenția întregii străzi, prin povestea pe care a lansat-o, nu-și mai putea asuma riscul de a se lăsa văzută cărând un cufăr sau un balot mare.

— Bine. Fie, e aici! Da' unde?

Nu i-am răspuns. Reîncepusem, pentru a nu știu câta oară, să mă transpun în situația criminalei, încercând să stabilesc cum aș fi procedat eu în situația ei. Habar n-am cât timp mi-am stors creierii, jucându-mă cu fiolele luate de la Dan.

Am ridicat privirea de la el. Se uita la mine amuzat. Pentru a nu-i da satisfacția de a mă fi prins pe picior greșit, m-am apucat, cu toată seriozitatea să mă prefac că descifrez inscripțiile de pe fiole.

— Morfină! am strigat, zvâcnind în picioare. De unde le-ai scos?!

Mai întâi i-a înțepenit zâmbetul, apoi a sărit și a început să tragă de sertarele toaletei. Pe al treilea l-a scos complet și l-a pus pe masă.

În afară de două seringi și a unor medicamente fără regim special, am numărat șaizeci și două de fiole cu morfină.

Marea șansă a nasului meu a fost că era instalat într-o poziție prea inabordabilă pentru a-l putea prinde cu dinții. Altfel, zău, mi-l mâncam de necaz. După câtă bătaie de cap aveam, numai o afacere cu stupefiante îmi mai lipsea!

— Consum propriu sau trafic? a întrebat Dan.

L-am privit cu atâta bunăvoință, încât a priceput că-i mai sănătos să mă lase în pace. Și m-a lăsat. Dar nu prea mult.

— Hai să apelăm la un câine polițist, a propus.

— Felicitări! am exclamat disprețuitor. Unde ai mai auzit ca un câine de serviciu să poată adulmeca urme cu o vechime de patru ani?!

— Hm… Câine! am gândit indignat. Ce chestie! Câine?… Câine, câine… Brusc, am simțit cum mi se înfierbântă creierul.

— Ce s-a întâmplat? a zis Dan, sesizând probabil o schimbare în fizionomia mea.

— Dane, rămâi aici! Mă întorc imediat… am spus zbughind-o pe ușă, afară.

Am traversat strada și am sunat la ușa Miei Mavrodin. Când mi-a deschis ușa, s-a arătat foarte bucuroasă de vizita mea. La fel și spițo-pechinezul ei, după cum sărea și dădea din coadă. N-am remarcat nici că avea pleoapele cu mult mai albastre decât ochii, și nu-i stătea deloc rău, și nici că purta un capot suficient de transparent pentru a-și putea reliefa în cele mai bune condiții geografia anatomică. Deși trebuie să admit că silueta ei era proiectată și construită după standardul utilizat la concursurile de Miss Univers.

— Doamnă Mavrodin, vă rog să mă scuzați că vă deranjez din nou…

— De ce vă scuzați? Vizita dumneavoastră îmi face multă plăcere. Vă rog să poftiți în casă, m-a întrerupt, cu fața numai zâmbet, deschizând ușa larg.

— Sunt dezolat că nu pot sta mai mult cu dumneavoastră. Sunt deosebit de grăbit… Știți serviciul…

— Și tocmai primisem o sticlă de coniac Metaxa… s-a arătat dezamăgită.

— Sunteți prea amabilă… Cu cea mai mare plăcere, la proxima ocazie, am spus pentru a nu o vexa[19] cu un refuz net.

Constatând că angajamentul meu i-a readus buna dispoziție, am trecut la subiect.

— Cu privire la câinele familiei Tomescu, ați putea să-mi precizați când a fost otrăvit?

— La vreo săptămână după arestarea domnului Tomescu.

— Era un câine gălăgios? Obișnuia să urle?

— Nu, era cumințel săracul… A început să urle pentru că era neglijat. Sărmanul, era înfometat.

— S-a mai întâmplat să-și manifeste foamea prin urlete și înainte de arestarea vecinului dumneavoastră?

— Nuuu… Niciodată!

Cum aflasem ce mă interesa, i-am mulțumit și am plecat.

Ieșind în stradă, am făcut o vizită și vecinei al cărui copil fusese mușcat de javra care-mi reținuse atenția.

---

[19] A răni pe cineva în amorul său propriu; a jigni, a ofensa.

I-am pus cam aceleași întrebări ca și doamnei Mavrodin, iar răspunsurile ei n-au diferit de ale frumoasei de peste drum.

Revenind în casa familiei Tomescu, i-am spus lui Dan să încuie și să vină cu mine.

*

Vasile Tomescu vindea fructe în fața unei tonete.

L-am luat de-o parte și i-am explicat ce aș vrea să știu.

— E adevărat. După arestarea unchiului meu, câinele a refuzat să mai mănânce, iar noaptea urla de să-ți iei lumea-n cap. Cred că din cauza asta a fost otrăvit de vecini.

— A mai urlat și înainte?

— În niciun caz așa cum a făcut-o în ultimele zile.

— Urla prin toată curtea sau avea un loc de predilecție?

— Pe dracu! Parcă avea ceva cu mine. Mi se proptea sub fereastră și urla până mă scula din somn. Eu îl goneam și el revenea. Dacă n-aș fi știut că unchiul meu ținea mult la el, cred că l-aș fi otrăvit chiar eu… Vă dați seama ce înseamnă să nu fii lăsat să dormi după o zi de muncă?

— Stătea chiar sub fereastra dumitale?

— Da. Pe chepengul de lemn al pivniței. Probabil că nu-i plăcea umezeala…

Aflasem tot ce mă interesa.

Capitolul XXVIII
„Dispărutul”

Mai înainte de a coborî în pivniță, am scos un bec de la o lampă din casă.

După ce Dan l-a înșurubat în fasungul care atârna din tavan, am răsucit întrerupătorul și pivnița s-a luminat cu mult mai bine decât am fi putut noi s-o facem cu ajutorul lanternelor.

Ne-am apucat de treabă. Am început cu peretele din stânga. Am aruncat o privire asupra raftului cu sticle goale și am început să examinez scoabele care-l ancorau în perete.

— După rugina și mucegaiul adunat pe ele, n-au mai fost mișcate din loc de zeci de ani, a zis Dan.

L-am aprobat și am trecut la peretele din fața ușii. Am privit cu atenție cărămizile. Uniformitatea culorii mortarului excludea posibilitatea unei rezidiri în ultimele decenii.

M-am dus către peretele din dreapta. Am privit putinile goale care-l sprijineau.

— Să le mutăm la peretele opus, am propus, punând mâna pe cea din vârful stivei.

Când am terminat transbordarea lor, am privit cărămizile peretelui. La fel ca și celelalte examinate mai

înainte, nu suferise nicio violare. Am coborât ochii spre baza zidului. M-am uitat la pământul acoperit cu așchii de lemn și l-am răzuit cu vârful pantofului.

— Dane, m-am decis, în magazie, lângă cărbuni, sunt două lopeți.

S-a întors și a pornit spre scara pivniței.

Un minut mai târziu, revenind cu sculele, ne-am scos hainele și ne-am pus pe săpat.

Abia după ce-am depășit adâncimea de jumătate de metru, am auzit lopata lovindu-se de un corp dur. Am început să scot pământul cu atenție mai mare și, curând, am văzut un calcaneu[20] îngălbenit, apoi toată partea osoasă a unei gambe de adult. M-am oprit. Eram edificat.

Când am ajuns în stradă, am deschis ușa mașinii și, fără să-i cer scuze lui Vartunian că-l scol din somn, am transmis trei mesaje prin radio-telefon: procurorului, medicului legist și miliției.

Cei chemați au venit în ordinea inversă apelului ce-l făcusem.

După ce-am arătat oamenilor trimiși de secție ce vreau de la ei, și s-au apucat să continue opera noastră de exhumare a rămășițelor victimei, a venit și doctorul Capolide. Când i-am spus despre ce-i vorba, a coborât

[20] Unul dintre cele două oase care formează călcâiul.

și el în pivniță pentru a asista munca subofițerilor.

Curând a apărut și procurorul Lupu.

— Cum de ai deprins atât de bine obiceiul de a-mi căuta de lucru exact cu cinci minute înainte de ora trei și jumătate, când îmi termin programul? s-a interesat el, afișând o mutră de parcă tocmai ar fi terminat de băut un litru de oțet, pe nerăsuflate.

— Prin perseverență și stoicism, deși nu sunt adeptul curentului Yoga, am zâmbit cu seninătate.

— De ce m-ai chemat? Iar ți s-a năzărit ceva? m-a repezit.

— Cam așa ceva. Hai în casă să stăm puțin de vorbă, am propus.

— Te ascult! m-a anunțat, pe un ton ce trebuia să demonstreze că n-are chef de glumă, pe când ne așezam în jurul mesei din sufragerie.

Am început să-i povestesc ce s-a întâmplat din momentul în care am vrut să stabilim cine va prelua tutela copiilor. Am continuat cu basmul arestării soțului criminalei și am terminat prin a-i spune cu ce se ocupă în momentul de față doctorul Capolide și subofițerii de la secția de miliție.

Din momentul în care am început să vorbesc, figura lui uscățivă, străjuită de un nas lung și subțire, ca un far maritim, a ilustrat în mod succesiv ce-i trecea prin cap în timp ce-mi depănam relatarea. De unde la început

dădea semne de nerăbdare și a încercat de mai multe ori să mă întrerupă, dar fără să aibă spor, a devenit atent, apoi s-a arătat intrigat. Când am terminat, părea mai groggy decât dacă i-ar fi proptit Joe Frazier[21] o dreaptă în bărbie.

Am tăcut amândoi, dar din motive diferite. Eu, terminându-mi programul de știri, încheiasem emisiunea, iar el nu putea s-o înceapă pe a sa, deoarece se părea că nu-și mai amintește unde a pus instrucțiunile pentru utilizarea coardelor vocale.

— E fantastic! a constatat, un minut sau două mai târziu, holbându-se la mine îngrozit.

— La cruzimea ei, de fiară dezlănțuită, trebuie să ținem seama și de perversitatea diabolică utilizată în acoperirea monstruoasei fapte. Dacă în dublul asasinat comis în strada General Demostene a beneficiat în primul rând de o condiție favorabilă, aceea că nu era cunoscută de nimeni, în cazul asasinării soțului ei a știut să și-o creeze singură. A început prin a colporta versiunea arestării lui Niculae Tomescu, și a continuat s-o întrețină atât prin anunțarea omorârii acestuia în

[21] Joseph William „Joe" Frazier (n. 12 ianuarie 1944, Beaufort, Carolina de Sud – d. 7 noiembrie 2011) a fost un campion mondial american de box, la categoria grea. Era poreclit Smokin' Joe („Joe, cel care dă gaz"). Înainte de a deveni profesionist, Frazier a fost campion olimpic de box amator (1964, Tokio), iar cele trei meciuri de box susținute împotriva lui Muhammad Ali (alias Cassius Clay) aparțin meciurilor clasice din istoria boxului.

închisoare, cât și prin scandalul făcut unui tutungiu din vecinătate, chipurile acesta fiind autorul denunțului. Prin aceste manevre a reușit să convingă întreaga stradă de autenticitatea versiunii ei. A reușit atât de bine, încât toți vecinii au crezut în arestarea victimei, deși nu asistase nimeni la ea. În această situație, era și firesc să nu sesizeze nimeni faptul că în realitate era vorba de o dispariție.

— Nu cred că băieții de la Securitate or să facă prea mult haz când or afla cum au fost împroșcați cu noroi, a zis Dan.

— Întrucât n-ar fi pentru prima oară când se încearcă denigrarea activității de siguranță a statului, probabil că vor ridica din umeri cu disprețul ce-l merită această calomniere mârșavă.

— Aș vrea să văd victima, a bâiguit Lupu, încă înspăimântat.

Deși cred că ar fi preferat să-i spun că am făcut o glumă sinistră, n-am putut să-i fac pe plac. M-am ridicat de pe scaun și i-am cerut să mă urmeze.

Când am coborât în pivniță, putinele pe care le deplasasem lângă raftul de la peretele din stânga erau acoperite cu pământul excavat de la baza zidului opus. Subofițerii se retrăseseră lângă scară, iar doctorul Capolide stătea pe movila de pământ și privea un craniu. După felul în care-l examina, dacă ar mai fi spus

și „to be or not to be, that is the question” aș fi putut să jur că recită primul vers al monologului lui Hamlet.

M-am apropiat cu Lupu de groapă și am privit scheletul care zăcea pe fundul ei.

— A fost aruncat cu fața în jos, de aceea are poziția chincită, cu picioarele mai sus decât umerii, a zis Capolide, din spatele nostru.

— Cauza? am întrebat, întorcându-mă spre el.

A oftat și mi-a făcut semn să mă apropii.

— Fractură craniană! a zis arătându-mi, deasupra urechii drepte, o spărtură lungă de circa cincisprezece centimetri și lată de vreo șapte. A fost provocată prin aplicarea unor lovituri multiple, cu o armă tăioasă și grea. Mai precis, un topor.

— Modul în care a fost cauzată moartea victimei îți amintește de vreun caz recent? a întrebat Lupu.

— Chiar ai nevoie de această precizare? i-a replicat Capolide, dezgustat.

— Cât de vechi ar putea fi omorul? am intervenit, chestie de tactică, pentru a-i împiedica să se ia la harță.

— Aproximativ, cinci ani. O dată mai exactă am să-ți pot furniza numai după examinarea științifică.

Îmi era suficient. Cinci ani puteau să fie și patru, ceea ce însemna că am de-a face cu scheletul persoanei „arestate”, nu cu vreun alt omor comis cine știe când, de cine știe cine!

— Când vrei să începem interogatoriul? m-am adresat lui Lupu.

— Ce întrebare e asta?! Acum, imediat! Să mergem! a strigat la mine, de parcă eu aș fi fost autorul asasinatului.

Capitolul XXIX
Elucidarea afacerii

La ora cinci și jumătate după amiază, inculpata stătea pe scaunul din fața noastră. În ciuda faptului că părea surmenată, avea pupilele foarte dilatate. Acum însă, după ce descoperisem fiolele cu morfină, știam care este adevărata cauză a anxietății ei. Începuse să-și facă efectul șocul de dezintoxicare la care o obliga detenția.

— Probabil că știi de ce te-am chemat? a atacat-o procurorul.

— Nu, a zis, ridicând din umeri.

— Unde ți-e soțul?

— Nu știu! A fost arestat în urmă cu aproape patru ani și de atunci…

Am stat cumințel și am lăsat-o să-și depene basmul pe care ni-l plasase și nouă, mie și lui Dan. Avea o memorie formidabilă! Și-a repetat povestea ad litteram cu depozițiile anterioare, inclusiv intonația și mimica. Dacă fabricile cu renume în producția de magnetofoane

s-ar fi decis să realizeze o aparatură superioară, într-adevăr de high fidelity, aș fi fost gata să-i ajut, sugerându-le ideea de a trece pe la mine pentru a audia performanțele atinse de clienta noastră.

— Nu minți! a zis Dan, întrerupându-mi meditația, ceea ce a influențat negativ buna-mi intenție de-a contribui la realizarea unei revoluții în tehnica înregistrării și redării sunetelor pe bandă magnetică.

— Dar nu mint… V-am spus cu exactitate ce s-a întâmplat în ziua aceea, când a fost arestat Niculae…

— Vreau adevărul! a cerut și Lupu.

— Dar v-am povestit…

— Multe… numai adevărul ba! am zis și eu, doar nu se putea să fac notă discordantă în corul colegilor mei.

— Ce vreți de la mine? Am spus totul… a replicat cu stridență și a început să plângă.

— Lasă smiorcăiala! Unde ți-e soțul? a cerut inflexibil Lupu.

— Nu știu…

— De ce l-ai ucis?

— Eu?! Vai de păcatele mele, cum puteți spune așa ceva…? s-a revoltat ea deznădăjduită.

— Lasă teatrul! am avertizat-o. Știi la fel de bine ca și noi că Niculae Tomescu se află în pivnița locuinței tale!

Precizând locul unde-și îngropase victima, am făcut-o praf. Mai întâi s-a holbat la mine surprinsă, apoi s-a

prăbușit ca un sac gol. Și-a lăsat bărbia în piept și a început să tremure de parcă ar fi intrat într-o criză de delirium tremens. În acompaniamentul unui plâns nervos, cu sughițuri, s-a apucat cu nădejde să-și frângă mâinile în poală.

— Da, e adevărat… L-am omorât… Recunosc… s-a pornit, vorbind cu întreruperi scurte și dese. Nu știu ce-a fost cu mine… îmi pare rău… Regret sincer…

Știind că regreta tot atât de sincer, ca și pisica după ce a mâncat canarul, n-am cruțat-o.

— Cum l-ai ucis? Spune tot ce s-a întâmplat în noaptea aceea.

— Dați-mi un pic de apă, vă rog…

Dan s-a ridicat și a ieșit din birou. Când i-a adus paharul, l-a sorbit dintr-o înghițitură. Înapoindu-l, a început să povestească, cu un glas fără modulații și privirea pierdută.

— Așa cum v-am spus, în noaptea aceea a venit acasă în jurul orei două dimineața. După ce s-a dezbrăcat și a venit în pat, lângă mine, am simțit că miroase a băutură. L-am întrebat dacă a fost după marfă, în piață, și mi-a răspuns să-l las în pace că vrea să doarmă. Indiferența lui m-a revoltat atât de mult, încât m-am hotărât să-l omor…

Câteva minute mai târziu, după ce a adormit, m-am strecurat din pat și am ieșit în curte, unde am stat vreo

oră. Când am revenit în casă aveam toporul în mână și am început să-l lovesc…

— Toporul abandonat, patru ani mai târziu, în strada General Demostene?

— Da.

— Ce-ai făcut după ce l-ai ucis? am strunit-o.

— M-am suit în pat și am început să mă gândesc cum să-l scot din casă…

— Cum adică te-ai suit în pat?! Tot studioul trebuie să fi fost… sări Lupu, apoi, lăsându-și fraza neterminată, privi buimăcit când spre mine, când spre Dan.

Cred că voia să ne roage să-l ajutăm să priceapă situația, dar nu nimerise cei mai potriviți oameni. Eram la fel de uluiți ca și el.

— Nu, nu chiar tot patul…! a contestat ea, cu indiferență.

— Continuă! a cerut Lupu, în timp ce, îngrozit, și-a scuturat umerii, încercând parcă să se lepede de coșmarul în care ne aruncase relatarea ei.

— Am rămas în pat până ce a plecat nepotul meu la serviciu. Când l-am auzit trântind poarta, m-am apucat să răscolesc camera pentru a lăsa impresia că s-a făcut o percheziție și m-am dus să scol copiii…

— Un moment! Nu ne-ai spus unde ai dosit corpul soțului tău! am întrerupt-o, deoarece acest aspect al afacerii continuă să-mi fie complet inexplicabil.

— Unde să-l dosesc? s-a mirat. L-am lăsat în pat și am tras plapuma peste el…

— Vrei să spui că, atunci când l-ai adus pe domnul Vornicu… soțul tău continua să zacă în pat? am spus, cu speranța că voi fi contrazis.

Mi-a anihilat speranțele, printr-o înclinare a capului.

— Bine, dar ce se întâmpla dacă domnul Vornicu în loc să privească încăperea din pragul ușii, se apropia de pat și ridica un colț al plapumei? s-a întrebat cu glas tare Lupu.

— Cum ce s-ar fi putut întâmpla? Mai nimic! Domnul Vornicu n-ar mai fi avut niciodată ocazia să povestească ce-a văzut! i-am răspuns iritat.

— Vai!… Cum puteți spune așa ceva! a protestat, fără convingere.

— Nu pricep! De ce l-ai adus în casă, mai înainte de a-ți fi ascuns soțul? a vrut să știe Lupu.

— Deosebit de faptul că încă nu mă hotărâsem ce am să fac cu el, erau și copiii acasă… Iar pentru a face povestea cât mai veridică, aveam nevoie de mărturia lui… Era cunoscut ca om serios și spusele lui, așa cum s-a și întâmplat, au întărit versiunea percheziționării casei și arestării lui Niculae de către Securitate.

— Deci spuneai că ai sculat copiii din somn. Și?

— Povestindu-le că tatăl lor a fost arestat, le-am spus să se îmbrace și să plece la școală.

— I-ai dus și pe ei să vadă răvășeala din dormitor? a întrebat Dan.

— N-a mai fost necesar. Văzuseră talmeș-balmeșul când i-am deșteptat din somn.

— Ce vrei să spui? am zis, cu dorința de a mi se spune că am imaginația avariată. Copiii dormeau în dormitor, în încăperea unde ți-ai ucis soțul?

Când a aprobat printr-o înclinare a capului, datorită surprizei, am avut senzația că a dat peste mine un tren expres. Nu știu cât timp mi-a trebuit pentru a-mi veni în fire.

— Și nu s-au trezit din somn când…? am bolborosit, simțindu-mi limba anchilozată, de parcă ar fi fost din sugativă.

— Nu, au dormit foarte liniștiți, a spus cu convingere.

— I-ai narcotizat! am realizat.

— Nu, de ce să-i adorm?

— Vă rog să țineți seama de faptul că omorul n-a fost comis ca urmare a unui impuls afectiv, a unei demențe de moment, cum încearcă inculpata să susțină, spre a-și diminua responsabilitatea, ci în mod deliberat, am spus către Lupu.

— Nu-i adevărat! a protestat.

Am continuat, fără s-o bag în seamă:

— Atât aprinderea luminii, pentru a-și putea concentra agresiunea, cât și multiplele lovituri aplicate

victimei ar fi trebuit, în mod obligatoriu, să-i scoale din somn! Prevăzând însă și acest risc, când i-a culcat, deci cu multe ore înainte de declanșarea agresiunii, probabil că le-a dat soporifice.

— Nu le-am dat nimic, zău…

— Ce-ai făcut după plecarea domnului Vornicu? a întrerupt-o cu asprime Lupu.

— Am plecat la prăvălie, unde, după ce-am deschis, am început să vând ca de obicei. Spre ora unsprezece am auzit un țigan strigând în stradă: „tai lemne, taie lemne!". L-am chemat și i-am spus că vreau să-mi sape o groapă pentru cartofi. După ce ne-am învoit la preț, l-am dus acasă, în pivniță, și i-am arătat ce are de făcut.

Jumătate de oră mai târziu, când și-a terminat treaba, m-am întors la prăvălie și am continuat să-mi vând marfa. Știind că nepotul meu se înapoiază la ora cinci după amiaza, am închis prăvălia cu o oră mai devreme și m-am dus acasă… Puteți să-mi mai dați un pahar cu apă?

A băut apa adusă de Dan și, fără alt îndemn, și-a reluat relatarea…

— Când am ajuns acasă, l-am târât pe Niculae, prin curte, până în pivniță. După ce l-am îngropat, am pus deasupra niște putini vechi. Mă temeam să nu vadă Vasile pământul răvășit… și-a terminat relatarea, adoptând o atitudine de pocăință.

— Copiii tăi unde se aflau în după amiaza aceea?

— La sora mea. Le-am spus că după terminarea programului la școală să se ducă la sora mea, unde să rămână până vin eu după ei. I-am adus acasă la ora șapte seara.

— Cum au fost vânzările în ziua aceea? am întrebat, în dorința de a stabili ce-a simțit după comiterea odioasei fapte.

— Slabe, ca de obicei, a zis, făcând un gest de nemulțumire, care venea în distonanță cu căința ce-o afișase mai înainte. De aceea, câteva luni mai târziu, am și închis-o, ocupându-mă numai de masaje. Aprovizionarea se făcea din ce în ce mai greu, o bună parte din marfă se strica până s-o vând… Creditorii pretindeau mai mult decât încasam, deoarece eram obligată să cumpăr marfa de la precupeți… De altfel, chiar în ziua aceea a venit unul să-mi ceară 700 de lei pentru niște ouă… N-am avut încotro și a trebuit să-l duc acasă, pentru că la prăvălie n-aveam atâția bani…

— La ce oră l-ai dus acasă? a întrebat Lupu.

— Pe la douăsprezece și jumătate sau poate unu.

— L-ai chemat în casă sau te-a așteptat afară până i-ai adus banii?

— Îi povestisem încă de la prăvălie despre arestarea lui Niculae și m-am gândit că nu strică dacă-i arăt și lui casa răvășită de ăia de la Securitate.

— L-ai băgat în dormitor?

— Nu, a privit din pragul ușii… Ca și nașu' Vornicu.

— A stat mult la tine?

— Numai atât cât mi-a trebuit să scot banii din haina lui Niculae, care rămăsese pe spătarul scaunului.

— Și după aceea?

— Am plecat. Eu la prăvălie și el la treaba lui.

— Cum se numește și unde locuiește persoana are a venit la tine? a întrebat Dan.

— Până la ora patru după amiază, când te-ai dus să-ți ascunzi crima, ai mai trecut pe acasă? am întrebat, după ce Dan a primit datele cerute.

— Nu. M-am ocupat numai de prăvălie.

— Deci soțul tău a zăcut în pat, de la ora trei dimineața până la ora patru după amiază? Ceea e înseamnă, una peste alta, circa treisprezece ore… Așa-i? a întrebat procurorul, cu vădita speranță de a i contrazis. Ar fi dorit, la fel ca și noi, ca tot ce auzise până atunci să fi fost numai produsele unui vis halucinat, a unui coșmar cauzat de un vis urât, dar numai vis.

— Da, așa este. M-am gândit că numai așa pot să scap de el, fără riscuri… a zis cu ură, apoi, dându-și seama că afirmația ei nu-i tocmai potrivită cu regretul pe care încerca să-l afișeze, a virat-o iar spre atitudinea de căință. Nu știu ce s-a petrecut cu mine în noaptea aceea… Am fost întotdeauna un om bun, liniștit… Cred

că l-am omorât într-o criză de gelozie.

Am priceput că manevrează pentru a-și asigura circumstanțele atenuante ale crimei pasionale, și, făcându-mă că nu-i aud noua motivare, am întrebat:

— Ce-ai făcut cu banii pe care-i avea Niculae la el?

— Care bani?

— Douăzeci și una de mii de lei!

— I-am mâncat cu copiii. Ce puteam să mai fac dacă am rămas singură, fără niciun sprijin…?

— Deci pentru bani l-ai ucis?

— Nu-i adevărat! Până seara, când am luat haina de pe scaun, nici n-am știut de existența lor.

— Minți! s-a înfuriat Dan. N-ai spus adineauri că banii dați creditorului adus acasă, la amiază, i-a scos din haina care era așezată pe scaun?

Fără a-i mai da timp să protesteze, m-am adresat lui Lupu:

— Tovarășe procuror, probabil că după ce Niculae Tomescu a adormit, inculpata i-a controla buzunarele. Descoperind astfel suma luată de victimă de la Zoița Vlase, a ieșit în curte pentru a medita asupra modului în care ar putea să și-o însușească Rezultatul acestei „mature" chibzuințe îl cunoaștem La fel ca și în cazul cercetat în strada General Demostene, singurul mobil al inculpatei rămâne jaful!

— Nu, nu-i adevărat! m-a contrazis ea cu glasul

ridicat. Acum pot să vă spun de ce am omorât-o pe Marieta Stanciu… Pentru că, pentru că mă șantaja! Asta e! Mă șantaja!

— Explică-te, fără să ridici tonul! am cerut, descumpănit de întorsătura pe care o prezenta.

— În timp ce-i făceam masaj stăteam întotdeauna de vorbă și ne povesteam necazurile… O dată, cred că era anul trecut, a început să-mi facă niște confidențe de ordin intim… Nu știu ce m-a apucat, dar m-am trezit povestindu-i ce-am făcut cu bărbatul meu. Din acel moment a început să mă șantajeze!

— Sub ce formă îl exercita?

— Nu-mi mai plătea ședințele și-mi pretindea să-i fac masaje din ce în ce mai des… Vă dați seama că în acest fel pierdeam și posibilitatea de a mă ocupa de alte cliente… De a-mi câștiga pâinea…

În clipa aceea am auzit la dreapta mea un hohot puternic de râs. M-am întors indignat spre Dan, pentru a-l întreba dacă nu putea găsi un moment mai potrivit pentru ilaritatea sa. Am renunțat însă să-l aduc la ordine. Era evident, cedase unui râs nervos, provocat de tensiunea și ritmul epuizant ce ne-am impus pentru capturarea criminalei…

Întâlnind figura încruntată a lui Lupu, a reușit să se domine și a spus:

— Tovarășe procuror, noua motivare a inculpatei este

puerilă și în totală opoziție cu adevărul. Iată, continuă el, întinzându-i un carnețel, aveți aici notesul în care inculpata a consemnat numele clientelor ei și orele când le vizita. Vă rog să-l deschideți și să constatați că victima Marieta Stanciu era programată o singură dată pe săptămână, în ziua de joi. Deci susținerea ei, că ar fi fost obligată prin șantaj să presteze ședințe suplimentare, nu poate fi luat în considerare, deoarece n-ar fi avut când să le facă, fără a încurca programarea celorlalte cliente. Situație neevidențiată în discuțiile avute cu clientele ei.

— A zis, bătând cu mâna în carnețele. De altfel, chiar dacă am admite omorul ca o necesitate, cum încearcă inculpata să-l prezinte, consecința lui rămâne una singură: Jaful! Și încă ce jaf! Dacă ar fi putut, în lăcomia ei ar fi încercat să fure chiar și fundația casei din strada General Demostene. În ceea ce privește uciderea lui Niculae Tomescu, suprimarea acestuia n-a fost decisă într-un moment de furie, cum a susținut inculpata, ci din dorința de a-l jefui. Faptul că omorul s-a comis în unica noapte în care victima, din neglijență sau comoditate, a comis imprudența de a păstra asupra ei o sumă mare de bani, poate fi considerată numai ca o simplă coincidență?

L-am văzut pe Lupu dând aprobator din cap și m-am adresat inculpatei care, ascultând argumentele lui Dan, se pleoștise din nou.

— Ce venit lunar îți aducea profesia de maseză?

— O sută și ceva pe zi, adică vreo patru mii pe lună… Asta înseamnă, se înviora ea, că aveam un câștig destul de mare pentru a nu fi nevoită să jefuiesc… așa cum susțineți dumneavoastră!

— Da, e adevărat… m-am prefăcut că șovăi. Ținând seama atât de venitul ce-l aveai, cât și de cheltuielile modice necesitate de întreținerea casei și copiilor, cred că puteai să trăiești foarte comod din câștigul tău.

S-a grăbit să mă aprobe.

— Apropo, ce rezerve de bani ai, în casă sau la C.E.C.?

— Numai cele câteva sute de lei, pe care i-ați găsit în poșeta mea… Zău…

— Ai putea să-mi spui cum reușeai să cheltuiești patru mii de lei pe lună?

— Păi… mâncarea, hainele copiilor…

— Nu te mai osteni că tot n-ajungi la patru mii de lei. Întrucât cheltuielile pentru întreținerea familiei tale nu depășeau jumătate din venitul lunar, cu diferența ce făceai?

— N-am putut să fac economii. Cheltuiam întregul meu câștig pe copii… Le dădeam tot ce era mai bun pentru a crește mari și sănătoși.

— Cât plăteai fiola de morfină? i-am scurtat tirada.

S-a uitat la mine, cu ochii rotunzi, de parcă eu aș fi fost poarta nouă și ea vițelul dintr-o anumită poveste.

Constatând că și Lupu îmi acordă același interes ca și inculpata, am scos dintr-un sertar al biroului cutia cu fiolele confiscate și am împins-o spre el.

— Le comercializai? a întrebat Dan.

A plecat capul și n-a răspuns.

— Ți le injectai? a zis procurorul.

Constatând că se cramponează de proverbul „tăcerea-i de aur…", m-am ridicat, am ocolit biroul și m-am dus lângă ea.

— Suflecă bluza și arată-mi brațul drept!

Când mi-a executat ordinul, fără prea multă plăcere, am văzut pe antebraț câteva urme lăsate de înțepătura acelor de seringă. Erau suficiente pentru a pricepe că folosea morfină.

— Pentru asta avea nevoie de bani! a constatat procurorul.

— Cum îți procurai morfina? am spus, reocupându-mi scaunul.

— Printr-o cunoștință de-a mea… un fost client al prăvăliei noastre…

— Eu sunt edificat, am zis către procuror. Dumneavoastră?

A făcut un gest de aprobare și i-am spus lui Dan s-o expedieze la arest.

— Deci, a comentat Lupu, gânditor, când am rămas singuri, a ucis sub influența stupefiantelor…!

— Nici gând de așa ceva! am protestat. Stupefiantele, și mai cu seamă morfina, fiind tranchilizante, nu pot ațâța porniri spre fapte reprobabile, bestiale. Evident, cu excepția L.S.D.-ului, care este halucinogen prin excelență. În consecință, n-a acționat sub directa influență a stupefiantelor, ci a toxicomaniei… Pentru a-și obține drogul avea nevoie de bani, iar pentru a-și procura bani, din ce în ce mai mulți, a pornit pe calea jafului, respectiv a omuciderilor pe care le-am anchetat. Asta-i!

— Ba e laie, ba-i bălaie! Nu-i de vină stupefiantul… ci stupefiantul! Cum vine asta?

— Mihai, încerc să subliniez o deosebire calitativă. Dacă tu, ca reprezentant al Procuraturii, admiți, în fața judecătorilor, că inculpata a acționat sub influența unui narcotic, ar putea beneficia de circumstanțele atenuante oferite de iresponsabilitate… și nu le merită! Faptele ei au fost comise conștient, premeditat și cu sânge rece…

— Și încă ce sânge rece! a zis Dan. Ferocitatea și dezinvoltura dovedite de inculpată pun în umbră chiar și modul de comitere a quadruplului asasinat descris de Truman Capote, în cartea „Cu sânge rece”.

— Într-adevăr, l-a susținut Lupu, perechea de descreierați care au suprimat familia Clutter, nu numai că au acționat mai puțin brutal, dar s-au și grăbit să dispară de la locul faptei; spre deosebire de maseza

„noastră", care s-a plimbat printre victime așa cum se plimbă un pensionar în parcul Herăstrău într-o zi însorită de primăvară.

— E alienată! a zis Dan scârbit.

— Nu cred, am spus. Felul în care și-a calculat și a știut să-și ascundă faptele, după părerea mea, demonstrează contrariul… Dar, ca de obicei în situații de acest gen, înainte de a o înainta tribunalului, vom cere o expertiză psihiatrico-judiciară.

— Dar în prealabil, adică mâine dimineață vom face reconstituirea omorului din strada Maria Hagi Moscu, a zis Lupu, ridicându-se.

În timp ce ne strângea grăbit mâinile, s-a auzit o bătaie în ușă.

Capitolul XXX
Și totuși… mai avem o surpriză!

După ce Dan a făcut invitația de rigoare, au intrat în birou un plutonier de miliție și un civil cu haine ponosite și o bască în mână.

— Tovarășe căpitan, vă rog să-mi permiteți să raportez, a spus subofițerul, luând poziție de drepți.

— Te ascult, am zis, pe când examinam necunoscutul. Era de talie mijlocie, mică și atât de slăbuț încât ar fi putut constitui un exemplar ideal pentru studierea

scheletului uman de către cursanții anului întâi ai Facultății de Medicină. Avea chipul lunguieț și obrajii supți și stafidiți. Părul lung și roșu se asortau atât de bine cu fața lui pistruiată, încât nu m-am putut împiedica să nu mă gândesc la locuitorii Irlandei. Constatând, dintr-o privire, că n-ar avea unde să ascundă niscaiva mitraliere, mașini infernale sau tunuri Bazooka m-am liniștit.

— Sunt comandantul patrulei-auto 106 și, în timp ce-mi făceam rondul, am fost chemat printr-un post portativ de radio-telefon în strada Maria Hagi Moscu 15 de către un coleg care supraveghea casa respectivă. Când am ajuns la destinație, subofițerul care ne chemase mi-a spus să-l aduc aici pe dumnealui. Mai raportez că, în conformitate cu cele comunicate de colegul meu, dânsul, a zis, arătând spre roșcat, care admirând preocupat covorul nostru; uzat și prăfuit își schimba din ce în ce mai des greutatea corpului de pe un picior pe celălalt, a avut o atitudine suspectă. A sunat la poarta casei supravegheate și, când colegul l-a întrebat pe cine căuta, a rupt-o la fugă.

— Explicați-vă, l-am invitat pe necunoscut după ce l-am concediat pe subofițer.

— Să vedeți… E o neînțelegere… Eu am greșit adresa… Adică căutam pe altcineva… a început el să îndruge, în timp ce-și învârtea intimidat basca între

degete, de parcă ar fi fost un șirag de mătănii.

— Pe cine anume căutați? am întrebat.

— Pe o doamnă, o cunoștință de-a mea…

— Cum se numește?

— Silvia… Doamna Silvia…

— Asta înseamnă că n-ați greșit adresa! am remarcat, renunțând să mă mai amuz de stinghereala lui.

— Așa cred și eu… a admis, confuz și evitându-mi privirea.

— Atunci lămurește-ne de ce ai încercat să dispari?

— Pentru că mi-a fost teamă să nu-mi rupă oasele tovarășul subofițer! Doamna care m-a invitat s-o vizitez mi-a zis că stă singură… așa că mă înțelegeți?

Am recunoscut că nu-l înțeleg, chiar deloc, și l-am poftit să nu mă lase în ignoranță.

— Doamna Silvia mi-a zis că e căsătorită cu un tovarăș de la miliție, adică că este în divorț cu dânsu'… Iar eu dac-am văzut cine-mi descuie poarta, mi-am zis că-i mai bine să plec… Că doar nu puteam să spun că o caut pe soția lui…

— De unde o cunoști pe doamna Silvia?

— Am întâlnit-o într-o zi… pe stradă, a bâiguit el.

— Când și în ce împrejurare? a intervenit Dan.

— Știți… s-a arătat el speriat. I-am făcut un serviciu…

— Ce serviciu? s-a interesat Lupu, care, renunțând să mai plece, își reocupase scaunul.

— Pune basca pe birou, ia loc pe scaun și uită-te la mine! am ordonat.

După ce s-a executat, l-am avertizat cu severitate:

— Să spui numai adevărul! Pentru început, numele, adresa și ocupația!

Când mi-a răspuns era să cad din scaun. Roșcatul era exact persoana pe care o cerusem, în cursul dimineții, miliției din Cluj. Adică șoferul autocamionului care transportase obiectele jefuite din strada General Demostene. Singurul dintre noi care a rămas impasibil a fost procurorul. Motivat, deoarece nu avusese de unde să afle de numele lui Gogu Ilie.

— Gogule, am spus, privindu-i ochii mici, căprui și cu o căutătură zbanghie, serviciul făcut doamnei Silvia nu se referea cumva la transportul unor obiecte casnice?

— Nuuuu…!

— … luate din strada general Demostene, într-o noapte, acum vreo zece zile? am spus, fără să-i aud contestația.

Procurorul a tresărit și a devenit atent, iar Gogu, clătinând din cap, s-a înroșit și mai mult la față.

— Să fiu al dracului dacă știu despre ce vorbiți?

m-a anunțat.

— Ce-ai făcut în noaptea de 19 aprilie, în jurul orei zece seara? am spus.

— 19 aprilie?… Aha, da! Îmi amintesc… Am adus

niște materiale de la Cluj și le-am predat bazei noastre din București.

— Și n-ai rămas cumva în pană de benzină?

— Ba da! Și-mi amintesc și de transportul obiectelor de care-mi vorbeați… s-a decis să recunoască, cu bucuria unui braconier prins cu vânatul în tolbă. Da, e adevărat! Am făcut un transport în interes personal, un mic ciubuc… Da' care șofer nu se-nvârtește când are posibilitatea? Dacă vreți să mă amendați, amendați-mă… Da' să știți că-s om sărac…

Am ridicat o mână, așa. Cum fac agenții de circulație pentru a opri o mașină prea zorită și l-am rugat să-mi povestească ce s-a întâmplat din momentul în care și-a întâlnit pasagera și până s-a despărțit de ea.

Zece minute mai târziu, am constatat că versiunea lui era aidoma cu cea furnizată de criminală.

— Când ați luat covorul din sufragerie, cine a ridicat masa de pe el, dumneata? l-am sondat, un pic, chestie de deformare profesională.

— Nu știut despre ce vorbiți. Eu n-am intrat în casă.

— Despre ce ați discutat în timpul transportului?

— Mi-a povestit că are o soacră rea, că bărbat-su e bețiv și-o bate mereu… Că e fericită că-și ia lucrurile și scapă din balamucu' lor…

— Deci relațiile voastre s-au limitat numai la un transport de ocazie?

M-a aprobat.

— În acest caz, ce-ai căutat la pasagera dumitale acasă și de ce ai încercat să dispari? l-am luat repede.

— Știți, aranjasem să mai trec pe la dânsa, pe acasă, că-i singură și n-are pe nimeni… Iar când l-am văzut pe tovarășu' de la poartă, mi-am zis că-i mai bine să-mi iau tălpășița… Că ce știu eu, poate s-o fi împăcat cu bărbat-su?…

— De ce trebuia să mai treci pe la ea? a întrebat Lupu intrigat.

— Păi cum să vă zic… În seara aceea, când i-am dus lucrurile acasă, n-am putut… Știți venisem de la Cluj cu soția mea-n cabină și, când am ajuns în București, mai întâi și întâi am lăsat-o pe ea acasă, la socri. Abia după aia m-am dus să duc marfa. Până am predat-o, cât am stat în pană de benzină și până am transportat lucrurile doamnei se făcuse foarte târziu… Și așa mi-a făcut scandal nevastă-mea, că p-unde am întârziat atâta… Da' dacă mai rămâneam și pe la doamnă… De aia am aranjat s-o vizitez când mai vin prin București, singur… Eu am mai fost pe la dânsa acu' câteva zile, da' n-am găsit-o acasă, iar azi am dat peste bărbat-su…

De unde, în prima parte a audierii, felul în car vorbea și gesticula m-a distrat, deoarece mi-l amin tea pe

actorul Jerry Lewis[22], între timp, pe măsură ce-și debita povestea, am început să mă gândesc la altceva, la altceva care nu conținea nimic amuzant.

— Când anume ai mai fost la ea acasă? a zis Dan.

O căutase sâmbătă seara, la două ore după ce-o arestasem.

— Gogule, am început, te rog să-mi explici de fapt, de ce trebuia s-o mai cauți pe acasă?

— Ei, așa… ca bărbat.

— I-ai propus dumneata să vă mai vedeți?

— Da… Adică mai de grabă ea…

— În ce mod?

— Păi, în timp ce-i duceam lucrurile spre casă mi-a spus că-i mai bine de un an de când n-a mai avut de-a face cu bărbat-su, că o neglija. Ne-am și sărutat în mașină, mi-a răspuns.

— Inițiativa a fost a dumitale? am întrebat, deoarece n-aveam de unde să-i ofer o decorație pentru succesul avut.

— Nu, a ei… că zicea că-i plac și ar vrea și devenim prieteni intimi. Ce mai vorbă! Mi-a zis pe românește, că vrea să se iubească cu mine.

---

[22] Jerry Lewis (nume la naștere Joseph Levitch; n. 16 martie 1926, Newark, New Jersey, SUA – d. 20 august 2017, Las Vegas, SUA) a fost un actor de evreu-american de film (comedie) și TV, precum și regizor, scenarist și producător. Jerry Lewis a apărut în filme și emisiuni de televiziune începând cu 1949 până în 2006.

— Și v-ați iubit în seara aceea?

— Nu. Ea a vrut, da' n-am putut să mai întârzii… că mă-nebunea nevastă-mea, că-i geloasă foc…

— Ea a insistat să rămâi peste noapte acolo?

— Da, da' po'rmă, după ce i-am esplicat cum merg lucrurile, mi-a dat dreptate. Așa că a rămas să trec pe la dânsa când am să vin iar în Bucu ești. Da' vă rog să mă scuzați că-s curios… Da nu zic că dumneavoastră nu m-ați adus aici pentru c-am făcut un transport în interes personal; că prea mă-ntrebați multe despre dânsa. Așa-i?

Am aprobat.

— Doar n-or fi fost de furat lucrurile pe care i le-am transportat, s-a făcut el maroniu.

— Cam așa ceva.

— Hii! Acu-nțeleg! M-am mirat eu cât-îi de galantoană…

— Adică?

— Păi, când ne-am despărțit, mi-a zis că data viitoare, când vin la dânsa, îmi dă cadou butelia de aragaz pe care am transportat-o, că zicea că mai are două și n-are ce face cu atâtea.

— Ți-a mai spus ceva în legătură cu următoarea vizită?

— Da, că o s-o facem lată rău… Și că d-aia e bine să nu fiu văzut când intru la ea… Știți, ea era-n divorț și se

temea că dacă o afla soțu' ei că primește acasă un bărbat riscă să piardă copiii la proces.

— Te-a rugat să vii fără autocamion?

— Așa-i! Da' de unde știți? s-a mirat el.

— O păsărică, care tocmai trecea pe acolo, a auzit convorbirea voastră și mi-a povestit-o… Dane, condu-l pe tovarășul în biroul de alături și dă-i cele trebuincioase pentru a-și scrie declarația.

Și p'ormă pot pleca? a întrebat temător.

— Da.

— Și cu ciubucu' care l-am făcut cum rămâne?

— Dacă se mai întâmplă încă o dată, s-a zis cu dumneata! Ai să răspunzi și pentru cel discutat astăzi!

Recunoscător, a început să facă temenele ca la gimnastica suedeză.

— Nicule, crezi că a vrut să-l ucidă și pe șofer? a zis Lupu, când am rămas numai noi doi.

— Bineînțeles, Mihai. O femeie care ani de zile a fost frigidă, nu se poate încinge așa, deodată! Și încă cu cine? De o mândrețe de bărbat ca Gogu Ilie! În mod cert, scopul ei a fost suprimarea șoferului deoarece, după mintea ei, era singura persoană care aflând despre drama consumată în strada General Demostene, ne-ar fi putut furniza adresa unde au fost duse lucrurile jefuite.

— Având în vedere acest pericol, iminent, de ce l-a mai lăsat să plece?

— Din două motive. Primo, pericolul nu era chiar atât de imediat, deoarece șoferul, urmând să părăsească a doua zi Capitala, n-ar fi putut să afle ce s-a petrecut în locuința de unde a transportat obiectele știute. Ceea ce, de altfel, s-a și întâmplat. Secundo, și-a dat seama că dacă-l omora chiar din prima noapte își riscă capul. Autocamionul rămas fără stăpân, în fața casei ei, ar fi ridicat suficiente probleme pentru a fi suspectată… Și, precis, o astfel de situație nu putea s-o tenteze.

— Da, cred că ai dreptate… m-a aprobat Lupu. Așa se explică și promisiunea că-i va da cadou o butelie de aragaz.

— Evident. Contravaloarea buteliei reprezenta o momeală sigură pentru atragerea viitoarei victime în capcană.

— Și acum, după ce-am terminat cu porcăria asta de afacere, n-ar fi cazul să ne premiem cu un coniac multi înstelat? ne-a ispitit Dan, care revenise între timp în birou.

Mi-am privit ceasul. Era ora unsprezece fără un Sfert.

— Fără mine! ne-a avertizat Lupu. N-am nevoie de probleme cu nevastă-mea.

— Pas și eu. E târziu.

Epilog

Ca urmare a expertizei psihopatologice, s-a stabilit că acuzata este responsabilă de faptele comise.

Tribunalul Capitalei, prin sentința penală din 24 septembrie 1962 a condamnat-o pe inculpata S.T. La muncă silnică pe viață. Recursul fiind respins, sentința a rămas definitivă!

EDITURA
DACIA

Lei 7,25